

PŘÍLOHA 1

**ÚMLUVA SPOJENÝCH NÁRODŮ O MOŘSKÉM PRÁVU A DOHODA O
PROVÁDĚNÍ ČÁSTI XI TÉTO ÚMLUVY¹**

¹ Znění úmluvy a dohody jsou obsaženy v dokumentu 9056/97 MARE 9.

ÚMLUVA SPOJENÝCH NÁRODŮ O MOŘSKÉM PRÁVU

SMLUVNÍ STÁTY TÉTO ÚMLUVY,

VEDENY PŘÁNÍM urovnat v duchu vzájemného porozumění a spolupráce všechny otázky týkající se mořského práva a vědomy si historického významu této úmluvy jako důležitého přínosu k udržení míru, spravedlnosti a pokroku pro všechny národy světa,

S PŘIHLÉDNUTÍM K TOMU, že vývoj, ke kterému došlo od Konferencí Organizace spojených národů o mořském právu, jež se konaly v Ženevě v letech 1958 a 1960, zdůraznil nutnost nové a všeobecně přijatelné úmluvy o mořském právu,

VĚDOMY si toho, že problémy oceánského prostoru spolu vzájemně úzce souvisejí a že je třeba posuzovat je jako celek,

UZNÁVAJÍCE, že je žádoucí vytvořit prostřednictvím této úmluvy, s náležitým ohledem na svrchovanost všech států, právní řád pro moře a oceány, jenž by usnadnil mezinárodní styk a napomáhal mírovému využití moří a oceánů, spravedlivému a účinnému využívání jejich zdrojů a zachovávání jejich živých zdrojů a studiu, ochraně a uchování mořského prostředí,

BEROUCE V ÚVAHU, že dosažení těchto cílů přispěje k uskutečnění spravedlivého mezinárodního hospodářského řádu, který by pamatoval na zájmy a potřeby lidstva jako celku a zejména na zvláštní zájmy a potřeby rozvojových zemí, ať pobřežních či vnitrozemských,

PŘEJÍCE si prostřednictvím této úmluvy rozvinout zásady obsažené v rezoluci 2749 (XXV) ze dne 17. prosince 1970, ve které Valné shromáždění Spojených národů mimo jiné slavnostně prohlásilo, že oblast dna moří a oceánů a jejich podzemí za hranicemi národní jurisdikce, jakož i její zdroje, jsou společným dědictvím lidstva, jehož průzkum a těžba se děje, nezávisle na zeměpisné poloze států, ve prospěch lidstva jako celku,

PŘESVĚDČENY, že kodifikace a progresivní rozvoj mořského práva dosažené touto úmluvou přispějí k upevnění míru, bezpečnosti, spolupráce a přátelských vztahů mezi všemi státy v souladu se zásadami spravedlnosti a rovnoprávnosti a že napomohou hospodářskému a sociálnímu vzestupu všech národů světa v souladu s cíli a zásadami vytyčenými v Chartě Organizace spojených národů,

POTVRZUJÍCE, že záležitosti, které nejsou upraveny touto úmluvou, budou se i nadále řídit pravidly a zásadami obecného mezinárodního práva,

SE DOHODLY na tomto:

ČÁST I

ÚVOD

Článek 1

Používané výrazy a rozsah působnosti

1. Pro účely této úmluvy:
 - 1) "oblast" znamená dno moří a oceánů a jejich podzemí za hranicemi národní jurisdikce;
 - 2) "Úřad" znamená Mezinárodní úřad pro mořské dno;
 - 3) "činnost v oblasti" znamená veškerou činnost prováděnou za účelem průzkumu a těžby zdrojů oblasti;
 - 4) "znečištění mořského prostředí" znamená přímé nebo nepřímé zanesení takových látek nebo energie člověkem do mořského prostředí, včetně ústí řek, které mají či mohou mít takové zhoubné účinky, jako jsou poškození živých zdrojů a mořského života, ohrožení lidského zdraví, zabránění mořské činnosti včetně rybolovu či jinému oprávněnému využívání moře, zhoršení užité jakosti mořské vody a omezení podmínek pro rekreaci;
 - 5)
 - a) "shazování do moře" znamená:
 - i) jakékoli svévolné zbavování se odpadu nebo jiných látek z plavidel, letadel, plošin nebo jiných uměle vybudovaných konstrukcí v moři;
 - ii) jakékoli svévolné ničení plavidel, letadel, plošin nebo jiných uměle vybudovaných konstrukcí v moři;
 - b) "shazování do moře" nezahrnuje:
 - i) zbavování se odpadu nebo jiných látek, které jsou součástí nebo výsledkem normálního využívání plavidel, letadel, plošin nebo jiných uměle vybudovaných konstrukcí v moři a jejich vybavení, kromě odpadu a jiných látek dopravovaných plavidly, letadly, plošinami nebo jinými uměle vybudovanými konstrukcemi v moři, které se používají ke zbavování se těchto látek anebo vyplývají ze zacházení s takovým odpadem nebo jinými látkami na plavidlech, letadlech, plošinách nebo uměle vybudovaných konstrukcích;
 - ii) umísťování látek za jiným účelem, než je pouhé zbavování se jich, za předpokladu, že toto umísťování není v rozporu s cíli této úmluvy.
2.
 - 1) "Účastnické státy" znamená státy, které vyjádřily souhlas s tím, že budou vázány touto úmluvou, a pro které je tato úmluva v platnosti.
 - 2) Tato úmluva se použije přiměřeně na jiné subjekty, které jsou uvedeny v čl. 305 odst. 1 písm. b), c), d), e) a f) a které se stávají stranami této úmluvy v souladu s podmínkami vztahujícími se ke každému z nich; v

tomto smyslu se pojem "účastnické státy" vztahuje na takové jiné subjekty.

ČÁST II

TERITORIÁLNÍ MOŘE A PŘILEHLÁ ZÓNA

Oddíl 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 2

Právní režim teritoriálního moře, vzdušného prostoru nad teritoriálním mořem a jeho dna a podzemí

1. Svrchovanost pobřežního státu se rozšiřuje za jeho pevninské území a vnitřní vody, a v případě souostrovního státu za jeho souostrovní vody, na přilehlé mořské pásmo zvané teritoriální moře.
2. Tato svrchovanost se rozšiřuje na vzdušný prostor nad teritoriálním mořem, jakož i na jeho mořské dno a podzemí.
3. Svrchovanost nad teritoriálním mořem se vykonává za podmínek této úmluvy a dalších pravidel mezinárodního práva.

Oddíl 2 :

HRANICE TERITORIÁLNÍHO MOŘE

Článek 3

Šíře teritoriálního moře

Každý stát má právo stanovit šíři svého teritoriálního moře až po hranici nepřesahující dvanáct námořních mil měřených od základních linií určených v souladu s touto úmluvou.

Článek 4

Vnější hranice teritoriálního moře

Vnější hranici teritoriálního moře tvoří linie, jejíž každý bod leží od nejbližšího bodu základní linie ve vzdálenosti rovnající se šíři teritoriálního moře.

Článek 5

Obvyklá základní linie

Nestanoví-li tato úmluva jinak, je obvyklou základní linií pro měření šíře teritoriálního moře linie největšího odlivu podél pobřeží, jak je zakreslena na námořních mapách velkého měřítka, které jsou úředně uznány pobřežním státem.

Článek 6

Útesy

V případě ostrovů rozkládajících se na atolech nebo ostrovů obklopených útesy je základní linií pro měření šíře teritoriálního moře linie největšího odlivu podél útesu směrem k moři, jak je označena příslušným symbolem na námořních mapách, které jsou úředně uznány pobřežním státem.

Článek 7

Přímé základní linie

1. V místech, kde pobřeží je velmi členité a má hluboké zářezy, nebo kde je pás ostrovů podél pobřeží v jeho bezprostřední blízkosti, lze použít při vytyčování základní linie, od níž se měří šíře teritoriálního moře, metody přímých základních linií spojujících příslušné body.
2. Kde je pobřeží v důsledku delty nebo jiných přírodních podmínek velmi nestálé, mohou být příslušné body zvoleny podél nejzazší linie odlivu, a bez ohledu na další ústup linie odlivu zůstanou přímé základní linie platné, dokud nebudou změněny pobřežním státem v souladu s touto úmluvou.
3. Vytyčení takových základních linií se nesmí podstatně odchylovat od celkového směru pobřeží a mořské prostory ležící uvnitř těchto linií musí být dostatečně těsně spojeny s oblastí země tak, aby mohly být podřízeny režimu vnitřních vod.
4. Při vytyčování přímých základních linií se nesmí vycházet z vynořujících se vyvýšenin v pásmu odlivu, pokud na nich nejsou zřízeny majáky nebo jiná podobná zařízení nacházející se trvale nad hladinou moře, kromě případů, kdy vytyčení základních linií k těmto nebo od takových vyvýšenin bylo všeobecně mezinárodně uznáno.
5. Tam, kde se používá metody přímých základních linií podle odstavce 1, je možno přihlídnout při určování jednotlivých základních linií ke zvláštním hospodářským zájmům dotčené oblasti, jejichž existence a důležitost jsou zřejmě prokazatelné na základě dlouhodobého užívání.
6. Systému přímých základních linií nemůže stát používat takovým způsobem, který by oddělil teritoriální moře jiného státu od volného moře nebo výlučné ekonomické zóny.

Článek 8

Vnitřní vody

1. Nestanoví-li část IV jinak, vody prostírající se směrem k pevnině od základní linie teritoriálního moře tvoří část vnitřních vod státu.

2. Tam, kde vytyčení přímé základní linie metodou stanovenou v článku 7 má za následek, že do vnitřních vod jsou zahrnuty oblasti, u kterých tomu tak dříve nebylo, trvá právo pokojného proplutí těmito vodami tak, jak je stanoveno v této úmluvě.

Článek 9

Ústí řek

Jestliže se řeka vlévá přímo do moře, je základní linií přímá linie napříč ústím řeky mezi body jejích břehů na linii největšího odlivu.

Článek 10

Zálivy

1. Tento článek se vztahuje pouze na zálivy, jejichž pobřeží náleží jedinému státu.

2. Pro účely této úmluvy se zálivem rozumí zřetelný zářez, jehož proniknutí do pevniny je v takovém poměru k šířce jeho ústí, že obsahuje vody obklopené pevninou a představuje více než pouhý záhyb pobřeží. Zářez se však nepovažuje za záliv, není-li jeho plocha stejně velká nebo větší než plocha polokruhu, jehož průměrem je přímka vedená napříč ústím zářezu.

3. Pro účely měření se za oblast zářezu považuje oblast ležící mezi linií největšího odlivu podél pobřeží zářezu a přímkou, která spojuje body největšího odlivu při jeho přirozeném ústí. Kde však vzhledem k existenci ostrovů má zářez více než jedno ústí, vytyčí se polokruh na linii, jejíž délka odpovídá úplnému součtu délek spojnic vedených přes různá ústí. Ostrovy v zářezu se započítávají tak, jako by byly součástí vodní plochy zářezu.

4. Jestliže vzdálenost mezi body největšího odlivu při přirozeném ústí zálivu nepřesahuje 24 námořní míle, lze vytyčit mezi těmito dvěma body vymezující linii a takto ohraničené vody se považují za vnitřní vody.

5. Pokud vzdálenost mezi body největšího odlivu při přirozeném ústí zálivu přesahuje 24 námořní míle, lze v zálivu vytyčit přímou základní linií v délce 24 námořních mil takovým způsobem, aby zahrnula největší množství vodní plochy, které je možné oddělit linií této délky.

6. Předcházející ustanovení se nevztahují na tzv. "historické" zálivy ani na ty případy, kdy se užívá metoda přímých základních linií podle článku 7.

Článek 11

Přístavy

Stálá přístavní zařízení, která nejdále vybíhají do moře a tvoří nedílnou součást přístavního systému, se pro účely vymezení teritoriálního moře považují za součást pobřeží. Příbřežní zařízení a umělé ostrovy se nepovažují za stálé přístavní zařízení.

Článek 12

Rejdy

Rejdy, kterých se normálně používá pro nakládání, vykládání a kotvení plavidel a které by se jinak nacházely zcela nebo částečně za vnější hranicí teritoriálního moře, jsou považovány za součást teritoriálního moře.

Článek 13

Vynořující se vyvýšeniny

1. Vynořující se vyvýšenina je přírodou vytvořená část země, která je obklopena vodou a vyčnívá nad ní za největšího odlivu, avšak je jí zaplavována za největšího přílivu. Tam, kde vynořující se vyvýšenina leží zcela nebo částečně v takové vzdálenosti od pevniny nebo ostrova, která nepřesahuje šíři teritoriálního moře, může být linie největšího odlivu této vyvýšeniny použita za základní linii pro měření šíře teritoriálního moře.

2. Leží-li vynořující se vyvýšenina zcela ve vzdálenosti od pevniny nebo ostrova, která přesahuje šíři teritoriálního moře, nemá své vlastní teritoriální moře.

Článek 14

Kombinace metod při vytyčování základních linií

Pobřežní stát může vytyčovat základní linie, s přihlédnutím k rozdílným podmínkám, střídavě pomocí kterékoli metody uvedené v předcházejících článcích.

Článek 15

Vymezení teritoriálního moře mezi protilehlými nebo sousedícími státy

Tam, kde pobřeží dvou států leží naproti sobě nebo vzájemně sousedí, není žádný z obou států oprávněn rozšířit své teritoriální moře za střední linii, není-li mezi nimi dohoda v opačném smyslu. Střední linie je taková linie, jejíž každý bod je ve stejné vzdálenosti od nejbližších bodů na základních liniích, od nichž se měří šíře teritoriálního moře každého z obou států. Toto ustanovení se však nepoužije tam, kde z historických důvodů anebo pro jiné zvláštní okolnosti je nutné vymezit hranice pobřežních moří těchto dvou států odlišným způsobem.

Článek 16

Námořní mapy a seznamy zeměpisných souřadnic

1. Základní linie pro měření šíře pobřežních moří stanovené v souladu s články 7, 9 a 10 anebo hranice z nich odvozené a rozhraničující linie vytyčené v souladu s články 12 a 15 musí být znázorněny na námořních mapách takového měřítko nebo

měřítek, která jsou přiměřená pro určení jejich polohy. Jako náhrada může být použit seznam zeměpisných souřadnic bodů specifikujících geodetické údaje.

2. Pobřežní stát řádně zveřejní takové námořní mapy nebo seznamy zeměpisných souřadnic a uloží kopii každé takové mapy nebo seznamu u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Oddíl 3

POKOJNÉ PROPLUTÍ TERITORIÁLNÍM MOŘEM

Pododdíl A

Ustanovení vztahující se na všechna plavidla

Článek 17

Právo pokojného proplutí

S výhradou této úmluvy mají plavidla všech států, ať pobřežních nebo vnitrozemských, právo pokojného proplutí teritoriálním mořem.

Článek 18

Pojem proplutí

1. Proplutí znamená plavbu teritoriálním mořem za účelem:
 - a) proplutí tímto mořem aniž by plavidlo vplulo do vnitřních vod nebo se zastavilo v rejdě nebo v přístavním zařízení nacházejícím se mimo vnitřní vody; nebo
 - b) veplutí do vnitřních vod nebo vyplutí z nich anebo zastávky plavidla v takové rejdě nebo v přístavním zařízení.
2. Proplutí musí být nepřerušované a rychlé. Zahrnuje však zastavení a kotvení, ale jen potud, pokud souvisejí s běžnou plavbou nebo se staly nezbytnými z důvodu vyšší moci či nouze anebo za účelem poskytnutí pomoci osobám, plavidlům nebo letadlům v nebezpečí či v nouzi.

Článek 19

Pojem pokojného proplutí

1. Proplutí je pokojné, pokud neohrožuje mír, veřejný pořádek nebo bezpečnost pobřežního státu. Takové proplutí probíhá v souladu s touto úmluvou a s jinými pravidly mezinárodního práva.
2. Proplutí cizího plavidla se považuje za ohrožující mír, veřejný pořádek nebo bezpečnost pobřežního státu, zahrnuje-li v teritoriálním moři některou z těchto činností:

- a) jakoukoli hrozbu silou nebo použitím síly proti svrchovanosti, územní celistvosti nebo politické nezávislosti pobřežního státu nebo jakýmkoli jiným způsobem porušující zásady mezinárodního práva zakotvené v Chartě Organizace spojených národů;
- b) jakékoli cvičení nebo výcvik se zbraněmi všeho druhu;
- c) jakoukoli činnost zaměřenou na shromažďování informací k újmě obrany nebo bezpečnosti pobřežního státu;
- d) jakoukoli propagandu zaměřenou na působení na obranu nebo bezpečnost pobřežního státu;
- e) vypouštění, přistávání nebo brání na palubu jakýchkoli letadel;
- f) vypouštění, přistávání nebo brání na palubu jakéhokoli vojenského zařízení;
- g) nalodování nebo vylodování jakéhokoli zboží, měny nebo osoby v rozporu s celními, finančními, přistěhovaleckými nebo zdravotnickými právními předpisy pobřežního státu;
- h) jakýkoli čin úmyslného a závažného znečištění, který je v rozporu s touto úmluvou;
- i) jakoukoli rybolovnou činnost;
- j) provádění jakékoli výzkumné nebo průzkumné činnosti;
- k) jakýkoli čin zaměřený na zasahování do kterýchkoli spojových systémů nebo jiných zařízení pobřežního státu;
- l) jakoukoli jinou činnost, která nemá přímý vztah k proplutí.

Článek 20

Ponorky a jiná podmořská plavidla

V teritoriálním moři jsou ponorky a jiná podmořská plavidla povinna plout na povrchu a vztyčit svou vlajku.

Článek 21

Právní a správní předpisy pobřežního státu týkající se pokojného proplutí

1. Pobřežní stát může, v souladu s ustanoveními této úmluvy a s jinými pravidly mezinárodního práva, které se týkají pokojného proplutí teritoriálním mořem, přijímat právní a správní předpisy, pokud jde o:
 - a) bezpečnost plavby a regulaci námořní dopravy;
 - b) ochranu zařízení a pomocných systémů navigace a jiných zařízení a vybavení;
 - c) ochranu kabelů a potrubí;

- d) zachovávání živých zdrojů moře;
 - e) zabráňování porušování právních a správních předpisů o rybolovu pobřežního státu;
 - f) ochranu životního prostředí pobřežního státu a zabráňování, snížení a kontrolu jeho znečišťování;
 - g) mořský vědecký výzkum a hydrografický průzkum;
 - h) zabráňování porušování celních, finančních, přistěhovaleckých nebo zdravotnických právních předpisů pobřežního státu.
2. Takové právní a správní předpisy se nevztahují na projektování, konstrukci, anebo vybavení cizích plavidel, pokud se jimi neprovádějí všeobecně přijatá mezinárodní pravidla nebo normy.
3. Pobřežní stát všechny tyto právní a správní předpisy řádně zveřejní.
4. Cizí plavidla, která uplatňují právo pokojného proplutí teritoriálním mořem, se podřídí všem těmto právním a správním předpisům a všem obecně přijatým mezinárodním předpisům, které se týkají zabráňování námořním srážkám.

Článek 22

Námořní koridory a systémy odděleného provozu v pobřežním moři

1. Je-li to nutné s ohledem na bezpečnost plavby, pobřežní stát může požádat cizí plavidla, která uplatňují právo pokojného proplutí teritoriálním mořem, aby použila námořních koridorů a systémů odděleného provozu, které určí nebo stanoví za účelem regulace proplouvání plavidel.
2. Zvláště u tankerů, plavidel s jaderným pohonem a plavidel vezoucích jaderné nebo jiné svou povahou nebezpečné nebo škodlivé látky nebo materiály může být požadováno, aby omezily svoje proplutí na takové námořní koridory.
3. Při určování námořních koridorů a stanovování systémů odděleného provozu podle tohoto článku vezme pobřežní stát v úvahu:
- a) doporučení příslušných mezinárodních organizací;
 - b) veškeré námořní trasy obvykle používané pro mezinárodní plavbu;
 - c) zvláštní charakteristiku určitých plavidel a plavebních drah; a
 - d) hustotu provozu.
4. Pobřežní stát zřetelně vyznačí takové námořní koridory a systémy odděleného provozu na námořních mapách, které budou řádně zveřejněny.

Článek 23

Cizí plavidla s jaderným pohonem a plavidla vezoucí jaderné nebo jiné svou povahou nebezpečné nebo škodlivé látky

Cizí plavidla s jaderným pohonem a plavidla vezoucí jaderné nebo jiné svou povahou nebezpečné nebo škodlivé látky musí při uplatňování práva pokojného proplutí teritoriálním mořem s sebou vézt doklady a dodržovat zvláštní preventivní opatření stanovená pro taková plavidla mezinárodními dohodami.

Článek 24

Povinnosti pobřežního státu

1. Pokud to není v souladu s touto úmluvou, pobřežní stát nesmí bránit pokojnému proplouvání cizích plavidel teritoriálním mořem. Pobřežní stát při používání této úmluvy nebo jakýchkoli právních předpisů přijatých v souladu s touto úmluvou zvláště nesmí:

- a) klást vůči cizím plavidlům požadavky, jež by ve skutečnosti vedly k odepření nebo omezení práva pokojného proplutí těmto plavidlům;
- b) formálně nebo fakticky diskriminovat plavidla kteréhokoli státu nebo plavidla vezoucí náklad do kteréhokoli státu z kteréhokoli státu anebo jménem takového státu.

2. Pobřežní stát musí náležitým způsobem oznámit veškerá nebezpečí pro plavbu v jeho teritoriálním moři, jichž si je vědom.

Článek 25

Práva ochrany pobřežního státu

1. Pobřežní stát může učinit ve svém teritoriálním moři nezbytná opatření, aby zabránil proplutí, které není pokojné.

2. V případě plavidel plujících do vnitřních vod nebo zastavujících v přístavních zařízeních vně vnitřních vod má pobřežní stát rovněž právo učinit nezbytná opatření, aby zabránil jakémukoli porušení podmínek, kterým podléhá vpuštění těchto plavidel do vnitřních vod nebo do takového přístavního zařízení.

3. Pobřežní stát může, aniž by formálně nebo fakticky diskriminoval cizí plavidla, dočasně pozastavit v určitých oblastech svého teritoriálního moře pokojné proplouvání cizích plavidel, je-li takové pozastavení nezbytné k ochraně jeho bezpečnosti, čítajíc v to vojenská cvičení. Takové pozastavení vstoupí v platnost až po náležitém zveřejnění.

Článek 26

Poplatky, které lze ukládat cizím plavidlům

1. Cizím plavidlům nesmějí být ukládány žádné poplatky z důvodu jejich pouhého proplutí teritoriálním mořem.

2. Poplatky mohou být cizím plavidlům proplouvajícím teritoriálním mořem ukládány pouze jako platba za zvláštní služby poskytnuté plavidlu. Tyto poplatky musí být ukládány bez diskriminace.

Pododdíl B

Pravidla vztahující se na obchodní a státní plavidla používané k obchodním účelům

Článek 27

Trestněprávní jurisdikce na palubě cizího plavidla

1. Trestněprávní jurisdikce pobřežního státu nebude vykonávána na palubě cizího plavidla proplouvající teritoriálním mořem za účelem zatčení nějaké osoby nebo vedení vyšetřování v souvislosti s trestným činem spáchaným na palubě plavidla v době jejího proplutí s výjimkou těchto případů:

- a) jestliže následky trestného činu postihují pobřežní stát;
- b) jestliže trestný čin je takového druhu, že může narušit klid v zemi nebo pořádek v teritoriálním moři;
- c) jestliže si pomoc místních úřadů vyžádal velitel plavidla anebo diplomatický zástupce nebo konzulární úředník státu vlajky; anebo
- d) jestliže taková opatření jsou nezbytná pro potlačení nezákonného obchodu s omamnými jedy nebo psychotropními látkami.

2. Předcházející ustanovení se nedotýkají práva pobřežního státu podniknout jakákoli opatření stanovená jeho zákony za účelem zatčení nebo vyšetřování na palubě cizího plavidla, která proplouvá teritoriálním mořem po opuštění vnitřních vod.

3. V případech uvedených v odstavci 1 a 2 vyrozumí pobřežní stát na žádost velitele diplomatického zástupce nebo konzulárního úředníka státu vlajky předtím, než podnikne jakákoli opatření, a usnadní navázání styku mezi tímto zástupcem nebo úředníkem a posádkou plavidla. V naléhavých případech lze oznámení učinit během podnikaných opatření.

4. Při posuzování, zda a jak má být zatčení provedeno, vezmou místní úřady náležitě v úvahu zájmy plavby.

5. S výjimkou ustanovení části XII anebo v případech porušení právních předpisů stanovených v souladu s částí V, pobřežní stát nesmí podniknout na palubě cizího plavidla proplouvající teritoriálním mořem žádná opatření za účelem zatčení osoby nebo vyšetřování v souvislosti s jakýmkoli trestným činem spáchaným předtím, než plavidlo vplulo do teritoriálního moře, jestliže toto plavidlo vyplulo z cizího přístavu a pouze proplouvá teritoriálním mořem, aniž vpluje do vod vnitřních.

Článek 28

Soukromoprávní jurisdikce vůči cizím plavidlům

1. Pobřežní stát nesmí zadržet cizí plavidlo proplovající teritoriálním mořem ani změnit směr její plavby za účelem výkonu soukromoprávní jurisdikce vůči některé osobě na palubě plavidla.
2. Pobřežní stát nesmí provést výkon rozhodnutí nebo zajištění plavidla za účelem soukromoprávního řízení, ledaže by byla tato opatření učiněna v důsledku soukromých závazků nebo odpovědnosti, které plavidlo převzalo nebo které na něm vznikly v době plavby nebo za účelem plavby vodami pobřežního státu.
3. Odstavec 2 se nedotýká práva pobřežního státu provést výkon rozhodnutí nebo zajištění soukromoprávního řízení v souladu s jeho zákony vůči cizího plavidla, která kotví v teritoriálním moři nebo proplová teritoriálním mořem po opuštění vnitřních vod.

Pododdíl C

Pravidla vztahující se na válečná plavidla a jiná státní plavidla používané k neobchodním účelům

Článek 29

Definice válečných plavidel

Pro účely této úmluvy "válečné plavidlo" znamená plavidlo, která přísluší k ozbrojeným silám státu, nese vnější znaky označující státní příslušnost takového plavidla, podléhá velení vládou státu řádně pověřeného důstojníka, jehož jméno je uvedeno v příslušném služebním seznamu nebo rovnocenném dokumentu, a jejíž posádka je podrobena disciplíně pravidelných ozbrojených sil.

Článek 30

Nedodržování právních předpisů pobřežního státu válečnými plavidly

Nepodrobí-li se válečné plavidlo právním předpisům pobřežního státu, které se týkají průjezdu teritoriálním mořem, a nebere-li ohled na žádost, aby se tak stalo, může pobřežní stát požadovat, aby okamžitě opustila teritoriální moře.

Článek 31

Odpovědnost státu vlajky za škody způsobené válečným plavidlem nebo jiným státním plavidlem používaným k neobchodním účelům

Stát vlajky nese mezinárodní odpovědnost za jakoukoli újmu nebo škodu způsobenou pobřežnímu státu, která plyne z nedodržení právních předpisů pobřežního státu týkajících se proplutí teritoriálním mořem nebo z nedodržení ustanovení této úmluvy nebo jiných pravidel mezinárodního práva válečným plavidlem nebo jiným státním plavidlem používaným k neobchodním účelům.

Článek 32

Imunita válečných plavidel a jiných státních plavidel používaných k neobchodním účelům

S výhradou výjimek obsažených v pododdílu A a v člancích 30 a 31, žádné z ustanovení této úmluvy se nedotýká imunity válečných plavidel a jiných státních plavidel používaných k neobchodním účelům.

Oddíl 4

PŘÍLEHLÁ ZÓNA

Článek 33

Přílehlá zóna

1. V pásmu přiléhajícím k teritoriálnímu moři, označovaném jako přílehlá zóna, pobřežní stát může provádět kontrolu potřebnou k tomu, aby:
 - a) bylo zabráněno porušování jeho celních, finančních, přistěhovaleckých nebo zdravotnických předpisů na jeho území nebo v teritoriálním moři;
 - b) bylo trestáno porušení uvedených předpisů, k němuž došlo na jeho území nebo v teritoriálním moři.
2. Přílehlá zóna se nesmí prostírat dále než 24 námořní míle od základních linií, od kterých se měří šíře teritoriálního moře.

ČÁST III

PRŮLIVY POUŽÍVANÉ PRO MEZINÁRODNÍ PLAVBU

Oddíl 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 34

Právní režim vod tvořících průlivy používané pro mezinárodní plavbu

1. Režim proplutí průlivy používanými pro mezinárodní plavbu či přeletu nad nimi, stanovený v této části, se v žádném jiném ohledu nedotýká právního režimu vod takové průlivy tvořících ani výkonu svrchovanosti nebo jurisdikce států hraničících s průlivy nad takovými vodami a jejich vzdušným prostorem, mořským dnem a podzemím.
2. Svrchovanost nebo jurisdikce států hraničících s průlivy se vykonává podle ustanovení této části a jiných pravidel mezinárodního práva.

Článek 35

Rozsah působnosti této části

Žádné z ustanovení této části se nedotýká:

- a) oblasti vnitřních vod uvnitř průlivu s výjimkou případů, kde vytyčení přímé základní linie v souladu s metodou popsanou v článku 7 vymezuje jako vnitřní vody ty oblasti, které za takové dříve nebyly považovány;
- b) právního režimu vod za teritoriálním mořem států hraničících s průlivy jako výlučných ekonomických zón nebo volného moře;
- c) právního režimu průlivů, v nichž jsou proplutí či přelet zcela nebo zčásti upraveny dřívějšími mezinárodními úmluvami, které se takových průlivů zvláště týkají a jsou stále platné.

Článek 36

Trasy na volném moři nebo trasy ve výlučných ekonomických zónách, které vedou průlivy užívanými pro mezinárodní plavbu

Tato část se nevztahuje na průlivy používané pro mezinárodní plavbu, jestliže těmito průlivy vede trasa přes volné moře nebo přes výlučnou ekonomickou zónu, která má stejně vhodnou plavební a hydrografickou povahu; na takové trasy se vztahují jiné příslušné části této úmluvy, včetně ustanovení o svobodě plavby či přeletu.

Oddíl 2

TRANZITNÍ PROPLUTÍ ČI PŘELET

Článek 37

Rozsah působnosti tohoto oddílu

Tento oddíl se vztahuje na průlivy, kterých se používá pro mezinárodní plavbu mezi jednou částí volného moře nebo výlučné ekonomické zóny a jinou částí volného moře nebo výlučné ekonomické zóny.

Článek 38

Právo tranzitního proplutí či přeletu

1. V průlivech zmíněných v článku 37 požívají všechna plavidla a letadla právo tranzitního proplutí či přeletu, kterému nesmí být bráněno; to neplatí tam, kde je průliv tvořen ostrovem státu hraničícího s průlivem a jeho pevninskou částí, kdy se nepoužije tranzitního proplutí či přeletu, jestliže je zde stejně vhodná trasa po volném moři nebo ve výlučné ekonomické zóně, která má stejně vhodné plavební a hydrografické podmínky.

2. V souladu s touto částí se tranzitním proplutím či přeletem rozumí výkon svobody plavby či přeletu výlučně za účelem nepřerušovaného a rychlého tranzitu průlivem mezi jednou částí volného moře nebo výlučné ekonomické zóny a jinou částí volného moře nebo výlučné ekonomické zóny. Požadavek nepřerušovaného a rychlého tranzitu však nevylučuje proplutí průlivem či přelet nad ním za účelem vstupu, výstupu nebo návratu ze státu hraničícího s průlivem s výhradou dodržení podmínek vstupu do tohoto státu.

3. Jakákoli činnost, která není výkonem práva tranzitního proplutí průlivem či přeletu nad ním, zůstává upravena jinými použitelnými ustanoveními této úmluvy.

Článek 39

Povinnosti plavidel a letadel během tranzitního proplutí či přeletu

1. Při výkonu práva tranzitního proplutí či přeletu plavidla a letadla musí:
 - a) proplout průliv či přeletět nad ním bez prodlení;
 - b) zdržet se jakékoli hrozby silou nebo použití síly proti svrchovanosti, územní celistvosti nebo politické nezávislosti států hraničících s průlivy anebo jakéhokoli jiného způsobu porušování zásad mezinárodního práva zakotvených v Chartě Organizace spojených národů;
 - c) zdržet se jakékoli jiné činnosti než činnosti související s normálními způsoby nepřerušovaného a urychleného proplutí či přeletu, s výjimkou případů vyvolaných vyšší mocí anebo stavem nouze;
 - d) podřídit se jiným příslušným ustanovením této části.
2. Plavidla se při tranzitním proplutí musí:
 - a) podřídit obecně uznávaným mezinárodním předpisům, postupům a zvyklostem týkajícím se bezpečnosti na moři, včetně mezinárodních pravidel pro předcházení námořním srážkám;
 - b) podřídit obecně uznávaným mezinárodním předpisům, postupům a zvyklostem týkajícím se předcházení, snížení a kontroly znečišťování z plavidel.
3. Letadla při tranzitním přeletu musí:
 - a) dodržovat pravidla týkající se vzdušné dopravy stanovená Mezinárodní organizací pro civilní letectví, pokud se týkají civilních letadel; státní letadla se běžně podřizují takovým bezpečnostním opatřením a vždy létají s náležitým ohledem na bezpečnost plavby;
 - b) vždy sledovat rádiovou frekvenci určenou příslušným mezinárodně stanoveným orgánem pro kontrolu letecké dopravy nebo příslušnou mezinárodní rádiovou frekvenci pro stav nouze.

Článek 40

Výzkumná a průzkumná činnost

Během svého tranzitního průjezdu nesmí cizí plavidla, včetně plavidel pro mořský vědecký výzkum a hydrografický průzkum, provádět žádnou výzkumnou nebo průzkumnou činnost bez předchozího povolení států hraničících s průlivy.

Článek 41

Námořní koridory a systémy odděleného provozu v průlivech užívaných pro mezinárodní plavbu

1. V souladu s touto částí mohou státy hraničící s průlivy určit námořní koridory a stanovit systémy odděleného provozu pro plavbu v průlivech, kde je to nutné pro bezpečný průjezd plavidel.
2. Takové státy mohou, vyžadují-li to okolnosti a po řádném zveřejnění, nahradit námořní koridory nebo systémy odděleného provozu, které dříve určily nebo stanovily, jinými námořními koridory nebo systémy odděleného provozu.
3. Takové námořní koridory nebo systémy odděleného provozu musí odpovídat všeobecně uznávaným mezinárodním předpisům.
4. Před určením nebo nahrazením námořních koridorů nebo před stanovením nebo nahrazením systémů odděleného provozu předloží státy hraničící s průlivy návrhy příslušné mezinárodní organizaci za účelem jejich schválení. Organizace může schválit jen takové námořní koridory a systémy odděleného provozu, o kterých se dohodne se státy hraničící s průlivy, načež je státy mohou určit, stanovit anebo nahradit.
5. Jde-li o průliv, kde jsou navrhovány námořní koridory nebo systémy odděleného provozu procházející vodami dvou nebo více států hraničících s průlivem, dotčené státy jsou povinny spolupracovat při formulování návrhu a konzultovat jej s příslušnou mezinárodní organizací.
6. Státy hraničící s průlivy zřetelně vyznačí veškeré námořní koridory a systémy odděleného provozu jimi určené nebo stanovené na námořních mapách, které budou řádně zveřejněny.
7. Plavidla jsou při tranzitním proplutí povinna dodržovat stávající námořní koridory a systémy odděleného provozu zřízené v souladu s tímto článkem.

Článek 42

Právní předpisy států hraničících s průlivy týkající se tranzitního proplutí či přeletu

1. S výhradou tohoto oddílu, státy hraničící s průlivy mohou přijímat právní a správní předpisy týkající se tranzitního proplutí průlivy či přeletu nad nimi, pokud jde o:
 - a) bezpečnost plavby a regulaci námořního provozu v souladu s článkem 41;
 - b) zabránění, snížení a kontrolu znečišťování prováděním příslušných mezinárodních předpisů týkajících se vypouštění ropy, ropného odpadu a jiných škodlivých látek v průlivu;
 - c) zabránění rybolovu, včetně uskladnění rybářské výstroje, s ohledem na rybářská plavidla;

- d) nakládání nebo vykládání jakéhokoli zboží, finančních prostředků nebo osob v rozporu s celními, finančními, přistěhovaleckými nebo zdravotnickými právními a správními předpisy států hraničících s průlivem.
2. Takové právní a správní předpisy nesmějí formálně nebo fakticky diskriminovat cizí plavidla ani nesmí ve skutečnosti vést k odepření, porušení nebo omezení práva tranzitního proplutí či přeletu, jak je vymezeno v tomto oddíle.
3. Státy hraničící s průlivy řádně zveřejní všechny takové právní a správní předpisy.
4. Cizí plavidla, které požívají práva tranzitního proplutí, se musí takovým právním a správním předpisům podřídít.
5. Stát vlajky plavidla nebo stát registrace letadla, který má nárok na vynětí z pravomoci soudů a který jedná způsobem odporujícím takovým právním předpisům nebo jiným ustanovením této části, nese mezinárodní odpovědnost za jakoukoli ztrátu nebo škodu, které vzniknou státům hraničícím s průlivy.

Článek 43

Plavební a bezpečnostní zařízení, jiná zlepšení a předcházení, snižování a kontrola znečišťování

Uživatelské státy a státy hraničící s průlivy by měly po dohodě spolupracovat:

- a) při zřizování a údržbě potřebného plavebního a bezpečnostního zařízení v průlivu a jiných zlepšení na pomoc mezinárodní plavbě; a
- b) při předcházení, snižování a kontrole znečišťování z plavidel.

Článek 44

Povinnosti států hraničících s průlivy

Státy hraničící s průlivy nesmějí bránit tranzitnímu průjezdu či přeletu a jsou povinny náležitě oznámit veškerá nebezpečí, o kterých vědí a která ohrožují plavbu průlivem nebo přelet nad ním. Tranzitní proplutí či přelet nesmějí být zastaveny.

Oddíl 3

POKOJNÉ PROPLUTÍ

Článek 45

Pokojné proplutí

1. Režim pokojného proplutí v souladu s částí II, oddílem 3, se vztahuje na průlivy užívané pro mezinárodní plavbu, které:
- a) jsou podle čl. 38 odst. 1 vyňaty z použití režimu tranzitního proplutí; nebo

- b) se rozkládají mezi oblastí volného moře nebo výlučné ekonomické zóny a teritoriálním mořem cizího státu.
2. Pokojné proplutí takovými průlivy nesmí být zastaveno.

ČÁST IV

SOUOSTROVNÍ STÁTY

Článek 46

Používané výrazy

Pro účely této úmluvy:

- a) "souostrovní stát" znamená stát, který se skládá z jednoho nebo více souostroví a může zahrnovat další ostrovy;
- b) "souostroví" znamená skupinu ostrovů, včetně částí ostrovů, vzájemně spojených vodami a jinými přírodními útvary, které navzájem tak úzce souvisejí, že takové ostrovy, vody a jiné přírodní útvary tvoří jediný zeměpisný, hospodářský a politický celek nebo byly za takový celek historicky považovány.

Článek 47

Souostrovní základní linie

1. Souostrovní stát může vytyčit přímé základní linie spojující nejzazší body nejzazších ostrovů a osýchajících útesů souostroví za podmínky, že takové základní linie budou zahrnovat hlavní ostrovy a oblast, kde se poměr vodní plochy a souše, včetně atolů, pohybuje mezi 1 ku 1 a 9 ku 1.
2. Délka takových základních linií nesmí přesáhnout 100 námořních mil s tou výjimkou, že až 3 % celkového počtu základních linií uzavírajících souostroví mohou tuto délku překročit až do maximální délky 125 námořních mil.
3. Vytyčení takových základních linií se nesmí podstatněji odchylovat od celkové konfigurace souostroví.
4. Takové základní linie nesmějí být vytyčovány od vynořujících se vyvýšenin a k nim, pokud na nich nebyly postaveny majáky nebo podobná zařízení, která jsou trvale nad úrovní moře, nebo kde vynořující se vyvýšenina leží zcela nebo zčásti v takové vzdálenosti od nejbližšího ostrova, která nepřesahuje šíři teritoriálního moře.
5. Systému takových základních linií nesmí být použito souostrovním státem takovým způsobem, který by teritoriální moře jiného státu oddělil od volného moře nebo výlučné ekonomické zóny.
6. Jestliže část souostrovních vod souostrovního státu leží mezi dvěma částmi bezprostředně přilehlého sousedního státu, budou zachovávána a dodržována stávající práva a veškeré jiné oprávněné zájmy, které tento druhý stát tradičně měl v těchto vodách, jakož i veškerá práva zakotvená v dohodě mezi těmito státy.

7. Pro účely vypočtení poměru vody k souši podle odstavce 1, souš může zahrnovat vody ležící mezi okrajovými útesy ostrovů a atolů včetně té strany příkré oceánské plošiny, která je uzavřena nebo téměř uzavřena řetězem vápencových ostrovů a osýchajících útesů ležících na obvodu plošiny.

8. Základní linie vytyčené v souladu s tímto článkem musí být znázorněny na námořních mapách takového měřítka nebo měřítek, která jsou přiměřená pro určení jejich polohy. Jako náhrada může být použit seznam zeměpisných souřadnic bodů specifikujících geodetické údaje.

9. Souostrovní stát řádně zveřejní takové námořní mapy nebo seznamy zeměpisných souřadnic a uloží kopii každé takové mapy nebo seznamu u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Článek 48

Měření šíře teritoriálního moře, přilehlé zóny, výlučné ekonomické zóny a kontinentálního šelfu

Šíře teritoriálního moře, přilehlé zóny, výlučné ekonomické zóny a kontinentálního šelfu se měří od souostrovních základních linií v souladu s článkem 47.

Článek 49

Právní režim souostrovních vod, vzdušného prostoru nad souostrovními vodami a jejich mořského dna a podzemí

1. Svrchovanost souostrovního státu se rozšiřuje na vody ohraničené základními liniemi vytyčenými v souladu s článkem 47, které se bez ohledu na jejich hloubku nebo vzdálenost od pobřeží označují jako souostrovní vody.

2. Tato svrchovanost se rozšiřuje na vzdušný prostor nad souostrovními vodami, jakož i na jejich mořské dno a podzemí a na zdroje v nich obsažené.

3. Tato svrchovanost se vykonává za podmínek stanovených v této části.

4. Režim proplutí či přeletu souostrovními námořními koridory stanovený v této části se v jiných ohledech nedotýká režimu souostrovních vod, včetně námořních koridorů nebo výkonu svrchovanosti souostrovního státu nad těmito vodami a jejich vzdušným prostorem, mořským dnem a podzemím a zdroji v nich obsaženými.

Článek 50

Vymezení vnitřních vod

Uvnitř svých souostrovních vod může souostrovní stát vytyčit uzavírající linie pro vymezení vnitřních vod v souladu s články 9, 10 a 11.

Článek 51

Stávající dohody, tradiční práva rybolovu a stávající podmořské kabely

1. Aniž je dotčen článek 49, souostrovní stát dodržuje stávající dohody s jinými státy a uznává tradiční práva rybolovu a jinou oprávněnou činnost bezprostředně přilehlých sousedních států v určitých oblastech tvořících součást jeho souostrovních vod. Způsoby a podmínky výkonu takových práv a činností, včetně jejich povahy, rozsahu a oblastí, na něž se vztahují, budou na žádost kteréhokoli z dotčených států upraveny dvoustrannými dohodami mezi nimi. Taková práva nesmějí být převáděna na třetí státy nebo jejich státní příslušníky nebo s nimi sdílena.
2. Souostrovní stát dodržuje stávající podmořské kabely položené jinými státy a procházející jeho vodami, aniž by se dotýkaly jeho břehu. Souostrovní stát povolí údržbu a výměnu takových kabelů poté, co obdrží řádné oznámení o umístění takových kabelů a o záměru je opravovat nebo vyměňovat.

Článek 52

Právo pokojného proplutí

1. S výhradou článku 53 a aniž je dotčen článek 50, plavidla všech států požívají práva pokojného proplutí souostrovními vodami v souladu s částí II, oddílem 3.
2. Souostrovní stát může, aniž by formálně nebo fakticky diskriminoval cizí plavidla, dočasně pozastavit pokojné proplování určitými oblastmi svých souostrovních vod, je-li takové pozastavení nezbytné k ochraně jeho bezpečnosti. Takové pozastavení vstoupí v platnost až po řádném zveřejnění.

Článek 53

Právo proplutí souostrovními námořními koridory

1. Souostrovní stát může určit námořní koridory a letecké koridory nad nimi, které jsou vhodné pro nepřerušované a rychlé proplutí cizích plavidel jeho souostrovními vodami a přilehlým teritoriálním mořem a pro přelet letadel nad nimi.
2. Všechna plavidla požívají práva proplutí takovými souostrovními námořními koridory a všechna letadla práva přeletu takovými leteckými koridory.
3. Proplutí souostrovními námořními koridory či přelet nad nimi znamená výkon práva plavby či přeletu v souladu s touto úmluvou, obvyklým způsobem výhradně za účelem nepřerušovaného, rychlého a nebráněného tranzitu mezi jednou částí volného moře nebo výlučné ekonomické zóny a jinou částí volného moře nebo výlučné ekonomické zóny.
4. Takové námořní a letecké koridory procházejí souostrovními vodami a přilehlými teritoriálními vodami a zahrnují všechny obvyklé průjezdní trasy užívané jako trasy pro mezinárodní plavbu nebo pro přelet nad souostrovními vodami a uvnitř takových tras zahrnují, pokud jde o plavidla, všechny obvyklé plavební kanály za podmínky, že zdvojování stejně vhodných tras mezi týmiž vstupními a výstupními body nebude nutné.
5. Námořní a letecké koridory jsou určeny sérií nepřerušovaných axiálních linií od vstupních bodů průjezdových tras k výstupním bodům. Plavidla proplouvající námořními koridory a letadla přelétávající leteckými koridory nad nimi se neodchylí

od axiální linie více než o 25 námořních mil na jednu či druhou stranu. Nesmějí se však přitom dostat k pobřeží na vzdálenost bližší, než je 10 % vzdálenosti mezi nejbližšími body na ostrovech hraničících s námořním koridorem.

6. Souostrovní stát, který v souladu s tímto článkem určí námořní koridor, může k zajištění bezpečného průjezdu rovněž stanovit systémy odděleného provozu plavidel úzkými plavebními kanály v takovém koridoru.

7. Souostrovní stát může, vyžadují-li to okolnosti a po řádném zveřejnění, nahradit námořní koridory nebo systémy odděleného provozu, které byl dříve určil nebo stanovil, jinými námořními koridory nebo systémy odděleného provozu.

8. Takové námořní koridory nebo systémy odděleného provozu musí odpovídat všeobecně uznávaným mezinárodním předpisům.

9. Při určování nebo nahrazování námořních koridorů nebo při stanovování nebo nahrazování systémů odděleného provozu souostrovní stát předloží návrhy příslušné mezinárodní organizaci za účelem jejich schválení. Organizace může schválit jen takové námořní koridory a systémy odděleného provozu, o kterých se dohodne se souostrovním státem, načež je souostrovní stát může určit, stanovit nebo nahradit.

10. Souostrovní stát zřetelně vyznačí osu námořních koridorů jím určených a systémy odděleného provozu jím stanovené na námořních mapách, které budou řádně zveřejněny.

11. Plavidla jsou při tranzitním proplutí povinny dodržovat stávající námořní koridory a systémy odděleného provozu zřízené v souladu s tímto článkem.

12. Neurčí-li souostrovní stát námořní nebo letecké koridory, může být právo proplutí souostrovními námořními koridory či přeletu nad nimi vykonáváno po trasách obvykle používaných pro mezinárodní plavbu.

Článek 54

Povinnosti plavidel a letadel během proplutí či přeletu, výzkumné a průzkumné činnosti, povinnosti souostrovního státu a právní předpisy souostrovního státu vztahující se na proplutí souostrovními námořními koridory či přelet nad nimi

Články 39, 40, 42 a 44 se přiměřeně použijí na proplutí souostrovními námořními koridory či přelet nad nimi.

ČÁST V

VÝLUČNÁ EKONOMICKÁ ZÓNA

Článek 55

Zvláštní právní režim výlučné ekonomické zóny

Výlučná ekonomická zóna je oblast nacházející se za teritoriálním mořem a k němu přilehlá, která podléhá zvláštnímu právnímu režimu stanovenému v této části, podle

něhož se právo a jurisdikce pobřežního státu a práva a svobody jiných států řídí podle příslušných ustanovení této úmluvy.

Článek 56

Práva, jurisdikce a povinnosti pobřežního státu ve výlučné ekonomické zóně

1. Ve výlučné ekonomické zóně má pobřežní stát:
 - a) svrchovaná práva za účelem průzkumu a využívání přírodních zdrojů, ať živých či neživých, mořského dna a podzemí a vod nad nimi ležících, jejich uchovávání a hospodaření s nimi, a svrchovaná práva, pokud jde o jiné činnosti týkající se hospodářského průzkumu a využívání zóny, jako je výroba energie pomocí vody, proudů a větrů;
 - b) jurisdikci v souladu s příslušnými ustanoveními této úmluvy, pokud jde o:
 - i) zřizování a využívání umělých ostrovů, zařízení a staveb;
 - ii) mořský vědecký výzkum;
 - iii) ochranu a uchování mořského prostředí;
 - c) jiná práva a povinnosti stanovené touto úmluvou.
2. Při výkonu svých práv a plnění svých povinností ve výlučné ekonomické zóně podle této úmluvy musí pobřežní stát náležitě přihlížet k právům a povinnostem jiných států a jednat způsobem slučitelným s ustanoveními této úmluvy.
3. Práva, která se týkají mořského dna a podzemí, stanovená v tomto článku, se vykonávají v souladu s částí VI.

Článek 57

Šíře výlučné ekonomické zóny

Výlučná ekonomická zóna nesmí být širší než 200 námořních mil od základních linií, od nichž se měří šíře teritoriálního moře.

Článek 58

Práva a povinnosti jiných států ve výlučné ekonomické zóně

1. S výhradou příslušných ustanovení této úmluvy, všechny státy, ať pobřežní či vnitrozemské, požívají ve výlučné ekonomické zóně svobod zmíněných v článku 87, a sice svobodu plavby, přeletu, kladení podmořských kabelů a potrubí, jakož i jiných způsobů využívání moře týkajících se těch mezinárodním právem uznávaných svobod, které jsou spojeny s provozem plavidel, letadel, podmořských kabelů a potrubí a jež jsou slučitelné s ostatními ustanoveními této úmluvy.
2. Články 88 až 115 a ostatní související pravidla mezinárodního práva se použijí na výlučnou ekonomickou zónu potud, pokud nejsou neslučitelná s touto částí.

3. Při výkonu svých práv a plnění svých povinností ve výlučné ekonomické zóně podle této úmluvy musí státy náležitě přihlížet k právům a povinnostem pobřežního státu a jsou povinny podřídít se zákonům a předpisům, které pobřežní stát přijal v souladu s ustanoveními této úmluvy a s jinými pravidly mezinárodního práva potud, pokud nejsou neslučitelné s touto částí.

Článek 59

Urovnávání sporů týkajících se přiznávání práv a jurisdikce ve výlučné ekonomické zóně

V případech, kdy tato úmluva nepřiznává pobřežnímu státu nebo jiným státům ve výlučné ekonomické zóně práva nebo jurisdikci a dojde-li ke střetu mezi zájmy pobřežního státu a kteréhokoli jiného státu nebo států, měl by být tento střet vyřešen na základě spravedlnosti a ve světle všech příslušných okolností a s ohledem na poměrnou důležitost dotčených zájmů stran, jakož i mezinárodního společenství jako celku.

Článek 60

Umělé ostrovy, zařízení a stavby ve výlučné ekonomické zóně

1. Ve výlučné ekonomické zóně má pobřežní stát výlučné právo budovat, povolovat a řídit stavbu, činnost a užívání:

- a) umělých ostrovů;
- b) zařízení a staveb pro účely předvídané článkem 56 a pro jiné hospodářské účely;
- c) zařízení a staveb, které mohou zasahovat do výkonu práv pobřežního státu v této zóně.

2. Pobřežní stát má výlučnou jurisdikci nad takovými umělými ostrovy, zařízeními a stavbami, včetně jurisdikce, pokud jde o celní, finanční, zdravotnické, bezpečnostní a přistěhovalecké předpisy.

3. Budování těchto umělých ostrovů, zařízení a staveb musí být náležitě oznámeno a musí být rovněž udržovány stále výstražné prostředky upozorňující na jejich existenci. Jakékoli stavby nebo zařízení, které jsou opuštěny či se nepoužívají, musí být odstraněny, aby byla zajištěna bezpečnost plavby s ohledem na jakékoli všeobecně přijaté mezinárodní normy stanovené v tomto směru příslušnou mezinárodní organizací. Takové odstranění bude také brát náležitý ohled na rybolov, ochranu mořského prostředí a na práva a povinnosti jiných států. Údaje o hloubce umístění a velikosti jakýchkoli zařízení nebo staveb, které nejsou zcela odstraněny, budou řádně zveřejněny.

4. Pobřežní stát může v případě potřeby vytvořit přiměřená bezpečnostní pásma kolem takových umělých ostrovů, zařízení a staveb, ve kterých může provádět náležitá opatření pro zajištění jak bezpečnosti plavby, tak umělých ostrovů, zařízení a staveb.

5. Šíři bezpečnostních pásem stanoví pobřežní stát, který přitom vezme v úvahu platné mezinárodní normy. Taková pásma musí být vyznačena tak, aby bylo zajištěno, že přiměřeně odpovídají povaze a funkci umělých ostrovů, zařízení a staveb. Nesmějí přesahovat vzdálenost 500 metrů kolem nich a měřenou od každého bodu jejich vnějšího kraje, s výjimkou případů, kde to připouštějí všeobecně přijaté mezinárodní normy nebo doporučují příslušné mezinárodní organizace. Rozsah bezpečnostních pásem se řádně oznámí.

6. Všechna plavidla musí tato bezpečnostní pásma dodržovat a podřídit se všeobecně přijatým mezinárodním normám, které se týkají plavby v blízkosti umělých ostrovů, zařízení a staveb a bezpečnostních pásem.

7. Umělé ostrovy, zařízení a stavby a bezpečnostní pásma kolem nich nesmějí být zřizovány tam, kde by to mohlo narušit užívání uznávaných námořních tras důležitých pro mezinárodní plavbu.

8. Umělé ostrovy, zařízení a stavby nemají status ostrovů. Nemají vlastní teritoriální moře a jejich existence se nedotýká vymezování teritoriálního moře, výlučné ekonomické zóny nebo kontinentálního šelfu.

Článek 61

Zachovávání živých zdrojů

1. Pobřežní stát určí přípustný odlov živých zdrojů ve své výlučné ekonomické zóně.

2. Pobřežní stát zajišťuje, s ohledem na nejlepší vědecké údaje, které má k dispozici, prostřednictvím příslušných opatření v oblasti ochrany a řízení, aby zachovávání živých zdrojů ve výlučné ekonomické zóně nebylo ohroženo jejich nadměrnou těžbou. Za tímto účelem pobřežní stát podle potřeby spolupracuje s příslušnými podoblastními, oblastními a univerzálními mezinárodními organizacemi.

3. Taková opatření se rovněž zaměřují na udržení nebo obnovení populace lovných druhů na úrovních, které mohou zabezpečit maximálně dosažitelný výtěžek určený příslušnými faktory životního prostředí a faktory ekonomickými, včetně hospodářských potřeb pobřežních rybářských společenství a zvláštních požadavků rozvojových států, a budou brát v úvahu způsoby rybolovu, vzájemnou závislost populací a veškeré všeobecně doporučované podoblastní, oblastní nebo univerzální minimální mezinárodní normy.

4. Při provádění takových opatření pobřežní stát bere v úvahu důsledky pro ty druhy, které žijí v symbióze s lovnými druhy anebo jsou na nich závislé, za účelem jejich udržení nebo obnovení nad úroveň, pod kterou by byla vážně ohrožena jejich reprodukce.

5. Dostupné vědecké informace, statistiky o odloveh a o intenzitě rybolovu a jiné údaje důležité pro zachovávání rybích populací se tam, kde je to vhodné, za účasti všech dotčených států, jejichž státním příslušníkům je povolen rybolov ve výlučné ekonomické zóně, poskytují a pravidelně vyměňují prostřednictvím podoblastních, oblastních a univerzálních mezinárodních organizací.

Článek 62

Využití živých zdrojů

1. Aniž je dotčen článek 61, pobřežní stát podporuje optimální využití živých zdrojů ve výlučné ekonomické zóně.
2. Pobřežní stát určuje svoji rybolovnou kapacitu živých zdrojů ve výlučné ekonomické zóně. Tam, kde pobřežní stát nemá rybolovnou kapacitu na odlov celého přípustného množství, poskytne prostřednictvím dohod či jiných ujednání jiným státům přístup k přebytkům přípustného odlovu, v souladu s podmínkami, požadavky a právními předpisy zmíněnými v odstavci 4 a se zvláštním zřetelem k ustanovením článků 69 a 70, zejména ve vztahu k rozvojovým státům tam zmíněným.
3. Při povolování přístupu jiných států do své výlučné ekonomické zóny podle tohoto článku bere pobřežní stát v úvahu veškeré závažné faktory, mimo jiné význam živých zdrojů oblasti pro ekonomiku dotčeného pobřežního státu a jeho jiné státní zájmy, ustanovení článků 69 a 70, požadavky rozvojových států podoblasti nebo oblasti na odlov části přebytku a na potřebu snížit na minimum nepříznivé hospodářské důsledky pro státy, jejichž státní příslušníci obvykle lovíli v zóně anebo které vyvinuly podstatné úsilí při výzkumu a zjišťování populací.
4. Státní příslušníci jiných států, kteří provozují rybolov ve výlučné ekonomické zóně, se musí podřídit předběžným opatřením a jiným podmínkám a požadavkům stanoveným právními předpisy pobřežního státu. Tyto právní předpisy musí být v souladu s ustanoveními této úmluvy a mohou se, mimo jiné, týkat:
 - a) vystavování povolení rybářům, rybářským plavidlům a zařízením včetně placení poplatků a jiných forem plateb, které v případě rozvojových pobřežních států mohou spočívat v přiměřeném vyrovnání v oblasti financování, vybavení a techniky týkající se odvětví rybolovu;
 - b) určení druhů, jejichž odlov je povolen, a určení kvót odlovu, ať už se tyto kvóty týkají určitých populací nebo skupin populací, nebo odlovu prováděného každým plavidlem v průběhu stanoveného období anebo odlovu prováděného státními příslušníky určitého státu v průběhu stanoveného období;
 - c) stanovení sezón a oblastí rybolovu, typů, velikostí a množství rybářských zařízení a typů, velikostí a počtu rybářských plavidel, které mohou být používány;
 - d) určení stáří a velikosti rybích a jiných druhů, které mohou být loveny;
 - e) určení informací požadovaných od rybářských plavidel, včetně statistik o odlovu a intenzitě rybolovu a hlášení o poloze plavidel;
 - f) žádostí o provádění zvláštních rybolovných výzkumných programů se zmocněním a pod kontrolou pobřežního státu, řízení takového výzkumu včetně odběru vzorků z odlovu a uspořádání vzorků, jakož i oznamování příslušných vědeckých údajů;

- g) umístování pozorovatelů nebo stážistů pobřežního státu na palubu takových plavidel;
 - h) uskladňování celého či části výtěžku takových plavidel v přístavech pobřežního státu;
 - i) požadavků a podmínek, které se vztahují ke společným podnikům nebo jiným ujednáním o spolupráci;
 - j) požadavků na výcvik personálu a předávání rybářské technologie včetně zvyšování schopnosti pobřežního státu provádět rybolovný výzkum;
 - k) donucovacích postupů.
5. Pobřežní státy řádně zveřejní právní předpisy týkající se ochrany a řízení.

Článek 63

Populace vyskytující se ve výlučné ekonomické zóně dvou nebo více pobřežních států nebo jak ve výlučné ekonomické zóně tak v oblasti za touto zónou k ní přilehlé

1. V případech, kdy se stejné populace anebo populace symbiotických druhů vyskytují ve výlučných ekonomických zónách dvou nebo více pobřežních států, usilují tyto státy buď přímo, nebo prostřednictvím podoblastních nebo oblastních organizací, aby dosáhly dohody o nutných opatřeních ke koordinaci a zajištění zachovávání a rozvoje takových populací, aniž jsou dotčena ostatní ustanovení této části.
2. V případech, kdy se stejné populace anebo populace symbiotických druhů vyskytují jak ve výlučné ekonomické zóně, tak i v oblasti za touto zónou a k ní přilehlé, pobřežní státy a státy takové populace v přilehlé oblasti lovíci budou usilovat buď přímo, nebo prostřednictvím podoblastních nebo oblastních organizací, aby dosáhly dohody o nutných opatřeních k zachovávání těchto populací v přilehlé oblasti.

Článek 64

Vysoce stěhovavé druhy

1. Pobřežní státy a jiné státy, jejichž státní příslušníci loví v oblasti vysoce stěhovavé druhy vyjmenované v příloze I, spolupracují přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací se záměrem zajistit zachovávání a podporu cíle optimálního odlovu takových druhů v oblasti, a to jak ve výlučné ekonomické zóně, tak za ní. V oblastech, kde není žádná příslušná mezinárodní organizace, pobřežní státy a jiné státy, jejichž státní příslušníci loví tyto druhy v oblasti, spolupracují se záměrem vytvořit takovou organizaci a budou se účastnit její činnosti.
2. Ustanovení odstavce 1 se použijí jako doplnění ostatních ustanovení této části.

Článek 65

Mořští savci

Žádné z ustanovení této části neomezuje právo pobřežního státu nebo pravomoc mezinárodní organizace v případě potřeby zakázat, upravit nebo omezit odlov mořských savců přísněji, než stanoví tato část. Státy spolupracují za účelem ochrany těchto mořských savců. Pokud jde o velryby, zvláště napomáhají prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací jejich ochraně, hospodaření s nimi a jejich studiu.

Článek 66

Anadromní druhy

1. Státy, v jejichž řekách mají původ anadromní druhy, mají prvořadý podíl na těchto druzích a odpovědnost za ně.
2. Stát původu anadromních druhů zajistí jejich zachování vytvořením vhodných regulačních opatření pro rybolov ve všech vodách od vnějších hranic své výlučné ekonomické zóny směrem k pevnině a pro rybolov stanovený v odst. 3 písm. b). Stát původu může po konzultaci s jinými státy, které jsou zmíněny v odstavcích 3 a 4 a loví tyto druhy, určit celkový přípustný odlov druhů, které mají původ v jeho řekách.
3.
 - a) Rybolov anadromních druhů se provádí jen ve vodách od vnějších hranic výlučné ekonomické zóny směrem k pevnině, s výjimkou případů, kde by toto ustanovení vedlo k narušení hospodářství jiného státu, než je stát původu. Pokud jde o takový rybolov za vnějšími hranicemi výlučné ekonomické zóny, povedou dotčené státy konzultace se záměrem dosáhnout dohody o způsobu a podmínkách takového rybolovu, a to s náležitým ohledem na požadavek zachování těchto druhů a s ohledem na potřeby státu jejich původu.
 - b) Stát původu spolupracuje tak, aby docházelo k minimálnímu narušování hospodářství jiných států, které loví tyto druhy, a s ohledem na obvyklý odlov a způsob odlovu těchto států, jakož i na všechny oblasti, v nichž se takový odlov provádí.
 - c) Státy podle písmene b), které se na základě dohody se státem původu účastní na opatřeních k obnovování anadromních druhů, zejména vynaložením nákladů na tento účel, vezme stát původu při lovení druhů, které mají původ v jeho řekách, zvláště v úvahu.
 - d) Právní předpisy, které se týkají anadromních druhů vně výlučné ekonomické zóny, se používají podle dohody mezi státem původu a jinými dotčenými státy.
4. V případech, kde se anadromní druhy stěhují do vod nebo vodami od vnějších hranic výlučné ekonomické zóny jiného státu, než je stát původu, směrem k pevnině, bude takový stát za účelem zachování těchto druhů a hospodaření s nimi spolupracovat se státem původu.

5. Stát původu anadromních druhů a jiné státy, které loví tyto druhy, se dohodnou na opatřeních pro provádění ustanovení tohoto článku, a to prostřednictvím regionálních organizací tam, kde je to vhodné.

Článek 67

Katadromní druhy

1. Pobřežní stát, v jehož vodách tráví katadromní druhy větší část svého životního cyklu, je odpovědný za hospodaření s těmito druhy a zajistí vstup a výstup stěhujících se ryb.

2. Odlov katadromních druhů se provádí pouze ve vodách od vnějších hranic výlučné ekonomické zóny směrem k pevnině. Bude-li odlov prováděn ve výlučných ekonomických zónách, bude prováděn za podmínek stanovených v tomto článku a jiných ustanoveních této úmluvy, která se týkají rybolovu v těchto zónách.

3. V případech, kdy se katadromní ryby stěhují výlučnou ekonomickou zónou do jiného státu nebo států, ať už jde o potěr anebo o dospívající ryby, hospodaření s takovými rybami včetně jejich odlovu upravuje dohoda mezi státem zmíněným v odstavci 1 a dotčeným státem nebo státy. Taková dohoda zajišťuje racionální hospodaření s těmito druhy a bere ohled na odpovědnost státu zmíněného v odstavci 1 za udržování těchto druhů.

Článek 68

Přisedlé druhy

Tato část se nevztahuje na přisedlé druhy vymezené v čl. 77 odst. 4.

Článek 69

Právo vnitrozemských států

1. Vnitrozemské státy mají právo účastnit se na spravedlivém základě využívání příslušné části nadbytku živých zdrojů ve výlučných ekonomických zónách pobřežních států stejné podoblasti nebo oblasti s ohledem na hospodářské a zeměpisné okolnosti všech dotčených států a v souladu s ustanoveními tohoto článku a článků 61 a 62.

2. Způsoby a podmínky takové účasti stanoví dotčený stát prostřednictvím podoblastních nebo oblastních dohod, berouc přitom v úvahu, mimo jiné:

- a) nutnost vyhnout se škodlivým následkům pro rybářská společenství nebo odvětví rybolovu pobřežního státu;
- b) rozsah, v němž se vnitrozemský stát v souladu s ustanoveními tohoto článku účastní nebo je oprávněn účastnit podle stávajících dvoustranných, podoblastních nebo oblastních dohod na využívání živých zdrojů výlučných ekonomických zón jiných pobřežních států;

c) rozsah, v němž se jiné vnitrozemské státy a státy zeměpisně znevýhodněné účastní na využívání živých zdrojů výlučné ekonomické zóny pobřežního státu, a z toho vyplývající nutnost vyhnout se určitému znevýhodnění jakéhokoli pobřežního státu nebo jeho části;

d) potřeby výživy obyvatelstva těchto států.

3. Blíží-li se rybolovná kapacita pobřežního státu k bodu, který by mu umožňoval získat celý přípustný odlov živých zdrojů v jeho výlučné ekonomické zóně, budou pobřežní stát a jiné dotčené státy spolupracovat na dvoustranném, podoblastním nebo oblastním základě se záměrem vypracovat spravedlivá ujednání, která by umožňovala účast rozvojových vnitrozemských států stejné podoblasti nebo oblasti při využívání živých zdrojů výlučných ekonomických zón pobřežních států podoblasti nebo oblasti přiměřeným způsobem, za okolností a podmínek uspokojivých pro všechny strany. Při používání tohoto ustanovení budou rovněž brány v úvahu faktory zmíněné v odstavci 2.

4. Rozvinuté vnitrozemské státy jsou oprávněny, v souladu s ustanoveními tohoto článku, účastnit se na využívání živých zdrojů pouze ve výlučných ekonomických zónách rozvinutých pobřežních států stejné podoblasti nebo oblasti s ohledem na rozsah, ve kterém pobřežní stát při poskytování přístupu jiným státům k živým zdrojům své výlučné ekonomické zóny vzal v úvahu potřebu snížit na minimum škodlivé následky pro rybářská společenství a narušení hospodářství států, jejichž státní příslušníci obvykle v zóně lovíli.

5. Uvedená ustanovení se nedotýkají ujednání dosažených v podoblastech nebo oblastech, kde pobřežní stát může udělit vnitrozemským státům stejné podoblasti nebo oblasti rovná nebo přednostní práva na využívání živých zdrojů ve výlučných ekonomických zónách.

Článek 70

Právo států zeměpisně znevýhodněných

1. Státy zeměpisně znevýhodněné mají právo se na spravedlivém základě účastnit na využívání přiměřené části přebytku živých zdrojů výlučných ekonomických zón pobřežních států stejné podoblasti nebo oblasti, s ohledem na příslušné hospodářské a zeměpisné podmínky všech dotčených států, a to v souladu s ustanoveními tohoto článku a článků 61 a 62.

2. Pro účely této úmluvy se "státy zeměpisně znevýhodněnými" rozumějí pobřežní státy včetně států hraničících s uzavřenými nebo polouzavřenými moři, jejichž zeměpisná poloha je činí závislými při zajišťování odpovídající dodávky ryb pro výživu obyvatelstva nebo jeho části na využívání živých zdrojů výlučných ekonomických zón jiných států podoblasti nebo oblasti, a pobřežní státy, které nemohou uplatňovat nárok na vlastní výlučnou ekonomickou zónu.

3. Způsoby a podmínky takové účasti stanoví dotčené státy prostřednictvím dvoustranných, podoblastních nebo oblastních dohod, berouce přitom v úvahu, mimo jiné:

- a) nutnost vyhnout se škodlivým následkům pro rybářská společenství nebo odvětví rybolovu pobřežního státu;
- b) rozsah, ve kterém se zeměpisně znevýhodněný stát v souladu s ustanoveními tohoto článku účastní nebo je oprávněn účastnit na využívání živých zdrojů ve výlučných ekonomických zónách jiných pobřežních států podle stávajících dvoustranných, podoblastních nebo oblastních dohod;
- c) rozsah, ve kterém se zeměpisně znevýhodněné a vnitrozemské státy účastní na využívání živých zdrojů výlučné ekonomické zóny pobřežního státu, a z toho vyplývající nutnost vyhnout se určitému znevýhodnění jakéhokoli pobřežního státu nebo jeho části;
- d) potřeby výživy obyvatelstva těchto států.

4. Blíží-li se rybolovná kapacita pobřežního státu k bodu, který by mu umožňoval získat celý přípustný odlov živých zdrojů v jeho výlučné ekonomické zóně, budou pobřežní stát a jiné dotčené státy spolupracovat na dvoustranném, podoblastním nebo oblastním základě se záměrem vypracovat spravedlivá ujednání, která by umožňovala účast zeměpisně znevýhodněných rozvojových států stejné podoblasti nebo oblasti na využívání živých zdrojů výlučných ekonomických zón pobřežních států podoblasti nebo oblasti za okolností a podmínek uspokojivých pro všechny strany. Při používání tohoto ustanovení budou rovněž brány v úvahu faktory zmíněné v odstavci 3.

5. Rozvinuté zeměpisně znevýhodněné státy jsou v souladu s ustanoveními tohoto článku oprávněny k účasti na využívání živých zdrojů pouze ve výlučných ekonomických zónách rozvinutých pobřežních států stejné podoblasti nebo oblasti s ohledem na rozsah, ve kterém pobřežní stát při poskytování přístupu jiným státům k živým zdrojům své výlučné ekonomické zóny vzal v úvahu potřebu snížit na minimum škodlivé následky pro rybářská společenství a narušení hospodářství států, jejichž státní příslušníci obvykle v zóně lovíli.

6. Uvedená ustanovení se nedotýkají ujednání dosažených v podoblastech nebo oblastech, kde pobřežní stát může udělit zeměpisně znevýhodněným státům stejné podoblasti nebo oblasti rovná nebo přednostní práva na využívání živých zdrojů ve výlučných ekonomických zónách.

Článek 71

Případy, kdy se články 69 a 70 nepoužijí

Vůči pobřežnímu státu, jehož hospodářství je převážně závislé na využívání živých zdrojů jeho výlučné ekonomické zóny, se ustanovení článků 69 a 70 nepoužijí.

Článek 72

Omezení převodu práv

1. Práva na využívání živých zdrojů uvedená v člancích 69 a 70 jsou nepřevoditelná, přímo i nepřímo, na třetí státy nebo na jejich státní příslušníky prostřednictvím pronájmu nebo licence, vytvářením společných podniků ani

jakýmkoli jiným způsobem, který má povahu takového převodu, pokud se dotčené státy nedohodly jinak.

2. Předchozí ustanovení nebrání dotčeným státům získávat pro usnadnění výkonu práv podle článků 69 a 70 technickou nebo finanční pomoc od třetích států nebo mezinárodních organizací za předpokladu, že to nemá za následek převod podle odstavce 1.

Článek 73

Používání právních předpisů pobřežního státu

1. Pobřežní stát může při výkonu svých svrchovaných práv na průzkum, využívání, zachovávání živých zdrojů a hospodaření s nimi provádět ve výlučné ekonomické zóně taková opatření, která mohou být nezbytná pro zajištění dodržování právních předpisů jím přijatých v souladu s ustanoveními této úmluvy, včetně vstupu na plavidlo, inspekce, zabavení a zahájení soudního řízení.

2. Zabavené plavidlo a jeho posádka budou neprodleně propuštěny po složení příslušné záruky nebo jiné jistoty.

3. Sankce pobřežního státu za porušení právních předpisů o rybolovu ve výlučné ekonomické zóně nesmějí zahrnovat uvěznění, neexistuje-li mezi dotčenými státy dohoda v opačném smyslu, ani žádnou jinou formu fyzického trestu.

4. V případě zabavení nebo zadržení cizího plavidla pobřežní stát okamžitě vhodným způsobem vyrozumí stát vlajky o provedené akci a o následně uložených sankcích.

Článek 74

Vymezení výlučné ekonomické zóny mezi státy, které mají protilehlá nebo sousedící pobřeží

1. Vymezení výlučné ekonomické zóny mezi státy, které mají protilehlá nebo sousedící pobřeží, se stanoví dohodou na základě mezinárodního práva, jak je uvedeno v článku 38 statutu Mezinárodního soudního dvora, tak, aby bylo dosaženo spravedlivého řešení.

2. Není-li možné dosáhnout dohody v rozumné lhůtě, přistoupí dotčené státy k postupům stanoveným v části XV.

3. Než bude uzavřena dohoda podle odstavce 1, budou dotčené státy v duchu vzájemného porozumění a spolupráce všemožně usilovat o to, aby dosáhly prozatímního ujednání praktické povahy, a o to, aby během tohoto přechodného období neohrozily konečnou dohodu nebo nezabránilly jejímu dosažení. Taková ujednání nejsou na újmu konečnému vymezení.

4. Kde je mezi dotčenými státy v platnosti dohoda, budou otázky týkající se vymezení výlučné ekonomické zóny upraveny v souladu s ustanoveními takové dohody.

Článek 75

Námořní mapy a seznamy zeměpisných souřadnic

1. S výhradou této části musí být vnější linie výlučné ekonomické zóny a vymezující linie vytyčené v souladu s článkem 74 znázorněny na námořních mapách takového měřítka nebo měřítek, která jsou přiměřená pro určení jejich polohy. Jako náhrada může být použit seznam zeměpisných souřadnic bodů specifikujících geodetické údaje.
2. Pobřežní stát řádně zveřejní takové námořní mapy nebo seznamy zeměpisných souřadnic a uloží kopii každé takové mapy nebo seznamu u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

ČÁST VI

KONTINENTÁLNÍ ŠELF

Článek 76

Definice kontinentálního šelfu

1. Kontinentální šelf pobřežního státu zahrnuje mořské dno a podzemí podmořských oblastí, které leží za hranicemi jeho teritoriálního moře po celém přirozeném prodloužení jeho pevninského území k vnější hranici kontinentálního okraje anebo do vzdálenosti 200 námořních mil od základních linií, od kterých se měří šíře teritoriálního moře tam, kde vnější hranice kontinentálního okraje této vzdálenosti nedosahuje.
2. Kontinentální šelf pobřežního státu nesmí přesahovat hranice stanovené v odstavcích 4 až 6.
3. Kontinentální okraj zahrnuje ponořené prodloužení pevninské hmoty pobřežního státu a skládá se z mořského dna a podzemí šelfu, svahu a stoupání. Nezahrnuje hlubokomořské oceánské dno s jeho oceánským hřebenem ani jeho podzemí.
4. a) Pro účely této úmluvy pobřežní stát stanoví vnější hranici kontinentálního okraje všude tam, kde okraj přesahuje 200 námořních mil od základních linií, od kterých se měří šíře teritoriálního moře, pomocí:
 - i) linie vytyčené v souladu s odstavcem 7 k nejvzdálenějším pevným bodům, na každém z nichž činí tloušťka usazených hornin nejméně jednu setinu nejkratší vzdálenosti od takového bodu k úpatí kontinentálního svahu; nebo
 - ii) linie vytyčené v souladu s odstavcem 7 k pevným bodům, které nejsou dále než 60 námořních mil od úpatí kontinentálního svahu.

- b) Není-li prokázán opak, stanoví se úpatí kontinentálního svahu jako bod maximální změny ve sklonu na jeho základně.
5. Pevné body tvořící linii vnějších hranic kontinentálního šelfu na mořském dně, vytyčené v souladu s odst. 4 písm. a) body i) a ii), buď nepřesáhnou 350 námořních mil od základní linie, od níž se měří šíře teritoriálního moře, anebo 100 námořních mil od izobáty 2 500 metrů, což je linie spojující body v hloubce 2 500 metrů.
6. Aniž je dotčen odstavec 5 o podmořských hřebenech, nepřekročí vnější hranice kontinentálního šelfu 350 námořních mil od základní linie, od níž se měří šíře teritoriálního moře. Tento odstavec se nevztahuje na podmořské vyvýšeniny, které jsou přirozenou součástí kontinentálního okraje, jako jsou jeho plošiny, vyvýšeniny, vršky, prahy a výběžky.
7. Pobřežní stát vytyčí vnější hranici svého kontinentálního šelfu tam, kde tento šelf přesahuje 200 námořních mil od základních linií, od kterých se měří šíře teritoriálního moře, přímými liniemi, které nepřesahují svou délkou 60 námořních mil a které spojují pevné body určené souřadnicemi zeměpisné šířky a délky.
8. Pobřežní stát předá Komisi pro hranice kontinentálního šelfu, zřízené podle zásady spravedlivého zeměpisného zastoupení podle přílohy II, informace o hranicích kontinentálního šelfu přesahujícího 200 námořních mil od základních linií, od kterých se měří šíře teritoriálního moře. Komise činí pobřežním státům doporučení ve věcech týkajících se stanovení vnějších hranic jejich kontinentálního šelfu. Hranice šelfu stanovené pobřežním státem s ohledem na tato doporučení jsou konečné a závazné.
9. Pobřežní stát uloží u generálního tajemníka Organizace spojených národů námořní mapy a příslušné informace včetně geodetických údajů, které trvale znázorňují vnější hranice jeho kontinentálního šelfu. Generální tajemník je řádně zveřejní.
10. Ustanovení tohoto článku se nedotýkají otázky vymezení kontinentálního šelfu mezi protilehlými nebo sousedícími státy.

Článek 77

Práva pobřežního státu nad kontinentálním šelfem

1. Pobřežní stát vykonává nad kontinentálním šelfem svrchovaná práva za účelem jeho průzkumu a využívání jeho přírodních zdrojů.
2. Práva uvedená v odstavci 1 jsou výlučná v tom smyslu, že neprovádí-li pobřežní stát průzkum kontinentálního šelfu nebo nevyužívá-li jeho přírodních zdrojů, nemůže nikdo provádět takovou činnost bez výslovného souhlasu pobřežního státu.
3. Práva pobřežního státu nad kontinentálním šelfem nejsou vázána na skutečnou nebo pomyslnou okupaci nebo na jakékoli výslovné prohlášení.
4. Přírodní zdroje zmíněné v této části zahrnují nerostné a jiné neživé zdroje mořského dna a jeho podzemí, jakož i živé organismy, které náleží mezi přisedlé druhy, tedy mezi organismy, které ve stavu, kdy je možno je lovit, buď nehybně

spočívají na dně mořském, nebo pod ním anebo jsou neschopné se přemísťovat jinak než ve stálém fyzickém kontaktu s mořským dnem nebo podzemím.

Článek 78

Právní režim vod a vzdušného prostoru a práva a svobody jiných států

1. Práva pobřežního státu nad kontinentálním šelfem se nedotýkají právního režimu vod ani vzdušného prostoru nad těmito vodami.
2. Výkon práv pobřežního státu nad kontinentálním šelfem nesmí ohrozit plavbu a jiná práva a svobody ostatních států stanovené touto úmluvou ani vyústit v neoprávněné zasahování do nich.

Článek 79

Podmořské kabely a potrubí na kontinentálním šelfu

1. Všechny státy jsou oprávněny klást podmořské kabely a potrubí na kontinentálním šelfu v souladu s ustanoveními tohoto článku.
2. Pobřežní stát nesmí bránit kladení nebo udržování kabelů nebo potrubí na kontinentálním šelfu, s výhradou svého práva činit rozumná opatření k průzkumu kontinentálního šelfu, využívání jeho přírodních zdrojů a zabraňování, omezování a kontroly znečišťování z potrubí.
3. Vytyčení směru kladení takového potrubí na kontinentálním šelfu podléhá souhlasu pobřežního státu.
4. Žádné z ustanovení této části se nedotýká práva pobřežního státu stanovit podmínky pro kladení kabelů nebo potrubí vstupujícího na jeho území nebo do jeho teritoriálního moře, nebo jeho jurisdikce nad kabely a potrubím vybudovanými anebo používanými v souvislosti s průzkumem jeho kontinentálního šelfu, využíváním jeho zdrojů anebo používáním umělých ostrovů, zařízení nebo staveb podléhajících jeho jurisdikci.
5. Při kladení podmořských kabelů nebo potrubí státy budou brát náležitý ohled na již uložené kabely nebo potrubí. Zejména nebudou ohroženy možnosti opravy stávajících kabelů anebo potrubí.

Článek 80

Umělé ostrovy, zařízení a stavby na kontinentálním šelfu

Článek 60 se přiměřeně použije na umělé ostrovy, zařízení a stavby na kontinentálním šelfu.

Článek 81

Vrty na kontinentálním šelfu

Pobřežní stát má výlučné právo povolovat a řídit vrty na kontinentálním šelfu k jakýmkoli účelům.

Článek 82

Platby nebo nepeněžní příspěvky spojené s využíváním kontinentálního šelfu přesahujícího 200 námořních mil

1. Pokud jde o využívání neživých zdrojů kontinentálního šelfu přesahujícího 200 námořních mil od základních linií, od nichž se měří šíře teritoriálního moře, pobřežní stát odvádí platby nebo poskytuje příspěvky ve vytěžených surovinách.
2. Platby a příspěvky z veškeré produkce na určitém místě se odvádějí a poskytují každoročně po uplynutí prvních pěti let produkce na tomto místě. Šestý rok činí sazba platby nebo příspěvku 1 % hodnoty nebo objemu produkce na tomto místě. Tato sazba se zvyšuje každý následující rok až do dvanáctého roku o 1 % a poté zůstane na 7 %. Produkce nezahrnuje zdroje využívané v souvislosti s těžbou.
3. Rozvojový stát, který je čistým dovozcem nerostných zdrojů produkovaných z jeho kontinentálního šelfu, je osvobozen od takovýchto plateb nebo příspěvků z těchto nerostných zdrojů.
4. Platby a příspěvky se odvádějí prostřednictvím Úřadu, který je rozděluje účastnickým státům na základě kritérií spravedlivého rozdělování a s ohledem na zájmy a potřeby rozvojových států, z nich pak zejména nejméně rozvinutých a vnitrozemských.

Článek 83

Vymezení kontinentálního šelfu mezi státy, které mají protilehlá nebo sousedící pobřeží

1. Vymezení kontinentálního šelfu mezi státy, které mají protilehlá nebo sousedící pobřeží, se stanoví dohodou na základě mezinárodního práva, jak je uvedeno v čl. 38 statutu Mezinárodního soudního dvora, tak, aby bylo dosaženo spravedlivého řešení.
2. Není-li možné dosáhnout dohody v rozumné lhůtě, přistoupí dotčené státy k postupům stanoveným v části XV.
3. Než bude uzavřena dohoda podle odstavce 1, budou dotčené státy v duchu porozumění a spolupráce všemožně usilovat o to, aby dosáhly prozatímního ujednání praktické povahy, a o to, aby během tohoto přechodného období neohrozily konečnou dohodu nebo nezabránilly jejímu dosažení. Taková ujednání nejsou na újmu konečnému vymezení.
4. Kde je mezi dotčenými státy v platnosti dohoda, budou otázky týkající se vymezení kontinentálního šelfu upraveny v souladu s ustanoveními takové dohody.

Článek 84

Námořní mapy a seznamy zeměpisných souřadnic

1. S výhradou s této části, vnější linie kontinentálního šelfu a vymežující linie vytyčené v souladu s článkem 83 musí být znázorněny na námořních mapách takového měřítko nebo měřítek, která jsou přiměřená pro určení jejich polohy. Jako náhrada může být použit seznam zeměpisných souřadnic bodů specifikujících geodetické údaje.

2. Pobřežní stát řádně zveřejní takové námořní mapy nebo seznamy zeměpisných souřadnic a uloží kopii každé takové mapy nebo seznamu u generálního tajemníka Organizace spojených národů, a pokud jde o námořní mapy a seznamy zeměpisných souřadnic, které znázorňují vnější hranice kontinentálního šelfu, u generálního tajemníka Úřadu.

Článek 85

Stavba tunelů

Tato část není na újmu právu pobřežního státu na využívání podzemí k stavbě tunelů, nehledě na hloubku vody nad podzemím.

ČÁST VII

VOLNÉ MOŘE

Oddíl 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 86

Rozsah působnosti této části

Ustanovení této části se vztahují na všechny části moře, které nejsou zahrnuty do výlučné ekonomické zóny, do teritoriálního moře anebo do vnitrozemských vod státu či do souostrovních vod souostrovního státu. Z tohoto článku nevyplývá žádné omezení svobod požívaných všemi státy ve výlučné ekonomické zóně v souladu s článkem 58.

Článek 87

Svoboda volného moře

1. Volné moře je otevřeno všem státům, ať pobřežním nebo vnitrozemským. Svoboda volného moře se uplatňuje za podmínek stanovených touto úmluvou a jinými pravidly mezinárodního práva. Zahrnuje, mimo jiné, pro pobřežní i vnitrozemské státy:

- a) svobodu plavby;
- b) svobodu přeletu;
- c) svobodu kladení podmořských kabelů a potrubí, s výhradou části VI;

- d) svobodu budování umělých ostrovů a jiných zařízení dovolených mezinárodním právem, s výhradou části VI;
- e) svobodu rybolovu v souladu s podmínkami stanovenými v oddílu 2;
- f) svobodu vědeckého výzkumu v souladu s částmi VI a XIII.

2. Tyto svobody užívají všechny státy s náležitým ohledem na zájmy jiných států při užívání svobody volného moře a rovněž s náležitým ohledem na práva, která se podle úmluvy vztahují na činnosti v oblasti.

Článek 88

Určení volného moře pro mírové účely

Volné moře je určeno pro mírové účely.

Článek 89

Neplatnost nároků na svrchovanost nad volným mořem

Žádný stát si nemůže činit platné nároky na podrobení kterékoli části volného moře své svrchovanosti.

Článek 90

Právo plavby

Každý stát, ať pobřežní nebo vnitrozemský, má právo, aby na volném moři plula plavidla pod jeho vlajkou.

Článek 91

Státní příslušnost plavidel

1. Každý stát stanoví podmínky pro udělení své státní příslušnosti plavidlům, pro registraci plavidel na svém území a pro právo plout pod jeho vlajkou. Plavidla mají státní příslušnost toho státu, pod jehož vlajkou jsou oprávněny plout, musí zde však být skutečné pouto mezi státem a plavidlem.

2. Každý stát vydává plavidlům, kterým poskytl právo plout pod svou vlajkou, příslušné doklady.

Článek 92

Právní postavení plavidel

1. Plavidla plují pod vlajkou pouze jediného státu a až na výjimečné případy, výslovně uvedené v mezinárodních smlouvách nebo v této úmluvě, podléhají na volném moři jeho výlučné jurisdikci. V průběhu cesty nebo zastávky v přístavu nesmí plavidlo změnit svou vlajku s výjimkou případu skutečného převodu vlastnictví nebo změny registrace.

2. Plavidlo plující pod vlajkami dvou nebo více států, kterých používá podle své libosti, nemůže uplatňovat vůči kterémukoli třetímu státu žádnou z těchto státních příslušností a může být považováno za plavidlo bez státní příslušnosti.

Článek 93

Plavidla plující pod vlajkou Organizace spojených národů, jejích odborných organizací a Mezinárodní agentury pro atomovou energii

Předchozí články se nedotýkají otázky pravidel používaných pro služební účely Organizace spojených národů, jejími odbornými organizacemi anebo Mezinárodní agenturou pro atomovou energii, které plují pod vlajkou takové organizace.

Článek 94

Povinnosti státu vlajky

1. Každý stát účinně uplatňuje svou jurisdikci a kontrolu ve správních, technických a sociálních záležitostech nad plavidly, která plují pod jeho vlajkou.
2. Každý stát zejména:
 - a) vede lodní rejstřík obsahující jména a další údaje o plavidlech plujících pod jeho vlajkou s výjimkou těch, která jsou vyňata ze všeobecně přijatých mezinárodních předpisů vzhledem k jejich malé velikosti; a
 - b) uplatňuje jurisdikci podle svého vnitrostátního práva nad každým plavidlem plujícím pod jeho vlajkou a nad jeho velitelem, důstojníky a posádkou ve správních, technických a sociálních záležitostech, které se plavidla týkají.
3. Každý stát činí ve vztahu k plavidlům plujícím pod jeho vlajkou taková opatření, která jsou nezbytná pro zajištění bezpečnosti na moři, mimo jiné, pokud jde o:
 - a) konstrukci a vybavení plavidel a jejich způsobilost pro plavbu na moři;
 - b) osazení plavidel posádkou, pracovní podmínky a výcvik posádek, s přihlédnutím k platným mezinárodním předpisům;
 - c) používání signálů, udržování spojů a zabraňování srážkám.
4. Taková opatření zahrnují opatření nezbytná k zajištění toho, aby:
 - a) každé plavidlo před registrací a po ní bylo v náležitých intervalech prohlédnuto kvalifikovaným lodním inspektorem a mělo na palubě takové mapy, námořní publikace, navigační vybavení a přístroje, které jsou potřebné pro bezpečnou plavbu plavidla;
 - b) každé plavidlo bylo řízeno velitelem a důstojníky majícími náležitou kvalifikaci, zejména v námořnickém umění, plavbě, spojích a lodním strojnictví, a aby posádka měla náležitou kvalifikaci a její početnost odpovídala typu, velikosti, strojnímu zařízení a vybavení plavidla;

- c) velitel, důstojníci a v náležitém rozsahu posádka byli plně obeznámeni s platnými mezinárodními předpisy, které se týkají bezpečnosti života na moři, předcházení srážkám, zabraňování, omezování a kontroly znečišťování moře a udržování rádiového spojení, a aby byli vedeni k povinnosti je dodržovat.

5. Při provádění opatření podle odstavců 3 a 4 se od každého státu vyžaduje, aby se řídil všeobecně přijatými mezinárodními předpisy, postupy a praxí a aby učinil veškeré nezbytné kroky k zajištění jejich dodržování.

6. Stát, který má zcela zjevné důvody se domnívat, že nebyla vykonána řádná jurisdikce a kontrola týkající se určitého plavidla, může podat zprávu o těchto skutečnostech státu vlajky. Po obdržení takové zprávy stát vlajky záležitost vyšetří a v případě potřeby učiní nezbytná opatření k nápravě daného stavu.

7. Každý stát zabezpečí vyšetření každé námořní nehody nebo plavební nehody na volném moři týkající se plavidla, které pluje pod jeho vlajkou a způsobilo ztrátu na životě nebo vážné zranění státních příslušníků jiného státu anebo závažné škody plavidlům nebo zařízením jiného státu nebo mořskému prostředí, a to řádně kvalifikovanou osobou nebo osobami nebo pod jejich vedením. Stát vlajky a druhý stát spolupracují při provádění jakéhokoli vyšetřování takového námořního neštěstí nebo plavební nehody tímto druhým státem.

Článek 95

Imunita válečných plavidel na volném moři

Válečná plavidla jsou plně vyňata z jurisdikce kteréhokoli jiného státu, než je stát vlajky.

Článek 96

Imunita plavidel používaných pouze k neobchodní státní službě

Plavidla, jejichž vlastníkem nebo provozovatelem je stát a která jsou používána pouze k neobchodní státní službě, jsou plně vyňata z jurisdikce kteréhokoli jiného státu, než je stát vlajky.

Článek 97

Trestněprávní jurisdikce v případě srážky nebo jakékoli jiné plavební nehody

1. V případě srážky nebo jakékoli jiné plavební nehody při plavbě plavidla na volném moři, která zakládá trestněprávní nebo disciplinární odpovědnost velitele nebo kterékoli jiné osoby ve službě na plavidle, může být proti těmto osobám zahájeno trestněprávní nebo disciplinární řízení výhradně před soudními nebo správními úřady buď toho státu, pod jehož vlajkou plavidlo plulo, anebo státu, jehož je dotyčná osoba státním příslušníkem.

2. V disciplinárních záležitostech je stát, který vydal velitelský průkaz či osvědčení způsobilosti anebo povolení, jediný příslušný k tomu, aby se po řádném právním řízení vyslovil o odnětí těchto dokladů, a to i tehdy, když jejich držitel není státním příslušníkem státu, který je vydal.

3. Žádné jiné úřady než úřady státu vlajky nemohou nařídit zabavení nebo zadržení plavidla, a to ani pro účely vyšetřování.

Článek 98

Povinnost poskytnout pomoc

1. Každý stát je povinen požadovat od velitele plavidla plujícího pod jeho vlajkou, aby, pokud tak může učinit bez vážného ohrožení plavidla, jeho posádky nebo cestujících:

- a) poskytl pomoc kterékoli osobě nalezené na moři, která je v nebezpečí života;
- b) se s největší rychlostí vydal na záchranu osob, které jsou v nebezpečí, je-li zpraven o tom, že potřebují pomoc, a pokud lze takový jeho zákrok rozumně očekávat;
- c) po srážce poskytl pomoc druhého plavidla, jeho posádce a jeho cestujícím, a pokud je to možné, sdělil druhému plavidlu jméno svého plavidla, jeho domovský přístav a nejbližší přístav, do něhož pluje.

2. Všechny pobřežní státy napomáhají vytvoření, provozu a udržování přiměřené a účinné pátrací záchranné služby za účelem zajištění bezpečnosti na moři a nad mořem a tam, kde to vyžadují okolnosti, sjednávají za tím účelem oblastní dohody o vzájemné spolupráci se sousedními státy.

Článek 99

Zákaz přepravy otroků

Každý stát podnikne účinná opatření k zabránění a k potrestání přepravy otroků na plavidlech, která jsou oprávněna plout pod jeho vlajkou, a k zabránění zneužití své vlajky k tomuto účelu. Každý otrok, který se uchýlí na palubu některého plavidla, bez ohledu na to, pod jakou vlajkou pluje, nabývá bez dalšího svobody.

Článek 100

Povinnost spolupracovat při potírání pirátství

Všechny státy v co největší míře spolupracují při potírání pirátství na volném moři nebo na jakémkoli jiném místě, které nepodléhá jurisdikci žádného státu.

Článek 101

Definice pirátství

Za pirátství se považují následující činy:

- a) jakýkoli protiprávní čin násilí nebo zadržení anebo jakýkoli loupežný čin spáchaný k soukromým účelům posádkou nebo cestujícími soukromého plavidla nebo soukromého letadla namířené:

- i) na volném moři proti jinému plavidlu nebo letadlu anebo proti osobám nebo majetku na jejich palubě;
 - ii) proti plavidlu, letadlu, osobám nebo majetku v místě, které nepodléhá jurisdikci žádného státu;
- b) jakýkoli čin dobrovolné účasti při použití plavidla nebo letadla, jestliže ten, kdo se jich dopouští, ví o skutečnostech, které vtiskují tomuto plavidlu nebo tomuto letadlu charakter pirátského plavidla nebo letadla;
- c) jakýkoli čin, který má za účel podněcovat nebo úmyslně usnadňovat čin uvedený v písmenu a) nebo b).

Článek 102

Piráství válečného plavidla, státního plavidla nebo státního letadla, kterých se zmocnila vzbouřená posádka

Pirátské činy, tak jak jsou vymezeny v článku 101, spáchané válečným plavidlem, státním plavidlem nebo státním letadlem, kterých se zmocnila vzbouřená posádka, se považují za činy spáchané soukromým plavidlem.

Článek 103

Definice pirátského plavidla nebo letadla

Za pirátská jsou považována plavidla nebo letadla, která jsou osobami, pod jejichž skutečnou kontrolou se nacházejí, určena ke spáchání některého z činů uvedených v článku 101. To platí i pokud jde o plavidla nebo letadla, kterých bylo použito k spáchání takových činů, jestliže zůstávají pod kontrolou osob, které se těchto činů dopustily.

Článek 104

Zachování nebo ztráta státní příslušnosti pirátského plavidla nebo letadla

Plavidlo nebo letadlo si může ponechat svou státní příslušnost i přesto, že se přeměnilo v pirátské plavidlo nebo letadlo. Zachování nebo ztrátu státní příslušnosti se řídí vnitrostátním právem státu, který udělil tuto státní příslušnost.

Článek 105

Zabavení pirátského plavidla nebo letadla

Na volném moři nebo na kterémkoli jiném místě, které nepodléhá jurisdikci žádného státu, může každý stát zabavit pirátské plavidlo nebo letadlo anebo plavidlo nebo letadlo uchvácené piráty a jsoucí v jejich moci a zatknout osoby a zabavit majetek na palubě. Soudy státu, který provedl zabavení, mohou rozhodnout o sankcích, které mají být uloženy, jakož i o opatřeních, která mají být učiněna, pokud jde o tato letadla, plavidla a majetek, s výhradou práv třetích stran jednajících v dobré víře.

Článek 106

Odpovědnost za zabavení bez dostatečných důvodů

Stát, který bez dostatečného důvodu zabavil plavidlo nebo letadlo podezřelé z pirátství, je odpovědný státu, jehož státní příslušnost zabavené plavidlo nebo letadlo mělo, za všechny ztráty nebo škody zabavením způsobené.

Článek 107

Plavidla a letadla, která jsou oprávněna provést zabavení z důvodu pirátství

Zabavení z důvodu pirátství může být provedeno pouze válečnými plavidly nebo vojenskými letadly anebo jinými plavidly a letadly, která jsou zřetelně označena a lze je považovat za plavidla nebo letadla ve státní službě a k tomuto účelu zmocněná.

Článek 108

Nedovolený obchod s omamnými jedy nebo psychotropními látkami

1. Všechny státy spolupracují při potírání nedovoleného obchodu s omamnými jedy a psychotropními látkami provozovaném na volném moři v rozporu s mezinárodními úmluvami.
2. Jakýkoli stát, který má rozumné důvody se domnívat, že plavidlo plující pod jeho vlajkou se zabývá nedovoleným obchodem s omamnými jedy nebo psychotropními látkami, může požádat jiné státy o spolupráci při potlačení takového obchodu.

Článek 109

Neoprávněné vysílání z volného moře

1. Všechny státy spolupracují při potlačování neoprávněného vysílání z volného moře.
2. Pro účely této úmluvy "neoprávněné vysílání" znamená přenos zvukového rádiového anebo televizního vysílání z plavidla nebo ze zařízení na volném moři, které je určeno pro příjem širokou veřejností a v rozporu s mezinárodními předpisy, s výjimkou tísňového volání.
3. Jakákoli osoba, která se zabývá neoprávněným vysíláním, může být stíhána soudem:
 - a) státu, pod jehož vlajkou plavidlo pluje;
 - b) státu, u něhož je zařízení registrováno;
 - c) státu, jehož je tato osoba státním příslušníkem;
 - d) jakéhokoli státu, kde vysílání může být zachyceno; nebo
 - e) jakéhokoli státu, jehož oprávněné rádiové spoje jsou tím rušeny.

4. Na volném moři může stát mající jurisdikci v souladu s odstavcem 3 zadržet podle článku 110 kteroukoli osobu nebo plavidlo, která se zabývá neoprávněným vysíláním, a zabavit vysílací přístroj.

Článek 110

Právo na prohlídku plavidla

1. S výjimkou případů, kdy se činy vměšování zakládají na oprávněních daných smlouvou, nemůže válečné plavidlo, které nepatří mezi plavidla požívající plné imunity v souladu s články 95 a 96, provádět zjišťování totožnosti tohoto plavidla, ledaže je důvodné podezření, že:

- a) toto plavidlo je používáno k provozování pirátství;
- b) toto plavidlo je používáno k provozování obchodu s otroky;
- c) toto plavidlo je používáno k provozování neoprávněného vysílání a stát vlajky zmíněného válečného plavidla má jurisdikci podle článku 109;
- d) toto plavidlo je bez státní příslušnosti; nebo
- e) plavidlo plující pod cizí vlajkou nebo odmítající vztyčit svou vlajku má ve skutečnosti tutéž státní příslušnost jako zmíněné válečné plavidlo.

2. V případech uvedených v odstavci 1 může válečné plavidlo přikročit k ověření práva plavidla používat vlajku, pod kterou pluje. Za tím účelem může k podezřelého plavidla vyslat člun pod velením důstojníka. Trvá-li podezření i po prohlédnutí dokladů, může přikročit k další prohlídce na palubě plavidla, přičemž musí být zachována co největší ohleduplnost.

3. Ukáže-li se, že podezření bylo neodůvodněné a že se zadržené plavidlo nedopustilo žádného činu, který by takové podezření ospravedlňoval, musí být odškodněno za všechny ztráty nebo škody, které utrpělo.

4. Tato ustanovení se přiměřeně použijí na vojenská letadla.

5. Tato ustanovení se vztahují i k jakýmkoli řádně zmocněným plavidlům nebo letadlům, která jsou zřetelně označena a lze je považovat za plavidla nebo letadla ve státní službě.

Článek 111

Právo na pronásledování bez přerušení

1. Cizí plavidlo může být pronásledováno, jestliže se příslušné orgány pobřežního státu důvodně domnívají, že plavidlo porušilo právní předpisy tohoto státu. Toto pronásledování musí začít v okamžiku, kdy je cizí plavidlo nebo jeden z jejích člunů uvnitř vnitrozemských vod, souostrovních vod, v teritoriálním moři nebo v pásmu přilehlém pronásledujícího státu a může pokračovat mimo hranice teritoriálního moře nebo pásma přilehlého jen za podmínky, že nebylo přerušeno. Není nutné, aby plavidlo, které nařídí cizímu plavidlu plujícímu v teritoriálním moři

nebo v pásmu přilehlém, aby zastavilo, se tam rovněž nacházelo v okamžiku, kdy zmíněné plavidlo obdrží tento příkaz. Je-li cizí plavidlo uvnitř pásma přilehlého, jak je vymezeno v článku 33, může být pronásledování zahájeno pouze tehdy, došlo-li k porušení práv, k jejichž ochraně bylo toto pásmo zřízeno.

2. Právo na pronásledování bez přerušení se přiměřeně vztahuje na porušování právních předpisů pobřežního státu použitelných v souladu s touto úmluvou, které se týkají výlučné ekonomické zóny nebo kontinentálního šelfu včetně bezpečnostních pásem kolem zařízení na kontinentálním šelfu, k nimž došlo ve výlučné ekonomické zóně nebo na kontinentálním šelfu včetně těchto bezpečnostních pásem.

3. Právo na pronásledování zaniká, jakmile pronásledované plavidlo vpluje do teritoriálního moře svého vlastního státu nebo třetího státu.

4. Pronásledování se považuje za zahájené jen za podmínky, že se pronásledující plavidlo přesvědčilo takovými vhodnými prostředky, které má k dispozici, že pronásledované plavidlo nebo jeden z jeho člunů nebo jiné čluny tvořící skupinu a používající pronásledované plavidlo jako plavidlo mateřské jsou uvnitř hranic teritoriálního moře nebo popřípadě v přilehlém pásmu nebo ve výlučné ekonomické zóně nebo nad kontinentálním šelfem. Pronásledování může být zahájeno teprve poté, když byl dán vizuální anebo zvukový signál k zastavení, a to ze vzdálenosti umožňující cizímu plavidlu, aby jej vidělo anebo slyšelo.

5. Právo na pronásledování může být vykonáváno pouze válečnými plavidly nebo vojenskými letadly anebo jinými plavidly nebo letadly určenými pro státní službu a zvláště k tomuto účelu zmocněnými.

6. Je-li pronásledování prováděno letadlem:

- a) ustanovení odstavců 1 až 4 se přiměřeně použijí na tento způsob pronásledování;
- b) letadlo, které dává příkaz k zastavení, musí samo aktivně pronásledovat plavidlo, dokud nějaké plavidlo nebo jiné letadlo pobřežního státu, přivolané letadlem, se nedostaví na místo, aby pokračovalo v pronásledování v případě, že by letadlo samo nebylo schopno plavidlo zadržet. K tomu, aby zastavení plavidla vně teritoriálního moře bylo ospravedlněno, nestačí, aby letadlo pouze zjistilo, že se plavidlo dopustilo přestupku nebo je v podezření z přestupku, nebyl-li tomuto plavidlu dán příkaz k zastavení a nebyla-li pronásledována tímto letadlem nebo jinými letadly nebo plavidly, která pokračují v pronásledování bez přerušení.

7. Propuštění plavidla zadrženého na místě, které podléhá jurisdikci některého státu, a eskortované do přístavu tohoto státu za účelem přešetření před příslušnými orgány nemůže být požadováno pouze z důvodu, že plavidlo a jeho eskorta propluly částí výlučné ekonomické zóny nebo volného moře, jestliže si okolnosti toto proplutí vyžádaly.

8. Bylo-li plavidlo zastaveno nebo zadrženo vně teritoriálního moře za okolností, které neospravedlňují výkon práva na pronásledování bez přerušení, bude odškodněna za každou ztrátu nebo škodu, která tím na ní nastala.

Článek 112

Právo klást podmořské kabely a potrubí

1. Všechny státy mají právo klást podmořské kabely a potrubí na dno volného moře za hranicemi kontinentálního šelfu.
2. Na takové kabely a potrubí se použije čl. 79 odst. 5.

Článek 113

Přerušení nebo poškození podmořského kabelu nebo potrubí

Každý stát přijme potřebné právní předpisy k zajištění toho, aby bylo považováno za trestné přerušení nebo poškození podmořského kabelu pod volným mořem, které by mohlo mít za následek přerušení nebo narušení telegrafického anebo telefonického spojení, jakož i přerušení nebo poškození podmořského potrubí nebo kabelu o vysokém napětí, způsobené úmyslně nebo z hrubé nedbalosti plavidel plujících pod jeho vlajkou nebo osobou podléhající jeho jurisdikci. Toto ustanovení se vztahuje též na jednání, které je zaměřeno nebo by pravděpodobně vedlo k takovému přerušení nebo poškození. Nevztahuje se však na přerušení nebo poškození způsobené osobami, které by sledovaly jen záchranu svého života nebo plavidla, což je oprávněné, a učinily přitom všechna nezbytná opatření, aby zabránily takovému přerušení nebo poškození.

Článek 114

Přerušení nebo poškození podmořského kabelu nebo potrubí majitelem jiného podmořského kabelu nebo potrubí

Každý stát přijme potřebné právní předpisy k zajištění toho, aby osoby, které podléhají jeho jurisdikci a jsou vlastníky kabelu nebo potrubí na volném moři a které při kladení nebo opravě tohoto kabelu nebo potrubí způsobí přerušení nebo poškození jiného kabelu nebo potrubí, nesly náklady na opravu.

Článek 115

Odškodnění újmy, ke které došlo ve snaze zabránit poškození podmořského kabelu nebo potrubí

Každý stát přijme potřebné právní předpisy k zajištění toho, že vlastníci plavidel, kteří mohou prokázat, že ve snaze zabránit poškození podmořského kabelu nebo potrubí obětovali kotvu, síť anebo jakékoli jiné rybářské zařízení a předem učinili všechna rozumná opatření, aby tomu předešli, byli odškodněni vlastníkem tohoto kabelu nebo potrubí.

Oddíl 2

ZACHOVÁVÁNÍ ŽIVÝCH ZDROJŮ VOLNÉHO MOŘE A HOSPODAŘENÍ S NIMI

Článek 116

Právo na rybolov na volném moři

Všechny státy mají právo na to, aby jejich státní příslušníci provozovali rybolov na volném moři s výhradou dodržování:

- a) jejich smluvních závazků;
- b) práv a povinností, jakož i zájmů pobřežního státu stanovených, mimo jiné, v čl. 63 odst. 2 a v člancích 64 až 67; a
- c) ustanovení tohoto oddílu.

Článek 117

Povinnost států přijmout opatření na zachování živých zdrojů volného moře, pokud jde o jejich státní příslušníky

Všechny státy mají povinnost přijímat anebo spolupracovat s jinými státy při přijímání takových opatření ohledně svých státních příslušníků, která jsou nezbytná pro zachování živých zdrojů volného moře.

Článek 118

Spolupráce států při hospodaření s živými zdroji a jejich zachování

Státy vzájemně spolupracují při hospodaření s živými zdroji v oblastech volného moře a při jejich zachování. Státy, jejichž státní příslušníci využívají tytéž živé zdroje nebo různé zdroje ve stejné oblasti, zahájí jednání se záměrem přijmout prostředky nezbytné pro zachování příslušných živých zdrojů. Podle potřeby spolupracují při přijímání opatření nezbytných pro zachování příslušných živých zdrojů. Za tímto účelem podle potřeby spolupracují při zřizování oblastních rybářských organizací.

Článek 119

Zachování živých zdrojů volného moře

1. Při určování přípustného odlovu a při přijímání jiných opatření za účelem zachování živých zdrojů ve volném moři, státy:

- a) na základě nejnovějších vědeckých údajů dostupných dotčeným státům učiní opatření zaměřená na zachování a obnovování populací lovných druhů na úrovních, které umožňují maximální stálou těžbu těchto zdrojů, určenou odpovídajícími ekologickými a ekonomickými faktory, čítající v to zvláštní požadavky rozvojových zemí, a beroucí v úvahu způsoby rybolovu, vzájemnou závislost populací a všeobecně doporučované podoblastní, oblastní a univerzální mezinárodní minimální standardy;
- b) uváží i možné důsledky pro druhy přidružené k lovným druhům a na nich závislé s cílem udržení nebo obnovení populací takových přidružených nebo

závislých druhů nad úroveň, pod kterou by jejich reprodukce byla vážně ohrožena.

2. Dostupné vědecké informace, statistiky o odlovu a intenzitě rybolovu a jiné údaje týkající se zachovávání rybích populací budou za účasti všech dotčených států podle potřeby a na pravidelném základě poskytovány a vyměňovány prostřednictvím příslušných podoblastních, oblastních a univerzálních mezinárodních organizací.

3. Dotčené státy zajistí, aby opatření na zachovávání živých zdrojů a jejich provádění formálně ani fakticky nediskriminovaly rybáře kteréhokoli státu.

Článek 120

Mořští savci

Článek 65 se rovněž vztahuje na zachovávání mořských savců ve volném moři a na hospodaření s nimi.

ČÁST VIII

REŽIM OSTROVŮ

Článek 121

Režim ostrovů

1. Ostrov je přírodou vytvořená oblast země obklopená vodou, která je při přílivu nad vodou.

2. Nestanoví-li odstavec 3 jinak, určují se teritoriální moře, přilehlé pásmo, výlučná ekonomická zóna a kontinentální šelf ostrova v souladu s ustanoveními této úmluvy, která se vztahují na jiná pevninská území.

3. Skály, které neumožňují trvalé osídlení nebo vlastní ekonomickou existenci, nemají výlučnou ekonomickou zónu ani kontinentální šelf.

ČÁST IX

UZAVŘENÁ A POLOUZAVŘENÁ MOŘE

Článek 122

Definice

Pro účely této úmluvy "uzavřené a polouzavřené moře" znamená záliv, pánev nebo moře obklopené dvěma nebo více státy a spojené s volným mořem úzkou výpustí nebo sestávající zcela nebo především z teritoriálních moří a výlučných ekonomických zón dvou nebo více pobřežních států.

Článek 123

Spolupráce států hraničících s uzavřeným nebo polouzavřeným mořem

Státy hraničící s uzavřeným nebo polouzavřeným mořem by měly vzájemně spolupracovat při výkonu svých práv a povinností vyplývajících z této úmluvy. Za tím účelem budou, přímo nebo prostřednictvím příslušné oblastní organizace, usilovat o:

- a) koordinaci hospodaření s živými zdroji moře, jejich zachovávání, průzkumu a využívání;
- b) koordinaci uplatňování jejich práv a povinností s ohledem na ochranu a uchování mořského prostředí;
- c) koordinaci politiky jejich vědeckého výzkumu a realizaci, podle potřeby, společných programů vědeckého výzkumu v oblasti;
- d) přizvání jiných dotčených států nebo mezinárodních organizací ke spolupráci při používání ustanovení tohoto článku, bude-li to účelné.

ČÁST X

PRÁVO VNITROZEMSKÝCH STÁTŮ NA PŘÍSTUP K MOŘI A OD MOŘE A

SVOBODA TRANZITU

Článek 124

Definice

1. Pro účely této úmluvy:

- a) "vnitrozemský stát" znamená stát, který nemá mořské pobřeží;
- b) "tranzitní stát" znamená stát, ať s mořským pobřežím nebo bez něho, jehož územím prochází tranzitní přeprava a který leží mezi vnitrozemským státem a mořem;
- c) "tranzitní přeprava" znamená přepravu osob, zavazadel, zboží a dopravních prostředků územím jednoho nebo více tranzitních států, je-li průjezd takovým územím, bez nebo s překládkou, skladováním, rozdělováním nákladu nebo změnou způsobu přepravy, pouze částí celé cesty, která začíná nebo končí na území vnitrozemského státu;
- d) "dopravní prostředky" znamenají:
 - i) železniční dopravní prostředky, námořní, jezerní a říční plavidla a silniční vozidla;
 - ii) nosiče a tažná zvířata tam, kde to místní podmínky vyžadují.

2. Vnitrozemské státy a tranzitní státy mohou po vzájemné dohodě zařadit mezi dopravní prostředky potrubí a plynovody, jakož i jiné dopravní prostředky než ty, které jsou zahrnuty v odstavci 1.

Článek 125

Právo na přístup k moři a od moře a svoboda tranzitu

1. Vnitrozemské státy mají právo na přístup k moři a od moře za účelem výkonu práv stanovených touto úmluvou včetně práv, která se týkají svobody volného moře a společného dědictví lidstva. Za tím účelem vnitrozemské státy požívají práva tranzitu územím tranzitních států veškerými dopravními prostředky.
2. Podmínky a způsoby výkonu svobody tranzitu budou dohodnuty mezi vnitrozemskými státy a dotčenými tranzitními státy prostřednictvím dvoustranných, podoblastních nebo oblastních dohod.
3. Tranzitní státy mají při výkonu své plné svrchovanosti nad svým územím právo učinit veškerá nezbytná opatření, aby zajistily, že práva a usnadnění pro vnitrozemské státy stanovená v této části nebudou nijak zasahovat do jejich oprávněných zájmů.

Článek 126

Vynětí z použití doložky nejvyšších výhod

Ustanovení této úmluvy, jakož i zvláštní dohody týkající se výkonu práva na přístup k moři a od moře, která stanoví práva a usnadnění s ohledem na zvláštní zeměpisnou polohu vnitrozemských států, jsou vyňata z použití doložky nejvyšších výhod.

Článek 127

Celní povinnosti, daně a jiné poplatky

1. Tranzitní přeprava nepodléhá žádným celním povinnostem, daním anebo jiným poplatkům s výjimkou poplatků ukládaných za zvláštní služby poskytované v souvislosti s takovou přepravou.
2. Tranzitní dopravní prostředky a jiná usnadnění poskytovaná vnitrozemským státům a jimi využívaná nepodléhají daním nebo poplatkům vyšším, než jsou daně a poplatky ukládané za používání dopravních prostředků tranzitního státu.

Článek 128

Volná pásma a jiná celní zařízení

Pro usnadnění tranzitní přepravy mohou být ve vstupních nebo výstupních přístavech tranzitních států po dohodě mezi těmito státy a vnitrozemskými státy zřizována svobodná pásma a jiná celní zařízení.

Článek 129

Spolupráce při budování nebo zlepšování dopravních prostředků

Nejsou-li v tranzitním státě dopravní prostředky, kterými by se uskutečňovala svoboda tranzitu, anebo jsou-li stávající prostředky včetně přístavních zařízení a

vybavení v každém ohledu nedostatečné, mohou tranzitní státy a dotčené vnitrozemské státy spolupracovat při jejich budování nebo zlepšování.

Článek 130

Opatření k zamezení nebo odstranění zpoždění anebo jiných potíží technického charakteru při tranzitní přepravě

1. Tranzitní státy činí veškerá vhodná opatření, aby zamezily zpožděním anebo jiným potížím technického charakteru při tranzitní přepravě.
2. Dojde-li k takovým zpožděním anebo potížím, budou příslušné úřady tranzitních států a dotčených vnitrozemských států spolupracovat za účelem jejich urychleného odstranění.

Článek 131

Rovné zacházení v námořních přístavech

Plavidlům, která plují pod vlajkami vnitrozemských států, se v námořních přístavech dostane rovného zacházení, jakého se dostává jiným cizím plavidlům.

Článek 132

Poskytování větších tranzitních usnadnění

Z této úmluvy nijak nevyplývá odnětí tranzitních usnadnění, která jsou větší než usnadnění stanovená touto úmluvou a která jsou dohodnuta účastnickými státy anebo poskytována účastnickým státem. Tato úmluva rovněž není na újmu poskytnutí větších usnadnění v budoucnosti.

ČÁST XI

OBLAST

Oddíl 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 133

Definice

Pro účely této části:

- a) "zdroji" se rozumí všechny tuhé, tekuté nebo plynné nerostné zdroje nacházející se v oblasti na mořském dně anebo pod ním, včetně polymetalických konkrecí;
- b) zdroje vytěžené z oblasti se označují jako "nerosty".

Článek 134

Rozsah působnosti této části

1. Tato část se vztahuje na oblast.
2. Činnost v oblasti se řídí ustanoveními této části.
3. Požadavky, které se týkají uložení a zveřejnění námořních map nebo seznamů zeměpisných souřadnic znázorňujících hranice uvedené v čl. 1 odst. 1, jsou uvedeny v části VI.
4. Žádné ustanovení článku se nedotýká stanovení vnějších hranic kontinentálního šelfu v souladu s částí VI anebo platnosti dohod týkajících se vymezení mezi státy, které mají protilehlé nebo sousedící pobřeží.

Článek 135

Právní režim vod a vzdušného prostoru nad oblastí

Ani tato část ani jakákoli práva na jejím základě přiznaná nebo vykonávaná se nedotýkají právního režimu vod ležících nad oblastí ani vzdušného prostoru nad těmito vodami.

Oddíl 2

ZÁSADY UPRAVUJÍCÍ ČINNOST V OBLASTI

Článek 136

Společné dědictví lidstva

Oblast a její zdroje jsou společným dědictvím lidstva.

Článek 137

Právní režim oblasti a jejích zdrojů

1. Žádný stát nemůže uplatňovat nebo vykonávat svrchovanost nebo svrchovaná práva nad jakoukoli částí oblasti anebo nad jejími zdroji a rovněž tak si žádný stát nebo fyzická či právnická osoba nemůže přivlastnit žádnou její část. Žádný takový nárok nebo vykonávání svrchovanosti nebo svrchovaných práv ani takové přivlastnění nebudou uznány.
2. Všechna práva na zdroje oblasti náleží lidstvu jako celku, jehož jménem působí Úřad. Tyto zdroje jsou nezcizitelné. Nerosty získané z oblasti mohou být zcizeny pouze v souladu s touto částí a s pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
3. Žádný stát nebo fyzická či právnická osoba nemohou uplatňovat, získávat nebo vykonávat práva týkající se nerostů získaných z oblasti jinak než v souladu s touto částí. Jinak nebude žádné takové uplatnění, získání nebo vykonávání takových práv uznáno.

Článek 138

Všeobecné vykonávání práv a povinností států ve vztahu k oblasti

Práva a povinnosti států, které se týkají oblasti, se v zájmu zachování míru a bezpečnosti a podporování mezinárodní spolupráce a vzájemného porozumění všeobecně vykonávají v souladu s ustanoveními této části, se zásadami obsaženými v Chartě Organizace spojených národů a s jinými normami mezinárodního práva.

Článek 139

Odpovědnost za zajištění dodržování a odpovědnost za škodu

1. Účastnické státy jsou odpovědné za to, že zajistí, že činnost v oblasti, prováděná ať už účastnickými státy nebo státními podniky, fyzickými či právními osobami, které mají státní příslušnost účastnických států anebo které se nacházejí pod účinnou kontrolou účastnických států nebo jejich státních příslušníků, bude prováděna v souladu s touto částí. Stejná odpovědnost se vztahuje na mezinárodní organizace, které provádějí činnost v oblasti.
2. Aniž jsou dotčeny normy mezinárodního práva a ustanovení článku 22 přílohy III, škoda způsobená v důsledku neplnění povinností podle této části účastnickým státem nebo mezinárodní organizací, nese s sebou soukromoprávní odpovědnost; společně působící účastnické státy nebo mezinárodní organizace nesou společnou a nerozdílnou odpovědnost. Účastnický stát však není odpovědný za škodu způsobenou neplněním ustanovení této části osobou, kterou navrhl podle čl. 153 odst. 2 písm. b), pokud účastnický stát přijal veškerá nezbytná a vhodná opatření k dodržení čl. 153 odst. 4 a čl. 4 odst. 4 přílohy III.
3. Účastnické státy, které jsou členy mezinárodních organizací, učiní příslušná opatření, aby zajistily plnění tohoto článku s ohledem na takové organizace.

Článek 140

Prospěch lidstva

1. Činnost v oblasti, tak jak je konkrétně stanovena v této části, se provádí ku prospěchu lidstva jako celku nezávisle na zeměpisné poloze států, ať pobřežních nebo vnitrozemských, a se zvláštním ohledem na zájmy a potřeby rozvojových států a národů, které nedosáhly plné nezávislosti nebo jiného autonomního statusu uznávaného Organizací spojených národů v souladu s rezolucí Valného shromáždění 1514 (XV) a s jinými příslušnými rezolucemi Valného shromáždění.
2. Úřad za pomoci jakéhokoli vhodného mechanismu a na nediskriminačním základě zajistí spravedlivé rozdělení finančních a jiných ekonomických výhod plynoucích z činnosti v oblasti v souladu s čl. 160 odst. 2 písm. f) bodem i).

Článek 141

Využívání oblasti výlučně pro mírové účely

Oblast je otevřena pro využívání výlučně pro mírové účely všemi státy, ať již pobřežními nebo vnitrozemskými, bez diskriminace a aniž by byla dotčena jiná ustanovení této části.

Článek 142

Práva a oprávněné zájmy pobřežních států

1. Pokud jde o naleziště zdrojů v oblasti, činnosti v oblasti, které leží za hranicemi národní jurisdikce, se provádějí s náležitým ohledem na práva a oprávněné zájmy jakéhokoli pobřežního státu, do jehož jurisdikci taková naleziště částečně spadají.
2. Aby bylo zamezeno porušování takových práv a zájmů, bude dotčený stát konzultován včetně systému předchozího uvědomění. V případech, kdy činnost v oblasti vede k využívání zdrojů, které se nacházejí v národní jurisdikci, se vyžaduje předchozí souhlas dotčeného pobřežního státu.
3. Ani tato část ani jakákoli práva přiznaná nebo vykonávaná podle ní se nedotýkají práv pobřežních států přijmout taková opatření, která odpovídají příslušným ustanovením části XII a která mohou být nezbytná pro předcházení, zmírňování nebo odstranění vážného nebezpečí, které hrozí jejich pobřeží, anebo zájmy s tím spojené v důsledku znečištění nebo jeho hrozby anebo jiných nebezpečných událostí vyplývajících z činnosti v oblasti nebo touto činností způsobených.

Článek 143

Mořský vědecký výzkum

1. Mořský vědecký výzkum v oblasti je prováděn výlučně pro mírové účely a ku prospěchu lidstva jako celku v souladu s částí XIII.
2. Úřad může provádět mořský vědecký výzkum, který se týká oblasti a jejích zdrojů, a může za tímto účelem uzavírat smlouvy. Úřad podporuje provádění mořského vědeckého výzkumu v oblasti, koordinuje a rozšiřuje výsledky takového výzkumu a analýz, pokud budou dostupné.
3. Účastnické státy mohou provádět mořský vědecký výzkum v oblasti; podporují mezinárodní spolupráci v mořském vědeckém výzkumu v oblasti prostřednictvím:
 - a) účasti na mezinárodních programech a podpory spolupráce v mořském vědeckém výzkumu za pomoci odborníků různých zemí a Úřadu;
 - b) zajišťování vypracování programů Úřadem nebo jinými mezinárodními organizacemi, podle možnosti, ku prospěchu rozvojových států a technicky méně vyspělých států za účelem:
 - i) posílení jejich výzkumného potenciálu;
 - ii) zaškolování jejich odborníků a odborníků Úřadu v metodách a aplikaci výzkumu;
 - iii) podpory zaměstnávání jejich kvalifikovaných odborníků při výzkumu v oblasti;

- c) účinného rozšiřování výsledků výzkumu a analýz, pokud budou dostupné, podle okolností buď za pomoci Úřadu, nebo jiných mezinárodních institucí.

Článek 144

Převod technologie

1. Úřad činí v souladu s touto úmluvou opatření:
 - a) na získávání technologie a vědeckých poznatků, které se týkají činnosti v oblasti; a
 - b) na podporu a povzbuzování převodu takové technologie a vědeckých poznatků rozvojovým státům tak, aby všechny účastnické státy z toho měly prospěch.
2. Za tímto účelem Úřad a účastnické státy spolupracují při podpoře převodu technologie a vědeckých poznatků, které se týkají činnosti v oblasti tak, aby podnik a všechny účastnické státy z toho měly prospěch. Zvláště podněcují a podporují:
 - a) programy převodu technologie podniku a rozvojovým státům s ohledem na činnost v oblasti, včetně, mimo jiné, usnadňování přístupu podniku a rozvojových států k příslušné technologii podle spravedlivých a rozumných způsobů a podmínek;
 - b) opatření zaměřená na rozvoj technologie podniku a vlastní technologie rozvojových států, zvláště tím, že poskytují odborníkům podniku a rozvojových států příležitosti pro výcvik v mořské vědě a technologii a k jejich plnému zapojení do činnosti v oblasti.

Článek 145

Ochrana mořského prostředí

Aby byla zajištěna účinná ochrana mořského prostředí před škodlivými vlivy, které mohou vzniknout v důsledku činnosti v oblasti, provádějí se nezbytná opatření v souladu s touto úmluvou. Za tímto účelem přijme Úřad příslušná pravidla, předpisy a postupy, mimo jiné, pokud jde o:

- a) ochranu, snížení a kontrolu znečišťování a jiných nebezpečí pro mořské prostředí včetně pobřeží a zasahování do ekologické rovnováhy mořského prostředí, přičemž zvláštní pozornost bude věnována potřebě ochrany před škodlivými účinky takových činností, jako jsou vrtání, bagrování, hloubení, zbavování se odpadu a stavba, provoz nebo údržba zařízení, potrubí a jiných zařízení, která mají vztah k takovým činnostem;
- b) ochranu a zachovávání přírodních zdrojů oblasti a zabránění poškození flóry a fauny mořského prostředí.

Článek 146

Ochrana lidského života

K zajištění účinné ochrany lidského života, pokud jde o činnost v oblasti, se provádějí nezbytná opatření. Za tímto účelem Úřad přijímá příslušná pravidla, předpisy a postupy, aby se doplnilo stávající mezinárodní právo obsažené v příslušných smlouvách.

Článek 147

Přizpůsobení činnosti v oblasti a v mořském prostředí

1. Činnost v oblasti se provádí s rozumným ohledem na jiné činnosti v mořském prostředí.
2. Zařízení, která se používají pro provádění činnosti v oblasti, musí splňovat následující podmínky:
 - a) taková zařízení budou umístována, přemísťována a odstraňována pouze v souladu s touto částí a podle pravidel, předpisů a postupů Úřadu. Umístění, přemístění a odstranění takových zařízení musí být řádně zveřejněno a musí být udržovány stále výstražné prostředky upozorňující na jejich umístění;
 - b) taková zařízení nesmějí být umístěna tam, kde mohou překážet užívání uznaných námořních koridorů důležitých pro mezinárodní plavbu anebo v oblastech intenzivnějšího rybolovu;
 - c) kolem takových zařízení se zřídí vhodně označené bezpečnostní zóny, aby zajistily jak bezpečnost námořní plavby, tak i samotných zařízení. Tvar a umístění takových bezpečnostních zón nebude mít formu pásu, který by bránil oprávněnému přístupu plavidel do zvláštních mořských zón anebo námořní plavbě mezinárodními koridory;
 - d) taková zařízení se využívají výlučně pro mírové účely;
 - e) taková zařízení nemají status ostrovů. Nemají své vlastní teritoriální moře a jejich přítomnost nemá vliv na vymezení teritoriálního moře, výlučné ekonomické zóny nebo kontinentálního šelfu.
3. Jiné činnosti v mořském prostředí se provádějí s rozumným ohledem na činnost v oblasti.

Článek 148

Účast rozvojových států na činnosti v oblasti

Účinná účast rozvojových států na činnosti v oblasti se podporuje, jak je zvlášť stanoveno v této části, s náležitým ohledem na jejich zvláštní zájmy a potřeby, z nich pak zejména na zvláštní potřebu vnitrozemských a zeměpisně znevýhodněných států překonat překážky vyplývající z jejich nevýhodné polohy včetně vzdálenosti od oblasti a obtížného přístupu k ní a od ní.

Článek 149

Archeologické a historické předměty

Všechny předměty archeologické a historické povahy nalezené v oblasti budou uchovány nebo se s nimi naloží ku prospěchu lidstva jako celku, a to se zvláštním ohledem na přednostní práva státu nebo země původu nebo státu kulturního původu anebo státu historického a archeologického původu.

Oddíl 3

VYUŽÍVÁNÍ ZDROJŮ OBLASTI

Článek 150

Zásady činnosti v oblasti

Činnost v oblasti, tak jak je konkrétně stanovena v této části, se provádí takovým způsobem, aby podporovala zdravý rozvoj světové ekonomiky a vyvážený růst mezinárodního obchodu a aby podporovala mezinárodní spolupráci pro všestranný rozvoj všech zemí, zvláště rozvojových států, s cílem zajistit:

- a) rozvoj zdrojů oblasti;
- b) řádné, bezpečné a racionální zacházení se zdroji oblasti, včetně účinného provádění činnosti v oblasti, v souladu se zdravými zásadami zachovávání zdrojů a vyvarování se zbytečných ztrát;
- c) rozšíření možností účasti na takové činnosti, zvláště v souladu s články 144 a 148;
- d) účast Úřadu na příjmech a převodu technologie podniku a rozvojovým státům, jak je stanoveno v této úmluvě;
- e) růst dosažitelnosti nerostů získávaných z oblasti, podle potřeby společně s nerosty získávanými z jiných zdrojů tak, aby bylo zajištěno zásobování spotřebitelů takovými nerosty;
- f) podporu spravedlivých a stálých cen nerostů získávaných jak z oblasti, tak i z jiných zdrojů, výhodných pro výrobce a poctivých pro spotřebitele, a podporu dlouhodobé rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou;
- g) rozšíření možností pro všechny účastnické státy, bez ohledu na jejich sociální a ekonomické zřízení nebo zeměpisnou polohu, účastnit se na využívání zdrojů oblasti a na zamezení monopolizace činnosti v oblasti;
- h) ochranu rozvojových států před nepříznivými vlivy na jejich hospodářství nebo na jejich příjmy z vývozu, které by byly výsledkem snížení ceny příslušného nerostu nebo snížení objemu jeho vývozu, pokud by takové snížení bylo způsobeno činností v oblasti, jak je stanoveno v článku 151;
- i) rozvoj společného dědictví ve prospěch lidstva jako celku; a
- j) podmínky pro přístup na trhy pro dovoz nerostů produkovaných ze zdrojů oblasti a pro dovoz komodit z takových nerostů produkovaných, které nemají

být výhodnější než nejvýhodnější podmínky uplatňované na dovoz z jiných zdrojů.

Článek 151

Zásady těžby

1. a) Aniž jsou dotčeny cíle stanovené v článku 150 a za účelem provádění písmene h), Úřad, který působí prostřednictvím stávajících orgánů anebo takových nových ujednání či dohod, které budou vhodné a jichž se účastní všechny dotčené strany, včetně producentů a spotřebitelů, provádí opatření nezbytná pro podporu růstu, účinnosti a stálosti trhů s těmito komoditami produkovány z nerostů získaných z oblasti za ceny výhodné pro producenty a poctivé pro spotřebitele. Všechny účastnické státy spolupracují za tímto účelem.
- b) Úřad má právo účastnit se jakékoli komoditní konference jednající o těchto komoditách, které se účastní všechny dotčené strany, včetně výrobců a spotřebitelů. Úřad má právo stát se stranou jakéhokoli ujednání nebo dohody, které budou výsledkem takových konferencí. Účast Úřadu v jakýchkoli orgánech zřízených podle těchto ujednání nebo dohod se týká produkce v oblasti a je v souladu s příslušnými pravidly těchto orgánů.
- c) Úřad plní své závazky podle ujednání nebo dohod uvedených v tomto odstavci způsobem, který zajišťuje jednotné a nediskriminační provádění, pokud jde o veškerou produkci dotčených nerostů v oblasti. V souladu s tím Úřad působí způsobem, který je slučitelný s podmínkami stávajících smluv a schválených plánů prací podniku.
2. a) V průběhu přechodného období určeného v odstavci 3 se komerční produkce nebude provádět podle schváleného plánu prací do té doby, dokud provozovatel nepožádá o oprávnění k produkci a takové oprávnění mu nebylo Úřadem vydáno. Taková oprávnění k těžbě nemohou být požadována ani vydána dříve než pět let před plánovaným zahájením komerční produkce podle plánu prací, pokud pravidla, předpisy a postupy Úřadu s ohledem na povahu a časový rozvrh projektu využívání nepředepisují jiné období.
- b) V žádosti o oprávnění k produkci provozovatel určí roční množství předpokládané těžby niklu podle schváleného plánu prací. Žádost obsahuje rozdělení nákladů rozumně vypočítaných tak, aby provozovateli bylo povoleno zahájit komerční produkci v plánované době.
- c) Pro účely písmene a) a b) Úřad v souladu s článkem 17 přílohy III stanoví příslušné normy zajišťující účinnost.
- d) Úřad vydá v kterémkoli roce plánované produkce v přechodném období oprávnění k produkci na požadované úrovni, pokud souhrn této

úrovně a úrovní již povolených v roce vydání oprávnění nepřevyšší horní hranici produkce niklu vypočítanou podle odstavce 4.

- e) Vydané oprávnění k produkci a schválená žádost se stávají součástí schváleného plánu prací.
- f) Jestliže je žádost provozovatele o oprávnění k produkci zamítnuta podle písmene d), provozovatel se může kdykoli opětovně obrátit se žádostí na Úřad.

3. Přechodné období začíná pět let před 1. lednem roku, na který se plánuje podle schváleného plánu prací zahájení komerční produkce. Jestliže je zahájení komerční produkce odloženo na období po původně plánovaném roce, začátek přechodného období a původně vypočítaná horní hranice produkce se přiměřeně upraví. Přechodné období trvá buď 25 let, nebo do konce revizní konference uvedené v článku 155 anebo do dne, kdy taková nová ujednání nebo dohody uvedené v odstavci 1 vstoupí v platnost, podle toho, k čemu dojde dříve. Úřad znovu nabude pravomoc pro zbytek přechodného období stanoveného v tomto článku, pokud uplyne doba platnosti uvedených ujednání nebo dohod anebo se tato ujednání nebo dohody stanou z jakéhokoli důvodu neúčinnými.

4. a) Horní hranice produkce pro kterýkoli rok přechodného období představuje souhrn:

i) rozdílu mezi hodnotami vývojové křivky spotřeby niklu vypočítané podle písmene b) na rok bezprostředně předcházející roku zahájení komerční produkce a na rok bezprostředně předcházející zahájení přechodného období; a

- ii) 60 % rozdílu mezi hodnotami vývojové křivky spotřeby niklu vypočítané podle písmene b) na rok, ve kterém se žádá o oprávnění k těžbě, a na rok bezprostředně předcházející zahájení komerční produkce.

b) Pro účely písmene a):

- i) se za hodnoty vývojové křivky používané pro vypočítávání horní hranice produkce niklu považují ty roční hodnoty vývojové křivky spotřeby niklu, které byly vypočítány v roce, ve kterém bylo vydáno oprávnění k produkci. Vývojová křivka se odvozuje od lineární regrese logaritmů skutečné spotřeby niklu za poslední patnáctileté období, za které jsou takové údaje dostupné, přičemž čas se považuje za nezávislou proměnlivou veličinu. Tato vývojová křivka se uvádí jako původní vývojová křivka;
- ii) jestliže roční míra vzrůstu původní vývojové křivky je menší než 3 %, pak se za vývojovou křivku používanou pro určení veličin uvedených v písmenu a) považuje místo ní ta, která prochází původní vývojovou křivkou v bodě hodnoty pro první rok příslušného patnáctiletého období, a ročně vzrůstá o 3 %; avšak za předpokladu, že horní hranice produkce stanovená pro

kterýkoli rok přechodného období nemůže v žádném případě převýšit rozdíl mezi hodnotou původní vývojové křivky na tento rok a hodnotou původní vývojové křivky na rok bezprostředně předcházející zahájení přechodného období.

5. Úřad zajistí podniku pro jeho počáteční produkci množství 38 000 tun niklu z dosažitelné horní hranice produkce vypočítané podle odstavce 4.

6. a) Provozovatel může v kterémkoli roce vyprodukovat o 8 % méně nebo více, než činí roční úroveň produkce nerostů z polymetalických konkrací určených v jeho oprávnění k produkci za předpokladu, že celkový objem produkce nebude převyšovat množství určené v oprávnění. Každé překročení od 8 do 20 % v kterémkoli roce nebo každé překročení v prvním a v následujících dvou za sebou jdoucích letech, ve kterých dojde k překročení, se projedná s Úřadem, který může požadovat, aby provozovatel pro pokrytí dodatečné produkce obdržel doplňkové oprávnění k produkci.

b) Žádosti o taková doplňková oprávnění k produkci posuzuje Úřad pouze po projednání všech nevyřízených žádostí provozovatelů, kteří dosud neobdrželi oprávnění k produkci, a s náležitým ohledem na jiné podobné žadatele. V kterémkoli roce přechodného období se Úřad řídí zásadou nepřekročení celkového objemu produkce povoleného na základě horní hranice produkce. Úřad nevydává oprávnění k produkci podle jakéhokoli plánu prací, který překračuje množství 46 500 tun niklu ročně.

7. Úroveň produkce jiných kovů, jako jsou měď, kobalt a mangan, získaných z polymetalických konkrací vytěžených na základě oprávnění k produkci nebude vyšší než úroveň produkce, které by bylo dosaženo, kdyby provozovatel produkoval z těchto konkrací nejvyšší množství niklu podle tohoto článku. K provedení tohoto odstavce přijme Úřad pravidla, předpisy a postupy podle článku 17 přílohy III.

8. Na průzkum a těžbu nerostů z oblasti se vztahují práva a povinnosti týkající se nekalých ekonomických praktik podle příslušných mnohostranných obchodních dohod. Při urovnávání sporů vzniklých podle tohoto ustanovení účastnické státy, které jsou stranami takových mnohostranných obchodních dohod, použijí způsoby urovnávání sporů stanovené v takových dohodách.

9. Úřad je oprávněn přijetím předpisů v souladu s čl. 161 odst. 8 omezit úroveň těžby nerostů z oblasti, s výjimkou nerostů produkovaných z konkrací, a to za takových podmínek a s použitím takových metod, které mohou být přiměřené.

10. Na doporučení Rady, učiněné na základě návrhu Komise pro hospodářské plánování, stanoví Shromáždění systém náhrad anebo učiní jiná opatření hospodářské vyrovnávací pomoci včetně spolupráce s odbornými organizacemi a s jinými mezinárodními organizacemi, se záměrem pomoci těm rozvojovým státům, jejichž vývozní příjmy nebo ekonomika utrpěly vážné nepříznivé následky v důsledku snížení ceny příslušného nerostu nebo objemu jeho vývozu, pokud takové snížení bylo způsobeno činností v oblasti. Úřad na žádost zahájí studium problémů těch států, které pravděpodobně budou nejvážněji postiženy, aby bylo dosaženo co největšího zmenšení jejich obtíží a byla jim poskytnuta pomoc při ekonomickém přizpůsobení.

Článek 152

Výkon pravomocí a funkcí Úřadem

1. Úřad nedopustí diskriminaci ve výkonu svých pravomocí a funkcí, včetně poskytování možností pro činnost v oblasti.
2. Nicméně se dovoluje věnovat zvláštní pozornost rozvojovým státům, včetně zvláštní pozornosti vnitrozemským a zeměpisně znevýhodněným státům tak, jak je výslovně stanoveno v této části.

Článek 153

Systém průzkumu a těžby

1. Úřad jménem lidstva jako celku organizuje, provádí a kontroluje činnost v oblasti v souladu s tímto článkem, jakož i s jinými příslušnými ustanoveními této části a s příslušnými přílohami a s pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
2. Činnost v oblasti provádějí, jak je stanoveno v odstavci 3:
 - a) podnik, a
 - b) ve spojení s Úřadem účastnické státy nebo státní podniky nebo fyzické či právnické osoby, které mají státní příslušnost účastnických států anebo jsou těmito státy nebo jejich státními příslušníky účinně kontrolovány, jestliže je tyto státy nebo jakákoli jejich skupina, která odpovídá požadavkům stanoveným v této části a v příloze III, navrhly.
3. Činnost v oblasti se provádí v souladu s formálním písemným plánem prací sestaveným v souladu s přílohou III a schváleným Radou po prozkoumání Právní a technickou komisí. V případě, že činnost v oblasti provádějí Úřadem schváleným způsobem subjekty uvedené v odst. 2 písm. b), má plán prací v souladu s článkem 3 přílohy III podobu smlouvy. Takové smlouvy mohou stanovit společná ujednání v souladu s článkem 11 přílohy III.
4. Úřad provádí takovou kontrolu nad činností v oblasti, jaká je nezbytná, aby bylo zajištěno dodržování příslušných ustanovení této části, příloh, které se k ní vztahují, pravidel, předpisů a postupů Úřadu a plánů prací schválených v souladu s odstavcem 3. V souladu s článkem 139 účastnické státy napomáhají Úřadu přijetím všech nezbytných opatření se záměrem takové dodržování zajistit.
5. Úřad je oprávněn v jakoukoli dobu učinit jakákoli opatření stanovená touto částí, aby bylo zajištěno dodržování jejích ustanovení a plnění kontrolních a řídicích funkcí, které jsou mu svěřeny podle této části nebo podle kterékoli smlouvy. Úřad má právo dohlížet na veškerá zařízení v oblasti užívaná v souvislosti s činností v oblasti.
6. Smlouva uzavřená podle odstavce 3 zajistí ochranu držby. Smlouva proto nemůže být změněna, pozastavena nebo ukončena, ledaže by se tak stalo v souladu s články 18 a 19 přílohy III.

Článek 154

Periodické přezkoumávání

Každých pět let poté, co tato úmluva vstoupí v platnost, Shromáždění provádí obecné a systematické přezkoumání způsobu, jakým mezinárodní režim oblasti ustavený touto úmluvou působí v praxi. Na základě tohoto přezkoumání může Shromáždění učinit opatření anebo doporučit jiným orgánům, aby učinily opatření, která umožní zlepšit působení režimu, a to v souladu s ustanoveními a postupy této části a příloh, které se k ní vztahují.

Článek 155

Revizní konference

1. Patnáct let od prvního ledna toho roku, ve kterém bude zahájena komerční produkce podle schváleného plánu prací, svolá Shromáždění revizní konferenci za účelem revize těch ustanovení této části a příslušných příloh, kterými se řídí systém průzkumu a těžby zdrojů oblasti. Na základě zkušeností získaných během tohoto období revizní konference podrobně projedná:

- a) zda ustanovení této části, kterými se řídí systém průzkumu a těžby zdrojů oblasti, dosáhly ve všech směrech svých cílů, včetně toho, zda prospěly lidstvu jako celku;
- b) zda se během patnáctiletého období ve vyhrazených dílech těžilo účinným a vyváženým způsobem ve srovnání s nevyhrazenými díly;
- c) zda rozvoj a využívání oblasti a jejích zdrojů byly prováděny tak, aby byl podpořen zdravý rozvoj světové ekonomiky a růst mezinárodního obchodu;
- d) zda bylo zabráněno monopolizaci činnosti v oblasti;
- e) zda byly plněny zásady obsažené v článcích 150 a 151; a
- f) zda systém vedl k spravedlivému rozdělení prospěchu získaného z činnosti v oblasti, se zvláštním ohledem na zájmy a potřeby rozvojových států.

2. Revizní konference zajistí zachování zásad společného dědictví lidstva a mezinárodního režimu určeného k zajištění spravedlivé těžby zdrojů oblasti ku prospěchu všech zemí, zvláště rozvojových států; a Úřadu, který organizuje, provádí a kontroluje činnost v oblasti. Rovněž zajistí zachování zásad zakotvených v této části, které se týkají vyloučení nároků nebo výkonu svrchovanosti nad jakoukoli částí oblasti; práv států a obecně jejich chování ve vztahu k oblasti; jejich účasti na činnosti v oblasti v souladu s touto úmluvou; zamezení monopolizace činnosti v oblasti; mořského vědeckého výzkumu; převodu technologie; ochrany mořského prostředí; ochrany lidského života; práv pobřežních států; právního režimu vod nad oblastí a právního režimu vzdušného prostoru nad těmito vodami; jakož i vzájemného přizpůsobení činnosti v oblasti s jinými činnostmi v mořském prostředí.

3. Pravidla pro přijímání rozhodnutí používaná na konferenci budou stejná jako ta, která byla použita na Třetí konferenci Organizace spojených národů o mořském právu. Konference vyvine veškeré úsilí, aby dohody o jakýchkoli změnách bylo

dosaženo cestou konsensu, a dokud nebude vyčerpáno úsilí o jeho dosažení, nemělo by dojít k hlasování.

4. Jestliže pět let po svém zahájení revizní konference nedosáhne dohody o systému průzkumu a těžby zdrojů oblasti, může rozhodnout během dalších dvanácti měsíců tříčtvrtinovou většinou účastnických států, že přijme a předloží účastnickým státům k ratifikaci anebo k přistoupení takové změny měnicí nebo upravující systém, které bude považovat za nezbytné a vhodné. Takové změny vstoupí pro všechny účastnické státy v platnost dvanáct měsíců po uložení ratifikačních listin nebo listin o přistoupení dvěma třetinami účastnických států.

5. Změny přijaté revizní konferencí podle tohoto článku se nedotýkají práv nabytých podle platných smluv.

Oddíl 4

ÚŘAD

Pododdíl A

Obecná ustanovení

Článek 156

Zřízení Úřadu

1. Tímto se zřizuje Mezinárodní úřad pro mořské dno, který bude působit v souladu s touto částí.
2. Všechny účastnické státy jsou *ipso facto* členy Úřadu.
3. Pozorovatelé na Třetí konferenci Organizace spojených národů o mořském právu, kteří podepsali Závěrečný akt a kteří nejsou uvedeni v čl. 305 odst. 1 písm. c), d), e) nebo f), mají právo účastnit se na činnosti Úřadu jako pozorovatelé, a to v souladu s jeho pravidly, předpisy a postupy.
4. Sídlo Úřadu je na Jamajce.
5. Úřad může zřídit taková oblastní střediska nebo úřadovny, které považuje za nezbytné pro vykonávání svých funkcí.

Článek 157

Povaha a základní zásady Úřadu

1. Úřad je organizace, jejímž prostřednictvím účastnické státy v souladu s touto částí organizují a kontrolují činnost v oblasti, zvláště za účelem spravování zdrojů oblasti.
2. Pravomoci a funkce Úřadu jsou ty, které mu byly výslovně svěřeny touto úmluvou. Úřadu jsou svěřeny takové vedlejší pravomoci slučitelné s touto úmluvou,

kteře vyplývají z výkonu pravomocí a funkcí týkajících se činnosti v oblasti a jsou pro ně nezbytné.

3. Úřad je založen na zásadě svrchované rovnosti všech svých členů.
4. Všichni členové Úřadu plní v dobré víře závazky, které převzali podle této části, aby pro všechny zajistili práva a prospěch vyplývající z členství.

Článek 158

Orgány Úřadu

1. Tímto se zřizují hlavní orgány Úřadu: Shromáždění, Rada a Sekretariát.
2. Tímto se zřizuje podnik, který je orgánem, jehož prostřednictvím Úřad vykonává své funkce uvedené v čl. 170 odst. 1.
3. V souladu s touto částí mohou být zřízeny takové pomocné orgány, které budou považovány za nezbytné.
4. Každý hlavní orgán Úřadu a podnik jsou odpovědny za výkon těch pravomocí a funkcí, které jsou jim svěřeny. Při výkonu takových pravomocí a funkcí se každý orgán zdrží jakéhokoli jednání, které může zasahovat do výkonu určitých pravomocí a funkcí, které jsou svěřeny jinému orgánu, nebo mu překážet.

Pododdíl B

Shromáždění

Článek 159

Složení, postupy a hlasování

1. Shromáždění se skládá ze všech členů Úřadu. Každý člen má ve Shromáždění jednoho představitele, který může být doprovázen náhradníky a poradci.
2. Shromáždění se schází k pravidelným ročním zasedáním a k takovým zvláštním zasedáním, která mohou být svolána rozhodnutím Shromáždění nebo svolána na žádost Rady nebo většiny členů Úřadu generálním tajemníkem.
3. Nerozhodne-li Shromáždění jinak, konají se zasedání v sídle Úřadu.
4. Shromáždění přijímá svůj jednací řád. Na začátku každého pravidelného zasedání volí svého předsedu a podle potřeby jiné funkcionáře. Ti zůstávají ve svých funkcích až do doby, než budou na příštím pravidelném zasedání zvoleni nový předseda a jiní úředníci.
5. Kvórum tvoří většina členů Shromáždění.
6. Každý člen Shromáždění má jeden hlas.
7. Rozhodnutí o procedurálních otázkách, včetně rozhodnutí o svolání zvláštních zasedání Shromáždění, se přijímají většinou přítomných a hlasujících členů.

8. Rozhodnutí o podstatných otázkách se přijímají dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů, a to za předpokladu, že taková většina zahrnuje většinu členů, kteří se účastní zasedání. V případě sporu o to, zda jde o podstatnou otázku nebo ne, považuje se taková otázka za podstatnou, jestliže Shromáždění nestanovilo jinak většinou hlasů potřebnou pro rozhodnutí o podstatných otázkách.

9. Má-li se o podstatné otázce hlasovat poprvé, předseda může odložit rozhodnutí o hlasování o této podstatné otázce na dobu, která nepřesahuje pět kalendářních dnů; učiní tak vždy, jestliže to žádá alespoň jedna pětina členů Shromáždění. Toto pravidlo může být v kterékoli otázce použito pouze jednou a nepoužívá se takovým způsobem, aby se projednání otázky odkládalo na dobu po ukončení zasedání.

10. Na písemnou žádost zaslanou předsedovi a podporovanou nejméně jednou čtvrtinou členů Úřadu o posudek o tom, zda návrh k jakékoli otázce projednávané Shromážděním je v souladu s touto úmluvou, požádá Shromáždění Senát pro spory týkající se mořského dna Mezinárodního tribunálu pro mořské právo o vydání posudku o této otázce a odloží hlasování o tomto návrhu do doby, než obdrží posudek senátu. Jestliže Shromáždění neobdrží posudek před posledním týdnem zasedání, na kterém byl vyžádán, rozhodne o tom, kdy se sejde, aby hlasovalo o odloženém návrhu.

Článek 160

Pravomoci a funkce

1. Shromáždění jako jediný orgán Úřadu, který se skládá ze všech členů, se považuje za nejvyšší orgán Úřadu, kterému jsou ostatní hlavní orgány odpovědné tak, jak je výslovně stanoveno v této úmluvě. Shromáždění má pravomoc v souladu s příslušnými ustanoveními této úmluvy stanovit obecné zásady v jakékoli otázce nebo záležitosti, která spadá do působnosti Úřadu.

2. Kromě toho, pravomoci a funkce Shromáždění jsou:

- a) volba členů Rady v souladu s článkem 161;
- b) volba generálního tajemníka z kandidátů navržených Radou;
- c) volba členů řídicího výboru podniku a generálního ředitele podniku, a to na základě doporučení Rady;
- d) zřizovat takové pomocné orgány, jaké považuje za nezbytné pro výkon svých funkcí v souladu s touto částí. Při zřizování pomocných orgánů bude kladen důraz na to, aby jejich členové byli kvalifikováni a způsobilí v příslušných technických otázkách, kterými se tyto orgány zabývají, přičemž náležitý ohled bude brán na zásadu spravedlivého zeměpisného rozdělení a na zvláštní zájmy;
- e) stanovit členské příspěvky do správního rozpočtu Úřadu, a to v souladu s dohodnutou příspěvkovou stupnicí založenou na stupnici užívané pro řádný rozpočet Organizace spojených národů, dokud nebude mít Úřad pro mořské dno ke krytí správních výdajů postačující příjem z jiných zdrojů;

- f) i) na doporučení Rady posuzovat a schvalovat pravidla, předpisy a postupy pro spravedlivé rozdělování finančních a jiných ekonomických výhod získaných z činnosti v oblasti, jakož i z jiných plateb a příspěvků poskytnutých podle článku 82, berouc přitom zvláštní zřetel na zájmy a potřeby rozvojových států a národů, které nedosáhly plné nezávislosti nebo jiného autonomního statusu. Jestliže Shromáždění neschválí doporučení Rady, vrátí je Radě k novému posouzení ve světle názorů vyslovených ve Shromáždění;
- ii) posuzovat a schvalovat pravidla, předpisy a postupy Úřadu, jakož i jejich změny prozatímně přijaté Radou podle čl. 162 odst. 2 písm. o) bod ii). Tato pravidla, předpisy a postupy se týkají vyhledávání, průzkumu a těžby v oblasti, finančního řízení a vnitřní správy Úřadu a na doporučení řídicího výboru podniku i převodu prostředků z podniku na Úřad;
- g) rozhodovat o spravedlivém rozdělování finančních a jiných ekonomických výhod získaných z činnosti v oblasti, které bude slučitelné s touto úmluvou a s pravidly, předpisy a postupy Úřadu;
- h) posuzovat a schvalovat návrh ročního rozpočtu Úřadu předložený Radou;
- i) zkoumat periodické zprávy Rady a podniku a zvláštní zprávy vyžádané od Rady nebo od jakéhokoli jiného orgánu Úřadu;
- j) iniciovat studie a poskytovat doporučení se záměrem podpořit mezinárodní spolupráci, která se týká činnosti v oblasti, a napomáhat progresivnímu rozvoji mezinárodního práva v této oblasti a jeho kodifikaci;
- k) posuzovat problémy obecné povahy související s činností v oblasti, které vznikají zvláště rozvojovým státům, jakož i takové problémy související s činností v oblasti, které vznikají zejména vnitrozemským a zeměpisně znevýhodněným státům a jsou důsledkem jejich zeměpisné polohy;
- l) na doporučení Rady učiněné na základě návrhu Komise pro hospodářské plánování vytvořit systém odškodnění anebo jiných opatření hospodářské vyrovnávací pomoci, pokud jde o odškodnění, jak je stanoveno v čl. 151 odst. 10;
- m) pozastavit výkon členských práv a výsad podle článku 185;
- n) projednávat jakékoli otázky nebo věci spadající do působnosti Úřadu a rozhodovat o tom, který orgán Úřadu se bude zabývat takovou otázkou nebo věcí, která nebyla přímo svěřena určitému orgánu, v souladu s rozdělením pravomocí a funkcí mezi orgány Úřadu.

Pododdíl C

Rada

Článek 161

Složení, procedura a hlasování

1. Rada se skládá z 36 členů Úřadu zvolených Shromážděním v tomto pořadí:
 - a) čtyři členové z těch účastnických států, které během posledních pěti let, pro které jsou k dispozici statistiky, spotřebovaly více než 2 % celosvětové spotřeby nebo měly čisté dovozy vyšší než 2 % celosvětového dovozu komodit produkovaných z kategorií nerostů získávaných z oblasti, a v každém případě jeden stát z východoevropské (socialistické) oblasti, jakož i největší spotřebitel;
 - b) čtyři členové z osmi účastnických států, které vynaložily největší investice na přípravu a provádění činností v oblasti, ať přímo, nebo prostřednictvím svých státních příslušníků, včetně alespoň jednoho státu z východoevropské (socialistické) oblasti;
 - c) čtyři členové z účastnických států, kteří jsou, na základě produkce v oblastech pod jejich jurisdikcí, hlavními čistými vývozci kategorií nerostů získávaných z oblasti, včetně alespoň dvou rozvojových států, v nichž vývoz těchto nerostů podstatným způsobem ovlivňuje jejich ekonomiku;
 - d) šest členů z rozvojových účastnických států, které zastupují zvláštní zájmy. Zvláštní zájmy, jež mají být zastoupeny, zahrnují státy s velkým počtem obyvatel, státy vnitrozemské nebo zeměpisně znevýhodněné, státy, které jsou hlavními dovozci kategorií nerostů získávaných z oblasti, státy, které jsou potenciálními producenty takových nerostů, a nejméně rozvinuté státy;
 - e) osmnáct členů zvolených podle zásady spravedlivého zeměpisného rozdělení míst v Radě jako celku, za předpokladu, že každá zeměpisná oblast bude mít alespoň jednoho člena zvoleného podle tohoto písmena. Pro tento účel se za zeměpisné oblasti považují: Afrika, Asie, Východní (socialistická) Evropa, Latinská Amerika a Západní Evropa a ostatní státy.
2. Při volbě členů Rady v souladu s odstavcem 1 Shromáždění zajistí, aby:
 - a) vnitrozemské a zeměpisně znevýhodněné státy byly zastoupeny v takové míře, která je v rozumném poměru k jejich zastoupení ve Shromáždění;
 - b) pobřežní státy, zvláště rozvojové státy, které neodpovídají požadavkům podle odst. 1 písm. a), b), c) nebo d), byly zastoupeny v takové míře, která je v rozumném poměru k jejich zastoupení ve Shromáždění;
 - c) každá skupina účastnických států, která má být zastoupena v Radě, byla zastoupena těmi členy, jsou-li takoví, kteří jsou jmenováni touto skupinou.
3. Volby se konají na pravidelných zasedáních Shromáždění. Každý člen Rady se volí na období čtyř let. Při prvních volbách však volební období poloviny členů z každé ze skupin uvedených v odstavci 1 je dvouleté.
4. Členové Rady mohou být znovu zvoleni, přitom se však bere náležitý ohled na vhodnost rotace členství.

5. Rada působí v sídle Úřadu a schází se tak často, jak to vyžaduje provoz Úřadu, nejméně však třikrát ročně.
6. Kvórum tvoří většina členů Rady.
7. Každý člen Rady má jeden hlas.
8. a) Rozhodnutí o procedurálních otázkách se přijímají většinou přítomných a hlasujících členů.
- b) Rozhodnutí o podstatných otázkách, které vznikají na základě následujícího čl. 162 odst. 2 písm. f), g), h), i), n), p) a v) a článku 191 se přijímají dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů, a to za předpokladu, že tato většina zahrnuje většinu členů Rady.
- c) Rozhodnutí o podstatných otázkách, které vznikají na základě čl. 162 odst. 1; čl. 162 odst. 2 písm. a), b), c), d), e), l), q), r), s), t), u) v případech neplnění ze strany kontrahenta anebo státu, který ho navrhl, písmene w) za předpokladu, že příkazy vydané v souladu s tímto písmenem mohou být závazné nejvýše třicet dní, pokud nebyla potvrzena rozhodnutím přijatým v souladu s písmenem d) tohoto článku; čl. 162 odst. 2 písm. x), y) a z); čl. 163 odst. 2; čl. 174 odst. 3; a článku 11 přílohy IV se přijímají tříčtvrtinovou většinou přítomných a hlasujících členů, za předpokladu, že taková většina zahrnuje většinu členů Rady.
- d) Rozhodnutí o podstatných otázkách, které vznikají na základě čl. 162 odst. 2 písm. m) a o), a změny části XI se přijímají konsensem.
- e) Pro účely písmen d), f) a g) "konsens" znamená, že neexistuje jakákoli formální námitka. Během čtrnácti dnů po předložení návrhu Radě zjistí předseda Rady, zda vůči přijetí návrhu bude vznesena formální námitka. Zjistí-li předseda, že taková námitka vznesena bude, do tří dnů po takovém zjištění ustaví a pod svým předsednictvím svolá smířčí výbor sestávající nejvýše z devíti členů Rady, jehož cílem bude urovnat neshody a vypracovat návrh, který bude přijatelný konsensem. Výbor bude pracovat urychleně a podá Radě zprávu do čtrnácti dnů po svém ustavení. Nebude-li výbor schopen doporučit návrh, který by byl přijatelný konsensem, vyloží ve své zprávě důvody, proč je návrh odmítán.
- f) Rozhodnutí o otázkách, které nejsou výše uvedeny a k jejichž přijetí je Rada oprávněna v souladu s pravidly, předpisy a postupy Úřadu nebo jinak, se přijímají podle písmen tohoto odstavce uvedených v pravidlech, předpisech a postupech, a nejsou-li v nich uvedena, podle písmena, které určí Rada konsensem, pokud možno předem.
- g) Vystane-li problém, pod které z písmen a), b), c) nebo d) otázka spadá, projedná se tato otázka jako otázka spadající pod písmeno, který vyžaduje, podle okolností, větší nebo největší většinu nebo konsensus, pokud Rada uvedenou většinou nebo konsensem nerozhodla jinak.

9. Rada stanoví postup, podle kterého může člen Úřadu, který není v Radě zastoupen, vyslat zástupce, aby se zúčastnil zasedání Rady, pokud o to takový člen požádá anebo je-li projednávána otázka, která se jej zvláště dotýká. Tento zástupce je oprávněn zúčastnit se jednání bez práva hlasu.

Článek 162

Pravomoci a funkce

1. Rada je výkonným orgánem Úřadu. Rada má pravomoc v souladu s touto úmluvou a s obecnými zásadami stanovenými Shromážděním stanovit konkrétní zásady, které má Úřad sledovat ve všech otázkách nebo věcech spadajících do jeho působnosti.

2. Kromě toho, pravomoci a funkce Rady jsou:

- a) sledovat a koordinovat provádění ustanovení této části ve všech otázkách a věcech spadajících do působnosti Úřadu a upozorňovat Shromáždění na případy neplnění těchto ustanovení;
- b) navrhopvat Shromáždění seznam kandidátů pro volbu generálního tajemníka;
- c) doporučovat Shromáždění kandidáty pro volbu členů řídicího výboru podniku, jakož i generálního ředitele podniku;
- d) podle potřeby a s náležitým ohledem na hospodárnost a efektivitu zřizovat takové pomocné orgány, jaké považuje za nezbytné pro výkon svých funkcí v souladu s touto částí. Při zřizování pomocných orgánů bude kladen důraz na to, aby jejich členové byli kvalifikováni a způsobilí v příslušných technických otázkách, kterými se tyto orgány zabývají, přičemž náležitý ohled bude brán na zásadu spravedlivého zeměpisného rozdělení a na zvláštní zájmy;
- e) přijímat svůj jednací řád včetně způsobu volby svého předsedy;
- f) jménem Úřadu a v rámci své pravomoci uzavírat dohody s Organizací spojených národů nebo s jinými mezinárodními organizacemi, a to s výhradou schválení Shromážděním;
- g) projednávat zprávy podniku a předkládat je se svými doporučeními Shromáždění;
- h) předkládat Shromáždění výroční zprávy a takové zvláštní zprávy, které Shromáždění může požadovat;
- i) v souladu s článkem 170 vydávat směrnice podniku;
- j) v souladu s článkem 6 přílohy III schvalovat plány prací; Rada přijme rozhodnutí o každém plánu prací do šedesáti dnů poté, co byl zasedání Rady předložen Právní a technickou komisí, a to v souladu s následujícím postupem:
 - i) doporučí-li Komise schválit plán prací, má se za to, že byl Radou schválen, jestliže žádný člen Rady do čtrnácti dnů nevznesl písemnou formou konkrétní

- námítku, ve které se uvádí, že navržený plán nesplňuje požadavky článku 6 přílohy III. Byla-li vznesena námitka, použije se smírčího řízení podle čl. 161 odst. 8 písm. e). Bude-li se po ukončení tohoto smírčího řízení nadále trvat na námitce proti schválení plánu prací, má se za to, že plán prací byl Radou schválen, pokud jej Rada nezamítne konsensem dosaženým mezi jejími členy s výjimkou státu nebo států, které se ucházely o smlouvu anebo které takto předloženou žádost navrhly;
- ii) doporučí-li Komise plán prací neschválit nebo neučiní-li žádné doporučení, může Rada rozhodnout o schválení plánu prací tříčtvrtinovou většinou přítomných a hlasujících členů, a to za předpokladu, že taková většina zahrnuje většinu členů, kteří se účastní zasedání;
- k) schvalovat plány prací předkládané podnikem v souladu s článkem 12 přílohy IV, přičemž použije přiměřeně postupy stanovené v písmenu j);
- l) v souladu s čl. 153 odst. 4 a s pravidly, předpisy a postupy Úřadu vykonávat kontrolu nad činností v oblasti;
- m) na základě doporučení Komise pro hospodářské plánování přijímat nezbytná a vhodná opatření podle čl. 150 písmene h), aby byla zajištěna ochrana před nepříznivými ekonomickými následky, které jsou v nich uvedeny;
- n) na základě návrhu Komise pro hospodářské plánování činit Shromáždění doporučení, pokud jde o systém náhrad nebo jiných opatření hospodářské vyrovnávací pomoci, jak je stanoveno v čl. 151 odst. 10;
- o) i) doporučovat Shromáždění pravidla, předpisy a postupy pro spravedlivé rozdělování finančních a jiných ekonomických výhod získaných z činnosti v oblasti, jakož i z plateb a příspěvků poskytnutých podle článku 82, berouc přitom zvláštní zřetel na zájmy a potřeby rozvojových států a národů, které nedosáhly plné nezávislosti nebo jiného autonomního statusu;
- ii) přijímat pravidla, předpisy a postupy Úřadu a jakékoli změny k nim, a to s ohledem na doporučení Právní a technické komise anebo jiného příslušného podřízeného orgánu, a až do jejich schválení Shromážděním je předběžně používat. Tato pravidla, předpisy a postupy se vztahují na vyhledávání, průzkum a těžbu v oblasti a na finanční řízení a vnitřní správu Úřadu. Přednostně se přijímají pravidla, předpisy a postupy pro průzkum a těžbu polymetalických konkrecí. Pravidla, předpisy a postupy pro průzkum a těžbu jakéhokoli jiného zdroje, než jsou polymetalické konkrece, budou přijaty během tří let ode dne, kdy kterýkoli člen Úřadu tento požádal o přijetí takových pravidel, předpisů a postupů vztahujících se na takový zdroj. Všechna pravidla, předpisy a postupy zůstanou předběžně v účinnosti, dokud nebudou schváleny Shromážděním nebo pozměněny Radou ve světle názorů vyjádřených Shromážděním;
- p) přezkoumávat vybírání všech plateb, jež mají být vyplaceny Úřadem nebo Úřadu v souvislosti s provozem podle této části;

- q) provádět výběr z žadatelů o oprávnění k těžbě podle článku 7 přílohy III tam, kde jeho ustanovení takový výběr požadují;
- r) předkládat Shromáždění ke schválení návrh ročního rozpočtu Úřadu;
- s) činit Shromáždění doporučení týkající se zásadního postupu v jakékoli otázce nebo záležitosti, která spadá do působnosti Úřadu;
- t) činit Shromáždění doporučení týkající se pozastavení výkonu členských práv a výsad podle článku 185;
- u) jménem Úřadu zahajovat řízení před Senátem pro spory týkající se mořského dna v případech neplnění ustanovení;
- v) seznamovat Shromáždění s rozhodnutím, které přijal Senát pro spory týkající se mořského dna v řízení zahájeném podle písmena u), a činit jakákoli doporučení, která může uznat za vhodná s ohledem na opatření, která mají být přijata;
- w) za mimořádných okolností vydávat příkazy, které mohou zahrnovat příkazy pozastavit nebo upravit provoz, aby se zabránilo vážné újmě mořskému prostředí v důsledku činnosti v oblasti;
- x) v případech, kdy existují podstatné důkazy o vážném nebezpečí újmy mořskému prostředí, neschvalovat díly pro těžbu ze strany kontrahentů nebo podniku;
- y) zřídit pomocný orgán pro vypracování návrhu finančních pravidel, předpisů a postupů, které se týkají:
 - i) finanční správy v souladu s články 171 až 175; a
 - ii) finančních ujednání v souladu s článkem 13 a s čl. 17 odst. 1 písm. c) přílohy III;
- z) zřizovat vhodné mechanismy pro řízení a dohled nad štábem inspektorů dohlížejících na činnost v oblasti, pokud jde o dodržování ustanovení této části, pravidel, předpisů a postupů Úřadu a podmínek jakékoli smlouvy s Úřadem.

Článek 163

Orgány Rady

1. Tímto se zřizují následující orgány Rady:
 - a) Komise pro hospodářské plánování;
 - b) Právní a technická komise.

2. Každá komise se skládá z 15 členů volených Radou z kandidátů navržených účastnickými státy. Nicméně v případě nutnosti může Rada rozhodnout o rozšíření počtu členů obou komisí, a to s náležitým ohledem na hospodárnost a účinnost.
3. Členové komise musí mít příslušnou kvalifikaci v oboru působnosti komise. Účastnické státy navrhnou kandidáty s nejvyšší úrovní znalostí a bezúhonností a s kvalifikací v příslušných oborech tak, aby byl zajištěn účinný výkon funkcí komise.
4. Při volbě členů komisí musí být brán náležitý zřetel na potřebu spravedlivého zeměpisného rozdělení a na zastoupení zvláštních zájmů.
5. Žádný účastnický stát nemůže navrhnout více než jednoho kandidáta do téže komise. Žádná osoba nebude zvolena do více než jedné komise.
6. Členové komisí zastávají funkci po dobu pěti let. Mohou být znovu zvoleni na další období.
7. V případě smrti, neschopnosti nebo odstoupení člena komise před uplynutím jeho funkčního období zvolí Rada pro zbytek období člena ze stejné zeměpisné oblasti anebo ze stejné zájmové sféry.
8. Členové komisí nesmějí mít žádný finanční zájem na jakékoli činnosti, která se týká průzkumu a těžby v oblasti. S výhradou své odpovědnosti vůči komisí, ve které působí, nesmějí prozradit jakékoliv průmyslové tajemství, údaje majetkového charakteru předávané Úřadu v souladu s článkem 14 přílohy III anebo jakékoli jiné důvěrné informace, se kterými se seznámili při plnění svých povinností v Úřadu, a to ani po ukončení svých funkcí.
9. Každá komise vykonává své funkce v souladu s instrukcemi a směrnicemi přijatými Radou.
10. Každá komise navrhuje a předkládá Radě ke schválení pravidla, předpisy a postupy, které jsou nezbytné pro účinný výkon jejích funkcí.
11. Rozhodovací postupy komisí se stanoví pravidly, předpisy a postupy Úřadu. Kde je to nezbytné, přikládá se k doporučením Radě stručný přehled rozdílných názorů v komisí.
12. Každá komise zpravidla vykonává své funkce v sídle Úřadu a zasedá tak často, jak to vyžaduje účinný výkon jejích funkcí.
13. Je-li to vhodné, může se každá komise při výkonu svých funkcí radit s jinou komisí, s jakýmkoli příslušným orgánem Organizace spojených národů nebo s jejími odbornými organizacemi anebo s jakýmkoli mezinárodními organizacemi, které mají působnost ve věcech, které jsou předmětem takové porady.

Článek 164

Komise pro hospodářské plánování

1. Členové Komise pro hospodářské plánování musí mít příslušnou kvalifikaci v oborech, jako jsou dolování, řízení činnosti spojené s nerostnými zdroji, mezinárodní

obchod anebo mezinárodní ekonomika. Rada usiluje o dosažení toho, aby celkové složení Komise zahrnovalo všechny příslušné kvalifikace. Členy Komise jsou rovněž nejméně dva členové z rozvojových států, pro jejichž ekonomiku má podstatný význam vývoz těch druhů nerostů, které se získávají z oblasti.

2. Komise:

- a) navrhuje na žádost Rady opatření k plnění rozhodnutí vztahujících se k činnosti v oblasti, přijatých v souladu s touto úmluvou;
- b) sleduje vývojové tendence a faktory ovlivňující nabídku, poptávku a ceny surovin, které je možno získávat z oblasti, a to s ohledem na zájmy jak dovážejících, tak i vyvážejících zemí, z nich pak zvláště rozvojových států;
- c) zkoumá jakoukoli situaci, která může vyvolat nepříznivé následky uvedené v čl. 150 písm. h) a na niž byla upozorněna dotčeným účastnickým státem nebo státy, a činí Radě příslušná doporučení;
- d) navrhuje Radě předložit Shromáždění systém náhrad nebo jiných opatření hospodářské vyrovnávací pomoci rozvojovým státům, které trpí nepříznivými následky způsobenými činnostmi v oblasti, tak, jak je stanoveno v čl. 151 odst. 10. Komise vypracovává Radě doporučení, která jsou ve zvláštních případech nezbytná pro použití systému nebo jiných opatření přijatých Shromážděním.

Článek 165

Právní a technická komise

1. Členové Právní a technické komise musí mít příslušnou kvalifikaci v oborech, jako jsou průzkum, těžba a zpracovávání nerostných zdrojů, oceánologie, ochrana mořského prostředí anebo hospodářské a právní otázky, které se týkají dolování v oceánech, a příbuzné obory znalostí. Rada usiluje o dosažení toho, aby celkové složení Komise zahrnovalo všechny příslušné kvalifikace.

2. Komise:

- a) na žádost Rady činí doporučení vztahující se k výkonu funkcí Úřadu;
- b) v souladu s čl. 153 odst. 3 přezkoumává formální písemné plány prací pro činnost v oblasti a předkládá vhodná doporučení Radě. Ve svých doporučeních se Komise opírá výlučně o požadavky obsažené v příloze III a zevrubně o nich zpravuje Radu;
- c) na žádost Rady dohlíží na činnost v oblasti, a to, je-li to nezbytné, po poradě a ve spolupráci s jakýmkoli subjektem, který takovou činnost provádí, anebo s jakýmkoli dotčeným státem nebo státy, a podává o tom Radě zprávu;
- d) připravuje hodnocení ekologických důsledků činnosti v oblasti;
- e) činí Radě doporučení o ochraně mořského prostředí, a to s ohledem na názory uznávaných odborníků v tomto oboru;

- f) vypracovává a předkládá Radě pravidla, předpisy a postupy uvedené v čl. 162 odst. 2 písm. o), a to s ohledem na všechny příslušné faktory včetně hodnocení ekologických důsledků činnosti v oblasti;
- g) přezkoumává pravidla, předpisy a postupy a čas od času doporučuje Radě takové změny, které pokládá za nezbytné nebo žádoucí;
- h) činí Radě doporučení týkající se vytvoření programu monitorování se záměrem uznávanými vědeckými metodami a na pravidelném základě pozorovat, měřit, hodnotit a analyzovat nebezpečí anebo účinky znečištění mořského prostředí, které pochází z činnosti v oblasti; zajišťuje, aby stávající předpisy byly přiměřené a aby byly plněny; a koordinuje provádění Radou schváleného programu monitorování;
- i) činí Radě doporučení, aby bylo jménem Úřadu a v souladu s touto částí a s příslušnými přílohami a se zvláštním ohledem na článek 187 zahájeno řízení před senátem pro spory týkající se mořského dna;
- j) činí Radě doporučení, pokud jde o opatření, která mají být přijata na základě rozhodnutí senátu pro spory týkající se mořského dna v řízeních zahájených v souladu s písmenem i);
- k) činí Radě doporučení, pokud jde o vydávání příkazů za mimořádných okolností, které mohou zahrnovat příkazy pozastavit nebo upravit provoz, aby se zabránilo vážné újmě mořskému prostředí v důsledku činnosti v oblasti. Taková doporučení Rada projedná přednostně;
- l) činí Radě doporučení, pokud jde o neschválení dílů pro těžbu ze strany kontrahentů nebo podniku v případech, kdy existují podstatné důkazy o vážném nebezpečí újmy mořskému prostředí;
- m) činí Radě doporučení týkající se řízení a dohledu nad štábem inspektorů dohlížejících na činnost v oblasti, pokud jde o plnění ustanovení této části, pravidel, předpisů a postupů Úřadu a podmínek jakékoli smlouvy s Úřadem;
- n) vypočítává horní hranici produkce a jménem Úřadu vydává oprávnění k produkci podle čl. 151 odst. 2 až 7, a to po jakémkoli nezbytném výběru mezi žadateli o oprávnění k těžbě provedeném Radou v souladu s článkem 7 přílohy III.

3. Na žádost kteréhokoli účastnického státu anebo jiné dotčené strany budou členové komise při výkonu svých funkcí, dohledu a dozoru doprovázeni zástupcem takového státu nebo jiné dotčené strany.

Pododdíl D

Sekretariát

Článek 166

Sekretariát

1. Sekretariát Úřadu se skládá z generálního tajemníka a zaměstnanců, které Úřad může potřebovat.
2. Generální tajemník je volen Shromážděním na období čtyř let z kandidátů navržených Radou a může být znovu zvolen.
3. Generální tajemník je hlavním správním úředníkem Úřadu a v této funkci působí na všech schůzích Shromáždění, Rady a kteréhokoli pomocného orgánu a vykonává takové jiné správní funkce, které mu tyto orgány svěří.
4. Generální tajemník předkládá Shromáždění výroční zprávu o činnosti Úřadu.

Článek 167

Zaměstnanci Úřadu

1. Zaměstnanci Úřadu jsou takoví kvalifikovaní vědečtí, techničtí a jiní pracovníci, kteří mohou být potřební k plnění správních funkcí Úřadu.
2. Při náboru a přijímání zaměstnanců a při stanovení jejich služebních podmínek je třeba se především řídit nutností zajistit co nejvyšší úroveň výkonnosti, znalostí a bezúhonnosti. S výhradou tohoto požadavku je třeba náležitě dbát toho, aby zaměstnanci byli vybíráni podle zásady spravedlivého zeměpisného zastoupení.
3. Zaměstnance jmenuje generální tajemník. Podmínky, za kterých budou zaměstnanci jmenováni, odměňováni a propouštěni, musí být v souladu s pravidly, předpisy a postupy Úřadu.

Článek 168

Mezinárodní povaha Sekretariátu

1. Generální tajemník a zaměstnanci při výkonu svých funkcí nesmějí žádat ani přijímat pokyny od žádné vlády ani z kteréhokoli jiného zdroje vně Úřadu. Vystříhají se každého jednání, které by se neslučovalo s jejich postavením mezinárodních úředníků odpovědných pouze Úřadu. Každý účastnický stát se zavazuje, že bude dbát výlučné mezinárodní povahy úkolů generálního tajemníka a zaměstnanců a že se nebude snažit je ovlivnit při výkonu jejich funkcí. Jakékoli porušení povinností zaměstnancem bude předloženo příslušnému správnímu tribunálu tak, jak je stanoveno pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
2. Generální tajemník a zaměstnanci nesmějí mít žádný finanční zájem na jakékoli činnosti, která se týká průzkumu a těžby v oblasti. S výhradou svých povinností vůči Úřadu nesmějí prozradit jakékoliv průmyslové tajemství, údaje majetkového charakteru předávané Úřadu v souladu s článkem 14 přílohy III nebo jakékoli jiné důvěrné informace, se kterými se seznámili z důvodu svého zaměstnání v Úřadu, a to ani po ukončení svých funkcí.
3. Porušení povinností stanovených v odstavci 2 zaměstnancem Úřadu předloží Úřad tribunálu ustavenému v souladu s pravidly, předpisy a postupy Úřadu, a to na žádost účastnického státu postiženého takovým porušením anebo na žádost takovým porušením postižené fyzické či právnické osoby, kterou účastnický stát navrhl tak, jak

je stanoveno v čl. 153 odst. 2 písm. b). Postižená strana má právo účastnit se řízení. Dotčeného zaměstnance uvolní generální tajemník na doporučení tribunálu.

4. Pravidla, předpisy a postupy Úřadu obsahují taková ustanovení, která jsou nezbytná k provedení tohoto článku.

Článek 169

Konzultace a spolupráce s mezinárodními a nevládními organizacemi

1. Se souhlasem Rady sjednává generální tajemník s mezinárodními a nevládními organizacemi uznanými Hospodářskou a sociální radou Organizace spojených národů vhodná ujednání o konzultacích a spolupráci ve věcech, které spadají do působnosti Úřadu.

2. Každá organizace, se kterou generální tajemník sjednal dohodu podle odstavce 1, může jmenovat zástupce, aby se jako pozorovatelé účastnili schůzí orgánů Úřadu v souladu s jednacími řády těchto orgánů. V příslušných případech budou stanoveny postupy pro získání názorů takových organizací.

3. Generální tajemník může předat účastnickým státům písemné zprávy předkládané nevládními organizacemi uvedenými v odstavci 1 ve věcech, ve kterých tyto mají zvláštní působnost a které se týkají práce Úřadu.

Pododdíl E

Podnik

Článek 170

Podnik

1. Podnik je orgánem Úřadu, který bezprostředně provádí činnost v oblasti podle čl. 153 odst. 2 písm. a), jakož i přepravu, zpracování a odbyt nerostů vytěžených z oblasti.

2. Podnik má v rámci mezinárodněprávní subjektivity Úřadu takovou právní způsobilost, kterou mu přiznává jeho status obsažený v příloze IV. Podnik působí v souladu s touto úmluvou, s pravidly, předpisy a postupy Úřadu, jakož i v souladu s obecnými zásadami stanovenými Shromážděním a podléhá směrnicím a kontrole Rady.

3. Podnik má svoji hlavní obchodní adresu při sídle Úřadu.

4. Podnik v souladu s čl. 173 odst. 2 a s článkem 11 přílohy IV disponuje takovými prostředky, které může potřebovat k výkonu svých funkcí, a dostává se mu technologií tak, jak je stanoveno v článku 144 a v jiných příslušných ustanoveních této úmluvy.

Pododdíl F

Financování Úřadu

Článek 171

Prostředky Úřadu

Prostředky Úřadu zahrnují:

- a) příspěvky členů Úřadu stanovené v souladu s čl. 160 odst. 2 e);
- b) prostředky, které Úřad obdrží v souvislosti s činností v oblasti podle čl. 13 přílohy III;
- c) prostředky předané podnikem v souladu s článkem 10 přílohy IV;
- d) prostředky vypůjčené podle článku 174;
- e) dobrovolné příspěvky členů nebo jiných subjektů; a
- f) platby na fond náhrad podle čl. 151 odst. 10, jejichž zdroje mají být doporučeny Komisí pro hospodářské plánování.

Článek 172

Roční rozpočet Úřadu

Generální tajemník sestavuje návrh ročního rozpočtu Úřadu a předkládá jej Radě. Rada projednává návrh ročního rozpočtu a předkládá jej Shromáždění spolu s doporučeními, která se jej týkají. Shromáždění projednává a schvaluje roční rozpočet v souladu s čl. 160 odst. 2 písm. h).

Článek 173

Výdaje Úřadu

1. Příspěvky zmíněné v čl. 171 písm. a) se platí na zvláštní účet, aby pokryly správní výdaje Úřadu do té doby, než bude Úřad disponovat dostatečnými prostředky pro pokrytí těchto výdajů z jiných zdrojů.
2. Z prostředků Úřadu se především pokrývají správní výdaje Úřadu. S výjimkou příspěvků stanovených v čl. 171 písm. a), prostředky, které zůstanou po zaplacení správních výdajů, mohou, mimo jiné:
 - a) být rozděleny v souladu s článkem 140 a s čl. 160 odst. 2 písm. g);
 - b) být použity k zajištění prostředků pro podnik v souladu s čl. 170 odst. 4;
 - c) být použity jako náhrada rozvojovým státům v souladu s čl. 151 odst. 10 a s čl. 160 odst. 2 písm. l).

Článek 174

Pravomoc Úřadu smluvně sjednávat půjčky

1. Úřad má pravomoc si smluvně vypůjčovat prostředky.

2. Shromáždění stanoví meze pravomoci Úřadu sjednávat půjčky ve finančním nařízení přijatém podle čl. 160 odst. 2 písm. f).
3. Pravomoc Úřadu sjednávat půjčky vykonává Rada.
4. Účastnické státy nejsou odpovědný za dluhy Úřadu.

Článek 175

Roční kontrola

Záznamy, knihy a účty Úřadu, včetně jeho ročních finančních výkazů, každoročně kontroluje nezávislý revizor jmenovaný Shromážděním.

Pododdíl G

Právní postavení, výsady a imunity

Článek 176

Právní postavení

Úřad má mezinárodněprávní subjektivitu a takovou právní způsobilost, která je nezbytná k výkonu jeho funkcí a k plnění jeho úkolů.

Článek 177

Výsady a imunity

Aby mohl vykonávat své funkce, požívá Úřad na území každého účastnického státu výsad a imunit, které jsou stanoveny v tomto pododdíle. Výsady a imunity týkající se podniku stanoví článek 13 přílohy IV.

Článek 178

Vynětí z pravomoci soudů a výkonu rozhodnutí

Úřad, jeho majetek i aktiva jsou vyňaty z pravomoci soudu a výkonu rozhodnutí s výjimkou případu, kdy se Úřad v konkrétním případě sám tohoto vynětí vzdá.

Článek 179

Vynětí, pokud jde o prohlídku a jakoukoli formu zabavení

Majetek a aktiva Úřadu, ať jsou kdekoli umístěna a v držení kohokoli, nepodléhají prohlídce, zabrání, konfiskaci, vyvlastnění nebo jakékoli jiné formě zabavení na základě rozhodnutí výkonných nebo zákonodárných orgánů.

Článek 180

Vynětí z omezení, předpisů, kontroly a moratorií

Majetek a aktiva Úřadu jsou vyňaty z omezení, předpisů, kontroly a moratorií jakékoli povahy.

Článek 181

Archivy Úřadu a jeho spojení k úředním účelům

1. Archivy Úřadu jsou nedotknutelné, kdekoli se nacházejí.
2. Majetkové údaje, průmyslová tajemství nebo podobné informace a osobní záznamy se neumísťují ve veřejně přístupných archivech.
3. Každý účastnický stát poskytne Úřadu takový režim spojení k úředním účelům, který není méně výhodný než režim, který poskytuje tento stát jiným mezinárodním organizacím.

Článek 182

Výsady a imunity určitých osob spojených s Úřadem

Zástupci účastnických států, kteří se účastní schůzí Shromáždění, Rady anebo orgánů Shromáždění nebo Rady, generální tajemník a zaměstnanci Úřadu požívají na území každého účastnického státu:

- a) vynětí z pravomoci soudů a výkonu rozhodnutí, pokud jde o jejich jednání spojené s výkonem jejich funkcí s výjimkou případu, kdy se v konkrétním případě stát, který zastupují, nebo Úřad, podle okolností, sám výslovně této imunity vzdá;
- b) nejsou-li státními příslušníky tohoto účastnického státu, stejného vynětí z přistěhovaleckých omezení, požadavků na registraci cizinců a z povinnosti služby státu, stejných výhod, pokud jde o valutová omezení, a stejného zacházení, pokud jde o cestovní usnadnění, jaké jsou tímto státem poskytovány zástupcům, úředníkům a zaměstnancům srovnatelného postavení jiných účastnických států.

Článek 183

Osvobození od daní a celních poplatků

1. V rámci své úřední činnosti jsou Úřad, jeho majetek i aktiva, jeho příjmy a jeho obchodní operace a transakce, ke kterým je oprávněn touto úmluvou, osvobozeny od všech přímých daní, a zboží dovážené nebo vyvážené pro jeho úřední potřebu je osvobozeno od všech celních poplatků. Úřad neuplatňuje osvobození od daní, které jsou pouze poplatky za poskytnuté služby.
2. V případě nákupů zboží nebo služeb podstatné hodnoty, které jsou prováděny Úřadem nebo jeho jménem a které jsou nezbytné pro úřední činnost Úřadu; a jestliže cena takového zboží nebo služeb zahrnuje daně anebo poplatky; účastnické státy učiní v prakticky možném rozsahu přiměřená opatření k tomu, aby poskytl osvobození od takových daní nebo poplatků nebo aby za ně poskytl náhradu. Zboží dovezené nebo nakoupené v souladu s osvobozením stanoveným tímto článkem nebude na území

účastnického státu, který poskytl osvobození, dále prodáváno ani se jím nebude jinak disponovat, leda za podmínek dohodnutých s tímto účastnickým státem.

3. Účastnické státy nevybírají žádné daně z platů a z požitků anebo z jakékoli jiné formy plateb prováděných Úřadem ve prospěch generálního tajemníka a zaměstnanců Úřadu, stejně jako odborníků plnících úkoly pro Úřad, pokud nejsou jejich státními příslušníky.

Pododdíl H

Pozastavení výkonu práv a výsad členů

Článek 184

Pozastavení výkonu hlasovacího práva

Účastnický stát, který je v prodlení v placení svých finančních příspěvků Úřadu, nemá hlasovací právo, jestliže se částka jeho nedoplatku rovná nebo přesahuje částku příspěvků, které je povinen zaplatit za předcházející plné dva roky. Shromáždění nicméně může dovolit takovému členu hlasovat, je-li přesvědčeno, že zanedbání placení je způsobeno okolnostmi na něm nezávislými.

Článek 185

Pozastavení výkonu členských práv a výsad

1. Účastnickému státu, který hrubě a trvale porušuje ustanovení této části, může Shromáždění na doporučení Rady pozastavit výkon členských práv a výsad.
2. Dokud senát pro spory týkající se mořského dna neshledá, že účastnický stát hrubě a trvale porušuje ustanovení této části, nemůže být provedeno žádné opatření podle odstavce 1.

Oddíl 5

UROVNÁVÁNÍ SPORŮ A POSUDKY

Článek 186

Senát pro spory týkající se mořského dna Mezinárodního tribunálu pro mořské právo

Zřízení senátu pro spory týkající se mořského dna a způsob, jakým vykonává svoji jurisdikci, se řídí ustanoveními tohoto oddílu, části XV a přílohy VI.

Článek 187

Pravomoci senátu pro spory týkající se mořského dna

Senát pro spory týkající se mořského dna má pravomoci podle ustanovení této části a příloh, které se k ní vztahují, ve sporech týkajících se činnosti v oblasti a spadajících do následujících kategorií:

- a) spory mezi účastnickými státy, které se týkají výkladu a použití této části a příloh, které se k ní vztahují;
- b) spory mezi účastnickými státy a Úřadem, které se týkají:
 - i) jednání nebo opomenutí Úřadu nebo účastnického státu, která údajně porušují ustanovení této části nebo příloh, které se k ní vztahují, anebo pravidel, předpisů a postupů Úřadu přijatých v souladu s nimi; nebo
 - ii) jednání Úřadu, která údajně přesahují jeho pravomoc anebo jsou jejím zneužitím;
- c) spory mezi smluvními stranami, jimiž jsou účastnické státy, Úřad nebo podnik, státní podniky a fyzické či právnické osoby uvedené v čl. 153 odst. 2 písm. b), které se týkají:
 - i) výkladu nebo použití příslušné smlouvy nebo plánu prací; nebo
 - ii) jednání nebo opomenutí smluvní strany, které se týká činnosti v oblasti a je namířené proti druhé straně anebo se přímo dotýká jejích oprávněných zájmů;
- d) spory mezi Úřadem a případným budoucím kontrahentem, kterého navrhl stát tak, jak je stanoveno v čl. 153 odst. 2 písm. b), a který řádně splnil podmínky, které se týkají odmítnutí smlouvy nebo právní otázky vzniklé při jednání o smlouvě, jak je zmiňuje čl. 4 odst. 6 a čl. 13 odst. 2 přílohy III;
- e) spory mezi Úřadem a účastnickým státem, státním podnikem nebo fyzickou či právnickou osobou, kterou navrhl účastnický stát tak, jak je stanoveno v čl. 153 odst. 2 písm. b), ve kterých Úřad údajně nese odpovědnost, kterou zmiňuje článek 22 přílohy III;
- f) jakékoli jiné spory, ve kterých je příslušnost senátu zvlášť stanovena touto úmluvou.

Článek 188

Předkládání sporů zvláštní komoře Mezinárodního tribunálu pro mořské právo, ad hoc senátu v senátu pro spory týkající se mořského dna anebo závazné obchodní arbitráži

1. Spory mezi účastnickými státy uvedené v čl. 187 písm. a) mohou být předloženy:
 - a) na žádost stran sporu zvláštní komoře Mezinárodního tribunálu pro mořské právo, která má být zřízena podle článků 15 a 17 přílohy VI; nebo
 - b) na žádost kterékoli strany sporu ad hoc senátu v senátu pro spory týkající se mořského dna, která má být zřízena podle čl. 37 přílohy VI.
2. a) Spory, které se týkají výkladu a použití smlouvy uvedené v čl. 187 písm. c) bodu i), se na žádost kterékoli strany sporu předkládají závazné obchodní

arbitráži, pokud se strany nedohodnou jinak. Obchodní arbitrážní tribunál, kterému je spor předložen, nemá pravomoc řešit žádnou otázku týkající se výkladu této úmluvy. Jestliže spor zahrnuje také otázku výkladu ustanovení části XI anebo příloh, které se k ní vztahují, pokud jde o činnost v oblasti, postoupí se tato otázka k rozhodnutí Komoře pro spory týkající se mořského dna.

- b) Jestliže na počátku nebo v průběhu takové arbitráže arbitrážní tribunál určí, buď na žádost kterékoli strany sporu, nebo z vlastního podnětu, že jeho rozhodnutí je závislé na výroku senátu pro spory týkající se mořského dna, arbitrážní tribunál takovou otázku postoupí senátu pro spory týkající se mořského dna, aby vynesla takové rozhodnutí. Poté arbitrážní tribunál přistoupí k vynesení svého výroku v souladu s rozhodnutím senátu pro spory týkající se mořského dna.
- c) V případě, že smlouva neobsahuje ustanovení o arbitrážním řízení, kterého má být použito při urovnávání sporu, provádí se arbitráž podle arbitrážních pravidel UNCITRAL nebo podle jiných arbitrážních pravidel, která mohou být předepsána pravidly, předpisy a postupy Úřadu, pokud se strany sporu nedohodnou jinak.

Článek 189

Omezení příslušnosti se zřetelem k rozhodnutí Úřadu

Senát pro spory týkající se mořského dna není příslušný, pokud jde o výkon diskreční pravomoci Úřadu v souladu s ustanoveními této části; v žádném případě nemůže nahrazovat uvážení Úřadu. Aniž je dotčen článek 191, při uplatňování své pravomoci podle článku 187 se senát pro spory týkající se mořského dna nemůže sám vyslovit k otázce, zda jsou jakákoli pravidla, předpisy a postupy Úřadu v souladu s touto úmluvou, ani jakákoli taková pravidla, předpisy a postupy prohlásit za neplatná. Jeho příslušnost v tomto směru je omezena na rozhodování o žalobách, že použití jakýchkoli pravidel, předpisů a postupů Úřadu bylo v jednotlivých případech v rozporu se závazky vyplývajících ze smlouvy stran sporu nebo s jejich závazky podle této úmluvy; žalob, které se týkají překročení pravomoci nebo jejího zneužití; a žalob o zaplacení náhrady škody nebo poskytnutí jiného odškodnění dotčené straně za nesplnění závazků vyplývajících ze smlouvy nebo závazků podle této úmluvy druhou stranou.

Článek 190

Účast a vystupování navrhujících účastnických států v řízení

1. Je-li fyzická či právnická osoba stranou sporu uvedeného v článku 187, stát, který ji navrhl, obdrží oznámení a má právo účastnit se řízení předkládáním písemných nebo ústních stanovisek.
2. Je-li proti účastnickému státu podána fyzickou či právnickou osobou, kterou navrhl jiný účastnický stát, žaloba ve sporu uvedeném v čl. 187 písm. c), může žalovaný stát požádat stát, který tuto osobu navrhl, aby jménem této osoby vystoupil v řízení. Nezúčastní-li se takového řízení, žalovaný stát může zajistit, aby byl zastupován právnickou osobou, která má jeho státní příslušnost.

Článek 191

Posudky

Senát pro spory týkající se mořského dna poskytne na žádost Shromáždění anebo Rady posudky o právních otázkách vznikajících v rámci jejich činnosti. Takové posudky se poskytují ve lhůtě co možná nejkratší.

ČÁST XII

OCHRANA A UCHOVÁVÁNÍ MOŘSKÉHO PROSTŘEDÍ

Oddíl 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 192

Obecná povinnost

Státy mají povinnost chránit a uchovávat mořské prostředí.

Článek 193

Svrchované právo států těžit své přírodní zdroje

Státy mají svrchované právo těžit své přírodní zdroje v souladu se svou koncepcí ochrany životního prostředí a v souladu s jejich povinnostmi chránit a zachovávat mořské prostředí.

Článek 194

Opatření k předcházení, omezení a kontrole znečišťování mořského prostředí

1. Státy učiní všechna nezbytná opatření, která jsou v souladu s touto úmluvou, k předcházení, omezení a kontrole znečišťování mořského prostředí z jakéhokoli zdroje; k tomu účelu použijí, podle svých schopností a podle potřeby, buď individuálně, nebo společně nejúčinnější prostředky, které mají k dispozici, a budou koordinovat za tím účelem svoje úsilí.
2. Státy přijmou všechna nezbytná opatření k zajištění toho, že činnost podléhající jejich jurisdikci anebo kontrole bude prováděna tak, aby nezpůsobila znečištěním žádnou škodu jiným státům anebo jejich životnímu prostředí a aby znečištění, které má původ v mimořádných událostech nebo v činnosti podléhající jejich jurisdikci anebo kontrole, se nerozšířilo mimo oblasti, kde vykonávají svá svrchovaná práva v souladu s touto úmluvou.
3. Opatření přijatá podle této části se budou týkat všech zdrojů znečišťování mořského prostředí. Mimo jiné zahrnou opatření zaměřená na co největší míru snížení:

- a) vypouštění toxických, škodlivých nebo zhoubných látek, zvláště perzistentních, ze zdrojů umístěných na souši, z ovzduší nebo přes ovzduší anebo shazováním do moře;
- b) znečišťování z plavidel, zejména opatření týkající se předcházení nehodám a postupů ve stavech nouze; zajišťování bezpečnosti námořních operací; zabraňování úmyslnému a neúmyslnému vypouštění látek; a regulace projektů, konstrukce, stavby, vybavení, provozu a obsluhy plavidel posádkou;
- c) znečišťování ze zařízení a přístrojů používaných při průzkumu nebo při těžbě přírodních zdrojů mořského dna a jeho podloží, zejména opatření týkající se předcházení nehodám a postupů ve stavech nouze; zajišťování bezpečnosti námořních operací; a regulace projektů, konstrukce, stavby, zařízení, provozu a obsluhy těchto zařízení a přístrojů;
- d) znečišťování z jiných zařízení a přístrojů provozovaných v mořském prostředí, zejména opatření týkající se předcházení nehodám a postupů ve stavech nouze; zajišťování bezpečnosti námořních operací; a regulace projektů, konstrukce, stavby, zařízení, provozu a obsluhy těchto zařízení a přístrojů.

4. Při provádění opatření k předcházení, omezení a kontrole znečišťování mořského prostředí se státy zdrží neoprávněného zasahování do činností prováděných jinými státy při výkonu jejich práv a povinností v souladu s touto úmluvou.

5. Opatření přijatá v souladu s touto částí budou zahrnovat taková opatření, která jsou nezbytná pro ochranu a zachování vzácných nebo zranitelných ekosystémů, jakož i přirozeného životního prostředí druhů, jejichž zásoby jsou vyčerpány, vystaveny ohrožení nebo nebezpečí, jakož i ostatních forem života v moři.

Článek 195

Povinnost nepřenášet škody nebo nebezpečí a nepřeměňovat jeden druh znečištění v jiný

Při provádění opatření k zabraňování, snížení nebo kontrole znečišťování mořského prostředí jednají státy tak, aby přímo ani nepřímo nepřenášely škody nebo nebezpečí z jedné oblasti do druhé anebo aby nepřeměňovaly jeden druh znečištění v jiný.

Článek 196

Použití technologií a zanesení cizorodých nebo nových druhů

1. Státy učiní veškerá nezbytná opatření k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí podléhajícího jejich jurisdikci anebo kontrole, které by bylo důsledkem použití technologií anebo úmyslného nebo náhodného zanesení cizorodých nebo nových druhů do určité části mořského prostředí a které by mohlo přivodit jeho podstatnou a škodlivou změnu.
2. Tento článek se nedotýká použití této úmluvy, pokud jde o zabraňování, snížení a kontrolu znečišťování mořského prostředí.

Oddíl 2

UNIVERZÁLNÍ A OBLASTNÍ SPOLUPRÁCE

Článek 197

Spolupráce na univerzálním nebo oblastním základě

Státy přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací spolupracují na univerzální a podle potřeby na oblastní základně při stanovení a vypracovávání mezinárodních norem, standardů, doporučené praxe a postupů, které jsou v souladu s touto úmluvou, přihlížejíce přitom k oblastním zvláštnostem.

Článek 198

Oznámení hrozící nebo vzniklé škody

Stát, který zjistí, že mořskému prostředí hrozí bezprostřední nebezpečí poškození nebo poškození znečištěním, oznámí to okamžitě ostatním státům, které by mohly být postiženy touto škodou, jakož i příslušné mezinárodní organizaci.

Článek 199

Plány mimořádných opatření proti znečištění

V případech uvedených v článku 198 spolupracují státy postižené oblasti podle svých možností a příslušné mezinárodní organizace v co největší možné míře při odstraňování následků znečištění a při zamezování nebo snižování škody na nejmenší možnou míru. Za tímto účelem státy společně rozvíjejí a podporují plány mimořádných opatření pro případ znečištění mořského prostředí.

Článek 200

Studie, výzkumné programy a výměna informací a údajů

Státy přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací spolupracují za účelem podpory studií, provádění programů vědeckého výzkumu a napomáhání výměně informací a údajů získaných o znečišťování mořského prostředí. Usilují o aktivní účast v oblastních a univerzálních programech, aby získaly a byly s to určit povahu a rozsah znečištění, jeho účinky, způsoby jeho rozšiřování, nebezpečí z něho vyplývající a prostředky nápravy.

Článek 201

Vědecká kritéria pro vypracování předpisů

Na základě informací a údajů získaných podle článku 200 státy přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací spolupracují při stanovení vhodných vědeckých kritérií pro stanovení a vypracování norem standardů a doporučené praxe a postupů k zabraňování, omezení a kontrole znečišťování mořského prostředí.

Oddíl 3

TECHNICKÁ POMOC

Článek 202

Vědecká a technická pomoc rozvojovým státům

Státy přímo nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací:

- a) podporují programy vědecké, školské, technické a jiné pomoci rozvojovým státům, které jsou určeny k ochraně a uchovávání mořského prostředí a k zabraňování, snížení a kontrole mořského znečišťování. Tato pomoc mimo jiné zahrnuje:
 - i) výcvik jejich vědeckého a technického personálu;
 - ii) umožnění jejich účasti v příslušných mezinárodních programech;
 - iii) dodání potřebného vybavení a zařízení;
 - iv) zvyšování jejich kapacity vyrábět taková zařízení;
 - v) vývoj zařízení a poskytování konzultací při provádění výzkumných, monitorovacích, vzdělávacích a jiných programů;
- b) poskytují potřebnou pomoc, zejména rozvojovým státům, při minimalizaci následků velkých nehod, které by mohly způsobit vážné znečištění mořského prostředí;
- c) poskytují potřebnou pomoc, zejména rozvojovým státům, při přípravě ekologických hodnocení.

Článek 203

Preferenční zacházení s rozvojovými státy

Za účelem zabraňování, omezení a kontroly znečišťování mořského prostředí anebo minimalizace jeho následků poskytují mezinárodní organizace rozvojovým zemím přednost, pokud jde o:

- a) rozdělování příslušných prostředků a technické pomoci; a
- b) využívání jejich specializovaných služeb.

Oddíl 4

MONITOROVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Článek 204

Monitorování nebezpečí nebo následků znečištění

1. Státy, jednáje tak, aby to nebylo na újmu právům ostatních států, a nakolik je to prakticky možné, přímo nebo prostřednictvím mezinárodních organizací, uznávanými metodami pozorují, měří, vyhodnocují a analyzují nebezpečí nebo následky znečišťování mořského prostředí.

2. Státy zejména dohlíží na důsledky jakékoli činnosti, kterou povolily nebo kterou provádějí, aby zjistily, zda tato činnost nemůže způsobit znečištění mořského prostředí.

Článek 205

Zveřejňování zpráv

Státy buď zveřejňují zprávy o výsledcích získaných podle článku 204, anebo ve vhodných intervalech podávají takové zprávy příslušným mezinárodním organizacím, které je zpřístupní všem státům.

Článek 206

Vyhodnocení možných následků činností

Mají-li státy rozumné důvody se domnívat, že plánovaná činnost podléhající jejich jurisdikci anebo kontrole může způsobit podstatné znečištění nebo vážnou a škodlivou změnu mořského prostředí, vyhodnotí, pokud je to možné, možné důsledky této činnosti na mořské prostředí a výsledky tohoto vyhodnocení oznámí způsobem podle článku 205.

Oddíl 5

MEZINÁRODNÍ PŘEDPISY A VNITROSTÁTNÍ ZÁKONODÁRSTVÍ TÝKAJÍCÍ SE ZABRAŇOVÁNÍ, SNÍŽENÍ A KONTROLY ZNEČIŠŤOVÁNÍ MOŘSKÉHO PROSTŘEDÍ

Článek 207

Znečišťování ze zdrojů umístěných na souši

1. Státy přijmou právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí ze zdrojů umístěných na souši, včetně řek, ústí řek, potrubí a odpadových zařízení, berouce přitom ohled na mezinárodně dohodnuté normy, standardy a doporučenou praxi a postupy.

2. Státy učiní další opatření, která mohou být nezbytná k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí ze zdrojů umístěných na souši.

3. Státy na příslušné oblastní úrovni usilují o harmonizaci své politiky v těchto otázkách.

4. Státy, jednáje prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference, usilují o stanovení univerzálních a oblastních norem, standardů a doporučené praxe a postupů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí ze zdrojů umístěných na souši; berou

přítom v úvahu charakteristické oblastní rysy, ekonomické možnosti rozvojových států a jejich potřebu ekonomického rozvoje. Tyto normy, standardy a doporučená praxe a postupy se podle potřeby periodicky přezkoumávají.

5. Právní předpisy, opatření, normy, standardy a doporučená praxe a postupy, které jsou uvedeny v odstavcích 1, 2 a 4, zahrnují rovněž opatření zaměřená na co největší možný rozsah omezení vypouštění toxických, škodlivých nebo zhoubných látek, především perzistentních, do mořského prostředí.

Článek 208

Znečišťování vyplývající z činností na mořském dnu, podléhajícím národní jurisdikci

1. Pobřežní státy přijmou právní předpisy k zabraňování, omezení a kontrole znečišťování mořského prostředí v důsledku nebo v souvislosti s činností na mořském dnu podléhajícím jejich jurisdikci, jakož i znečišťování z umělých ostrovů, zařízení anebo konstrukcí podléhajících jejich jurisdikci podle článků 60 a 80.

2. Státy učiní další opatření, která mohou být nezbytná k zabraňování, snížení a kontrole takového znečišťování.

3. Takové právní předpisy a opatření nesmějí být méně účinné než mezinárodní normy, standardy a doporučená praxe a postupy.

4. Státy na příslušné oblastní úrovni usilují o harmonizaci své politiky v těchto otázkách.

5. Státy, jednajíce prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference, usilují o stanovení univerzálních a oblastních norem, standardů a doporučené praxe a postupů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí v důsledku nebo v souvislosti s činností na mořském dnu podléhajícím jejich jurisdikci, jakož i znečišťování z umělých ostrovů, zařízení anebo konstrukcí podléhajících jejich jurisdikci podle odstavce 1. Tyto normy, standardy a doporučená praxe a postupy se podle potřeby periodicky přezkoumávají.

Článek 209

Znečišťování vyplývající z činnosti v oblasti

1. V souladu s částí XI se stanoví mezinárodní normy, předpisy a postupy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí v důsledku činnosti v oblasti. Takové normy, předpisy a postupy se podle potřeby periodicky přezkoumávají.

2. S výhradou příslušných ustanovení tohoto oddílu státy přijmou právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí vyplývajícího z činnosti v oblasti, která je prováděna plavidly, zařízeními, konstrukcemi anebo jinými přístroji pod jejich vlajkou nebo v jejich registraci anebo provozovanými z jejich pověření. Požadavky stanovené takovými právními předpisy

nesmějí být méně účinné než mezinárodní normy, předpisy a postupy uvedené v odstavci 1.

Článek 210

Shazování odpadu do moře

1. Státy vydají právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí shazováním odpadu do moře.
2. Státy učiní další opatření, která mohou být nezbytná k zabraňování, snížení a kontrole takového znečišťování.
3. Takové právní předpisy a opatření zajistí, že shazování odpadu do moře nesmí být prováděno bez povolení příslušných státních orgánů.
4. Státy, jednajíce prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference, usilují o stanovení univerzálních a oblastních norem, standardů a doporučené praxe a postupů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí shazováním odpadu do moře. Tyto normy, standardy a doporučená praxe a postupy se podle potřeby periodicky přezkoumávají.
5. Shazování odpadu do moře v teritoriálním moři a ve výlučné ekonomické zóně nebo na kontinentálním šelfu nesmí být prováděno bez výslovného předběžného schválení pobřežního státu, který má právo povolovat, regulovat a kontrolovat shazování odpadu do moře po náležitém projednání takové záležitosti s jinými státy, pro které by shazování odpadu do moře mohlo mít z důvodu jejich zeměpisné polohy škodlivé důsledky.
6. Vnitrostátní právní předpisy a opatření k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí shazováním odpadu do moře nesmějí být méně účinné než univerzální normy a standardy.

Článek 211

Znečišťování z plavidel

1. Státy, jednajíce prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím všeobecné diplomatické konference, usilují o stanovení mezinárodních norem a standardů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí z plavidel shazováním odpadu do moře; stejným způsobem podporují tam, kde je to vhodné, přijetí systémů tras zaměřených na minimalizaci nehod, které by mohly způsobit znečištění mořského prostředí včetně pobřeží a poškození s tím spojených zájmů pobřežních států. Stejným způsobem se tyto normy a standardy podle potřeby periodicky přezkoumávají.
2. Státy přijmou právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí z plavidel plujících pod jejich vlajkou anebo jsoucích v jejich registraci.
3. Státy, které stanoví zvláštní požadavky na zabraňování, snížení a kontrolu znečišťování mořského prostředí jako podmínku pro vpuštění cizích plavidel do svých

přístavů nebo do vnitřních vod anebo pro zastavení ve svých pobřežních terminálech, řádně zveřejní takové požadavky a oznámí je příslušným mezinárodním organizacím. Stanoví-li takové požadavky stejnou formou dva nebo více pobřežních států ve snaze harmonizovat svou politiku, potom bude oznámení obsahovat informaci o tom, které státy se na takových společných opatřeních účastní. Každý stát vyžaduje, aby velitel plavidla, které pluje pod jeho vlajkou anebo jsoucí v jeho registraci, při proplutí teritoriálním mořem státu, který se účastní na takových společných opatřeních, poskytl na žádost tohoto státu informaci o tom, zda plavidlo směřuje do státu stejné oblasti a účastníciho se na takových společných opatřeních; a aby v takovém případě sdělil, zda plavidlo vyhovuje požadavkům takového státu pro vpuštění do přístavu. Ustanovení tohoto článku nejsou na újmu nerušenému uplatňování práva plavidla na pokojné proplutí nebo uplatnění čl. 25 odst. 2.

4. Při výkonu své svrchovanosti v teritoriálním moři pobřežní státy mohou přijímat právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování moře z cizích plavidel, a to včetně plavidel uplatňujících právo pokojného průjezdu. V souladu s částí II, oddílem 3, nesmějí takové právní předpisy narušovat pokojné proplutí cizích plavidel.

5. Za účelem zajištění dodržování opatření uvedených v oddíle 6 pobřežní státy mohou, pokud jde o jejich výlučné ekonomické zóny, přijímat právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování z plavidel, které by odpovídaly obecně přijatým mezinárodním normám a standardům stanoveným prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím všeobecné diplomatické konference, a uvádějí je v život.

6. a) Jestliže mezinárodní normy a standardy uvedené v odst.1 neodpovídají zvláštním okolnostem a pobřežní stát má rozumné důvody se domnívat, že určitá zřetelně určená oblast jeho výlučné ekonomické zóny je takovou oblastí, ve které je nezbytné přijmout zvláštní závazná opatření k zabraňování znečišťování z plavidel, a to z uznávaných technických důvodů spojených s oceánografickými a ekologickými podmínkami, jakož i s využitím této oblasti nebo s ochranou jejích zdrojů a se zvláštní povahou provozu plavidel v ní, může tento pobřežní stát, a to po patřičných konzultacích s kterýmkoli dotčeným státem prostřednictvím příslušné mezinárodní organizace, ohledně takové oblasti zaslat této organizaci oznámení, které obsahuje vědecké a technické důkazy toto podporující, jakož i informaci o nezbytných opatřeních, které hodlá přijmout. Do dvanácti měsíců po obdržení takového oznámení tato organizace určí, zda podmínky v této oblasti odpovídají výše uvedeným požadavkům. Určí-li organizace, že tomu tak je, pobřežní stát může pro tuto oblast přijmout právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování z plavidel; přitom uplatňuje takové mezinárodní normy, standardy anebo námořní plavební praxi, které tato organizace uznává za použitelné pro zvláštní oblasti. Tyto právní předpisy nejsou použitelné pro cizí plavidla dříve než po uplynutí patnácti měsíců od zaslání zmíněného oznámení organizaci.

- b) Pobřežní státy zveřejňují hranice jakékoli takové zřetelně určené oblasti.
- c) Hodlají-li pobřežní státy přijmout pro takovouto oblast doplňující právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování z plavidel, oznámí to organizaci zároveň s výše uvedeným oznámením.

Takové doplňující právní předpisy se mohou týkat vypouštění látek anebo námořní plavební praxe, ale nesmějí vyžadovat, aby cizí plavidla dodržovala jiné standardy, které se týkají projektu, konstrukce, obsluhy posádkou anebo vybavení, než jsou obecně přijaté mezinárodní normy a standardy. Tyto právní předpisy jsou použitelné pro cizí plavidla po uplynutí patnácti měsíců od zaslání zmíněného oznámení organizaci, za podmínky, že tato organizace s tím do dvanácti měsíců od zaslání zmíněného oznámení vyjádří souhlas.

7. Mezinárodní normy a standardy uvedené v tomto článku zahrnují, mimo jiné, povinnost okamžitě oznámit nehody, včetně námořních havárií zahrnujících výtok nákladu nebo pravděpodobnost výtoku nákladu, pobřežním státům, jejichž pobřeží nebo příbuzné zájmy by mohly být dotčeny.

Článek 212

Znečišťování z ovzduší nebo přes ovzduší

1. Státy přijmou právní předpisy k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí z ovzduší nebo přes ovzduší, a to ve vztahu ke vzdušnému prostoru, který podléhá jejich svrchovanosti, a ve vztahu k plavidlům nebo letadlům, která plují pod jejich vlajkou anebo jsou v jejich registraci; berou přitom ohled na mezinárodně dohodnuté normy, standardy a doporučenou praxi a postupy, jakož i na bezpečnost leteckého provozu.

2. Státy učiní další opatření, která mohou být nezbytná k zabraňování, snížení a kontrole takového znečišťování.

3. Státy, jednajíce prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference, usilují o stanovení univerzálních a oblastních norem, standardů a doporučené praxe a postupů k zabraňování, snížení a kontrole takového znečišťování.

Oddíl 6

PROSAZOVÁNÍ DODRŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Článek 213

Prosazování dodržování právních předpisů týkajících se znečišťování ze zdrojů umístěných na souši

Státy prosazují dodržování svých právních předpisů, které přijaly v souladu s článkem 207, a přijímají právní předpisy a činí jiná opatření, která jsou nezbytná k plnění použitelných mezinárodních norem a standardů stanovených prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí ze zdrojů umístěných na souši.

Článek 214

Prosazování dodržování právních předpisů týkajících se znečišťování vyplývajícího z činnosti na mořském dnu

Státy prosazují dodržování svých právních předpisů, které přijaly v souladu s článkem 208, a přijímají právní předpisy a činí jiná opatření, která jsou nezbytná k plnění použitelných mezinárodních norem a standardů stanovených prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí v důsledku nebo v souvislosti s činností na mořském dnu podléhající jejích jurisdikci, jakož i znečišťování z umělých ostrovů, zařízení anebo konstrukcí podléhající jejích jurisdikci podle článků 60 a 80.

Článek 215

Prosazování dodržování pravidel, předpisů a postupů týkajících se znečišťování vyplývajícího z činnosti v oblasti

Prosazování dodržování mezinárodních pravidel, předpisů a postupů stanovených v souladu s částí XI k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí v důsledku činnosti v oblasti se řídí ustanoveními této části.

Článek 216

Prosazování dodržování právních předpisů týkajících se znečišťování vyplývajícího ze shazování odpadu do moře

1. Dodržování právních předpisů, které byly přijaty v souladu s touto úmluvou, a použitelných mezinárodních norem a standardů stanovených prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí shazováním odpadu do moře je prosazováno:

- a) pobřežním státem, pokud jde o shazování odpadu v jeho teritoriálních vodách nebo v jeho výlučné ekonomické zóně anebo na jeho kontinentálním šelfu;
- b) státem vlajky, pokud jde o jeho plavidla a letadla plující pod jeho vlajkou anebo jsoucí v jeho registraci;
- c) kterýmkoli státem, pokud jde o nakládání odpadů nebo jiných látek, které se uskutečňuje na jeho území nebo na jeho pobřežních terminálech.

2. Tento článek neukládá žádnému státu povinnost zahájit řízení, jestliže takové řízení již byl zahájil jiný stát v souladu s tímto článkem.

Článek 217

Prosazování dodržování právních předpisů státem vlajky

1. Státy prosazují dodržování použitelných mezinárodních norem a standardů stanovených prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference a svých právních předpisů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí z plavidel plavidly, která plují pod

jejich vlajkou anebo jsou v jejich registraci; a přijímají právní předpisy a činí jiná opatření nezbytná k jejich plnění. Stát vlajky prosazuje účinné dodržování takových norem, standardů a právních předpisů bez ohledu na to, kde k porušení došlo.

2. Státy především přijmou vhodná opatření k zajištění toho, aby plavidla plující pod jejich vlajkou nebo jsoucí v jejich registraci měla zakázanu plavbu, pokud nesplňují požadavky stanovené k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování z plavidel mezinárodními normami a standardy uvedenými v odstavci 1, a to včetně požadavků, které se týkají projektu, konstrukce, vybavení anebo obsluhy posádkou.

3. Státy zajistí, aby plavidla plující pod jejich vlajkou nebo jsoucí v jejich registraci měla na palubě osvědčení vyžadovaná mezinárodními normami a standardy uvedenými v odstavci 1 a vydaná v souladu s nimi. Stát vlajky zajistí, aby plavidla plující pod jeho vlajkou byla pravidelně prověřována za účelem ověření, že taková osvědčení jsou v souladu se skutečným stavem plavidel. Tato osvědčení jiné státy přijímají jako důkaz o stavu plavidel a uznávají, že mají stejnou platnost, jako by je samy vydaly, pokud nejsou zřejmé důvody k domněnce, že stav plavidla v podstatné míře neodpovídá údajům uvedeným v osvědčení.

4. Poruší-li plavidlo normy a standardy stanovené prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím všeobecné diplomatické konference, zajistí stát vlajky, aniž jsou dotčeny články 218, 220 a 228, okamžité vyšetřování a podle potřeby zahájí řízení ohledně údajného porušení, a to bez ohledu na to, kde došlo k porušení nebo ke znečištění vyplývajícimu z takového porušení anebo kde to bylo zjištěno.

5. Při vyšetřování může stát vlajky požádat o pomoc kterýkoli jiný stát, jehož spolupráce by byla užitečná při vyšetřování okolností případu. Státy se vynasnaží vyjít vstříc příslušné žádosti státu vlajky.

6. Na písemnou žádost kteréhokoli státu stát vlajky přešetří jakékoli porušení, k němuž údajně došlo ze strany plavidel plujících pod jeho vlajkou. Domnívá-li se, že jsou dány dostatečné důvody k tomu, aby mohlo být provedeno řízení ohledně údajného porušení, stát vlajky neprodleně zahájí takové řízení v souladu se svými zákony.

7. Stát vlajky neprodleně informuje žádající stát a příslušnou mezinárodní organizaci o provedeném zákroku a o jeho výsledcích. Taková informace se dá k dispozici všem státům.

8. Sankce stanovené právními předpisy státu vlajky pro plavidla plující pod jeho vlajkou musí být dostatečně přísné, aby odrazovaly od porušování, a to bez ohledu na to, kde k nim dojde.

Článek 218

Prosazování dodržování právních předpisů přístavními státy

1. Nachází-li se plavidlo dobrovolně v přístavu nebo v pobřežním terminálu nějakého státu, může tento stát provádět vyšetřování a tam, kde ho k tomu opravňují důkazy, zahajovat řízení, pokud jde o jakékoli vypouštění odpadu z takového plavidla

za hranicemi vnitřních vod, teritoriálního moře nebo výlučné ekonomické zóny tohoto státu, které porušuje platné mezinárodní normy a standardy stanovené prostřednictvím příslušné mezinárodní organizace nebo prostřednictvím všeobecné diplomatické konference.

2. Jestliže jde o porušení v důsledku vypuštění odpadu ve vnitřních vodách, teritoriálním moři nebo výlučné ekonomické zóně jiného státu, řízení podle odstavce 1 se nezahájí, pokud o to nepožádá takový stát, stát vlajky nebo stát postižený nebo ohrožený porušením v důsledku vypuštění odpadu anebo pokud toto porušení nezpůsobilo nebo pravděpodobně nezpůsobí znečištění ve vnitřních vodách, teritoriálním moři nebo výlučné ekonomické zóně státu, který zahájil řízení.

3. Nachází-li se plavidlo dobrovolně v přístavu nebo v pobřežním terminálu nějakého státu, tento stát podle možnosti vyhoví žádosti kteréhokoli státu o vyšetření porušení v důsledku vypuštění zmíněného v odstavci 1, k němuž podle předpokladu došlo ve vnitřních vodách, v teritoriálním moři nebo ve výlučné ekonomické zóně žádajícího státu nebo na nich způsobilo škodu anebo hrozilo jejím způsobením; stejně tak dle možnosti vyhoví žádosti státu vlajky o vyšetření takového porušení, a to bez ohledu na to, kde k takovému porušení došlo.

4. Protokoly o vyšetřování vyhotovené státem přístavu budou v souladu s ustanoveními tohoto článku předány státu vlajky nebo pobřežnímu státu na jejich žádost. Řízení zahájené na základě takového vyšetřování státem přístavu může být s výhradou ustanovení oddílu 7 přerušeno, a to na žádost pobřežního státu, jestliže k porušení došlo ve vnitřních vodách, teritoriálním moři nebo výlučné ekonomické zóně tohoto státu. Důkazy a protokoly o případu spolu se zárukou nebo jinou jistotou složenou u úřadů státu přístavu budou předány pobřežnímu státu. Takové předání je překážkou dalšího řízení ve státu přístavu.

Článek 219

Opatření k zabraňování znečišťování týkající se způsobilosti plavidel k plavbě

S výhradou ustanovení oddílu 7 stát, který na žádost nebo ze své vlastní iniciativy zjistil, že plavidlo, které se nachází v jeho přístavu nebo v pobřežním terminálu, porušuje platné mezinárodní normy a standardy týkající se způsobilosti plavidel k plavbě a hrozí tak způsobení škody mořskému prostředí, přijme podle možnosti správní opatření, aby zabránil takovému plavidlu v plavbě. Tento stát může povolit takovému plavidlu pokračovat v plavbě pouze do nejbližšího vhodného opravárenského doku; po odstranění příčin porušení okamžitě povolí plavidlu pokračovat v plavbě.

Článek 220

Prosazování dodržování právních předpisů pobřežními státy

1. Nachází-li se plavidlo dobrovolně v přístavu nebo v pobřežním terminálu nějakého státu, může tento stát s výhradou ustanovení oddílu 7 zahájit řízení ohledně jakéhokoli porušení jeho právních předpisů, které přijal v souladu s touto úmluvou, anebo v souladu s platnými mezinárodními normami a standardy k zabraňování,

snížení a kontrole znečišťování z plavidel, pokud k porušení došlo v teritoriálních vodách nebo výlučné ekonomické zóně tohoto státu.

2. Tam, kde existují rozumné důvody se domnívat, že plavidlo proplouvající teritoriálním mořem nějakého státu porušilo během svého průjezdu právní předpisy, které tento stát přijal v souladu s touto úmluvou anebo v souladu s platnými mezinárodními normami a standardy k zabráňování, snížení a kontrole znečišťování z plavidel, může tento stát, aniž je dotčeno použití příslušných ustanovení části II, oddílu 3, provést fyzickou prohlídku plavidla v souvislosti s porušením, a kde jej k tomu opravňují důkazy, může zahájit řízení, včetně zadržení plavidla, v souladu se svými zákony a s výhradou ustanovení oddílu 7.

3. Tam, kde existují rozumné důvody se domnívat, že plavidlo plující výlučnou ekonomickou zónou nebo teritoriálním mořem nějakého státu se dopustilo v této výlučné ekonomické zóně porušení příslušných mezinárodních norem a standardů k zabráňování, snížení a kontrole znečišťování z plavidel anebo právních předpisů tohoto státu, které v souladu s nimi takové mezinárodní normy a standardy provádějí, může tento stát požadovat od tohoto plavidla informace ohledně jeho totožnosti a přístavu jeho registrace, ohledně jeho posledního a příštího přístavu zastavení a ohledně ostatních nezbytných informací potřebných ke zjištění, zda došlo k porušení.

4. Stát vlajky přijme právní předpisy a učiní jiná opatření k tomu, aby plavidla plující pod jeho vlajkou vyhovovala žádostem o informace podle odstavce 3.

5. Tam, kde existují rozumné důvody se domnívat, že plavidlo plující výlučnou ekonomickou zónou nebo teritoriálním mořem nějakého státu se dopustilo v této výlučné ekonomické zóně porušení zmíněného v odstavci 3 a vedoucího k rozsáhlejšímu vypouštění odpadu způsobivšímu vážné znečištění mořského prostředí anebo hrozícímu takovým vážným znečištěním, může tento stát provést fyzickou prohlídku plavidla v souvislosti s porušením, jestliže plavidlo odmítlo poskytnout informaci nebo jestliže plavidlem poskytnutá informace je očividně v rozporu s faktickým stavem a jestliže okolnosti případu takovou prohlídku opravňují.

6. Tam, kde existují zřejmé objektivní důkazy, že plavidlo plující výlučnou ekonomickou zónou nebo teritoriálním mořem nějakého státu se dopustilo v této výlučné ekonomické zóně porušení zmíněného v odstavci 3 a vedoucího k vypouštění odpadu způsobivšímu velkou škodu nebo hrozícímu velkou škodu pobřeží nebo s ním spojeným zájmům pobřežního státu anebo zdrojům jeho teritoriálního moře či výlučné ekonomické zóny, může tento stát s výhradou ustanovení oddílu 7 a za předpokladu, že jej k tomu opravňují důkazy, zahájit řízení, včetně zadržení plavidla, v souladu se svým vnitrostátním právem.

7. Bez ohledu na ustanovení odstavce 6 v případech, kdy příslušné postupy byly stanoveny buď prostřednictvím mezinárodní organizace, nebo byly jinak dohodnuty, čímž bylo zajištěno dodržení požadavků na složení záruky nebo jiné jistoty, pobřežní stát, který je vázán takovými postupy, dovolí plavidlu pokračovat v plavbě.

8. Ustanovení odstavců 3, 4, 5, 6 a 7 se použijí stejně, pokud jde o vnitrostátní právní předpisy přijaté podle čl. 211 odst. 6.

Článek 221

Opatření k zabránění znečišťování způsobeného havárií na moři

1. Žádné z ustanovení této části není na újmu právu států podle mezinárodního práva, jak obyčejového tak smluvního, přijímat a prosazovat opatření za hranicemi teritoriálního moře, úměrná skutečné nebo hrozící škodě, za účelem ochrany svého pobřeží anebo zájmů s ním spojených, včetně rybolovu, před znečištěním nebo hrozbou znečištění v důsledku havárie na moři nebo v důsledku činnosti s takovou havárií spojené, u níž se dá rozumně očekávat, že povede k vážným škodlivým důsledkům.
2. Pro účely tohoto článku "havárie na moři" znamená srážku plavidel, náraz na mělčinu anebo jinou nehodu při plavbě nebo jinou událost na palubě plavidla či mimo ni, která má za následek hmotnou škodu nebo bezprostřední hrozbu hmotné škody na plavidle nebo na jeho nákladu.

Článek 222

Prosazování dodržování právních předpisů týkajících se znečišťování z ovzduší nebo přes ovzduší

Státy prosazují ve vzdušném prostoru, který podléhá jejich jurisdikci, anebo ve vztahu k plavidlům nebo letadlům, která plují pod jejich vlajkou anebo jsou v jejich registraci, dodržování svých právních předpisů, které přijaly v souladu s čl. 212 odst. 1 a v souladu s jinými ustanoveními této úmluvy; a přijímají právní předpisy a činí jiná opatření, která jsou nezbytná k plnění použitelných mezinárodních norem a standardů stanovených prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací nebo prostřednictvím diplomatické konference k zabránění, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí z ovzduší nebo přes ovzduší, a to v souladu se všemi příslušnými mezinárodními normami a standardy, které se týkají bezpečnosti leteckého provozu.

Oddíl 7

ZÁRUKY

Článek 223

Opatření k usnadnění řízení

V řízení zahájeném podle této části přijmou státy opatření k usnadnění výsledku svědků a převzetí důkazů předložených úřady jiného státu nebo příslušnými mezinárodními organizacemi a usnadní účast na těchto řízeních oficiálním představitelům příslušné mezinárodní organizace nebo státu vlajky nebo jiného státu postiženého znečištěním vzniklým v důsledku porušení. Oficiální představitelé, kteří se zúčastní takových řízení, budou mít taková práva a povinnosti, jež mohou být stanoveny vnitrostátními právními předpisy nebo mezinárodním právem.

Článek 224

Výkon donucovací pravomoci

Donucovací pravomoc vůči cizím plavidlům podle této části může být vykonávána pouze úředníky anebo válečnými plavidly, vojenskými letadly nebo jinými plavidly nebo letadly, zřetelně označenými tak, aby mohla být snadno identifikována jako k tomu zmocněná plavidla nebo letadla ve státní službě.

Článek 225

Povinnost zabránit negativním následkům při výkonu donucovacích pravomocí

Při výkonu donucovacích pravomocí proti cizím plavidlům podle této úmluvy státy nesmějí ohrozit bezpečnost plavby nebo jinak ohrozit plavidlo nebo je zavést do přístavu či kotviště, které není bezpečné, anebo vystavit mořské prostředí neúměrnému ohrožení.

Článek 226

Vyšetřování v souvislosti s cizími plavidly

1. a) Státy nezdrží cizí plavidlo déle, než je nezbytné pro účely vyšetřování uvedené v článcích 216, 218 a 220. Jakákoli fyzická prohlídka cizího plavidla se omezí na přešetření takových osvědčení, protokolů a ostatních dokumentů, které má plavidlo mít podle všeobecně přijatých mezinárodních norem a standardů, anebo na přešetření obdobných dokumentů, které plavidlo má; další fyzická prohlídka plavidla může být uskutečněna až po takovém přešetření a pouze v případě, že:

- i) existují rozumné důvody domnívat se, že stav plavidla anebo jeho vybavení podstatně neodpovídá údajům uvedeným v dokumentech;
 - ii) obsah těchto dokumentů je nedostatečný k tomu, aby mohlo být potvrzeno nebo ověřeno podezření z porušení; nebo
 - iii) plavidlo nemá platná osvědčení nebo protokoly.
- b) Naznačuje-li vyšetřování, že došlo k porušení příslušných právních předpisů nebo mezinárodních norem a standardů k ochraně a uchovávaní mořského prostředí, bude plavidlo neprodleně propuštěno za předpokladu použití takových účelných postupů, jako je poskytnutí záruky nebo jiné vhodné jistoty.
- c) Aniž jsou dotčeny příslušné mezinárodní normy a standardy týkající se způsobilosti plavidla k plavbě, propuštění plavidla může být odmítnuto nebo může být podmíněno odplutím do nejbližšího vhodného opravárenského doku, jestliže toto plavidlo neúměrně ohrožuje mořské prostředí. Je-li propuštění plavidla odmítnuto nebo podmíněno, musí o tom neprodleně být informován stát vlajky, který může požádat o propuštění tohoto plavidla v souladu s částí XV.

2. Státy spolupracují při vypracovávání postupů k zabraňování zbytečným fyzickým prohlídkám plavidel na moři.

Článek 227

Nediskriminace cizích plavidel

Při výkonu svých práv a plnění svých povinností podle této části se státy vyhnou formální nebo faktické diskriminaci plavidel jiného státu.

Článek 228

Přerušení a omezení řízení

1. Řízení za účelem uložení sankce za porušení platných právních předpisů nebo mezinárodních norem a standardů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování z plavidel, jehož se dopustilo cizí plavidlo mimo teritoriální moře státu, který zahájil řízení, bude přerušeno, jestliže stát vlajky do šesti měsíců od prvního zahájení řízení takové řízení převezme, aby uložil sankci odpovídající obvinění, s výjimkou případů, kdy je řízení spojeno s vážnou škodou způsobenou pobřežnímu státu anebo když dotčený stát vlajky opakovaně neplnil svoji povinnost účinným způsobem prosadit příslušné mezinárodní normy a standardy vztahující se k porušení, kterých se jeho plavidlo dopustilo. Stát vlajky v náležité době předá státu, který jako první zahájil řízení, úplnou zprávu o případu a protokoly o řízení, jestliže stát vlajky požádal o přerušení řízení v souladu s ustanoveními tohoto článku. Jakmile bude řízení zahájené státem vlajky ukončeno, bude ukončeno i původní přerušené řízení. Po uhrazení nákladů vzniklých v souvislosti s řízením uvolní pobřežní stát složenou záruku nebo jinou jistotu poskytnutou v souvislosti s přerušením řízení.

2. Řízení za účelem uložení sankce cizímu plavidlu nebude zahájeno po uplynutí tří let ode dne, kdy došlo k porušení, a nebude zahájeno žádným státem, pokud řízení již bylo zahájeno jiným státem s výhradou dodržení ustanovení odstavce 1.

3. Ustanovení tohoto článku nejsou na újmu právu státu vlajky přijmout jakákoli opatření, včetně řízení za účelem uložení sankce, v souladu s jeho zákony, a to bez ohledu na předcházející řízení provedené jiným státem.

Článek 229

Žaloba o náhradu škody

Žádné z ustanovení této úmluvy se nedotýká práva podat žalobu o náhradu škody v případě ztráty nebo škody vyplývající ze znečištění mořského prostředí.

Článek 230

Peněžní trest a dodržování uznávaných práv obviněných

1. Za porušení vnitrostátních právních předpisů nebo příslušných mezinárodních norem a standardů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí, jehož se dopustila cizí plavidla za hranicemi teritoriálního moře, mohou být uloženy pouze peněžní tresty.

2. Za porušení vnitrostátních právních předpisů nebo příslušných mezinárodních norem a standardů k zabraňování, snížení a kontrole znečišťování mořského prostředí, jehož se dopustila cizí plavidla v teritoriálním moři, mohou být uloženy pouze

peněžní tresty, avšak s výjimkou případů úmyslného a závažného znečištění teritoriálního moře.

3. Při vedení řízení ohledně takového porušení, kterého se dopustilo cizí plavidlo a které může vést k uložení sankce, budou dodržována uznávaná práva obviněných.

Článek 231

Oznámení státu vlajky a jiným dotčeným státům

Státy neprodleně uvědomí stát vlajky a ostatní dotčené státy o opatřeních přijatých v souladu s oddílem 6 proti cizím plavidlům a předají státu vlajky všechny úřední protokoly týkající se takových opatření. Avšak pokud jde o porušení, ke kterým došlo v teritoriálním moři, vztahují se tyto povinnosti pobřežního státu pouze na opatření, která jsou přijímána v rámci řízení. Diplomatičtí zástupci nebo konzulární úředníci a podle možnosti námořní úřad státu vlajky budou okamžitě informováni o všech takových opatřeních provedených proti cizím plavidlům.

Článek 232

Odpovědnost států vyplývající z donucovacích opatření

Státy jsou odpovědné za škody nebo ztráty, které jim lze přičítat a které vyplývají z opatření přijatých v souladu s oddílem 6, pokud tato opatření byla neoprávněná nebo překračovala rámec rozumně nezbytných opatření ve světle dostupných informací. Státy zajistí možnost postihu svými soudy za činy, které způsobily takové škody nebo ztráty.

Článek 233

Záruky týkající se průlivů používaných pro mezinárodní plavbu

Ustanovení oddílů 5, 6 a 7 se nedotýkají právního režimu průlivů používaných pro mezinárodní plavbu. Avšak jestliže jiné cizí plavidlo, než uvedené v oddílu 10 se dopustilo porušení právních předpisů uvedených v čl. 42 odst. 1 písm. a) nebo b) a způsobilo tak nebo hrozí způsobit velkou škodu mořskému prostředí průlivů, státy hraničící s průlivy mohou přijmout příslušná donucovací opatření, a učiní-li tak, přiměřeně dodržují ustanovení tohoto oddílu.

Oddíl 8

ZALEDNĚNÉ OBLASTI

Článek 234

Zaledněné oblasti

Pobřežní státy mají právo přijmout a provádět nediskriminační právní předpisy k zabránění, snížení a kontrole znečišťování moře z plavidel v zaledněných oblastech uvnitř výlučné ekonomické zóny, kde zejména drsné klimatické podmínky a přítomnost ledu pokrývajících po většinu roku takové oblasti vytvářejí překážky anebo výjimečné riziko pro plavbu a kde znečištění mořského prostředí by mohlo

způsobit velkou škodu na ekologické rovnováze či ji nenávratně narušit. Tyto právní předpisy budou brát náležitý ohled na plavbu a na ochranu a uchovávání mořského prostředí, a to na základě nejnovějších dostupných vědeckých údajů.

Oddíl 9

ODPOVĚDNOST

Článek 235

Odpovědnost

1. Státy jsou odpovědné za plnění svých mezinárodních závazků týkajících se ochrany a uchovávání mořského prostředí. Nesou odpovědnost podle mezinárodního práva.
2. Státy zajistí, že jejich právní řády umožní poskytnout okamžitou a přiměřenou náhradu anebo jinou pomoc, pokud jde o škodu způsobenou znečištěním mořského prostředí fyzickými nebo právníckými osobami, které podléhají jejich jurisdikci.
3. Aby zajistily okamžitou a přiměřenou náhradu za veškeré škody způsobené znečištěním mořského prostředí, státy spolupracují při dodržování existujícího mezinárodního práva a při jeho dalším rozvíjení v oblasti povinností a odpovědnosti za odhad a náhradu škody a urovnání příslušných sporů, a podle potřeby i při rozvíjení kritérií a postupů pro zaplacení přiměřené náhrady, jako jsou povinné pojištění nebo fondy na odškodnění.

Oddíl 10

SVRCHOVANÁ IMUNITA

Článek 236

Svrchovaná imunita

Ustanovení této úmluvy ohledně ochrany a uchovávání mořského prostředí se nevztahují na válečná plavidla, pomocná plavidla a jiná plavidla nebo letadla, která vlastní nebo provozuje stát a používá je v dané době pouze ke státním neobchodním účelům. Nicméně každý stát přijme příslušná opatření, která nepoškozují provoz nebo operační možnosti jím vlastněných nebo provozovaných plavidel nebo letadel, aby zajistil, že taková plavidla nebo letadla budou postupovat způsobem, je-li to rozumné a možné, který je v souladu s touto úmluvou.

Oddíl 11

ZÁVAZKY PODLE JINÝCH ÚMLUV O OCHRANĚ A UCHOVÁVÁNÍ MOŘSKÉHO

PROSTŘEDÍ

Článek 237

Závazky podle jiných úmluv o ochraně a uchovávání mořského prostředí

1. Ustanovení této části nejsou na újmu konkrétním závazkům, které státy přijaly podle dříve uzavřených zvláštních úmluv a dohod týkajících se ochrany a uchovávání mořského prostředí a dohod, které mohou být uzavřeny na podporu obecných zásad vytyčených v této úmluvě.
2. Konkrétní závazky přijaté státy podle zvláštních úmluv ohledně ochrany a uchovávání mořského prostředí se provádějí způsobem, který je slučitelný s obecnými zásadami a cíly této úmluvy.

ČÁST XIII

MOŘSKÝ VĚDECKÝ VÝZKUM

Oddíl 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 238

Právo provádět mořský vědecký výzkum

Všechny státy, bez ohledu na jejich zeměpisnou polohu, jakož i příslušné mezinárodní organizace mají právo provádět mořský vědecký výzkum s výhradou práv a povinností ostatních států stanovených v této úmluvě.

Článek 239

Podpora mořského vědeckého výzkumu

Státy a příslušné mezinárodní organizace podporují a umožňují rozvoj a provádění mořského vědeckého výzkumu v souladu s touto úmluvou.

Článek 240

Obecné zásady provádění mořského vědeckého výzkumu

Při provádění mořského vědeckého výzkumu se uplatňují tyto zásady:

- a) mořský vědecký výzkum se provádí výlučně pro mírové účely;
- b) tento výzkum se provádí příslušnými vědeckými metodami a prostředky, které odpovídají této úmluvě;
- c) tento výzkum nesmí neoprávněným způsobem narušovat jiné oprávněné využívání moře, které je v souladu s touto úmluvou, a řádným způsobem takové využívání dodržuje;

- d) mořský vědecký výzkum se provádí za dodržení všech pravidel, která se týkají této činnosti a byla přijata v souladu s touto úmluvou, a to včetně ustanovení o ochraně a uchovávání mořského prostředí.

Článek 241

Neuznání činnosti v rámci mořského vědeckého výzkumu jako právního základu pro jakýkoli nárok

Činnost prováděná v rámci mořského vědeckého výzkumu nevytváří právní základ pro jakýkoli nárok na kteroukoli část mořského prostředí nebo na jeho zdroje.

Oddíl 2

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Článek 242

Podpora mezinárodní spolupráce

1. Státy a příslušné mezinárodní organizace podporují v souladu se zásadou dodržování svrchovanosti a jurisdikce a na základě vzájemné výhodnosti mezinárodní spolupráci v oblasti mořského vědeckého výzkumu pro mírové účely.
2. V této souvislosti, aniž jsou dotčena práva a povinnosti států podle této úmluvy, stát při použití této části poskytne náležitým způsobem jiným státům přiměřenou možnost získat od něho nebo ve spolupráci s ním informace, které jsou nezbytné k zabraňování a kontrole poškozování zdraví a bezpečnosti osob a mořského prostředí.

Článek 243

Vytváření příznivých podmínek

Státy a příslušné mezinárodní organizace na základě dvoustranných a mnohostranných dohod spolupracují při vytváření příznivých podmínek pro provádění mořského vědeckého výzkumu v mořském prostředí a při sjednocování úsilí vědců při studiu podstaty jevů a procesů, k nimž dochází v mořském prostředí, a vztahů mezi nimi.

Článek 244

Zveřejňování a šíření informací a poznatků

1. Státy a příslušné mezinárodní organizace zpřístupňují v souladu s touto úmluvou informace o navrhovaných velkých programech a jejich cílech, jakož i poznatky získané při mořském vědeckém výzkumu, a to jejich zveřejňováním a rozšiřováním prostřednictvím příslušných kanálů.
2. Za tím účelem státy buď jednotlivě, nebo ve spolupráci s jinými státy a s příslušnými mezinárodními organizacemi aktivně podporují tok vědeckých údajů a informací a předávání poznatků získaných při mořském vědeckém výzkumu, a to

zvláště rozvojovým státům, jakož i posilování možností samostatného mořského vědeckého výzkumu rozvojových států, mimo jiné prostřednictvím programů poskytujících náležité vzdělání a zaškolení jejich technického a vědeckého personálu.

Oddíl 3

PROVÁDĚNÍ A PODPORA MOŘSKÉHO VĚDECKÉHO VÝZKUMU

Článek 245

Mořský vědecký výzkum v teritoriálním moři

Pobřežní stát má při výkonu své svrchovanosti výlučné právo povolovat, regulovat a provádět mořský vědecký výzkum ve svém teritoriálním moři. Mořský vědecký výzkum v teritoriálním moři lze provádět pouze s výslovným souhlasem pobřežního státu a za podmínek jím stanovených.

Článek 246

Mořský vědecký výzkum ve výlučné ekonomické zóně a na kontinentálním šelfu

1. Pobřežní stát má při výkonu své jurisdikce právo v souladu s příslušnými ustanoveními této úmluvy povolovat, regulovat a provádět mořský vědecký výzkum ve své výlučné ekonomické zóně a na svém kontinentálním šelfu.
2. Mořský vědecký výzkum ve výlučné ekonomické zóně a na kontinentálním šelfu se provádí se souhlasem pobřežního státu.
3. Pobřežní stát za normálních okolností udělí svůj souhlas k projektům mořského vědeckého výzkumu jiných států nebo příslušných mezinárodních organizací ve své výlučné ekonomické zóně nebo na kontinentálním šelfu, které mají být v souladu s touto úmluvou prováděny výlučně pro mírové účely a za účelem rozšíření vědeckých poznatků o mořském prostředí ku prospěchu celého lidstva. Za tím účelem pobřežní stát stanoví pravidla a postupy, které zajišťují, že takový souhlas nebude bez vážných důvodů odkládán nebo zamítnut.
4. Pro účely použití odstavce 3 mohou normální okolnosti existovat i tehdy, pokud nejsou navázány diplomatické styky mezi pobřežním státem a státem provádějícím výzkum.
5. Pobřežní stát však může podle svého uvážení odepřít svůj souhlas s provedením projektu mořského vědeckého výzkumu jiným státem nebo příslušnou mezinárodní organizací ve své výlučné ekonomické zóně nebo na svém kontinentálním šelfu, jestliže tento projekt:
 - a) má bezprostřední význam pro průzkum nebo těžbu přírodních zdrojů, ať už živých či neživých;
 - b) zahrnuje provedení vrtů do kontinentálního šelfu, použití výbušnin anebo zanesení škodlivých látek do mořského prostředí;

- c) zahrnuje výstavbu, obsluhu nebo použití umělých ostrovů, zařízení nebo konstrukcí uvedených v člancích 60 a 80;
- d) obsahuje nepřesné údaje týkající se povahy a cílů projektu, sdělené podle článku 248, anebo jestliže stát nebo příslušná mezinárodní organizace provádějící výzkum má vůči pobřežnímu státu nesplněné závazky z předcházejícího výzkumného projektu.

6. Nehledě na ustanovení odstavce 5, pobřežní stát nemůže podle svého uvážení odepřít svůj souhlas podle písmene a) předchozího odstavce, pokud jde o projekty mořského vědeckého výzkumu, které mají být prováděny v souladu s ustanoveními této části na kontinentálním šelfu ve vzdálenosti přesahující 200 námořních mil od základní linie, od níž se měří šíře teritoriálního moře, za hranicemi těch určitých oblastí, které pobřežní stát může kdykoli veřejně označit za oblasti, ve kterých probíhá nebo v přiměřeném časovém období bude probíhat těžba nebo podrobné průzkumné práce zaměřené na takové oblasti. Pobřežní stát řádně zveřejní označení takových oblastí, jakož i jakékoli jeho změny, není však povinen uvádět podrobnosti o pracích tam prováděných.

7. Ustanovení odstavce 6 se nedotýkají práv pobřežních států nad kontinentálním šelfem, která jsou zakotvena v článku 77.

8. Činnost prováděná v rámci mořského vědeckého výzkumu uvedená v tomto článku nesmí neoprávněným způsobem narušovat činnost pobřežních států při výkonu jejich svrchovaných práv a jurisdikce stanovených touto úmluvou.

Článek 247

Projekty mořského vědeckého výzkumu prováděné mezinárodními organizacemi nebo pod jejich záštitou

Má se za to, že pobřežní stát, který je členem mezinárodní organizace nebo uzavřel dvoustrannou dohodu s mezinárodní organizací a v jehož výlučné ekonomické zóně nebo na jehož kontinentálním šelfu chce tato organizace přímo nebo pod svou záštitou provádět projekt mořského vědeckého výzkumu, dal oprávnění k provedení takového projektu v souladu s dohodnutými specifikacemi, schválil-li tento stát podrobný projekt, když mezinárodní organizace učinila rozhodnutí o jeho provedení anebo si přeje se na něm účastnit a nevyjádřil žádné námitky do čtyř měsíců po oznámení projektu mezinárodní organizací pobřežnímu státu.

Článek 248

Povinnost poskytnout informace pobřežnímu státu

Státy a příslušné mezinárodní organizace, které zamýšlejí provádět mořský vědecký výzkum ve výlučné ekonomické zóně anebo na kontinentálním šelfu pobřežního státu, poskytnou tomuto státu nejméně šest měsíců před předpokládaným zahájením projektu mořského vědeckého výzkumu úplnou informaci o:

- a) povaze a cílech projektu;

- b) metodách a prostředcích, které mají být použity, včetně jména, tonáže, typu a třídy plavidel a popisu vědeckého zařízení;
- c) přesných zeměpisných oblastech, ve kterých má být projekt prováděn;
- d) předpokládaném datu prvního příjezdu a konečného odjezdu výzkumných plavidel anebo datu rozmístění zařízení a jeho odstranění;
- e) jménu instituce, která si vzala záštitu, jejího ředitele a osoby pověřené vedením projektu;
- f) rozsahu, v němž se předpokládá, že by se pobřežní stát mohl projektu účastnit nebo na něm být zastoupen.

Článek 249

Povinnost dodržovat určité podmínky

1. Státy a příslušné mezinárodní organizace jsou povinny při provádění mořského vědeckého výzkumu ve výlučné ekonomické zóně nebo na kontinentálním šelfu pobřežního státu dodržovat tyto podmínky:

- a) jestliže si to pobřežní stát přeje, zabezpečit jeho právo účastnit se nebo být zastoupen na projektu mořského vědeckého výzkumu, zvláště na palubě výzkumných plavidel a jiných dopravních prostředků anebo ve vědecko-výzkumných zařízeních, pokud je to prakticky možné, avšak bez výplaty jakékoli odměny vědcům pobřežního státu a bez závazku pobřežního státu přispívat na náklady projektu;
- b) poskytnout pobřežnímu státu na jeho žádost předběžné zprávy tak rychle, jak jen to bude možné, a po ukončení výzkumu jeho konečné výsledky a závěry;
- c) zavázat se poskytnout pobřežnímu státu na jeho žádost přístup ke všem údajům a vzorkům získaným z mořského vědeckého výzkumu a stejně tak mu dodat údaje, které mohou být rozmnoženy, a vzorky, které mohou být rozděleny, aniž by tím byla poškozena jejich vědecká hodnota;
- d) poskytnout pobřežnímu státu na jeho žádost vyhodnocení takových údajů, vzorků a výsledků výzkumu anebo poskytnout podporu při jejich vyhodnocování nebo interpretaci;
- e) zajistit s výhradou odstavce 2, aby výsledky výzkumu byly zpřístupněny v mezinárodním měřítku prostřednictvím příslušných národních nebo mezinárodních kanálů, a to tak rychle, jak jen to bude možné;
- f) okamžitě informovat pobřežní stát o jakékoli významnější změně výzkumného programu;
- g) jakmile bude výzkum ukončen, odstranit vědecká výzkumná zařízení a přístroje, nebude-li dohodnuto jinak.

2. Tento článek se použije aniž jsou dotčeny podmínky stanovené právními předpisy pobřežního státu pro jeho uvážení, zda udělit či odmítnout souhlas podle čl. 246 odst. 5, včetně požadavku dřívější dohody o zpřístupnění výzkumných výsledků projektu, který má přímý význam pro průzkum a využití přírodních zdrojů, v mezinárodním měřítku.

Článek 250

Sdělení týkající se projektů mořského vědeckého výzkumu

Sdělení týkající se projektů mořského vědeckého výzkumu se předávají prostřednictvím příslušných úředních kanálů, nebude-li dohodnuto jinak.

Článek 251

Obecná kritéria a vůdčí zásady

Státy prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací usilují o stanovení obecných kritérií a vůdčích zásad, které by státům poskytly pomoc při zjišťování povahy a důsledků mořského vědeckého výzkumu.

Článek 252

Tichý souhlas

Stát anebo příslušné mezinárodní organizace mohou přistoupit k provedení projektu mořského vědeckého výzkumu po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy byly poskytnuty pobřežnímu státu údaje požadované podle článku 248, pokud do čtyř měsíců od přijetí sdělení obsahujícího takové údaje nesdělil pobřežní stát státu anebo organizaci provádějící výzkum, že:

- a) odmítl svůj souhlas podle ustanovení článku 246; nebo
- b) údaje týkající se povahy nebo účelu projektu poskytnuté takovým státem anebo příslušnou mezinárodní organizací nejsou v souladu se zřejmým faktickým stavem; nebo
- c) požaduje dodatečné údaje týkající se podmínek a údajů poskytnutých podle článků 248 a 249; anebo
- d) existují nesplněné závazky vzhledem k předcházejícímu projektu mořského vědeckého výzkumu prováděnému tímto státem anebo organizací, pokud jde o podmínky stanovené v článku 249.

Článek 253

Pozastavení nebo přerušení činnosti v rámci mořského vědeckého výzkumu

1. Pobřežní stát má právo požadovat pozastavení jakékoli činnosti v rámci mořského vědeckého výzkumu prováděného v jeho výlučné ekonomické zóně nebo na jeho kontinentálním šelfu, jestliže:

- a) výzkumná činnost není prováděna v souladu s údaji sdělenými podle ustanovení článku 248, na kterých byl souhlas pobřežního státu založen; nebo
- b) stát nebo příslušná mezinárodní organizace provádějící výzkumnou činnost opomene dodržovat ustanovení článku 249 týkající se práv pobřežního státu, pokud jde o projekt mořského vědeckého výzkumu.

2. Pobřežní stát má právo požadovat přerušení jakékoli činnosti v rámci mořského vědeckého výzkumu v případě jakéhokoli nedodržení ustanovení článku 248, které by představovalo podstatnější změnu výzkumného projektu nebo výzkumné činnosti.

3. Pobřežní stát rovněž může požadovat přerušení činnosti v rámci mořského vědeckého výzkumu, jestliže jakékoli okolnosti popsané v odstavci 1 nebudou v přiměřené lhůtě napraveny.

4. Státy anebo příslušné mezinárodní organizace oprávněné k provádění činnosti v rámci mořského vědeckého výzkumu zastaví výzkumnou činnost, která je předmětem oznámení pobřežního státu o jeho rozhodnutí ji pozastavit nebo ukončit.

5. Jakmile stát nebo příslušná mezinárodní organizace provádějící výzkum splní podmínky požadované podle článků 248 a 249, zruší pobřežní stát nařízení o pozastavení podle odstavce 1 a nadále povolí činnost v rámci mořského vědeckého výzkumu.

Článek 254

Práva sousedních vnitrozemských a zeměpisně znevýhodněných států

1. Státy a příslušné mezinárodní organizace, které pobřežnímu státu předložily projekt na provedení mořského vědeckého výzkumu uvedeného v čl. 246 odst. 3, seznámí sousední vnitrozemské a zeměpisně znevýhodněné státy s navrhovaným výzkumným projektem a oznámí to pobřežnímu státu.

2. Po obdržení souhlasu dotčeného pobřežního státu s navrhovaným projektem mořského vědeckého výzkumu v souladu s článkem 246 a s jinými příslušnými ustanoveními této úmluvy státy a příslušné mezinárodní organizace provádějící takový projekt poskytnou sousedním vnitrozemským a zeměpisně znevýhodněným státům, na jejich žádost, a je-li to možné, příslušné informace uvedené v článku 248 a v čl. 249 odst. 1 písm. f).

3. Bude-li to proveditelné, výše uvedeným sousedním vnitrozemským a zeměpisně znevýhodněným státům se na jejich žádost dostane možnosti účastnit se na navrhovaném projektu mořského vědeckého výzkumu prostřednictvím jimi jmenovaných kvalifikovaných odborníků, proti kterým pobřežní stát nevznesl námitky v souladu s podmínkami, které byly pro projekt sjednány v souladu s ustanoveními této úmluvy mezi dotýčným pobřežním státem a státy anebo příslušnými mezinárodními organizacemi provádějícími mořský vědecký výzkum.

4. Státy a příslušné mezinárodní organizace zmíněné v odstavci 1 poskytnou výše uvedeným vnitrozemským a zeměpisně znevýhodněným státům na jejich žádost údaje a podporu podle čl. 249 odst. 1 písm. d) s výhradou čl. 249 odst. 2.

Článek 255

Opatření k usnadnění mořského vědeckého výzkumu a pomoc výzkumným plavidlům

Státy usilují o přijetí rozumných pravidel, předpisů a postupů, aby podpořily a usnadnily mořský vědecký výzkum prováděný v souladu s touto úmluvou za hranicemi jejich teritoriálního moře, a případně, s výhradou ustanovení svých právních předpisů, usnadňují plavidlům mořského vědeckého výzkumu dodržujícím příslušná ustanovení této části přístup do svých přístavů a poskytují jim pomoc.

Článek 256

Mořský vědecký výzkum v oblasti

Všechny státy bez ohledu na svoji zeměpisnou polohu a příslušné mezinárodní organizace mají právo provádět v souladu s ustanoveními části XI mořský vědecký výzkum v oblasti.

Článek 257

Mořský vědecký výzkum ve vodním sloupci za hranicemi výlučné ekonomické zóny

Všechny státy bez ohledu na svoji zeměpisnou polohu a příslušné mezinárodní organizace mají právo provádět v souladu s touto úmluvou mořský vědecký výzkum ve vodním sloupci za hranicemi výlučné ekonomické zóny.

Oddíl 4

VĚDECKÁ VÝZKUMNÁ ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ V MOŘSKÉM PROSTŘEDÍ

Článek 258

Rozmístění a používání

Rozmístění a používání jakéhokoli druhu vědeckých výzkumných zařízení a vybavení v jakékoli oblasti mořského prostředí podléhá stejným podmínkám, jaké tato úmluva předepisuje pro provádění mořského vědeckého výzkumu v jakékoli takové oblasti.

Článek 259

Právní status

Zařízení a vybavení zmíněná v tomto oddílu nemají status ostrovů. Nemají své teritoriální moře a jejich přítomnost nemá vliv na vymezení teritoriálního moře, výlučné ekonomické zóny anebo kontinentálního šelfu.

Článek 260

Bezpečnostní pásma

Kolem vědeckých výzkumných zařízení mohou být v souladu s příslušnými ustanoveními této úmluvy vytvořena bezpečnostní pásma přiměřené šíře nepřesahující vzdálenost 500 metrů. Všechny státy zajistí, aby tato bezpečnostní pásma byla jejich plavidly dodržována.

Článek 261

Nenarušování plavebních tras

Rozmístění a používání jakéhokoli druhu vědeckých výzkumných zařízení a vybavení nesmí vytvářet překážku zavedeným mezinárodním plavebním trasám.

Článek 262

Identifikační značky a varovné signály

Zařízení a vybavení zmíněná v tomto oddílu musí být opatřena identifikačními značkami určujícími stát registrace nebo mezinárodní organizaci, které přísluší, a musí být vybavena odpovídajícími mezinárodně dohodnutými varovnými signály k zajištění bezpečnosti na moři a bezpečnosti leteckého provozu, a to s ohledem na normy a standardy stanovené příslušnými mezinárodními organizacemi.

Oddíl 5

ODPOVĚDNOST

Článek 263

Odpovědnost

1. Státy a příslušné mezinárodní organizace jsou odpovědné za to, že zajistí, aby jimi nebo jejich jménem prováděný mořský vědecký výzkum byl prováděn v souladu s touto úmluvou.
2. Státy a příslušné mezinárodní organizace jsou odpovědné za opatření, která přijmou v rozporu s touto úmluvou a která se týkají mořského vědeckého výzkumu prováděného jinými státy, jejich fyzickými či právními osobami anebo příslušnými mezinárodními organizacemi, a poskytnou náhradu škody způsobené v důsledku takových opatření.
3. Státy a příslušné mezinárodní organizace jsou podle článku 235 odpovědné za škodu způsobenou znečištěním mořského prostředí v důsledku mořského vědeckého výzkumu prováděného jimi nebo jejich jménem.

Oddíl 6

UROVNÁVÁNÍ SPORŮ A PŘEDBĚŽNÁ OPATŘENÍ

Článek 264

Urovnávání sporů

Spory týkající se výkladu nebo provedení ustanovení této úmluvy týkajících se mořského vědeckého výzkumu se urovnávají v souladu s částí XV, oddíly 2 a 3.

Článek 265

Předběžná opatření

Státy nebo příslušné mezinárodní organizace oprávněné k provádění projektu mořského vědeckého výzkumu až do urovnání sporu v souladu s částí XV, oddíly 2 a 3, nedovolí, aby byla zahájena výzkumná činnost nebo aby v ní bylo pokračováno bez výslovného souhlasu dotčeného pobřežního státu.

ČÁST XIV

ROZVOJ A PŘEVOD MOŘSKÉ TECHNOLOGIE

Oddíl 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 266

Podpora rozvoje a převodu mořské technologie

1. Státy buď přímo, nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací a v souladu se svými možnostmi spolupracují, aby poskytly aktivní podporu rozvoji a převodu vědeckých poznatků o moři a mořské technologii za spravedlivých a rozumných podmínek.
2. Státy, aby urychlily společenský a hospodářský rozvoj rozvojových států, podporují rozvoj mořských vědeckých a technologických možností států, které by mohly potřebovat a požadovat technickou pomoc v této oblasti, pokud jde o průzkum, těžbu, zachovávání a hospodaření s mořskými zdroji; ochranu a uchovávání mořského prostředí; mořský vědecký výzkum; a jinou činnost v mořském prostředí slučitelnou s touto úmluvou, a to zvláště rozvojových států včetně vnitrozemských a zeměpisně znevýhodněných.
3. Státy podporují výhodné ekonomické a právní podmínky převodu mořské technologie na spravedlivém základě a ku prospěchu všech dotčených stran.

Článek 267

Ochrana oprávněných zájmů

Státy při poskytování podpory spolupráci podle článku 266 berou náležitě v úvahu veškeré oprávněné zájmy, mimo jiné včetně práv a povinností držitelů, dodavatelů a příjemců mořské technologie.

Článek 268

Základní cíle

Státy buď přímo, nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací podporují:

- a) získávání, vyhodnocování a rozšiřování mořských technologických poznatků a usnadňují přístup k takovým údajům;
- b) rozvoj příslušné mořské technologie;
- c) rozvoj nezbytné technologické infrastruktury k usnadnění převodu mořské technologie;
- d) rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím zaškolení a vzdělávání státních příslušníků rozvojových států a zemí a zvláště těch nejméně vyspělých z nich;
- e) mezinárodní spolupráci na všech úrovních, zejména na oblastní, podoblastní a dvoustranné úrovni.

Článek 269

Opatření k dosažení základních cílů

Aby dosáhly cílů uvedených v článku 268, státy buď přímo, nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací usilují mimo jiné o:

- a) vytvoření programů technické spolupráce pro dosažení účinného převodu všech druhů mořské technologie státům, které by mohly potřebovat nebo požadovat technickou pomoc v této oblasti, zvláště rozvojovým vnitrozemským a zeměpisně znevýhodněným státům, jakož i jiným rozvojovým státům, které neměly možnost buď vytvořit či rozvinout svůj vlastní technologický potenciál v oblasti mořské vědy a v oblasti průzkumu a těžby mořských zdrojů; anebo rozvinout infrastrukturu takové technologie;
- b) podporu vytvoření výhodných podmínek k uzavírání dohod, smluv a jiných podobných ujednání za spravedlivých a rozumných podmínek;
- c) pořádání konferencí, seminářů a sympozií o vědeckých a technologických otázkách, zvláště pak o politice a metodách převodu mořské technologie;
- d) podporu výměny vědců a technologických a jiných odborníků;
- e) provádění projektů a o podporu společných podniků a jiných forem dvoustranné a mnohostranné spolupráce.

Oddíl 2

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Článek 270

Rámec mezinárodní spolupráce

Tam, kde je to možné a vhodné, se mezinárodní spolupráce za účelem rozvoje a převodu mořské technologie provádí prostřednictvím existujících dvoustranných, oblastních nebo mnohostranných programů a rovněž prostřednictvím rozvinutých a nových programů k usnadnění mořského vědeckého výzkumu, převodu mořské technologie, zvláště v nových oblastech, a k usnadnění příslušného mezinárodního financování oceánského výzkumu a rozvoje.

Článek 271

Vůdčí zásady, kritéria a standardy

Státy buď přímo, nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací podporují stanovení všeobecně přijatelných vůdčích zásad, kritérií a standardů pro převod mořské technologie na dvoustranném základě nebo v rámci mezinárodních organizací či jiných fór, a to se zvláštním zřetelem na zájmy a potřeby rozvojových států.

Článek 272

Koordinace mezinárodních programů

V oblasti převodu mořské technologie státy usilují o zajištění toho, aby příslušné mezinárodní organizace koordinovaly svoji činnost s ohledem na zájmy a potřeby rozvojových států, zvláště vnitrozemských a zeměpisně znevýhodněných, a to včetně oblastních a univerzálních programů.

Článek 273

Spolupráce s mezinárodními organizacemi a s Úřadem

Aby podpořily a usnadnily převod zkušeností a mořské technologie rozvojovým státům, jejich státním příslušníkům a podnikům, pokud jde o činnost v oblasti, státy aktivně spolupracují s příslušnými mezinárodními organizacemi a s Úřadem.

Článek 274

Cíle Úřadu

S výhradou všech oprávněných zájmů, mimo jiné včetně práv a povinností majitelů, dodavatelů a příjemců technologie, Úřad s ohledem na činnost v oblasti zajistí, aby:

- a) státní příslušníci rozvojových států, ať už pobřežních, vnitrozemských nebo zeměpisně znevýhodněných, budou za účelem zaškolení a na základě zásady spravedlivého zeměpisného zastoupení zařazováni jako pracovníci řídicího, výzkumného a technického personálu vytvořeného pro jeho podnikání;
- b) technická dokumentace příslušného vybavení, strojů, zařízení a postupů se poskytne všem státům, zvláště rozvojovým státům, které by mohly potřebovat nebo požadovat technickou pomoc v této oblasti;
- c) Úřad učiní přiměřená opatření, aby státům, které by mohly potřebovat nebo požadovat technickou pomoc v oblasti mořské technologie, zvláště rozvojovým

státům, usnadnil její získání, a aby jejich státním příslušníkům usnadnil získání nezbytných vědomostí a znalostí, včetně odborného zaškolení;

- d) státům, které by mohly potřebovat nebo požadovat technickou pomoc v této oblasti, zvláště rozvojovým státům, se prostřednictvím jakýchkoli finančních ujednání stanovených touto úmluvou poskytne pomoc při získávání nezbytného vybavení, postupů a výrobních a jiných technických znalostí.

Oddíl 3

NÁRODNÍ A OBLASTNÍ MOŘSKÁ VĚDECKÁ A TECHNOLOGICKÁ STŘEDISKA

Článek 275

Zřizování národních středisek

1. Aby podnítily a urychlily provádění mořského vědeckého výzkumu rozvojovými pobřežními státy a aby zvýšily jejich národní možnosti využívat a zachovávat jejich mořské zdroje k jejich ekonomickému prospěchu, státy buď přímo, nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací či Úřadu podporují zřizování národních mořských vědeckých a technologických výzkumných středisek, zvláště v rozvojových pobřežních státech, a posilování existujících národních středisek.

2. Státy prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací či Úřadu poskytnou přiměřenou pomoc těm státům, které by ji mohly potřebovat nebo požadovat, aby jim usnadnily zřizování a posilování takových národních středisek tak, aby byla vybavena moderním zaškolovacím zařízením a nezbytným vybavením, vědomostmi a znalostmi, jakož i technickými odborníky.

Článek 276

Zřizování oblastních středisek

1. Aby podnítily a urychlily provádění mořského vědeckého výzkumu rozvojovými státy a aby podpořily převod mořské technologie, státy ve spolupráci s příslušnými mezinárodními organizacemi, Úřadem či národními mořskými vědeckými a technologickými institucemi podporují zřizování oblastních mořských vědeckých a technologických výzkumných středisek, zvláště v rozvojových státech.

2. Aby v tomto efektivněji dosahovaly svých cílů, všechny státy oblasti spolupracují s oblastními středisky.

Článek 277

Funkce oblastních středisek

Činnost takových oblastních středisek mimo jiné zahrnuje:

- a) zaškolovací a vzdělávací programy na všech úrovních o různých aspektech mořského vědeckého a technologického výzkumu, zvláště mořské biologie,

včetně zachovávání živých zdrojů a nakládání s nimi, oceánografie, hydrografie, strojnictví, geologického průzkumu mořského dna a důlních a odsolovacích technologií;

- b) studie o otázkách řízení;
- c) studijní programy týkající se ochrany a uchovávání mořského prostředí a zabraňování, snížení a kontroly znečišťování;
- d) organizování oblastních konferencí, seminářů a sympozií;
- e) získávání a zpracovávání mořských vědeckých a technologických dat a informací;
- f) pohotové rozšiřování výsledků mořského vědeckého a technologického výzkumu ve snadno dostupných publikacích;
- g) zveřejňování informací o národní politice týkající se převodu mořské technologie a systematické srovnávací studie o takové politice;
- h) sestavování a systematizování údajů o trzích s technologií a o smlouvách a jiných ujednáních týkajících se patentů;
- i) technickou spolupráci s jinými státy oblasti.

Oddíl 4

SPOLUPRÁCE MEZI MEZINÁRODNÍMI ORGANIZACEMI

Článek 278

Spolupráce mezi mezinárodními organizacemi

Příslušné mezinárodní organizace zmíněné v této části a v části XIII učiní všechna příslušná opatření, aby zajistily, buď přímo, nebo v úzké vzájemné spolupráci, účinný výkon svých funkcí a povinností podle této části.

ČÁST XV

UROVNÁVÁNÍ SPORŮ

Oddíl 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 279

Povinnost urovnávat spory pokojnými prostředky

Účastnické státy řeší jakýkoliv spor mezi sebou, který se týká výkladu nebo použití této úmluvy, pokojnými prostředky v souladu s čl. 2 odst. 3 Charty Organizace spojených národů, a za tím účelem usilují o urovnávání sporů pokojnými prostředky uvedenými v čl. 33 odst. 1 Charty.

Článek 280

Urovnávání sporů pokojnými prostředky podle volby stran

Žádné ustanovení této části se nedotýká práva účastnických států, aby se kdykoli dohodly urovnat spor mezi sebou, který se týká výkladu nebo použití této úmluvy, jakýmkoli pokojným prostředkem podle jejich volby.

Článek 281

Řízení v případě, že strany nedosáhly urovnání

1. Jestliže se účastnické státy, které jsou stranami sporu týkajícího se výkladu nebo použití této úmluvy, dohodly usilovat o urovnání sporu pokojnými prostředky podle jejich volby, použije se řízení stanovené v této části pouze tehdy, pokud spor nebyl těmito prostředky urovnán a pokud dohoda mezi stranami sporu nevylučuje jiné další řízení.
2. Jestliže se strany rovněž dohodly na určité lhůtě, použije se odstavec 1 až po uplynutí této lhůty.

Článek 282

Povinnosti vyplývající z univerzálních, oblastních anebo dvoustranných dohod

Jestliže se účastnické státy, které jsou stranami sporu týkajícího se výkladu nebo použití této úmluvy, dohodly na základě univerzální, oblastní nebo dvoustranné dohody nebo jiným způsobem, že takový spor bude na žádost kterékoli ze stran sporu urovnán v řízení, jehož výsledkem je závazné rozhodnutí, použije se takového řízení na místo řízení stanovených v této části, pokud se strany sporu nedohodnou jinak.

Článek 283

Povinnost vyměňovat si názory

1. Jestliže mezi účastnickými státy vznikne spor, který se týká výkladu nebo použití této úmluvy, vymění si strany sporu neprodleně názory, pokud jde o urovnání sporu jednáním nebo jinými pokojnými prostředky.
2. Strany rovněž neprodleně přistoupí k výměně názorů vždy, když řízení o urovnání sporu bylo ukončeno, aniž by spor byl urovnán, nebo když spor byl urovnán a okolnosti vyžadují další konzultace ohledně způsobu provedení tohoto urovnání.

Článek 284

Smírčí řízení

1. Účastnický stát, který je stranou sporu týkajícího se výkladu nebo použití této úmluvy, může jiné straně nebo stranám navrhnout, aby předložily tento spor ke

smírčímu řízení podle postupu stanoveného v oddílu 1 přílohy V nebo podle jiného smírčího řízení.

2. Je-li návrh přijat a strany se dohodnou na použití smírčího řízení, kterákoli strana může spor předložit k smírčímu řízení.

3. Jestliže návrh není přijat nebo se strany o řízení nedohodnou, považuje se smírčí řízení za ukončené.

4. Je-li spor předložen ke smírčímu řízení a pokud se strany nedohodnou jinak, může být jednání ukončeno pouze v souladu s dohodnutým smírčím řízením.

Článek 285

Použití tohoto oddílu na spory předložené podle části XI

Ustanovení tohoto oddílu se použijí na jakýkoli spor, který má být podle části XI, oddílu 5, urovnáván v souladu s řízeními stanovenými v této části. Tento oddíl se použije přiměřeně je-li stranou takového sporu jiný subjekt než účastnický stát.

Oddíl 2

POVINNÁ ŘÍZENÍ, JEJICHŽ VÝSLEDKEM JSOU ZÁVAZNÁ ROZHODNUTÍ

Článek 286

Použití řízení podle tohoto oddílu

S výhradou oddílu 3, každý spor týkající se výkladu nebo použití této úmluvy, který nebyl urovnán za použití oddílu 1, se na žádost kterékoli strany sporu předloží soudu nebo tribunálu, který je příslušný podle tohoto oddílu.

Článek 287

Volba řízení

1. Stát si může při podpisu, ratifikaci nebo přistoupení k této úmluvě nebo kdykoli poté písemným prohlášením zvolit jeden nebo více z následujících způsobů urovnávání sporů, které se týkají výkladu nebo použití této úmluvy:

- a) Mezinárodní tribunál pro mořské právo založený v souladu s přílohou VI;
- b) Mezinárodní soudní dvůr;
- c) arbitrážní tribunál ustavený v souladu s přílohou VII;
- d) zvláštní arbitrážní tribunál ustavený v souladu s přílohou VIII pro jednu nebo více kategorií sporů tam zmíněných.

2. Prohlášení učiněné podle odstavce 1 se nedotýká a není dotčeno povinností účastnického státu uznat příslušnost senátu pro spory týkající se mořského dna

Mezinárodního tribunálu pro mořské právo v rozsahu a způsobem stanoveným v části XI, oddílu 5.

3. Jestliže účastnický stát je stranou sporu, který není zahrnut v platném prohlášení, má se za to, že přijal arbitráž podle přílohy VII.

4. Jestliže strany sporu přijaly pro urovnání sporu stejné řízení, může být spor předložen k urovnání pouze takovému řízení, nedohodly-li se strany jinak.

5. Jestliže strany sporu nepřijaly pro urovnání sporu stejné řízení, spor může být předložen pouze k arbitráži v souladu s přílohou VII, nedohodly-li se strany jinak.

6. Prohlášení učiněné podle odstavce 1 zůstane v platnosti tři měsíce poté, kdy bylo oznámení o odvolání uloženo u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

7. Nové prohlášení, oznámení o odvolání nebo uplynutí platnosti prohlášení nijak neovlivní řízení, které právě probíhá před soudem nebo tribunálem, který je příslušný podle tohoto článku, nedohodly-li se strany jinak.

8. Prohlášení a oznámení zmíněná v tomto článku budou uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který předá jejich kopie účastnickým státům.

Článek 288

Příslušnost

1. Soud nebo tribunál zmíněný v článku 287 je příslušný pro jakýkoli spor, který se týká výkladu nebo provádění této úmluvy a který je mu předložen v souladu s ustanoveními této části.

2. Soud nebo tribunál zmíněný v článku 287 je rovněž příslušný pro jakýkoli spor, který se týká výkladu a provádění mezinárodní dohody týkající se cílů této úmluvy a který je mu předložen v souladu s takovou dohodou.

3. Senát pro spory týkající se mořského dna Mezinárodního tribunálu pro mořské právo založená v souladu s přílohou VI nebo jakýkoli jiný senát nebo arbitrážní tribunál zmíněný v části XI, oddílu 5, jsou příslušné v jakékoli záležitosti, která je jim předložena v souladu s touto částí.

4. Spor o to, zda je soud nebo tribunál příslušný, se řeší rozhodnutím tohoto soudu nebo tribunálu.

Článek 289

Znalci

V jakémkoli sporu obsahujícím vědecké nebo technické záležitosti může soud nebo tribunál, který je na základě tohoto oddílu příslušný, na žádost strany sporu anebo z vlastního podnětu vybrat po poradě se stranami nejméně dva vědecké nebo technické znalce, přednostně z příslušného seznamu připraveného v souladu s článkem 2 přílohy VIII, aby se bez práva hlasovat zúčastnili zasedání tohoto soudu nebo tribunálu.

Článek 290

Předběžná opatření

1. Jestliže byl spor řádně předložen soudu nebo tribunálu, který usoudil, že mu spor na první pohled přísluší podle této části nebo podle části XI, oddílu 5, soud nebo tribunál může nařídit jakákoli předběžná opatření, která za daných okolností považuje za vhodná, aby zachoval příslušná práva stran sporu anebo aby zabránil vážnému poškození mořského prostředí, než bude vyneseno konečné rozhodnutí.
2. Předběžná opatření mohou být pozměněna nebo odvolána, jakmile se změnily nebo pominuly okolnosti, které je vyvolaly.
3. Předběžná opatření podle tohoto článku mohou být nařízena, pozměněna nebo odvolána pouze na žádost strany sporu a poté, co se stranám dostalo možnosti být slyšeny.
4. Soud nebo tribunál neprodleně uvědomí strany sporu a takové jiné účastnické státy, které považuje za dotčené, o nařízení, pozměnění nebo odvolání předběžných opatření.
5. Do ustavení arbitrážního tribunálu, kterému má být podle tohoto oddílu předložen spor, může jakýkoli soud nebo tribunál, na němž se strany dohodly; nebo, nebylo-li takové dohody dosaženo do dvou týdnů od data žádosti o předběžné opatření, Mezinárodní tribunál pro mořské právo; nebo, pokud jde o činnost v oblasti, senát pro spory týkající se mořského dna, v souladu s tímto článkem nařídit, pozměnit nebo odvolat předběžné opatření, jestliže usoudí, že tribunál, kterému má být spor předložen, bude na první pohled příslušný pro tento spor, a že to vyžaduje naléhavost situace. Tribunál, kterému spor přísluší, může pozměnit, odvolat nebo potvrdit tato předběžná opatření, jakmile bude ustaven; přitom jedná v souladu s odstavcem 1 až 4.
6. Strany sporu neprodleně provedou jakákoli předběžná opatření předepsaná tímto článkem.

Článek 291

Přístup

1. Všechna řízení k urovnávání sporů stanovená v této části jsou přístupna všem účastnickým státům.
2. Je-li to výslovně stanoveno v této úmluvě, jsou řízení k urovnávání sporů stanovená v této části přístupna i jiným subjektům než účastnickým státům.

Článek 292

Neprodlené propuštění plavidla a posádky

1. Jestliže úřady účastnického státu zadržely plavidlo plující pod vlajkou jiného účastnického státu a vzniklo podezření, že stát, který zadržení provedl, nedodržel ustanovení této úmluvy týkající se neprodleného propuštění plavidla a jeho posádky po složení rozumné záruky nebo jiné jistoty, může být otázka propuštění předložena

jakémukoli soudu nebo tribunálu podle dohody stran; nebo, nedojde-li k takové dohodě do deseti dnů od data zadržení, soudu nebo tribunálu, který si podle článku 287 zvolil stát, který provedl zadržení; nebo Mezinárodnímu tribunálu pro mořské právo, nedohodnou-li se strany jinak.

2. Žádost o propuštění může být předložena pouze státem vlajky plavidla nebo jeho jménem.

3. Soud nebo tribunál se neprodleně zabývá žádostí o propuštění a zabývá se pouze otázkou propuštění, aniž je dotčena podstata jakéhokoli případu vedenému před příslušným vnitrostátním orgánem proti plavidlu, jeho majiteli anebo posádce. Úřady státu, který provedl zadržení, jsou oprávněny kdykoli propustit plavidlo nebo jeho posádku.

4. Po složení záruky nebo jiné jistoty určené soudem nebo tribunálem se úřady státu, který provedl zadržení, neprodleně podřídí rozhodnutí soudu nebo tribunálu o propuštění plavidla nebo jeho posádky.

Článek 293

Použitelné právo

1. Soud nebo tribunál, který je příslušný podle tohoto oddílu, používá tuto úmluvu a jiná pravidla mezinárodního práva, která nejsou neslučitelná s touto úmluvou.

2. Jestliže se tak strany dohodnou, nedotýká se odstavec 1 pravomoci soudu nebo tribunálu, který je příslušný podle tohoto oddílu, rozhodnout případ *ex aequo et bono*.

Článek 294

Předběžné řízení

1. Soud nebo tribunál stanovený v článku 287, kterému byla předložena žádost ohledně sporu zmíněného v článku 297, může na žádost strany nebo z vlastního podnětu rozhodnout, zda tato žádost je zneužitím právního řízení nebo zda je na první pohled opodstatněná. Rozhodne-li soud nebo tribunál, že žádost je zneužitím právního řízení nebo je na první pohled neopodstatněná, nebude v této věci dále jednat.

2. Po obdržení žádosti o ní soud nebo tribunál neprodleně uvědomí jinou stranu nebo strany a určí rozumnou lhůtu, ve které jej mohou požádat, aby učinil rozhodnutí v souladu s odstavcem 1.

3. Žádné ustanovení tohoto článku se nedotýká práva strany sporu učinit předběžné námitky v souladu s příslušným procesním řádem.

Článek 295

Vyčerpání vnitrostátních opravných prostředků

Jakýkoli spor mezi účastnickými státy, který se týká výkladu nebo provádění této úmluvy, může být předložen k řízení stanovenému v tomto oddílu teprve poté, kdy

byly vyčerpány vnitrostátní opravné prostředky, jestliže to vyžaduje mezinárodní právo.

Článek 296

Konečnost a závaznost rozhodnutí

1. Každé rozhodnutí vynesené soudem nebo tribunálem, který je příslušný podle tohoto oddílu, je konečné a všechny strany sporu se mu podrobí.
2. Každé takové rozhodnutí je závazné pouze pro strany sporu a pro daný spor.

Oddíl 3

OMEZENÍ A VÝJIMKY Z POUŽITÍ ODDÍLU 2

Článek 297

Omezení použití oddílu 2

1. Spory, které se týkají výkladu nebo provádění této úmluvy, pokud jde o výkon svrchovaných práv pobřežním státem nebo jurisdikce stanovené v této úmluvě, podléhají řízení stanovenému v oddíle 2 v následujících případech:
 - a) je-li tvrzeno, že pobřežní stát jednal v rozporu s ustanoveními této úmluvy, pokud jde o svobodu a práva plavby nebo přeletu nebo kladení podmořských kabelů a potrubí nebo pokud jde o jiné, z mezinárodního hlediska oprávněné užívání moře, jak je stanoveno v článku 58;
 - b) je-li tvrzeno, že stát při výkonu výše uvedených svobod, práv nebo užívání jednal v rozporu s touto úmluvou nebo s právními předpisy přijatými pobřežním státem v souladu s ustanoveními této úmluvy a ostatními pravidly mezinárodního práva, která nejsou s touto úmluvou neslučitelná; anebo
 - c) je-li tvrzeno, že pobřežní stát jednal v rozporu s určitými mezinárodními normami a standardy k ochraně a uchovávání mořského prostředí, které platí pro pobřežní stát a které byly stanoveny touto úmluvou nebo prostřednictvím příslušné mezinárodní organizace nebo diplomatické konference.
- 2)
 - a) Spory, které se týkají výkladu nebo provádění ustanovení této úmluvy, pokud jde o mořský vědecký výzkum, se ujednávají v souladu s oddílem 2; avšak pobřežní stát není povinen souhlasit s předložením k takovému urovnání jakéhokoli sporu, který vyplývá:
 - i) z výkonu práva nebo volného uvážení pobřežního státu v souladu s článkem 246; nebo
 - ii) z rozhodnutí pobřežního státu nařídít pozastavení nebo přerušování výzkumného projektu v souladu s článkem 253;
 - b) Spor, který vznikl tvrzením státu provádějícího výzkum, že pokud jde o určitý projekt, pobřežní stát nevykonává svá práva podle článků 246

a 253 způsobem slučitelným s touto úmluvou, se na žádost jedné ze stran předloží k smírčímu řízení podle oddílu 2 přílohy V s tím, že smírčí komise neuvede v pochybnost výkon volného uvážení pobřežního státu označit určité oblasti tak, jak je stanoveno v čl. 246 odst. 6, nebo výkon volného uvážení odvolat souhlas v souladu s čl. 246 odst. 5.

- 3) a) Spory, které se týkají výkladu a provádění ustanovení této úmluvy, pokud jde o rybolov, se urovnávají v souladu s oddílem 2; pobřežní stát ovšem není povinen souhlasit s předložením k takovému urovnání jakéhokoli sporu, který se týká jeho svrchovaných práv na živé zdroje výlučné ekonomické zóny nebo jejich výkonu, včetně volného uvážení určit přípustný odlov, rybolovnou kapacitu a přidělení přebytku jiným státům, jakož i podmínek stanovených jeho právními předpisy pro zachovávání těchto zdrojů a hospodaření s nimi.
- b) Nebylo-li dosaženo urovnání za použití oddílu 1 této části, a je-li tvrzeno, že:
- i) pobřežní stát zjevně nesplnil své závazky vhodnými opatřeními zajistit zachovávání živých zdrojů výlučné ekonomické zóny a hospodaření s nimi tak, aby nebylo vážně ohroženo jejich zachování;
 - ii) pobřežní stát svévolně odmítl stanovit na žádost jiného státu přípustný odlov a jeho kapacitu u živých zdrojů, pokud jde o společenství, o jejichž odlov má tento jiný stát zájem;
 - iii) pobřežní stát svévolně odmítl přidělit jinému státu v souladu s články 62, 69 a 70 a za podmínek a způsoby stanovenými pobřežním státem v souladu s touto úmluvou celý nebo část přebytku, o němž prohlásil, že existuje;
- předá se spor na žádost jedné ze stran sporu ke smírčímu řízení podle oddílu 2 přílohy V.
- c) Volné uvážení smírčí komise v žádném případě nenahrazuje volné uvážení pobřežního státu.
- d) Zpráva smírčí komise musí být poskytnuta příslušným mezinárodním organizacím.
- e) Nedohodnou-li se jinak, zahrnou účastnické státy do dohod sjednávaných podle článků 69 a 70 doložku o opatřeních, která provedou, aby co možná nejvíce snížily možnost neshody týkající se výkladu nebo provádění takové dohody, a postup pro případ, že k neshodě přesto dojde.

Článek 298

Možné výjimky z použití oddílu 2

1. Při podpisu, ratifikaci nebo přistoupení k této úmluvě nebo kdykoli poté může stát, aniž by porušil závazky vyplývající z oddílu 1, učinit písemné prohlášení, že

nepřijímá jedno nebo více řízení k urovnávání sporů stanovených v oddíle 2, pokud jde o jednu nebo více z následujících kategorií sporů:

- a)
 - i) spory, které se týkají výkladu nebo použití článků 15, 74 anebo 83, pokud jde o vymezení mořských hranic, anebo spory týkající se historických zálivů nebo právních titulů, a to za předpokladu, že stát, který takové prohlášení učinil, souhlasí s tím, že vznikne-li takový spor po vstupu této úmluvy v platnost a nebude-li v rozumné době jednáním mezi stranami dosaženo dohody, předloží se spor na žádost kterékoli strany sporu ke smírčímu řízení podle oddílu 2 přílohy V; a dále za předpokladu, že každý spor, který nutně zahrnuje souběžné zkoumání jakéhokoli nevyřešeného sporu týkajícího se svrchovanosti nebo jiných práv nad kontinentálním nebo ostrovním územím, bude z takového předložení vyňat;
 - ii) poté, co smírčí komise předloží zprávu obsahující důvody, na nichž je založena, sjednají strany na základě této zprávy dohodu, a nedojde-li ke sjednání dohody a nedohodnou-li se jinak, předloží strany se vzájemným souhlasem otázku k jednomu z řízení stanovených v oddílu 2;
 - iii) ustanovení tohoto písmena se nepoužije pro jakýkoli spor o mořské hranice, který již předtím byl s konečnou platností urovnán ujednáním mezi stranami, anebo na jakýkoli takový spor, který má být řešen v souladu s dvoustrannou nebo mnohostrannou dohodou pro tyto strany závaznou;
 - b) spory, které se týkají vojenské činnosti, včetně vojenské činnosti státních plavidel a letadel používaných k neobchodním účelům, anebo spory, které se týkají činnosti k zajištění dodržování zákonů a výkonu svrchovaných práv nebo jurisdikce, které jsou vyňaty z příslušnosti soudu nebo tribunálu podle čl. 297 odst. 2 nebo 3;
 - c) spory, v nichž Rada bezpečnosti vykonává své funkce svěřené jí Chartou Organizace spojených národů, pokud Rada bezpečnosti nerozhodne vzít daný bod z pořadu jednání anebo nevyzve strany, aby svůj spor urovnaly prostředky stanovenými v této úmluvě.
2. Účastnický stát, který učinil prohlášení podle odstavce 1, může toto prohlášení kdykoli odvolat nebo vyslovit souhlas s tím, aby spor tímto prohlášením vyňatý byl předložen k urovnání v rámci jakéhokoli řízení stanoveného touto úmluvou.
3. Účastnický stát, který učinil prohlášení podle odstavce 1, nemůže požadovat, aby k urovnání sporu, který spadá do některé z vyňatých kategorií sporů, bylo proti jinému účastnickému státu bez jeho souhlasu použito řízení stanovené v této úmluvě.
4. Jestliže jeden z účastnických států učinil prohlášení podle odst. 1 písm. a), může každý jiný účastnický stát předložit k řízení stanovenému v tomto prohlášení každý spor, který je veden proti straně, která takové prohlášení učinila, a který spadá do některé z vyňatých kategorií sporů.

5. Nové prohlášení nebo odvolání prohlášení se nijak nedotýká řízení, které již předtím bylo v souladu s tímto článkem zahájeno před soudem nebo tribunálem, nedohodnou-li se strany jinak.

6. Prohlášení podle tohoto článku a oznámení o jejich odvolání budou uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který předá jejich kopie účastnickým státům.

Článek 299

Souhlas stran s řízením

1. Jakýkoli spor vyňatý podle článku 297 nebo na základě prohlášení učiněného podle článku 298 z řízení pro urovnávání sporů stanovených v oddílu 2, může být předložen k urovnání v rámci takových řízení pouze se souhlasem stran sporu.

2. Žádné ustanovení tohoto oddílu se nedotýká práva stran sporu dohodnout se na jiném řízení pro urovnání takového sporu nebo dosáhnout přátelského urovnání.

ČÁST XVI

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 300

Dobrá víra a zneužití práv

Účastnické státy poctivě plní v dobré víře závazky, které převzaly podle této úmluvy, a vykonávají práva, svobody a jurisdikci přiznané touto úmluvou způsobem, který nepředstavuje zneužití práv.

Článek 301

Mírové využívání moří

Při výkonu svých práv a plnění svých povinností v souladu s ustanoveními této úmluvy se všechny účastnické státy vystříhají jakékoli hrozby silou nebo použití síly, jak proti územní celistvosti nebo politické nezávislosti kteréhokoli státu, tak jakýmkoli jiným způsobem neslučitelným se zásadami mezinárodního práva zakotvenými v Chartě Organizace spojených národů.

Článek 302

Prozrazení informací

Aniž je dotčeno právo kteréhokoli účastnického státu uchýlit se k řízením o urovnávání sporů stanoveným v této úmluvě nebude se mít o ničem v této úmluvě za to, že vyžaduje od účastnického státu, aby při plnění svých závazků podle této úmluvy poskytoval údaje, jejichž prozrazení je v rozporu s podstatnými zájmy jeho bezpečnosti.

Článek 303

Archeologické předměty a předměty historického původu

nalezené v moři

1. Státy mají povinnost chránit archeologické předměty a předměty historického původu nalezené v moři a za tímto účelem spolupracovat.
2. Za účelem kontroly obchodování s těmito předměty pobřežní stát může při použití článku 33 předpokládat, že jejich odstranění z mořského dna v zóně v onom článku uvedené bez jeho souhlasu by znamenalo porušení právních předpisů v onom článku uvedených, a to na jeho území anebo v teritoriálním moři.
3. Žádné ustanovení tohoto článku se nedotýká práv majitelů, jejichž totožnost lze určit, práv na vyzdvihnutí plavidel a jiných předmětů z mořského dna nebo jiných pravidel námořního práva anebo zákonů a praxe, pokud jde o kulturní výměny.
4. Tento článek se nedotýká jiných mezinárodních dohod a norem mezinárodního práva, které se týkají ochrany archeologických předmětů a předmětů historického původu.

Článek 304

Odpovědnost za škodu

Ustanovení této úmluvy týkající se odpovědnosti za škodu nejsou na újmu použití stávajících pravidel ani rozvoji dalších pravidel týkajících se odpovědnosti podle mezinárodního práva.

ČÁST XVII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 305

Podpis

1. Tato úmluva je otevřena k podpisu:
 - a) všem státům;
 - b) Namibii, zastoupené Radou Organizace spojených národů pro Namibii;
 - c) všem autonomním přidruženým státům, které si zvolily tento status na základě aktu sebeurčení pod dohledem a se souhlasem Organizace spojených národů v souladu s rezolucí Valného shromáždění 1514 (XV), které mají působnost ve věcech upravených touto úmluvou včetně působnosti uzavírat smlouvy v těchto věcech;
 - d) všem autonomním přidruženým státům, které v souladu se svými příslušnými listinami o přidružení mají působnost ve věcech upravených touto úmluvou včetně působnosti uzavírat smlouvy v těchto věcech;

- e) všem územím, která mají plnou vnitřní autonomii uznanou jako takovou Organizací spojených národů, avšak nedosáhla plné nezávislosti v souladu s rezolucí Valného shromáždění 1514 (XV), která mají působnost ve věcech upravených touto úmluvou včetně působnosti uzavírat smlouvy v těchto věcech;
- f) mezinárodním organizacím v souladu s přílohou IX.

2. Tato úmluva zůstane otevřena k podpisu do 9. prosince 1984 na Ministerstvu zahraničních věcí Jamajky a rovněž od 1. července 1983 do 9. prosince 1984 v sídle Organizace spojených národů v New Yorku.

Článek 306

Ratifikace a potvrzení

Tato úmluva podléhá ratifikaci státy a jinými subjekty, které jsou uvedeny v čl. 305 odst. 1 písm. b), c), d) a e) a formálnímu potvrzení v souladu s přílohou IX jinými subjekty, které jsou uvedeny v čl. 305 odst. 1 písm. f). Listiny o ratifikaci a formálním potvrzení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Článek 307

Přistoupení

Tato úmluva zůstává otevřena k přistoupení všem státům a jiným subjektům uvedeným v článku 305. Přistoupení jiných subjektů uvedených v čl. 305 odst. 1 písm. f) se provádí v souladu s přílohou IX. Listiny o přistoupení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Článek 308

Vstup v platnost

1. Tato úmluva vstoupí v platnost dvanáct měsíců ode dne uložení šedesáté listiny o ratifikaci nebo o přistoupení.
2. S výhradou ustanovení odstavce 1, pro každý stát, který ratifikuje tuto úmluvu nebo k ní přistoupí po uložení šedesáté listiny o ratifikaci nebo o přistoupení, vstoupí tato úmluva v platnost třicet dní ode dne uložení jeho listiny o ratifikaci nebo o přistoupení.
3. V den, kdy tato úmluva vstoupí v platnost, se sejde Shromáždění Úřadu a zvolí Radu Úřadu. Jestliže ustanovení článku 161 nebudou moci být důsledně použita, bude první Rada ustavena způsobem, který je slučitelný s účelem článku 161.
4. Pravidla, předpisy a postupy navržené Přípravnou komisí se budou používat prozatímně až do jejich formálního přijetí Úřadem v souladu s částí XI.
5. Úřad a jeho orgány budou působit v souladu s Rezolucí II Třetí konference Organizace spojených národů o mořském právu týkající se předběžných investic a v souladu s rozhodnutími Přípravné komise přijatými na základě této rezoluce.

Článek 309

Výhrady a výjimky

K této úmluvě nelze činit žádné výhrady a výjimky, pokud to výslovně nepřipouští jiné články této úmluvy.

Článek 310

Prohlášení

Článek 309 nebrání účastnickému státu, aby v době podpisu, ratifikace nebo přistoupení k této úmluvě učinil prohlášení jakéhokoli obsahu nebo názvu, mimo jiné za účelem harmonizace svých právních předpisů s ustanoveními této úmluvy, a to za předpokladu, že taková prohlášení nesměřují k vyloučení nebo pozměnění právního účinku ustanovení této úmluvy při jejich použití vůči tomuto státu.

Článek 311

Vztah k jiným úmluvám a mezinárodním dohodám

1. Tato úmluva má mezi účastnickými státy přednost před ženevskými úmluvami o mořském právu ze dne 29. dubna 1958.
2. Tato úmluva nemění práva a závazky účastnických států vyplývající z jiných dohod, které jsou slučitelné s touto úmluvou a které se nedotýkají užívání práv nebo plnění závazků jinými účastnickými státy podle této úmluvy.
3. Dva nebo více účastnických států mohou uzavírat dohody pozměňující nebo pozastavující účinnost ustanovení této úmluvy ve vztazích mezi nimi, za předpokladu, že takové dohody se nebudou vztahovat na taková ustanovení této úmluvy, od nichž se nelze odchýlit aniž by to bylo neslučitelné s efektivním prováděním předmětu a účelu této úmluvy, a dále za předpokladu, že takové dohody se nebudou dotýkat použití základních zásad v ní obsažených a že ustanovení takových dohod se nedotknou užívání práv nebo plnění závazků podle této úmluvy jinými účastnickými státy.
4. Účastnické státy, které mají v úmyslu uzavřít dohodu uvedenou v odstavci 3, oznámí prostřednictvím depozitáře této úmluvy jiným účastnickým státům svůj úmysl uzavřít dohodu o pozměnění nebo pozastavení, které tato dohoda stanoví.
5. Tento článek se nedotýká mezinárodních dohod výslovně dovolených nebo zachovaných jinými články této úmluvy.
6. Účastnické státy souhlasí s tím, že nelze činit žádné změny základní zásady týkající se společného dědictví lidstva vyjádřené v článku 136 a že se nestanou stranou žádné dohody, která by se od ní odchýlovala.

Článek 312

Změny

1. Po uplynutí deseti let ode dne vstupu této úmluvy v platnost může kterýkoli účastnický stát písemným sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů navrhnout konkrétní změny této úmluvy, s výjimkou změn, které by se týkaly činnosti v oblasti, a požádat o svolání konference, která by posoudila takové navrhované změny. Generální tajemník oznámí takové sdělení všem účastnickým státům. Jestliže do dvanácti měsíců ode dne, kdy bylo takové oznámení rozesláno, odpoví na tuto žádost příznivě nejméně polovina účastnických států, svolá generální tajemník tuto konferenci.

2. Pravidla pro přijímání rozhodnutí používaná na konferenci o změnách budou stejná jako pravidla používaná na Třetí konferenci Organizace spojených národů o mořském právu, pokud konference nerozhodne jinak. Konference by měla vyvinout veškeré úsilí, aby dohody o jakýchkoli změnách bylo dosaženo cestou konsensu, a dokud nebude vyčerpáno úsilí o jeho dosažení, nemělo by dojít k hlasování.

Článek 313

Změny přijaté zjednodušeným postupem

1. Účastnický stát může písemným sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů navrhnout změnu této úmluvy, která má být přijata zjednodušeným postupem bez svolání konference, a to s výjimkou změny, která by se týkala činnosti v oblasti. Generální tajemník oznámí takové sdělení všem účastnickým státům.

2. Jestliže do dvanácti měsíců ode dne, kdy bylo takové oznámení rozesláno, některý účastnický stát vyjádří námitky proti navržené změně nebo proti návrhu na její přijetí zjednodušeným postupem, považují se tyto změny za zamítnuté. Generální tajemník Organizace spojených národů o tom neprodleně uvědomí všechny účastnické státy.

3. Jestliže po uplynutí dvanácti měsíců ode dne, kdy bylo takové oznámení rozesláno, žádný účastnický stát nevyjádří námitky proti navržené změně nebo proti návrhu na její přijetí zjednodušeným postupem, považuje se navržená změna za přijatou. Generální tajemník Organizace spojených národů neprodleně uvědomí všechny účastnické státy o tom, že navržená změna byla přijata.

Článek 314

Změny ustanovení této úmluvy týkajících se výlučně činnosti v oblasti

1. Účastnický stát může písemným sdělením zaslaným generálnímu tajemníkovi Úřadu navrhnout změnu těch ustanovení této úmluvy, která se výlučně týkají činnosti v oblasti, včetně ustanovení oddílu 4 přílohy VI. Generální tajemník oznámí takové sdělení všem účastnickým státům. Navržená změna po svém schválení Radou podléhá schválení Shromážděním. Zástupci účastnických států v těchto orgánech mají plnou moc posoudit a schválit navrženou změnu. Jakmile bude navržená změna schválena Radou a Shromážděním, považuje se za přijatou.

2. Před schválením jakékoli změny podle odstavce 1 zajistí Rada a Shromáždění, aby změna nebyla na újmu systému průzkumu a těžby zdrojů oblasti, a to až do svolání revizní konference v souladu s článkem 155.

Článek 315

Podpis, ratifikace, přistoupení a platná znění změn

1. Změny přijaté v souladu s touto úmluvou budou otevřeny k podpisu účastnickým státům v sídle Organizace spojených národů po dobu dvanácti měsíců ode dne jejich přijetí, pokud v samotné změně nebude uvedeno jinak.
2. Ustanovení článků 306, 307 a 320 se použijí pro všechny změny této úmluvy.

Článek 316

Vstup změn v platnost

1. Změny této úmluvy, s výjimkou těch, které jsou uvedeny v odstavci 5, vstoupí v platnost pro účastnické státy, které tyto změny ratifikují nebo k nim přistoupí, třicátého dne poté, co dvě třetiny nebo šedesát účastnických států, podle toho, který počet je vyšší, uložily listiny o ratifikaci nebo o přistoupení.
2. Změny mohou stanovit, že pro jejich vstup v platnost se požaduje větší počet ratifikací nebo přistoupení, než požaduje tento článek.
3. Pro každý účastnický stát, který ratifikuje změnu uvedenou v odstavci 1 nebo k ní přistupuje po uložení požadovaného počtu listin o ratifikaci nebo o přistoupení, vstoupí tato změna v platnost uplynutím třicátého dne po uložení jeho listiny o ratifikaci nebo o přistoupení.
4. Stát, který se stane stranou této úmluvy poté, co vstoupí v platnost změna v souladu s odstavcem 1, se považuje, nevyjádří-li jiný úmysl:
- a) za stranu této úmluvy tak, jak byla změněna; a
 - b) za stranu nezměněné úmluvy ve vztahu ke kterémukoli účastnickému státu, který není vázán touto změnou.
5. Jakákoli změna, která se výlučně týká činnosti v oblasti, a jakákoli změna přílohy VI vstoupí pro všechny účastnické státy v platnost rok poté, co tři čtvrtiny účastnických států uložily listiny o ratifikaci nebo o přistoupení.
6. Stát, který se stane stranou této úmluvy poté, co vstoupí v platnost změny v souladu s odstavcem 5, se považuje za stranu této úmluvy tak, jak byla změněna.

Článek 317

Výpověď

1. Účastnický stát může písemným oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů tuto úmluvu vypovědět a může proto uvést

své důvody. Neuvede-li tyto důvody, nemá to vliv na platnost výpovědi. Výpověď vstoupí v platnost po uplynutí jednoho roku ode dne, kdy bylo obdrženo oznámení, pokud oznámení neurčí pozdější datum.

2. Výpověď nezbavuje stát finančních ani smluvních závazků, které převzal v době, kdy byl stranou této úmluvy, a ani se tato výpověď nedotkne žádného práva, závazku anebo právního postavení tohoto státu, které byly vytvořeny prováděním této úmluvy před ukončením její závaznosti pro tento stát.

3. Výpověď se v žádném případě nedotýká povinnosti kteréhokoli účastnického státu plnit jakýkoli závazek obsažený v této úmluvě, kterému by nezávisle na této úmluvě podléhal podle mezinárodního práva.

Článek 318

Status příloh

Přílohy tvoří nedílnou součást této úmluvy, a není-li výslovně stanoveno jinak, odkaz na tuto úmluvu nebo na jednu z jejích částí zahrnuje i odkaz na její přílohy.

Článek 319

Depozitář

1. Depozitářem této úmluvy a jejích změn je generální tajemník Organizace spojených národů.
2. Vedle svých funkcí depozitáře, generální tajemník Organizace spojených národů:
 - a) předkládá všem účastnickým státům, Úřadu a příslušným mezinárodním organizacím zprávy o otázkách obecné povahy, které vznikly, pokud jde o tuto úmluvu;
 - b) oznamuje Úřadu ratifikaci této úmluvy a přistoupení k ní, včetně jejích změn, jakož i výpovědi této úmluvy;
 - c) oznamuje účastnickým státům dohody v souladu s čl. 311 odst. 4;
 - d) rozesílá účastnickým státům k ratifikaci nebo k přistoupení změny přijaté v souladu s touto úmluvou;
 - e) svolává schůzky účastnických států, které jsou nezbytné v souladu s touto úmluvou.
3.
 - a) Generální tajemník rovněž předkládá k informaci pozorovatelům uvedeným v článku 156:
 - i) zprávy uvedené v odst. 2 písm. a);
 - ii) oznámení uvedená v odst. 2 písm. b) a c);

- iii) znění změn uvedených v odst. 2 písm. d).
- b) Generální tajemník rovněž zve ty pozorovatele, kteří se zúčastní jako pozorovatelé schůzek účastnických států uvedených v odst. 2 písm. e).

Článek 320

Závazná znění

Prvopis této úmluvy, jejíž znění v jazyce anglickém, arabském, čínském, francouzském, ruském a španělském mají stejnou platnost, bude v souladu s čl. 305 odst. 2 uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Na důkaz čehož připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této úmluvě své podpisy.

V Montego Bay desátého června roku tisíc devět set osmdesát dva.

PŘÍLOHA I **VYSOCE STĚHOVAVÉ DRUHY**

1. Tuňák křídlatý	<i>Thunnus alalunga</i>
2. Tuňák obecný	<i>Thunnus thynnus</i>
3. Tuňák velkooký	<i>Thunnus obesus</i>
4. Tuňák pruhovaný	<i>Katsuwonus pelamis</i>
5. Tuňák žlutoploutvý	<i>Thunnus albacares</i>
6. Tuňák černoploutvý	<i>Thunnus atlanticus</i>
7. Tuňák:	<i>Euthynnus alletteratus</i> ; <i>Euthynnus affinis</i>
8. Tuňák australský	<i>Thunnus maccoyii</i>
9. Makrely:	Tuňák nepravý (<i>Auxis thazard</i>); Tuňák makrelovitý (<i>Auxis rochei</i>)
10. Pražmovití	čeleď <i>Bramidae</i>
11. Plachetníci:	<i>Tetrapturus angustirostris</i> ; <i>Tetrapturus belone</i> ; <i>Tetrapturus pfluegeri</i> ; <i>Tetrapturus albidus</i> ; <i>Tetrapturus audax</i> ; <i>Tetrapturus georgei</i> ; <i>Makaira mazara</i> ; <i>Makaira indica</i> ; <i>Makaira nigricans</i> ;
12. Plachetníci:	<i>Istiophorus platypterus</i> ; <i>Istiophorus albicans</i>
13. Mečoun obecný:	<i>Xiphias gladius</i>
14. Rohoretky:	rohorečka ještěří (<i>Scomberesox saurus</i>); rohorečka sajra (<i>Cololabis saira</i>); <i>Cololabis adocetus</i> ; <i>Scomberesox saurus scombroides</i>
15. Dorády neboli zlakové:	koryfěna nachová /zlak nachový/ (<i>Coryphaena hippurus</i>); koryfěna malá (<i>Coryphaena equiselis</i>)
16. Žraloci:	žralok šedý (<i>Hexanchus griseus</i>); žralok velký (<i>Cetorhinus maximus</i>); žralok obrovský (<i>Rhincodon typus</i>); čeleď žraloci liščí (<i>Alopiidae</i>); čeleď <i>Carcharhinida</i> ; čeleď kladivounovití (<i>Sphyrnidae</i>); čeleď obrounovití (<i>Isuridae</i>)
17. Kytovci:	čeleď vorvaňovití (<i>Physeteridae</i>); čeleď plejtvákovití (<i>Balaenopteridae</i>); čeleď velrybovití (<i>Balaenidae</i>); čeleď plejtvákovcovití (<i>Eschrichtiidae</i>); čeleď narvalovití (<i>Monodontidae</i>); čeleď vorvaňovcovití (<i>Ziphiidae</i>); čeleď delfinovití (<i>Delphinidae</i>)

PŘÍLOHA II

KOMISE PRO HRANICE KONTINENTÁLNÍHO ŠELFU

Článek 1

V souladu s ustanoveními článku 76 bude ve shodě s následujícími články založena Komise pro hranice kontinentálního šelfu za 200 námořními mílemi.

Článek 2

1. Komise bude složena z 21 členů, kteří budou odborníky v oblasti geologie, geofyziky a hydrografie a budou voleni účastnickými státy z řad jejich státních příslušníků, a to s náležitým ohledem na nutnost zajistit spravedlivé zeměpisné zastoupení, a kteří budou působit sami za sebe.
2. První volby se budou konat co nejdříve, ale v každém případě do osmnácti měsíců po datu vstupu této úmluvy v platnost. Nejméně tři měsíce před datem každých voleb zašle generální tajemník Organizace spojených národů účastnickým státům dopis, ve kterém je vyzve, aby po příslušných oblastních konzultacích do tří měsíců navrhly kandidáty. Generální tajemník připraví abecední seznam všech takto navržených osob a postoupí jej všem účastnickým státům.
3. Volby členů Komise se konají na schůzce účastnických států v hlavním sídle Organizace spojených národů, kterou svolá generální tajemník. Na této schůzce, na které dvě třetiny účastnických států tvoří kvórum, budou zvoleni ti z navržených, kteří získají dvoutřetinovou většinu hlasů zástupců přítomných a hlasujících účastnických států. Z každé zeměpisné oblasti budou zvoleni nejméně tři členové.
4. Členové Komise jsou voleni na období pěti let a mohou být znovuzvoleni.
5. Účastnický stát, který navrhl člena Komise, hradí výdaje spojené s činností člena v Komisi. Příslušný pobřežní stát hradí výdaje vzniklé v souvislosti s konzultacemi uvedenými v čl. 3 odst. 1 b) této přílohy. Sekretariát Komise zajistí generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 3

1. Funkcí Komise je:
 - a) posuzovat údaje a jiné materiály, které se týkají vnějších hranic kontinentálního šelfu v oblastech, kde tyto hranice přesahují 200 námořních mil, předložené pobřežními státy, a předkládat doporučení v souladu s článkem 76 a s Prohlášením o výkladu přijatém 29. srpna 1980 Třetí konferencí Organizace spojených národů o mořském právu;
 - b) poskytovat během přípravy údajů zmíněných v písmenu a) vědecké a technické konzultace, požádá-li o to dotčený pobřežní stát.
2. Komise může v rozsahu, který je považován za nezbytný a užitečný, spolupracovat s Mezivládní oceánografickou komisí UNESCO, s Mezinárodní

hydrografickou organizací a s jinými příslušnými mezinárodními organizacemi z hlediska výměny vědeckých a technických informací, jež by mohly být Komisi nápomocné při plnění jejích povinností.

Článek 4

Tam, kde má pobřežní stát v úmyslu stanovit v souladu s článkem 76 vnější hranici svého kontinentálního šelfu směrem do moře za pásmem 200 námořních mil, předloží Komisi podrobné údaje o této hranici spolu s podpůrnými vědeckými a technickými údaji, a to co nejdříve, ale v každém případě do 10 let od vstupu této úmluvy v platnost pro tento stát. Pobřežní stát současně uvede jména všech členů Komise, kteří mu poskytlí vědecké a technické konzultace.

Článek 5

Pokud Komise nerozhodne jinak, bude pracovat prostřednictvím podkomisí složených ze sedmi členů jmenovaných vyváženě s ohledem na zvláštní prvky každé jednotlivé žádosti pobřežního státu. Státní příslušníci pobřežního státu předkládajícího žádost, kteří jsou členy Komise, a každý člen Komise, který pobřežnímu státu poskytováním vědeckých a technických konzultací napomáhal při stanovení hranice, nemohou být členy podkomise zabývající se touto žádostí, ale mají právo účastnit se jako členové řízení Komise, které se uvedené žádosti týká. Pobřežní stát, který požádal Komisi, může vyslat své zástupce, aby se účastnili řízení bez hlasovacího práva.

Článek 6

1. Podkomise předkládá Komisi svoje doporučení.
2. Komise schvaluje doporučení podkomise dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů Komise.
3. Doporučení Komise budou písemně předložena pobřežnímu státu, který podal žádost, jakož i generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Článek 7

Pobřežní státy stanoví vnější hranici kontinentálního šelfu v souladu s ustanoveními čl. 76 odst. 8 a v souladu s příslušnými vnitrostátními postupy.

Článek 8

Nesouhlasí-li pobřežní stát s doporučeními Komise, podá v rozumné době revidovanou nebo novou žádost.

Článek 9

Činnost Komise není na překážku záležitostem, které se týkají vymezení hranic mezi státy s protilehlým nebo sousedícím pobřežím.

PŘÍLOHA III

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY VYHLEDÁVÁNÍ, PRŮZKUMU A TĚŽBY

Článek 1

Vlastnická práva na nerosty

Práva k nerostům přejdou po jejich vytěžení v souladu s touto úmluvou.

Článek 2

Vyhledávání

1.
 - a) Úřad podporuje vyhledávání v oblasti.
 - b) Vyhledávání se provádí až poté, kdy Úřad obdržel uspokojivý písemný závazek, že předpokládaný prospektor bude postupovat podle této úmluvy a podle příslušných pravidel, předpisů a postupů Úřadu, které se týkají spolupráce při výcvikových programech podle článků 143 a 144 a ochrany mořského prostředí, a že přijme ověřování Úřadem, že dodržuje tento závazek. Spolu se závazkem oznámí předpokládaný prospektor Úřadu přibližné hranice dílu nebo dílů, kde se má vyhledávání provádět.
 - c) Ve stejném dílu nebo dílech může současně provádět vyhledávání více než jeden prospektor.
2. Vyhledávání neposkytuje prospektorovi žádná práva, pokud jde o zdroje. Prospektor však může vytěžit rozumné množství nerostů na zkoušení.

Článek 3

Průzkum a těžba

1. Podnik, účastnické státy a jiné subjekty uvedené v čl. 153 odst. 2 písm. b) mohou požádat Úřad o schválení plánů prací týkajících se činnosti v oblasti.
2. Podnik může podat žádost ohledně jakékoli části oblasti, avšak žádosti jiných subjektů ohledně vyhrazených dílů podléhají dalším požadavkům článku 9 této přílohy.
3. Průzkum a těžba se provádějí pouze v dílech, které jsou určeny v plánech prací uvedených v čl. 153 odst. 3 a schválených Úřadem v souladu s ustanoveními této přílohy a v souladu s příslušnými pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
4. Každý schválený plán prací musí:
 - a) být v souladu s touto úmluvou a s pravidly, předpisy a postupy Úřadu;
 - b) zajistit kontrolu Úřadu nad činností v oblasti v souladu s čl. 153 odst. 4;

- c) v souladu s pravidly, předpisy a postupy Úřadu poskytovat provozovateli výlučná práva na průzkum a těžbu určitých druhů zdrojů v dílu zahrnutém do plánu prací. Předloží-li žadatel plán prací pouze pro fázi průzkumu nebo pro fázi těžby, plán prací poskytuje výlučná práva pouze pro tuto fázi.
5. S výjimkou plánů prací předložených podnikem má každý plán prací formu smlouvy uzavřené mezi Úřadem a žadatelem či žadateli.

Článek 4

Kvalifikace žadatelů

1. Žadatelé, s výjimkou podniku, jsou kvalifikováni, jestliže mají státní příslušnost nebo jsou kontrolováni a navrženi podle čl. 153 odst. 2 písm. b) a jestliže dodržují postupy a splňují kvalifikační kritéria stanovená v pravidlech, předpisech a postupech Úřadu.
2. S výhradou ustanovení odstavcem 6 se taková kvalifikační kritéria týkají finančních a technických možností žadatele a jeho dodržování všech předcházejících smluv s Úřadem.
3. Každý žadatel musí být navržen účastnickým státem, kterého je státním příslušníkem, ledaže žadatel má více než jednu státní příslušnost, jako je tomu v případě společných podniků nebo konsorcií subjektů z několika států; v takovém případě navrhuje žádost všechny dotčené účastnické státy. Jestliže je žadatel pod účinnou kontrolou jiného účastnického státu, než je stát, jehož je státním příslušníkem, nebo státních příslušníků takového účastnického státu, navrhuje žádost oba tyto účastnické státy. Pravidla, předpisy a postupy Úřadu stanoví kritéria a postupy pro provádění podmínek navrhování.
4. Navrhující stát nebo státy nesou podle článku 139 odpovědnost za to, že v rámci svých právních systémů zajistí, že takto navržený kontrahent bude činnost v oblasti provádět v souladu s ustanoveními smlouvy a v souladu se svými závazky podle této úmluvy. Navrhující stát však není odpovědný za škodu způsobenou tím, že kontrahent, kterého navrhl, jakkoli neplní závazky, jestliže tento účastnický stát přijal právní předpisy a učinil správné opatření, které jsou v rámci jeho právního systému v rozumné míře vhodné pro zajištění plnění závazků osobami pod jeho jurisdikcí.
5. Postupy pro posuzování kvalifikace účastnických států, které jsou žadateli, berou v úvahu jejich charakter jakožto států.
6. Kvalifikační kritéria vyžadují, aby se každý žadatel bez výjimky v rámci své žádosti zavázal:
 - a) přijmout jako vynutitelné a dodržovat závazky vyplývající z ustanovení části XI, z pravidel, předpisů a postupů Úřadu, z rozhodnutí orgánů Úřadu a z podmínek svých smluv s Úřadem;
 - b) přijmout kontrolu Úřadu nad činností v oblasti tak, jak jej k tomu zmocňuje tato úmluva;
 - c) poskytnout Úřadu písemné ujištění, že poctivě splní své smluvní závazky;

- d) plnit ustanovení o převodu technologie obsažená v článku 5 této přílohy.

Článek 5

Převod technologie

1. Při předložení plánu prací každý žadatel poskytne Úřadu obecný popis vybavení a metod, které budou použity při provádění činnosti v oblasti, jakož i další příslušné informace, které nejsou předmětem duševního vlastnictví, o charakteru takové technologie a informace o tom, kde je taková technologie dosažitelná.
2. Každý provozovatel oznámí Úřadu změny v popisu a informacích poskytnutých podle odstavce 1, kdykoli bude zavedena podstatná technologická změna nebo inovace.
3. Každá smlouva o provádění činnosti v oblasti obsahuje tyto závazky kontrahenta:
 - a) kdykoli o to Úřad požádá, poskytnout za spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek podniku technologii, kterou používá při provádění činnosti v oblasti podle smlouvy a k jejímuž převodu je oprávněn. Toto se provádí prostřednictvím licenčních nebo jiných vhodných ujednání, která kontrahent dohodne s podnikem a která budou obsažena ve zvláštní dohodě doplňující smlouvu. Tohoto závazku se lze dovolávat pouze tehdy, jestliže podnik shledá, že není schopen za spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek získat stejnou nebo stejně účinnou a užitečnou technologii na volném trhu;
 - b) obdržet písemné ujištění od vlastníka jakékoli technologie používané při provádění činnosti v oblasti upravené smlouvou, která není obecně dosažitelná na volném trhu a na kterou se nevztahuje písmeno a), že kdykoli o to Úřad požádá, vlastník takovou technologii poskytne podniku ve stejném rozsahu, v jakém byla poskytnuta kontrahentovi, a to na základě licenčních nebo jiných vhodných ujednání a za spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek. Neposkytne-li kontrahent takové ujištění, nemůže dotčenou technologii používat při provádění činnosti v oblasti;
 - c) kdykoli o to podnik požádá a je-li to možné provést bez značných nákladů pro kontrahenta, nabýt prostřednictvím vynutitelné smlouvy od vlastníka zákonné právo na převod jakékoli technologie, kterou kontrahent používá při provádění činnosti v oblasti a která není obecně dosažitelná na volném trhu, na podnik, jestliže k jejímu převodu není kontrahent jinak oprávněn. Jestliže existuje podstatný korporální vztah mezi kontrahentem a vlastníkem technologie, pak těsnost tohoto vztahu a stupeň kontroly nebo vlivu jsou směrodatné pro určení toho, zda byla učiněna veškerá dostupná opatření pro nabytí takového práva. Vykonává-li kontrahent účinnou kontrolu nad vlastníkem, považuje se nenabytí takového zákonného práva od vlastníka za směrodatné pro kvalifikaci kontrahenta u každého dalšího plánu prací navrženého ke schválení;
 - d) usnadnit podniku na jeho žádost nabytí jakékoli technologie, zahrnuté do písmene b), a to na základě licenčních nebo jiných vhodných ujednání a za

spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek, které se podnik rozhodl sjednat přímo s vlastníkem technologie;

- e) učinit stejná opatření, jaká jsou předepsána v písmenech a), b), c) a d), ve prospěch rozvojového státu či skupiny rozvojových států, která požádala o smlouvu podle článku 9 této přílohy, za předpokladu, že tato opatření budou omezena na těžbu v části dílu navrženého kontrahentem, jež byla vyhrazena podle článku 8 této přílohy, a za předpokladu, že činnost podle smlouvy, o níž usiluje rozvojový stát či skupina rozvojových států, nebude zahrnovat převod technologie třetímu státu nebo státním příslušníkům třetího státu. Závazek podle tohoto ustanovení platí ohledně kteréhokoli kontrahenta, jestliže podnik o technologii nepožádal nebo ji kontrahent na podnik nepřevodl.

4. Spory, které se týkají závazků stanovených v odstavci 3, jakož i jiných smluvních ustanovení, podléhají povinnému urovnávání sporů v souladu s částí XI, a v případech porušení těchto závazků je možné nařídit pozastavení nebo ukončení platnosti smlouvy nebo uložit peněžité sankce, jak je stanoveno v článku 18 této přílohy. Spory o tom, zda nabídky učiněné kontrahentem jsou v mezích spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek, může kterákoli z obou stran předložit závazné obchodní arbitráži v souladu s Arbitrážními pravidly UNCITRAL nebo v souladu s jinými arbitrážními pravidly, která mohou být stanovena v pravidlech, předpisech a postupech Úřadu. Bude-li shledáno, že nabídka učiněná kontrahentem není v mezích spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek, poskytne se kontrahentovi 45 dnů na revizi jeho nabídky tak, aby ji uvedl do těchto mezí dříve, než Úřad učiní jakékoli opatření v souladu s článkem 18 této přílohy.

5. Není-li podnik schopen získat vhodnou technologii za spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek tak, aby mohl včas zahájit těžbu a zpracovávání nerostů z oblasti, může buď Rada, nebo Shromáždění svolat skupinu těch účastnických států, které provádějí anebo navrhly subjekty provádějící činnost v oblasti, a jiných účastnických států, které mají přístup k takové technologii. Tato skupina se společně poradí a přijme účinná opatření k zajištění toho, že tato technologie bude poskytnuta podniku za spravedlivých a rozumných obchodních ustanovení a podmínek. Každý takový účastnický stát podnikne za tímto účelem veškerá dostupná opatření v rámci svého vlastního právního systému.

6. V případě společných podniků s podnikem se převod technologie provádí v souladu s ustanoveními ujednání o společném podniku.

7. Závazky požadované v odstavci 3 se zahrnují do každé smlouvy na provádění činnosti v oblasti po dobu 10 let po zahájení komerční produkce podnikem, a v této době se jich lze dovolat.

8. Pro účely tohoto článku "technologie" znamená specializované vybavení a technické know-how, včetně příruček, návrhů, provozních instrukcí, výcviku a technických rad a pomoci, jež jsou nezbytné pro sestavení, údržbu a provoz životaschopného systému, a zákonné právo používat tyto složky k tomuto účelu na nevýlučném základě.

Článek 6

Schvalování plánů prací

1. Šest měsíců po vstupu této úmluvy v platnost a poté každý čtvrtý měsíc přistoupí Úřad k posouzení předložených plánů prací.

2. Při posuzování žádosti o schválení plánu prací ve formě smlouvy Úřad nejdříve zjistí, zda:

- a) žadatel dodržel postup stanovený pro žádosti v souladu s článkem 4 této přílohy a zda se Úřadu zavázal a poskytl ujištění požadovaná v uvedeném článku. V případech nedodržení tohoto postupu, anebo chybí-li kterýkoli ze zmíněných závazků nebo ujištění, poskytne se žadateli 45 dnů na odstranění takových nedostatků;
- b) žadatel má nezbytnou kvalifikaci podle článku 4 této přílohy.

3. Všechny předložené plány prací se vyřizují v tom pořadí, v jakém byly obdrženy. Předložené plány prací musí dodržovat a řídit se příslušnými ustanoveními této úmluvy a pravidly, předpisy a postupy Úřadu, včetně těch, které se týkají provozních požadavků, finančních příspěvků a závazků týkajících se převodu technologie. Jestliže předložené plány prací splňují tyto požadavky, Úřad je schválí za předpokladu, že odpovídají jednotným a nediskriminačním požadavkům stanoveným pravidly, předpisy a postupy Úřadu, ledaže:

- a) celý díl nebo jeho část uvedená v předloženém plánu prací jsou zahrnuty do dříve schváleného plánu prací nebo do dříve předloženého návrhu plánu prací, který Úřad ještě s konečnou platností nevyřídil; nebo
- b) celý díl nebo jeho část uvedená v předloženém plánu prací nebyl Úřadem schválen podle čl. 162 odst. 2 písm. x);
- c) předložený plán prací byl předložen nebo navržen účastnickým státem, který již má:
 - i) plány prací na průzkum a těžbu polymetalických konkrecí v nevyhrazených dílech, které by společně s jakoukoli částí dílu uvedeného v předkládaném plánu prací přesahovaly co do rozlohy 30 % kruhové oblasti o rozsahu $400\,000\text{ km}^2$, která by měla střed v jakékoli části oblasti, které se týká předkládaný plán prací;
 - ii) plány prací na průzkum a těžbu polymetalických konkrecí v nevyhrazených dílech, které ve svém úhrnu tvoří 2 % celé oblasti mořského dna, která nebude Úřadem vyhrazena nebo neschválena pro těžbu podle čl. 162 odst. 2 písm. x).

4. Za účelem kritéria obsaženého v odst. 3 písm. c) se plán prací předložený společenstvím nebo konsorciem počítá na podílovém základě mezi dotčenými navrhujícími účastnickými státy podle čl. 4 odst. 2 této přílohy. Úřad může schválit plány prací spadající pod odst. 3 písm. c), jestliže stanoví, že takové schválení nedovoluje účastnickému státu nebo osobám, které navrhl, monopolizovat provádění činnosti v oblasti nebo bránit jiným účastnickým státům v činnosti v oblasti.

5. Nehledě na ustanovení odst. 3 písm. a) může Úřad po uplynutí prozatímního období, jak je stanoveno v článku 151, přijmout prostřednictvím pravidel, předpisů a postupů jiné postupy a kritéria slučitelné s touto úmluvou pro rozhodování o tom, kterým žadatelům budou schváleny plány prací v případech výběru žadatelů o navržený díl. Tyto postupy a kritéria zajistí schválení plánů prací na spravedlivém a nediskriminačním základě.

Článek 7

Výběr žadatelů o oprávnění k produkci

1. Šest měsíců po vstupu této úmluvy v platnost a poté každý čtvrtý měsíc přistoupí Úřad k posouzení žádostí o oprávnění k produkci předložených v bezprostředně předcházejícím období. Jestliže mohou být schváleny všechny takové žádosti bez překročení omezení produkce nebo porušení závazků Úřadu podle komoditní dohody nebo ujednání, jehož se stal stranou tak, jak je stanoveno v článku 151, vydá Úřad oprávnění, o které je žádán.

2. Tam, kde musí být mezi žadateli o oprávnění k produkci proveden výběr z důvodů omezení produkce uvedených v čl. 151 odst. 2 až 7 nebo z důvodu závazků Úřadu podle komoditní dohody nebo ujednání, jehož se stal stranou tak, jak je stanoveno v čl. 151 odst. 1, provede Úřad výběr na základě objektivních a nediskriminačních kritérií stanovených v jeho pravidlech, předpisech a postupech.

3. Při používání odstavce 2 dá Úřad přednost těm žadatelům, kteří:

- a) poskytují lepší záruku plnění se zřetelem na jejich finanční a technickou kvalifikaci a jejich plnění dříve schválených plánů prací, byly-li nějaké;
- b) s ohledem na to, na kdy je plánováno zahájení produkce, poskytují perspektivu rychlejších finančních zisků Úřadu;
- c) již vynaložili nejvíce zdrojů a úsilí na vyhledávání a průzkum.

4. Žadatelé, kteří nebyli vybráni, mají přednost v dalších obdobích, dokud neobdrží oprávnění k produkci.⁵ Výběr se provádí se zřetelem na potřebu zlepšit možnosti pro všechny účastnické státy, nehledě na jejich sociální a ekonomické zřízení nebo zeměpisnou polohu tak, aby se zamezilo diskriminaci vůči kterémukoli státu nebo zřízení při účasti na činnosti v oblasti a aby se zabránilo monopolizaci této činnosti.

6. Žádosti o oprávnění k produkci, pokud jde o vyhrazené díly, mají přednost vždy, když se produkce provádí na menším počtu vyhrazených dílů než nevyhrazených.

7. Rozhodnutí zmíněná v tomto článku se učiní co nejrychleji po uplynutí každého období.

Článek 8

Vyhrazování dílů

Každá žádost, kromě žádostí předložených podnikem nebo jakýmkoli jiným subjektem o vyhrazené díly, musí pokrývat celý díl, který nemusí být jedinou souvislou oblastí, avšak musí být dostatečně velký a mít dostatečnou odhadnutou tržní hodnotu tak, aby umožňoval dvě těžební činnosti. Žadatel uvede souřadnice rozdělující díl na dvě části se stejnou odhadní tržní hodnotou a předloží veškeré údaje, které získal, pokud jde o obě části. Aniž jsou dotčeny pravomoci Úřadu podle článku 17 této přílohy se údaje o polymetalických konkracích, které se mají předložit, mají týkat mapování, vzorkování, hustoty konkrací a obsahu kovů v nich. Do 45 dnů po obdržení těchto údajů označí Úřad část, která má být vyhrazena pouze pro provádění činnosti Úřadem prostřednictvím podniku nebo ve spojení s rozvojovými státy. Toto označení může být odloženo o dalších 45 dnů, jestliže Úřad požádá nezávislého experta, aby posoudil, zda veškeré údaje požadované tímto článkem byly předloženy. Označený díl se stane vyhrazeným dílem, jakmile bude schválen plán prací pro nevyhrazený díl a podepsána smlouva.

Článek 9

Činnost ve vyhrazených dílech

1. Podniku se dostane možnosti rozhodnout se, zda má v úmyslu provádět činnost v každém vyhrazeném dílu. Toto rozhodnutí může být učiněno kdykoli, pokud Úřad neobdrží oznámení podle odstavce 4; v takovém případě se podnik rozhodne v přiměřené době. Podnik se může rozhodnout těžit v těchto dílech prostřednictvím společných podniků s dotčeným státem nebo subjektem.
2. Podnik může uzavírat smlouvy o provádění části své činnosti v souladu s článkem 12 přílohy IV. Může rovněž vstupovat do společných podniků na provádění této činnosti s kterýmikoli subjekty, které si přejí a podle čl. 153 2 b) jsou oprávněny takovou činnost provádět. Při posuzování těchto společných podniků nabídne podnik účastnickým státům, které jsou rozvojovými státy, a jejich státním příslušníkům možnost efektivní účasti.
3. Úřad může ve svých pravidlech, předpisech a postupech stanovit věcné a procedurální požadavky a podmínky, pokud jde o tyto smlouvy a společné podniky.
4. Každý účastnický stát, který je rozvojovým státem; nebo jakákoli fyzická či právnická osoba, která byla navržena a je účinně kontrolována tímto nebo jiným rozvojovým státem, který je kvalifikovaným žadatelem; nebo jakákoli skupina takových výše uvedených subjektů; může Úřadu oznámit, že si přeje předložit plán prací podle článku 6 této přílohy, pokud jde o vyhrazený díl. Plán prací bude posouzen, jestliže se podnik v souladu s odstavcem 1 rozhodne, že nemá v úmyslu provádět činnost v tomto díle.

Článek 10

Přednost a priorita mezi žadateli

Provozovatel, který má schválený plán prací pouze pro průzkum, jak je stanoveno v čl. 3 odst. 4 písm. c) této přílohy, má přednost a prioritu mezi žadateli o plán prací pro těžbu, pokud jde o stejný díl a zdroje. Avšak tato přednost nebo priorita může být odňata, jestliže plnění provozovatele nebylo uspokojivé.

Článek 11

Společná ujednání

1. Smlouvy mohou obsahovat ustanovení o společných ujednáních mezi kontrahentem a Úřadem prostřednictvím podniku, a to formou společných podniků nebo účasti na produkci, jakož i formou jakýchkoli jiných společných ujednání, které mají stejnou ochranu proti revizi, pozastavení nebo ukončení platnosti, jakou mají smlouvy s Úřadem.
2. Kontrahenti, kteří vstupují do takových společných ujednání s podnikem, mohou být finančně pobízeni podle článku 13 této přílohy.
3. Společníci podniku ve společných podnicích odpovídají za platby požadované článkem 13 této přílohy v rozsahu svého podílu na těchto společných podnicích, s výhradou finančních pobídek, jak je v onom článku stanoveno.

Článek 12

Činnost prováděná podnikem

1. Činnost v oblasti prováděná podnikem podle čl. 153 odst. 2 písm. a) je upravena ustanoveními části XI, pravidly, předpisy a postupy Úřadu a jeho příslušnými rozhodnutími.
2. Každý plán prací předložený podnikem musí být doložen důkazy potvrzujícími jeho finanční a technické možnosti.

Článek 13

Finanční ustanovení smluv

1. Při přijímání pravidel, předpisů a postupů týkajících se finančních ustanovení smluv mezi Úřadem a subjekty uvedenými v čl. 153 odst. 2 písm. b) a při sjednávání finančních ustanovení v souladu s částí XI a v souladu s těmito pravidly, předpisy a postupy se bude Úřad řídit těmito cíli:
 - a) zajistit optimální příjmy Úřadu ze zisku z komerční produkce;
 - b) přilákat investice a technologii pro průzkum a těžbu v oblasti;
 - c) zajistit rovnost finančního zacházení a srovnatelné finanční závazky pro kontrahenty;
 - d) pobízet na jednotném a nediskriminačním základě kontrahenty, aby uzavírali společná ujednání s podnikem a s rozvojovými státy nebo jejich státními příslušníky a podporovali tak převod technologie výše uvedeným a aby podpořili výcvik personálu Úřadu a rozvojových států;
 - e) umožnit podniku účinně se zapojovat do těžby na mořském dně současně se subjekty uvedenými v čl. 153 odst. 2 písm. b); a

- f) zajistit, aby finanční pobídky kontrahentů podle odstavce 14 nebo podle smluvních ustanovení revidovaných v souladu s článkem 19 této přílohy nebo podle ustanovení článku 11 této přílohy, pokud jde o společné podniky, nevýústily v podporu kontrahentů tak, aby se jim dostávalo soutěžní výhody v poměru k vnitrozemským těžařům.

2. Vybírá se poplatek na správní náklady na zpracování žádosti o schválení plánu prací ve formě smlouvy, který je stanoven ve výši 500 000 USD na žádost. Rada přezkoumá čas od času výši poplatku, aby zajistila, že tento poplatek pokryje všechny vzniklé správní náklady. Jestliže správní náklady vzniklé na straně Úřadu při zpracování žádosti budou menší než stanovený poplatek, vrátí Úřad rozdíl žadateli.

3. Kontrahent platí roční stanovený poplatek 1 000 000 USD ode dne vstupu smlouvy v platnost. Bude-li schválený den zahájení tržní produkce odložen, protože vydání oprávnění k produkci v souladu s článkem 151 bylo zpožděno, bude roční stanovený poplatek po dobu odkladu suspendován. Ode dne zahájení komerční produkce platí kontrahent buď dávky z produkce, nebo roční stanovený poplatek podle toho, který z nich je větší.

4. Do roka od zahájení komerční produkce si kontrahent v souladu s odstavcem 3 zvolí svůj finanční příspěvek Úřadu buď:

- a) placením dávky z produkce; nebo
- b) placením kombinace dávky z produkce a podílu z čistého zisku.

5. a) Jestliže si kontrahent zvolí svůj finanční příspěvek Úřadu formou placení pouze dávky z produkce, stanoví se tato dávka procentuálně z tržní hodnoty zpracovaných kovů produkovaných z dílu, na nějž se vztahuje smlouva. Toto procento se stanoví takto:

- i) od 1. do 10. roku komerční produkce: 5 %
- ii) od 11. roku do ukončení komerční produkce: 12 %.

b) Uvedená tržní hodnota je výsledkem množství zpracovaných kovů produkovaných z polymetalických konkrecí vytěžených z dílu, na nějž se vztahuje smlouva, a průměrné ceny za tyto kovy v příslušném účetním roce, jak je určeno v odstavcích 7 a 8.

6. Jestliže si kontrahent zvolí svůj finanční příspěvek Úřadu formou placení kombinace dávky z produkce a podílu z čistého zisku, stanoví se platby takto:

a) Dávka z produkce se stanoví procentuálně z komerční hodnoty určené v souladu s písmenem b) ze zpracovaných kovů produkovaných z polymetalických konkrecí vytěžených z dílu, na nějž se vztahuje smlouva. Toto procento se stanoví takto:

- i) první období komerční produkce: 2 %
- ii) druhé období komerční produkce: 4 %.

Jestliže v druhém období komerční produkce, jak je stanoveno v písmenu d), návratnost investic v kterémkoli účetním roce, jak je stanoveno v písmenu m), klesne pod 15 % v důsledku placení čtyřprocentní dávky z produkce, činí v tomto účetním roce dávka z produkce 2 % namísto 4 %.

b) Uvedená tržní hodnota je výsledkem množství zpracovaných kovů produkovaných z polymetalických konkréci vytěžených z dílu, na něž se vztahuje smlouva, a průměrné ceny za tyto kovy v příslušném účetním roce, jak je stanoveno v odstavcích 7 a 8.

c) i) Podíl Úřadu na čistém zisku se odvozuje z té části kontrahentova čistého zisku, které bylo dosaženo těžbou zdrojů z dílu, na něž se vztahuje smlouva a jenž se dále uvádí jako dosažený čistý zisk.

ii) Podíl Úřadu na dosaženém čistém zisku se stanoví v souladu s tímto přírůstkovým schématem:

Část dosaženého čistého zisku	Podíl Úřadu	
	První období komerční produkce	Druhé období komerční produkce
Část představující návratnost investic, jež je větší než 0 %, ale menší než 10 %:	35%	40%
Část představující návratnost investic, jež je 10 % nebo více, ale méně než 20 %:	42,5%	50%
Část představující návratnost investic, jež je 20 % nebo více	50%	70%.

d) i) První období komerční produkce uvedené v písmenu a) a c) začíná v prvním účetním roce komerční produkce a končí v účetním roce, ve kterém kontrahentovy náklady na vývoj s úrokem na jejich nenávratnou část budou plně uhrazeny jeho čistým ziskem, jak je níže uvedeno. V prvním účetním roce, v němž vzniknou náklady na vývoj, se náklady na vývoj rovnají nákladům na vývoj sníženým o čistý zisk v tomto roce. V každém dalším účetním roce se nenávratné náklady na vývoj rovnají nenávratným nákladům na vývoj z konce předchozího účetního roku zvýšeným o úroky z nich ve výši 10 % ročně a o náklady na vývoj vzniklé v běžném účetním roce a sníženým o kontrahentův čistý zisk v běžném účetním roce. Účetní rok, ve kterém se nenávratné náklady na vývoj poprvé rovnají nule, je účetním rokem, ve kterém jsou kontrahentovy náklady na vývoj s úrokem na jejich nenávratnou

část plně obnoveny jeho čistým ziskem. Kontrahentův čistý zisk v kterémkoli účetním roce činí jeho hrubý zisk snížený o provozní náklady a o jeho platby Úřadu podle písmene c);

- ii) Druhé období komerční produkce se zahájí v účetním roce po ukončení prvního období komerční produkce a bude pokračovat do ukončení smlouvy.
- e) "Dosažený čistý zisk" znamená produkt kontrahentova čistého zisku a poměr nákladů na vývoj v těžebním sektoru ke kontrahentovým nákladům na vývoj. Jestliže se kontrahent zabývá těžbou, přepravou polymetalických konkrací a produkcí především tří zpracovávaných kovů, a to kobaltu, mědi a niklu, není výše dosažovaného čistého zisku menší než 25 % kontrahentova čistého zisku. S výhradou písmene n), ve všech ostatních případech včetně případů, kdy se kontrahent zabývá těžbou, přepravou polymetalických konkrací a produkcí především čtyř zpracovávaných kovů, a to kobaltu, mědi, manganu a niklu, může Úřad prostřednictvím pravidel, předpisů a postupů stanovit nejnižší úroveň, které mají stejný vztah ke každému případu, jako 25% nejnižší úroveň v případě tří kovů.
- f) "Čistý zisk kontrahenta" znamená kontrahentův hrubý zisk snížený o jeho provozní náklady a o návratnost jeho nákladů na vývoj, jak je stanoveno v písmenu j).
- g) i) Jestliže se kontrahent zabývá těžbou, přepravou polymetalických konkrací a produkcí zpracovávaných kovů, "kontrahentův hrubý zisk" znamená hrubé příjmy z prodeje zpracovávaných kovů a jakékoli další hotovosti, které lze rozumně považovat za dosažené provozem podle smlouvy v souladu s finančními pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
 - ii) Ve všech případech kromě případů vymezených v písmenech g), i) a n)
 - iii) znamená "kontrahentův hrubý zisk" hrubé příjmy z prodeje polozpracovaných kovů z polymetalických konkrací vytěžených z dílu, na který se vztahuje smlouva, a jakékoli další příjmy, které lze rozumně považovat za dosažené provozem podle smlouvy, v souladu s finančními pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
- h) "Kontrahentovy náklady na vývoj" znamenají:
 - i) veškeré výdaje vzniklé před zahájením komerční produkce, které se přímo týkají vývoje těžební kapacity dílu, na nějž se vztahuje smlouva, a operací s tím souvisejících; na provoz podle smlouvy ve všech případech kromě případů vymezených v písmenu n), v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami, mimo jiné včetně nákladů na strojový park, vybavení, plavidla, zpracovatelský podnik, výstavbu, budovy, pozemek, silnice, vyhledávání a průzkum v dílu, na nějž se vztahuje smlouva, výzkum a vývoj, úroky, potřebné nájmy, licence a poplatky; a

- ii) podobné výdaje, jako jsou ty, které jsou uvedeny v předchozím bodu i), vzniklé po zahájení komerční produkce a nezbytné pro provádění plánu prací, s výjimkou výdajů, které lze přičíst k provozním nákladům.
- i) Výtěžek z nakládání s kapitálovými aktivy a z tržní hodnoty těchto kapitálových aktiv, která již nejsou potřebná pro provoz podle smlouvy a která nebyla prodána, se odečte z kontrahentových nákladů na vývoj v příslušném účetním roce. Překročí-li tyto odečtené položky kontrahentovy náklady na vývoj, přičte se přebytek ke kontrahentovu hrubému zisku.
- j) Kontrahentovy náklady na vývoj vzniklé před zakončením komerční produkce uvedené v písmenech h) bodu i) a n) bodu iv) se hradí deseti stejnými ročními splátkami ode dne zahájení komerční produkce. Kontrahentovy náklady na vývoj vzniklé po zahájení komerční produkce uvedené v písmenech h) bodu ii) a n) bodu iv) se hradí nejvýše deseti stejnými ročními splátkami tak, aby byla zajištěna jejich úplná návratnost do ukončení smlouvy.
- k) "Kontrahentovy provozní náklady" znamenají veškeré výdaje vzniklé po zahájení komerční produkce při provozu těžební kapacity dílu, na něž se vztahuje smlouva, a při operacích s tím souvisejících; při provozu podle smlouvy v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami, mimo jiné včetně stanoveného ročního poplatku nebo dávky z produkce podle toho, co je vyšší, výdajů na mzdy, platy, zaměstnanecké výhody, materiál, služby, přepravy, zpracovatelské a odbytové náklady, úroky, užitkovou hodnotu, uchovávání mořského prostředí, režijní a správní náklady přímo se vztahující na provoz podle smlouvy a veškeré čisté provozní ztráty převedené dopředu či zpět, jak je níže uvedeno. Čisté provozní ztráty mohou být převedeny dopředu na dva po sobě jdoucí roky kromě posledních dvou let platnosti smlouvy, kdy mohou být převedeny zpět na předcházející dva roky.
- l) V případě, že se kontrahent zabývá těžbou, přepravou polymetalických konkréci a produkcí zpracovaných a polozpracovaných kovů, znamenají "náklady na vývoj těžebního sektoru" tu část kontrahentových nákladů na vývoj, která se přímo týká těžby zdrojů z dílu, na něž se vztahuje smlouva, v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami a s finančními pravidly, předpisy a postupy Úřadu, mimo jiné včetně poplatku za žádost, ročního stanoveného poplatku a tam, kde je to použitelné, nákladů na vyhledávání a průzkum v dílu, na něž se vztahuje smlouva, a části výzkumných a vývojových nákladů.
- m) "Návratnost investic" znamená v kterémkoli účetním roce poměr čistého zisku v tomto roce k nákladům na vývoj těžebního sektoru. Náklady na vývoj těžebního sektoru pro účely tohoto písmena zahrnují výdaje na nové nebo náhradní vybavení v těžebním sektoru snížené o původní náklady na nahrazované vybavení.
- n) Jestliže se kontrahent zabývá pouze těžbou:
- i) "dosažený čistý zisk" znamená celý kontrahentův čistý zisk;
- ii) "kontrahentův čistý zisk" je shodný s vymezením v písmenu f);

- iii) "kontrahentův hrubý zisk" znamená hrubé příjmy z prodeje polymetalických konkrací a jakoukoli další hotovost, kterou lze rozumně považovat za dosaženou provozem podle smlouvy v souladu s finančními pravidly, předpisy a postupy Úřadu;
- iv) "kontrahentovy náklady na vývoj" znamenají veškeré výdaje vzniklé před zahájením komerční produkce, jak je stanoveno v písmenu h) bodu i), a veškeré výdaje vzniklé po zahájení komerční produkce, jak je uvedeno v písmenu h) bodu ii), které se přímo týkají těžby zdrojů z dílu, na něž se vztahuje smlouva, v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami;
- v) "kontrahentovy provozní náklady" znamenají kontrahentovy provozní náklady, jak je uvedeno v písmenu k), které se přímo týkají těžby zdrojů z dílu, na něž se vztahuje smlouva, v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami;
- vi) "návratnost investic" znamená v kterémkoli účetním roce poměr kontrahentova čistého zisku v tomto roce ke kontrahentovým nákladům na vývoj. Pro účely výpočtu tohoto poměru kontrahentovy náklady na vývoj zahrnují výdaje na nové nebo náhradní vybavení snížené o původní náklady na nahrazované vybavení.
- o) Náklady uvedené v písmenech h), k), l) a n) týkající se úroků placených kontrahentem jsou povoleny v té míře a za okolností, ve kterých Úřad podle čl. 4 odst. 1 této přílohy schválí poměr aktiv a pasiv a úrokové sazby jako přiměřené se zřetelem ke stávající obchodní praxi.
- p) Náklady uvedené v tomto odstavci nelze vykládat tak, že zahrnují platby daní z příjmu společností nebo podobné poplatky vybírané státy, pokud jde o provoz kontrahenta.

7. a) "Zpracované kovy" uvedené v odstavcích 5 a 6 znamenají kovy v nejsurovější formě, ve které se s nimi obvykle obchoduje na mezinárodních termínových trzích. Za tímto účelem Úřad ve svých finančních pravidlech, předpisech a postupech konkretizuje příslušný mezinárodní termínový trh. Pokud jde o kovy, s nimiž se neobchoduje na termínových trzích, "zpracované kovy" znamenají kovy v nejsurovější formě, ve které se s nimi obvykle obchoduje při reprezentativních termínových obchodech.

b) Jestliže Úřad nemůže jinak stanovit množství zpracovaných kovů produkovaných z polymetalických konkrací vytěžených z dílu, na něž se vztahuje smlouva, jak je uvedeno v odst. 5 písm. b) a odst. 6 písm. b), stanoví se množství podle obsahu kovu v konkracích podle koeficientu kovu získaného zpracováním a podle jiných příslušných faktorů, v souladu s pravidly, předpisy a postupy Úřadu a ve shodě s obecně uznávanými účetními zásadami.

8. Jestliže některý mezinárodní termínový trh je reprezentativním cenovým mechanismem pro zpracované kovy, polymetalické konkrce a polozpracované kovy z konkrce, použije se průměrné ceny z tohoto trhu. Ve všech ostatních případech Úřad po poradě s kontrahentem stanoví přiměřenou cenu uvedených produktů v souladu s odstavcem 9.

9. a) Veškeré náklady, výdaje, zisk a příjmy a všechna stanovení ceny a hodnoty uvedené v tomto článku jsou výsledkem volného trhu nebo termínových obchodů. Není-li jich, stanoví je po poradě s kontrahentem Úřad tak, jako kdyby byly výsledkem volného trhu nebo termínových obchodů, se zřetelem na příslušné obchody na jiných trzích.

b) Aby se zajistilo dodržování a vynutitelnost ustanovení tohoto odstavce, řídí se Úřad zásadami pro termínové obchody a jejich výkladem, přijatými Komisí Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů pro nadnárodní společnosti, Skupinou expertů pro daňové smlouvy mezi rozvojovými a rozvinutými zeměmi, jakož i jinými mezinárodními organizacemi, a stanoví ve svých pravidlech, předpisech a postupech jednotná a mezinárodně přijatelná účetní pravidla a postupy, jakož i způsoby výběru pro Úřad přijatelných autorizovaných nezávislých účetních kontrahentem, a to za účelem kontroly dodržování uvedených pravidel, předpisů a postupů.

10. V souladu s finančními pravidly, předpisy a postupy Úřadu poskytne kontrahent účetním takové finanční údaje, které potřebují k tomu, aby určili, že tento článek je dodržován.

11. Veškeré náklady, výdaje, zisk a příjmy a všechny ceny a hodnoty zmíněné v tomto článku se stanoví v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami a s finančními pravidly, předpisy a postupy Úřadu.

12. Platby Úřadu podle odstavců 5 a 6 se provádějí ve volně směnitelných měnách anebo měnách, jež jsou volně dostupné a efektivně použitelné na hlavních zahraničních devizových trzích, nebo podle volby kontrahenta v ekvivalentech zpracovaných kovů za tržní hodnotu. Tržní hodnota se stanoví v souladu s odst. 5 písm. b). Volně směnitelné měny a měny, jež jsou volně dostupné a účinně použitelné na hlavních zahraničních devizových trzích, se v souladu s převládající měnovou praxí určí v pravidlech, předpisech a postupech Úřadu.

13. Veškeré finanční závazky kontrahenta vůči Úřadu, jakož i všechny poplatky, náklady, výdaje, zisk a příjmy uvedené v tomto článku se upraví tak, že budou vyjádřeny v konstantních hodnotách v poměru k základnímu roku.

14. Úřad může se zřetelem na jakákoli doporučení Komise pro hospodářské plánování a Právní a technické komise přijímat pravidla, předpisy a postupy stanovící na jednotném a nediskriminačním základě pobídky pro kontrahenty k dosažení cílů stanovených v odstavci 1.

15. V případě sporu mezi Úřadem a kontrahentem o výklad nebo použití finančních ustanovení smlouvy kterákoli ze stran sporu může předložit spor závazné

obchodní arbitráži, pokud se obě strany nedohodnou urovnat spor jinými prostředky v souladu s čl. 188 odst. 2.

Článek 14

Předávání údajů

1. V souladu s pravidly, předpisy a postupy Úřadu a v souladu s ustanoveními a podmínkami plánu prací předává provozovatel Úřadu v intervalech stanovených Úřadem veškeré údaje, které jsou nezbytné a důležité k účinnému výkonu pravomocí a funkcí hlavních orgánů Úřadu, pokud jde o díl, na nějž se vztahuje plán prací.

2. Předané údaje majetkového charakteru týkající se dílu, na nějž se vztahuje plán prací, mohou být použity pouze pro účely stanovené tímto článkem. Údaje, které jsou nezbytné pro stanovení pravidel, předpisů a postupů Úřadu týkajících se ochrany mořského prostředí a bezpečnosti plavby, se nepovažují za údaje majetkového charakteru.

3. Údaje majetkového charakteru předané Úřadu prospektory, žadateli o smlouva či kontrahenty nesmí Úřad poskytnout podniku nebo komukoli vně Úřadu; avšak údaje o vyhrazených dílech mohou být podniku poskytnuty. Takové údaje předané takovými osobami podniku nesmí podnik poskytnout Úřadu nebo komukoli vně Úřadu.

Článek 15

Výcvikové programy

Kontrahent sestaví praktické programy pro výcvik personálu Úřadu a rozvojových států, včetně účasti tohoto personálu na veškeré činnosti v oblasti, která je předmětem smlouvy v souladu s čl. 144 odst. 2.

Článek 16

Výlučné právo na průzkum a těžbu

Podle části XI a podle svých pravidel, předpisů a postupů stanovených Úřadem udělí Úřad provozovateli výlučné právo na průzkum a těžbu v dílu, na který se vztahuje plán prací týkající se určité kategorie zdrojů, a zajistí, aby žádný jiný subjekt neprováděl činnost týkající se jiné kategorie zdrojů ve stejném dílu způsobem, který by mohl zasahovat do činnosti provozovatele. Provozovatel má jistotu držby v souladu s čl. 153 odst. 6.

Článek 17

Pravidla, předpisy a postupy Úřadu

1. Úřad přijme a jednotně použije pravidla, předpisy a postupy v souladu s čl. 160 odst. 2 písm. f) bodem ii) a s čl. 162 odst. 2 písm. o) bodem ii) pro výkon svých funkcí stanovených v části XI, mimo jiné v těchto záležitostech:

a) správní postupy týkající se vyhledávání, průzkumu a těžby v oblasti;

- b) provoz:
- i) rozsah dílu;
 - ii) délka provozu;
 - iii) požadavky na plnění včetně ujištění podle čl. 4 odst. 6 písm. c) této přílohy;
 - iv) kategorie zdrojů;
 - v) zřeknutí se dílů;
 - vi) zprávy o průběhu prací;
 - vii) předkládání údajů;
 - viii) inspekce a dohled nad provozem;
 - ix) předcházení zasahování do jiné činnosti v mořském prostředí;
 - x) převod práv a závazků kontrahentem;
 - xi) postupy pro převod technologie rozvojovým státům v souladu s článkem 144 a pro jejich přímou účast;
 - xii) těžební kritéria a praxe, včetně těch, které se týkají bezpečnosti provozu, zachovávání zdrojů a ochrany mořského prostředí;
 - xiii) definice komerční produkce;
 - xiv) kvalifikační kritéria pro žadatele.
- c) finanční záležitosti:
- i) vytvoření jednotných a nediskriminačních nákladových a účetních pravidel, jakož i metody výběru auditorů;
 - ii) rozdělení zisku z provozu;
 - iii) pobídky uvedené v článku 13 této přílohy;
- d) provádění rozhodnutí učiněných podle čl. 151 odst. 10 a podle čl. 164 odst. 2 písm. d).

2. Pravidla, předpisy a postupy týkající se následujících bodů musí plně vyjadřovat níže uvedená objektivní kritéria:

- a) Rozsah dílů:

Úřad stanoví přiměřený rozsah dílů pro průzkum, které mohou být dvakrát větší než díly pro těžbu, aby tak umožnil intenzivní průzkumné práce. Rozsah dílu se vypočte tak, aby vyhovoval požadavkům článku 8 této přílohy o

vyhrazování dílů, jakož i produkčním požadavkům slučitelným s článkem 151 v souladu s ustanoveními smlouvy, se zřetelem na dosažený stav technologie těžby na mořském dnu a na příslušnou přírodní charakteristiku dílu. Díly nesmí být ani menší ani větší, než je nutné k dosažení tohoto účelu.

b) Délka provozu:

- i) vyhledávání se provádí bez časového omezení;
- ii) průzkum by měl být dostatečně dlouhý tak, aby se umožnilo získat důkladný přehled o konkrétním dílu, návrhy a konstrukci těžebního zařízení pro tento díl, návrhy a konstrukci malých a středních zpracovatelských závodů za účelem ověření těžebních a zpracovatelských systémů;
- iii) délka těžby by se měla vztahovat na ekonomickou životnost těžebního projektu, se zřetelem na takové faktory, jako je vyčerpání rudných zdrojů, životnost těžebního zařízení a zpracovatelských prostředků a komerční schůdnost. Těžba by měla být dostatečně dlouhá tak, aby umožnila komerční těžbu zdrojů z dílu, a měla by zahrnovat přiměřenou časovou lhůtu na stavbu těžebních a zpracovatelských systémů komerčního rozsahu, během níž by se neměla vyžadovat komerční produkce. Celková doba těžby by však měla být též dostatečně krátká tak, aby dala Úřadu možnost pozměnit ustanovení a podmínky plánu prací v době, kdy usoudí, že obnovení je v souladu s pravidly, předpisy a postupy, které přijal po schválení plánu prací.

c) Požadavky na plnění:

Úřad vyžaduje, aby v období průzkumu provozovatel vynakládal pravidelné výdaje, jež jsou v rozumném poměru k rozsahu dílu, na něž se vztahuje plán prací, a výdaje, které je možno očekávat od poctivého provozovatele, který má v úmyslu začlenit díl do komerční produkce v časových mezích stanovených Úřadem. Požadované výdaje by neměly být stanoveny na tak vysoké úrovni, která by odradila možné provozovatele s méně nákladnou technologií, než je ta, která se převážně používá. Úřad stanoví maximální časový interval od završení fáze průzkumu do zahájení fáze těžby tak, aby se dosáhlo komerční produkce. Při určování tohoto intervalu by Úřad měl vzít v úvahu, že stavba rozsáhlých těžebních a zpracovatelských systémů nemůže být zahájena, dokud nebude ukončena fáze průzkumu a zahájena fáze těžby. Proto by měl interval na začlenění dílu do komerční produkce brát v úvahu dobu nezbytnou k této stavbě po završení fáze průzkumu a rozumný ohled by měl být brán na nevyhnutelná zpoždění oproti plánu stavby. Jakmile se dosáhne komerční produkce, bude Úřad vyžadovat od provozovatele, v rozumných mezích a s ohledem na všechny příslušné faktory, aby udržoval komerční produkci po dobu plánu prací.

d) Kategorie zdrojů:

Při určování kategorií zdrojů, se zřetelem na které může být schválen plán prací, klade Úřad mimo jiné důraz na tyto skutečnosti:

- i) že některé zdroje vyžadují použití podobných těžebních metod; a
- ii) že některé zdroje mohou být těženy současně bez nežádoucího vzájemného zasahování mezi provozovateli těžícími různé v tomtéž dílu.

Žádné ustanovení tohoto písmena nebrání Úřadu, aby neschválil plán prací na více než jednu kategorii zdrojů v tomtéž dílu témuž žadateli.

- e) Zřeknutí se dílů:

Provozovatel má právo kdykoli se bez sankce zříci všech nebo části svých práv k dílu, na nějž se vztahuje plán prací.

- f) Ochrana mořského prostředí:

Budou vypracována pravidla, předpisy a postupy, aby byla zajištěna účinná ochrana mořského prostředí před škodlivými následky bezprostředně vyplývajícími z činnosti v oblasti nebo ze zpracovávání nerostů vytěžených z těžebního místa na plavidlech bezprostředně nad tímto místem, se zřetelem na rozsah, ve kterém tyto škodlivé následky bezprostředně vyplývají z vrtání, bagrování, vzorkování a výkopů, jakož i ze shazování a vypouštění usazenin, nečistot a jiných odpadových látek do mořského prostředí.

- g) Komerční produkce:

Komerční produkce se považuje za zahájenou, jestliže se provozovatel zabývá trvalou a rozsáhlou těžební činností, která vynáší dostatečné množství materiálu, že je zjevné, že hlavním cílem je rozsáhlá produkce a nikoli produkce zaměřená na získání informací, analýzu nebo zkoušky vybavení nebo zařízení.

Článek 18

Sankce

1. Kontrahentova práva podle dotčené smlouvy mohou být pozastavena nebo ukončena pouze v těchto případech:

- a) jestliže přes varování Úřadu provozovatel provádí svou činnost způsobem, který vede k vážnému, trvalému a svévolnému porušování základních podmínek smlouvy, části XI a pravidel, předpisů a postupů Úřadu; nebo
- b) jestliže kontrahent nesplnil konečné závazné rozhodnutí orgánu pro urovnávání sporů, který je v daném případě příslušný.

2. V případě porušení smlouvy, na které se nevztahuje odst. 1 písm. a), nebo namísto pozastavení nebo ukončení podle odst. 1 písm. a) Úřad může kontrahentovi uložit peněžité sankce úměrné závažnosti tohoto porušení.

3. S výjimkou mimořádných příkazů podle čl. 162 odst. 2 písm. w) Úřad nemůže vykonat rozhodnutí o peněžitých sankcích, pozastavení nebo ukončení, pokud nebyla

kontrahentovi poskytnuta přiměřená možnost vyčerpat právní opravné prostředky, jichž může použít podle části XI, oddíl 5.

Článek 19

Revize smlouvy

1. Jestliže vznikly nebo je pravděpodobné, že vzniknou takové okolnosti, které by podle názoru kterékoli strany učinily smlouvu nerovnoprávnou, neproveditelnou anebo by znemožnily dosažení cílů stanovených ve smlouvě anebo v části XI, zahájí strany jednání, aby jej odpovídajícím způsobem revidovaly.

2. Každá smlouva uzavřená v souladu s čl. 153 odst. 3 může být revidována jen se souhlasem stran.

Článek 20

Převod práv a závazků

Práva a závazky vyplývající ze smlouvy mohou být převáděny pouze se souhlasem Úřadu a v souladu s pravidly, předpisy a postupy Úřadu. Úřad neodmítne bezdůvodně souhlas s převodem, jestliže předpokládaný nabyvatel je ve všech ohledech kvalifikovaným žadatelem, převezme-li veškeré závazky převodce a nezíská-li převodem plán prací, jehož schválení je zakázáno podle čl. 6 odst. 3 písm. c) této přílohy.

Článek 21

Použitelné právo

1. Smlouva se řídí ustanoveními smlouvy, pravidly, předpisy a postupy Úřadu, částí XI a jinými pravidly mezinárodního práva, která nejsou neslučitelná s touto úmluvou.

2. Jakékoli konečné rozhodnutí vynesené soudem nebo tribunálem, který má podle této úmluvy jurisdikci týkající se práv a závazků Úřadu a kontrahenta, je vykonatelné na území každého účastnického státu.

3. Žádný účastnický stát nemůže uložit kontrahentovi podmínky, které se neslučují s ustanoveními části XI. Avšak použití státem právních předpisů o životním prostředí nebo jiných právních předpisů, které jsou přísnější než pravidla, předpisy a postupy Úřadu stanovené podle čl. 17 odst. 2 písm. f) této přílohy, na jím navržené kontrahenty nebo na plavidla plující pod jeho vlajkou, se nepovažuje za neslučitelné s částí XI.

Článek 22

Odpovědnost

Kontrahent nese odpovědnost za škodu vyplývající z protiprávního chování při provádění operací, přičemž se vezmou v úvahu jednání a opomenutí Úřadu, která tomu napomohla. Podobně nese Úřad odpovědnost za škodu vyplývající z

protiprávního chování při výkonu svých pravomocí a funkcí, včetně porušení povinností podle čl. 168 odst. 2, přičemž se vezmou v úvahu jednání a opomenutí kontrahenta, která tomu napomohla. V každém případě se odpovědnost vztahuje na skutečnou škodu.

PŘÍLOHA IV

STATUS PODNIKU

Článek 1

Cíle

1. Podnik je orgánem Úřadu, který podle čl. 153 odst. 2 písm. a) přímo provádí činnost v oblasti, jakož i přepravu, zpracovávání a odbyt nerostů vytěžených v oblasti.
2. Při uskutečňování svých cílů a při výkonu svých funkcí postupuje podnik v souladu s ustanoveními této úmluvy a s pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
3. Při využívání zdrojů oblasti podle odstavce 1 postupuje podnik, s výhradou ustanovení této úmluvy, v souladu se zásadami řádného obchodního řízení.

Článek 2

Vztah k Úřadu

1. Podle článku 170 jedná podnik v souladu s obecnými zásadami vytyčenými Shromážděním a v souladu se směrnicemi Rady.
2. S výhradou odstavce 1 podnik požívá autonomie při provádění svých operací.
3. Žádné z ustanovení této úmluvy nečiní podnik odpovědným za jednání nebo závazky Úřadu a Úřad odpovědným za jednání nebo závazky podniku.

Článek 3

Omezení odpovědnosti

Aniž je dotčen čl. 11 odst. 3 této přílohy, žádný člen Úřadu nenese odpovědnost za činy nebo závazky podniku pouze z důvodu svého členství.

Článek 4

Struktura podniku

Podnik má řídicí výbor, generálního ředitele a zaměstnance, kteří jsou nezbytní k výkonu jeho funkcí.

Článek 5

Řídicí výbor

1. Řídicí výbor se skládá z 15 členů volených Shromážděním v souladu s čl. 160 odst. 2 písm. c). Při volbě členů řídicího výboru se bere náležitý ohled na zásadu spravedlivého zeměpisného zastoupení. Při navrhování kandidátů na volbu do řídicího výboru mají členové Úřadu na paměti potřebu navrhnout kandidáty nejvyšší úrovně

znalostí a s kvalifikací v příslušných oborech tak, aby byl zajištěn provoz a úspěch podniku.

2. Členové řídicího výboru jsou voleni na období čtyř let a mohou být znovuzvoleni, přičemž se bere náležitý zřetel na zásadu rotace členství.

3. Členové řídicího výboru zůstanou ve svých funkcích až do zvolení svých nástupců. Jestliže se uvolní místo člena řídicího výboru, zvolí Shromáždění v souladu s čl. 160 odst. 2 písm. c) nového člena na zbytek volebního období jeho předchůdce.

4. Členové řídicího výboru působí sami za sebe. Při výkonu svých povinností nežadají ani nepřijímají pokyny od žádné vlády nebo od jakéhokoli jiného zdroje. Členové Úřadu dodržují nezávislý charakter členů řídicího výboru a zdrží se všech pokusů ovlivňovat kteréhokoli z nich při výkonu jeho povinností.

5. Každému členu řídicího výboru se vyplácí odměna z prostředků podniku. Výši odměny stanoví Shromáždění na doporučení Rady.

6. Řídicí výbor zpravidla působí v hlavním sídle podniku a schází se tak často, jak to vyžaduje činnost podniku.

7. Dvě třetiny členů řídicího výboru tvoří kvórum.

8. Každý člen řídicího výboru má jeden hlas. Všechny otázky, kterými se řídicí výbor zabývá, se rozhodují většinou hlasů členů řídicího výboru. Člen se zdrží hlasování o otázce, která se dotýká jeho zájmů.

9. Každý člen Úřadu může požádat řídicí výbor o informaci, která se zvláště dotýká jeho zájmů. Řídicí výbor se vynasnaží takovou informaci poskytnout.

Článek 6

Pravomoci a funkce řídicího výboru

Řídicí výbor řídí provoz podniku. S výhradou ustanovení této úmluvy vykonává řídicí výbor pravomoci nezbytné k plnění cílů podniku, včetně:

- a) volby předsedy z řad svých členů;
- b) přijímání svého jednacího řádu;
- c) sestavování a předkládání formálních písemných plánů prací Radě v souladu s čl. 153 odst. 3 a s čl. 162 odst. 2 písm. j);
- d) vypracovávání plánů prací a programů při provádění činnosti zmíněné v článku 170;
- e) přípravy a předkládání žádostí Radě o oprávnění k produkci v souladu s čl. 151 odst. 2 až 7;

- f) zmocňování k jednání o získávání technologie, včetně technologie stanovené v čl. 5 odst. 3 písm. a), c) a d) přílohy III, a schvalování výsledků takových jednání;
- g) stanovení podmínek a zmocňování k jednání o společných podnicích a o jiných formách společných ujednání zmíněných v člancích 9 a 11 přílohy III a schvalování výsledků takových jednání;
- h) doporučování Shromáždění, jaká část čistého zisku podniku má být ponechána jako rezerva v souladu s čl. 160 odst. 2 písm. f) a s článkem 10 této přílohy;
- i) schvalování ročního rozpočtu podniku;
- j) zmocňování k obstarání zboží a služeb v souladu s čl. 12 odst. 3 této přílohy;
- k) předkládání výroční zprávy Radě v souladu s článkem 9 této přílohy;
- l) předkládání Radě a jejím prostřednictvím Shromáždění ke schválení návrhů pravidel týkajících se organizace, řízení, jmenování a propouštění zaměstnanců podniku a přijímání předpisů provádějících tato pravidla;
- m) vypůjčování si prostředků a poskytování takové záruky nebo jiné jistoty tak, jak se rozhodne v souladu s čl. 11 odst. 2 této přílohy;
- n) vstup do jakýchkoli právních řízení, dohod a transakcí a provádění jakýchkoli jiných akcí v souladu s článkem 13 této přílohy;
- o) s výhradou souhlasu Rady delegování svých pravomocí, které se nevykonávají podle volného uvážení, generálnímu řediteli a svým výborům.

Článek 7

Generální ředitel a zaměstnanci podniku

1. Shromáždění na základě doporučení Rady a návrhu řídicího výboru zvolí generálního ředitele podniku, který není členem řídicího výboru. Generální ředitel působí po stanovené období, které nesmí přesáhnout pět let, a může být znovu zvolen na další období.
2. Generální ředitel je právním představitelem a hlavním výkonným úředníkem podniku; je bezprostředně odpovědný řídicímu výboru za provoz podniku. Odpovídá za organizaci, řízení, jmenování a propouštění zaměstnanců podniku v souladu s pravidly a předpisy zmíněnými v čl. 6 písm. l) této přílohy. Bez práva hlasovat se zúčastňuje schůzí řídicího výboru, jakož i Shromáždění a Rady, pokud se zabývají otázkami týkajícími se podniku.
3. Při náboru a přijímání zaměstnanců a při stanovení jejich služebních podmínek je třeba se především řídit nutností zajistit co nejvyšší úroveň výkonnosti a technických znalostí. S výhradou tohoto požadavku je třeba náležitě dbát toho, aby zaměstnanci byli vybíráni podle zásady spravedlivého zeměpisného zastoupení.

4. Při výkonu svých povinností generální ředitel a zaměstnanci nežadají ani nepřijímají pokyny od žádné vlády nebo od jakéhokoli jiného zdroje vně podniku. Vystříhají se každého jednání, které by se neslučovalo s jejich postavením mezinárodních úředníků podniku. Každý účastnický stát se zavazuje, že bude dbát výlučné mezinárodní povahy úkolů generálního ředitele a zaměstnanců a že se nebude snažit je při výkonu jejich úkolů ovlivňovat.

5. Povinnosti stanovené v čl. 168 odst. 2 se rovněž vztahují na zaměstnance podniku.

Článek 8

Sídlo

Podnik má svoji hlavní úřadovnu v sídle Úřadu. Podnik může zřídit jiné úřadovny a zařízení na území kteréhokoli účastnického státu se souhlasem tohoto účastnického státu.

Článek 9

Zprávy a finanční výkazy

1. Nejpozději do tří měsíců po skončení každého finančního roku předkládá podnik Radě k posouzení výroční zprávu obsahující ověřený závěrečný výkaz o stavu svých účtů a v přiměřených časových intervalech poskytuje Radě souhrnný výkaz o svém finančním postavení, jakož i výkaz o zisku a ztrátách ukazující výsledky jeho operací.

2. Podnik publikuje svou výroční zprávu a takové jiné zprávy, které uzná za vhodné.

3. Všechny zprávy a finanční výkazy zmíněné v tomto článku se zasílají členům Úřadu.

Článek 10

Rozdělení čistého zisku

1. S výhradou odstavce 3 odvádí podnik Úřadu platby podle článku 13 přílohy III nebo jejich ekvivalent.

2. Na základě doporučení řídicího výboru rozhodne Shromáždění, jaká část čistého zisku podniku bude ponechána jako rezerva podniku. Zbytek bude převeden na Úřad.

3. Během počátečního období, které podnik potřebuje k tomu, aby se stal soběstačným, a které nepřekročí 10 let od zahájení jeho tržní produkce, vyjme Shromáždění podnik z plateb uvedených v odstavci 1 a veškerý čistý zisk podniku ponechá jako jeho rezervu.

Článek 11

Finance

1. Prostředky podniku zahrnují:
 - a) platby obdržené od Úřadu v souladu s čl. 173 odst. 2 písm. b);
 - b) dobrovolné příspěvky účastnických států poskytnuté na finanční činnost podniku;
 - c) výpůjčky podniku v souladu s ustanoveními odstavců 2 a 3;
 - d) zisk podniku z jeho činnosti;
 - e) jiné prostředky poskytnuté podniku, které mu umožňují co nejdříve zahájit provoz a vykonávat své funkce.
2.
 - a) Podnik má pravomoc vypůjčovat si prostředky a může podle vlastního rozhodnutí poskytovat záruky anebo jiné jistoty. Před veřejným prodejem svých obligací na finančních trzích nebo v měně některého účastnického státu musí podnik nejdříve získat souhlas tohoto účastnického státu. Celkovou výši výpůjček schvaluje na základě doporučení řídicího výboru Rada.
 - b) Účastnické státy vyvinou veškeré smysluplné úsilí, aby podpořily žádosti podniku o půjčky na kapitálových trzích a od mezinárodních finančních institucí.
3.
 - a) Podnik je opatřen prostředky nezbytnými k průzkumu a k těžbě na jednom těžebním místě a k přepravě, zpracování a k odbytu z něho vytěžených nerostů a získaného niklu, mědi, kobaltu a manganu a k pokrytí svých počátečních správních výdajů. Výši uvedených prostředků a kritéria a faktory pro jejich úpravu zahrne Přípravná komise do návrhu pravidel, předpisů a postupů Úřadu.
 - b) Všechny účastnické státy poskytnou podniku formou dlouhodobých bezúročných půjček částku rovnající se polovině prostředků zmíněných v písmenu a), a to v souladu s příspěvkovou stupnicí pro řádný rozpočet Organizace spojených národů platnou v době, kdy jsou příspěvky poskytovány, a přizpůsobenou tak, aby brala v úvahu státy, které nejsou členy Organizace spojených národů. Za dluhy, které podniku vzniknou navýšením prostředků o druhou polovinu, se všechny účastnické státy zaručí v souladu se stejnou stupnicí.
 - c) V případě, že souhrn finančních příspěvků účastnických států je menší než prostředky stanovené podniku podle písmene a), prozkoumá Shromáždění na svém prvním zasedání výši nedostávajících se prostředků a se zřetelem na závazek účastnických států podle písmene a) a b) a na doporučení Přípravné komise přijme konsensem opatření zabývající se tímto nedostatkem.
 - d) i) Každý účastnický stát buď do 60 dnů po vstupu této úmluvy

platnost, anebo do 30 dnů po uložení své ratifikační listiny

nebo listiny o přistoupení, podle toho, co nastane později,

uloží u podniku neodvolatelné, nepřevoditelné a bezúročné vlastní

směnky ve výši podílu tohoto účastnického státu na bezúročných půjčkách podle odst. 3 písm. b).

- ii) V nejbližší prakticky možné lhůtě po vstupu této úmluvy v platnost a poté v ročních nebo v jiných vhodných časových intervalech připraví řídicí výbor přehled rozsahu a časového rozvrhu požadavků na prostředky na jeho správní výdaje a na provádění činnosti podnikem v souladu s článkem 170 a s článkem 12 této přílohy.
- iii) Na základě toho oznámí podnik prostřednictvím Úřadu účastnickým státům jejich příslušné podíly na prostředcích v souladu s odst. 3 písm. b), jež jsou pro takové výdaje nezbytné. Pokud jde o bezúročné půjčky, podnik inkasuje takové částky vlastních smének, které budou nezbytné pro pokrytí výdajů uvedených v přehledu.
- iv) Po obdržení tohoto oznámení poskytnou účastnické státy v souladu s odst. 3 písm. b) své příslušné podíly záruk za dluhy podniku.
 - e) i) Na základě žádosti podniku mohou účastnické státy poskytnout dodatečnou záruku za dluhy v souladu se stupnicí uvedenou v písmenu b).
 - ii) Místo záruk za dluhy může účastnický stát poskytnout podniku příspěvek ve výši rovnající se té části dluhů, která by jinak podléhala záruce.
- f) Splácení úročených půjček má přednost před splácením bezúročných půjček. Splácení bezúročných půjček musí být v souladu s přehledem přijatým na základě doporučení Rady a na radu řídicího výboru Shromážděním. Při výkonu této funkce se řídicí výbor podniku řídí příslušnými ustanoveními pravidel, předpisů a postupů Úřadu; tato pravidla, předpisy a postupy vezmou v úvahu prvořadý význam toho, aby byl zajištěn provoz podniku a zejména jeho finanční nezávislost.
- g) Prostředky se podniku poskytují ve volně směnitelných měnách anebo měnách, jež jsou volně dostupné a účinně použitelné na hlavních zahraničních měnových trzích. Tyto měny jsou definovány v pravidlech, předpisech a postupech Úřadu v souladu s převládající mezinárodní měnovou praxí. S výhradou ustanovení odstavce 2 nebude žádný účastnický stát zachovávat nebo zavádět omezení týkající se držby, používání anebo směňování těchto prostředků podnikem.

- h) "Záruka za dluhy" znamená slib účastnického státu věřitelům podniku, že poté, co mu oznámí, že podnik je v prodlení, uhradí jim tu částku finančních závazků podniku, která je zárukou kryta a která na něj v souladu s příslušnou stupnicí připadá. Postupy pro uhrazení těchto závazků se shodují s pravidly, předpisy a postupy Úřadu.
4. Prostředky a obchodní jmění podniku se vedou odděleně od prostředků a obchodního jmění Úřadu. Tento článek nebrání podniku, aby se dohodl s Úřadem ohledně zařízení, zaměstnanců a služeb, jakož i ohledně úhrady správních výdajů zaplacených jedním z nich jménem druhého.
5. Záznamy, knihy a účty podniku, včetně jeho výročních finančních výkazů, jsou každoročně kontrolovány nezávislým auditorem jmenovaným Radou.

Článek 12

Provoz

1. Podnik předkládá Radě návrhy na provádění činnosti v souladu s článkem 170. Tyto návrhy zahrnují v souladu s čl.153 odst. 3 formální písemný plán prací týkající se činnosti v oblasti a veškeré jiné informace a údaje, které mohou být čas od času požadovány pro jeho posouzení Právní a technickou komisí a pro schválení Radou.
2. Po schválení Radou provede podnik projekt na základě formálního psaného plánu prací zmíněného v odstavci 1.
3. a) Nemá-li podnik k dispozici zboží a služby nutné ke svému provozu, může si je opatřit. Za tím účelem uzavírá smlouvy s navrhovateli, kteří na jeho výzvu nabídnou nejvýhodnější spojení jakosti, ceny a dodací lhůty.
- b) Je-li více než jedna taková výhodná nabídka, uzavře se smlouva:
- i) s náležitou pozorností a v souladu se zásadou nediskriminace na základě politických nebo jiných úvah, které nemají vztah k provozu; a
- ii) v souladu se směrnicemi schválenými Radou, které se týkají preferencí poskytovaných zbožím a službám pocházejícím z rozvojových států, a to včetně vnitrozemských nebo jinak zeměpisně znevýhodněných.
- c) Řídící výbor může přijímat pravidla, která určují zvláštní okolnosti, kdy lze v nejlepším zájmu podniku upustit od požadavku učinit výzvu k nabídce.
4. Podnik má právo na veškeré nerosty a zpracované látky, které vyprodukuje.
5. Podnik prodává své produkty na nediskriminačním základě. Neposkytuje neobchodní slevy.

6. Aniž jsou dotčeny jakékoli obecné nebo zvláštní pravomoci, které podniku přísluší podle kteréhokoli jiného ustanovení této úmluvy, podnik podle potřeby vykonává takové pravomoci, které souvisejí s jeho činností.

7. Podnik nezasahuje do politických záležitostí kteréhokoli účastnického státu ani se nenechá při svém rozhodování ovlivňovat politickým charakterem dotčeného účastnického státu. Jeho rozhodnutí jsou ovlivňována pouze obchodními úvahami prováděnými nestranně tak, aby bylo dosaženo cílů stanovených v článku 1 této přílohy.

Článek 13

Právní status, výsady a imunity

1. Aby mohl vykonávat své funkce, má podnik na území účastnických států právní status a požívá výsad a imunit stanovených v tomto článku. K provedení této zásady mohou podnik a účastnické státy v případě nutnosti uzavírat zvláštní dohody.

2. Podnik má takovou právní způsobilost, která je nezbytná k výkonu jeho funkcí a k plnění jeho úkolů, zejména způsobilost:

- a) uzavírat smlouvy, společná anebo jiná ujednání včetně dohod se státy a s mezinárodními organizacemi;
- b) nabývat, pronajímat a držet nemovitý a movitý majetek a disponovat jím;
- c) být stranou v právním řízení.

3. a) Podnik lze žalovat pouze u soudu s příslušnou pravomocí na území účastnického státu, ve kterém podnik:

- (i) má úřadovnu nebo zařízení;
- ii) jmenoval agenta za účelem přijetí služby nebo zprávy o procesu;
- iii) uzavřel smlouvu na dodávku zboží nebo služeb;
- iv) vydal cenné papíry; anebo
- v) se jinak zabýval obchodní činností.

b) Majetek a aktiva podniku, ať se nacházejí kdekoli a jsou v držení kohokoli, jsou před vynesáním konečného rozsudku proti podniku vyňaty ze všech forem zabavení, obstavení anebo exekuce.

4. a) Majetek a aktiva podniku, ať se nacházejí kdekoli a jsou v držení kohokoli, jsou vyňaty pokud jde o zabránění, konfiskaci, vyvlastnění anebo jakékoli jiné formě zabavení na základě aktu výkonné anebo zákonodárné moci.

- b) Majetek a aktiva podniku, at' se nacházejí kdekoli a jsou v držení kohokoli, jsou osvobozeny od diskriminačních omezení, předpisů, kontrol a moratorií jakékoliv povahy.
 - c) Podnik a jeho zaměstnanci dodržují v každém státě a na jakémkoli území, kde podnik anebo jeho zaměstnanci provádějí svoje operace anebo jinak jednají, místní právní předpisy.
 - d) Účastnické státy zajistí, aby podnik požíval všech práv, výsad a imunit, které poskytují subjektům provádějícím obchodní činnost na jejich územích. Tato práva, výsady a imunity se poskytují podniku na základě, který není méně výhodný než ten, který dotčené státy poskytují subjektům provozujícím podobnou obchodní činnost. Jestliže účastnické státy poskytují rozvojovým státům nebo jejich obchodním subjektům zvláštní výsady, požívá podnik těchto výsad na podobném přednostním základě.
 - e) Účastnické státy mohou podniku poskytnout zvláštní výhody, práva, výsady a imunity, aniž by tím byly zavázány poskytnout takové výhody, práva, výsady a imunity jiným obchodním subjektům.
5. Podnik sjedná s hostitelskými zeměmi, ve kterých jsou umístěny jeho úřadovny a zařízení, vynětí z přímého a nepřímého zdanění.
6. Každý účastnický stát podnikne taková opatření, která jsou nezbytná k provedení v této Příloze stanovených zásad v podmínkách jeho právního řádu, a informuje podnik o konkrétních opatřeních, která podnikl.
7. Podnik se může zříci kterékoli z výsad a imunit poskytovaných podle tohoto článku anebo zvláštními dohodami zmíněnými v odstavci 1, a to v rozsahu a za podmínek, které stanoví.

PŘÍLOHA V

SMÍRČÍ ŘÍZENÍ

Oddíl 1

SMÍRČÍ ŘÍZENÍ PODLE ODDÍLU 1 ČÁSTI XV

Článek 1

Zahájení řízení

Jestliže se strany sporu dohodly, v souladu s článkem 284, že předloží spor ke smírčímu řízení podle tohoto oddílu, potom může kterákoli strana zahájit řízení písemným oznámením zaslaným druhé straně nebo stranám sporu.

Článek 2

Seznam zprostředkovatelů

Generální tajemník Organizace spojených národů sestaví a povede seznam zprostředkovatelů. Každý účastnický stát je oprávněn jmenovat čtyři zprostředkovatele, z nichž každý je osobou těšící se nejlepší pověsti pro svoji nestrannost, způsobilost a bezúhonnost. Jména osob takto jmenovaných tvoří seznam. Klesne-li v takto sestaveném seznamu počet zprostředkovatelů jmenovaných účastnickým státem pod čtyři, potom je tento účastnický stát oprávněn provést další potřebná jmenování. Dokud účastnický stát neodvolá zprostředkovatele, kterého jmenoval, zůstane jméno tohoto zprostředkovatele v seznamu; tento zprostředkovatel však zůstává členem každé smírčí komise, do které byl ustanoven, dokud řízení před touto komisí neskončí.

Článek 3

Ustavení smírčí komise

Pokud se strany nedohodnou jinak, ustaví se smírčí komise takto:

- a) S výhradou ustanovení písmene g) se smírčí komise skládá z pěti členů.
- b) Strana zahajující řízení ustanoví dva zprostředkovatele vybrané přednostně ze seznamu zmíněného v článku 2 této přílohy, z nichž jeden může být jejím státním příslušníkem, nedohodnou-li se strany jinak. Tato ustanovení budou zahrnuta do oznámení zmíněného v článku 1 této přílohy.
- c) Do 21 dnů po obdržení oznámení zmíněného v článku 1 této přílohy ustanoví druhá strana sporu dva zprostředkovatele způsobem stanoveným v písmenu b). Nebude-li v této lhůtě ustanovení provedeno, může strana zahajující řízení do jednoho týdne po uplynutí této lhůty buď ukončit řízení oznámením zaslaným druhé straně, anebo požádat generálního tajemníka Organizace spojených národů, aby provedl ustanovení v souladu s písmenem e).

- d) Do třiceti dnů po ustanovení všech čtyř zprostředkovatelů tuto zprostředkovatele vyberou ze seznamu zmíněného v článku 2 této přílohy a ustanoví pátého zprostředkovatele, který bude předsedou. Nebude-li v této lhůtě ustanovení provedeno, může kterákoli ze stran do jednoho týdne po uplynutí této lhůty požádat generálního tajemníka Organizace spojených národů, aby provedl ustanovení v souladu s písmenem c).
- e) Do třiceti dnů po obdržení žádosti podle písmene c) nebo d) a po poradě se stranami sporu provede generální tajemník Organizace spojených národů potřebná ustanovení ze seznamu zmíněného v článku 2 této přílohy.
- f) Každé uprázdněné místo se obsazuje způsobem stanoveným pro původní ustanovení.
- g) Dvě nebo více stran, které se dohodnou, že zastávají stejný zájem, ustanoví dva zprostředkovatele společně. Jestliže dvě nebo více stran zastává rozdílné zájmy nebo jestliže se nedohodnou, že zastávají stejný zájem, ustanoví zprostředkovatele odděleně.
- h) Ve sporech týkajících se více než dvou stran, které mají rozdílné zájmy nebo se nedohodly, že zastávají stejný zájem, použijí strany ustanovení písmene a) až f) v co největší možné míře.

Článek 4

Jednací řád

Nedohodnou-li se strany jinak, smíří komise sama stanoví svůj jednací řád. Se souhlasem stran sporu může komise vyzvat kterýkoli účastnický stát, aby ústně anebo písemně předložil svoje stanoviska. Rozhodnutí týkající se procedurálních otázek, zpráv a doporučení komise přijímá většinou hlasů svých členů.

Článek 5

Přátelské urovnání

Komise může upozornit strany na jakákoli opatření, která by mohla napomoci přátelskému urovnání sporu.

Článek 6

Funkce komise

Komise vyslechne strany, prozkoumá jejich nároky a námitky a předloží stranám návrhy směřující k dosažení přátelského urovnání sporu.

Článek 7

Zpráva

1. Do dvanácti měsíců po svém ustavení předloží komise zprávu. Její zpráva obsahuje všechny dosažené dohody, a jestliže dohody nebylo dosaženo, závěry

komise o všech skutkových nebo právních otázkách, které se týkají předmětu sporu, jakož i taková doporučení, která komise považuje za vhodná pro přátelské urovnání. Zpráva bude uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který ji ihned předá stranám sporu.

2. Zpráva komise, včetně jejích závěrů a doporučení, není pro strany závazná.

Článek 8

Ukončení řízení

Smírčí řízení je ukončeno, jakmile bylo dosaženo urovnání, jakmile strany písemným oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů přijaly nebo jedna strana odmítla doporučení obsažená ve zprávě anebo jakmile ode dne předání zprávy stranám uplynula lhůta tří měsíců.

Článek 9

Poplatky a náklady

Poplatky a náklady komise nesou strany sporu.

Článek 10

Právo stran pozměnit postup

Strany sporu mohou pozměnit jakékoli ustanovení této přílohy dohodou použitelnou pouze pro tento spor.

Oddíl 2

POVINNÉ PŘEDLOŽENÍ KE SMÍRČÍMU ŘÍZENÍ PODLE ODDÍLU 3

ČÁSTI XV

Článek 11

Zahájení řízení

1. Kterákoli strana sporu, který v souladu s ustanoveními části XV, oddíl 3, může být předložen ke smírčímu řízení podle tohoto oddílu, může písemným oznámením zaslaným druhé straně nebo stranám sporu zahájit řízení.
2. Kterákoli strana sporu, která obdržela oznámení podle odstavce 1, je povinna se takovému řízení podrobit.

Článek 12

Neposkytnutí odpovědi nebo odmítnutí podrobit se smírčímu řízení

Není na překážku řízení, jestliže jedna nebo více stran sporu neposkytly odpověď na oznámení o zahájení řízení nebo se takovému řízení odmítly podrobit.

Článek 13

Příslušnost

Neshodu o tom, zda smíří komise jednající podle tohoto oddílu je příslušná, rozhoduje komise.

Článek 14

Použití oddílu 1

Ustanovení článků 2 až 10 oddílu 1 této přílohy se použijí s výhradou ustanovení tohoto oddílu.

PŘÍLOHA VI

STATUT MEZINÁRODNÍHO TRIBUNÁLU PRO MOŘSKÉ PRÁVO

Článek 1

Obecná ustanovení

1. Mezinárodní tribunál pro mořské právo (dále jen „tribunál“) se ustavuje a bude působit v souladu s ustanoveními této úmluvy a tohoto statutu.
2. Sídlo tribunálu je ve Svobodném a hanzovním městě Hamburku ve Spolkové republice Německo.
3. Tribunál může zasedat a vykonávat své funkce kdekoli jinde, kdykoli to považuje za žádoucí.
4. Předložení sporu tribunálu se řídí ustanoveními částí XI a XV.

Oddíl 1

ORGANIZACE TRIBUNÁLU

Článek 2

Složení

1. Tribunál se skládá z 21 nezávislých členů zvolených z osob, které se těší nejlepší pověsti pro svoji nestrannost a bezúhonnost a jsou uznávanými znalci v oboru mořského práva.
2. V tribunálu jako celku bude zajištěno zastoupení hlavních právních systémů světa a spravedlivé zeměpisné rozdělení.

Článek 3

Členství

1. V tribunálu nesmí být více než jeden příslušník téhož státu. Pokud jde o členství v tribunálu, o osobě, která by mohla být považována za příslušníka více než jednoho státu, se má za to, že je příslušníkem toho státu, kde obvykle vykonává občanská a politická práva.
2. Nejméně tři členové jsou z každé zeměpisné skupiny, jak jsou tyto skupiny stanoveny Valným shromážděním Organizace spojených národů.

Článek 4

Navrhování kandidátů a volby

1. Každý účastnický stát může navrhnout ne více než dvě osoby, které mají kvalifikaci stanovenou v článku 2 této přílohy. Členové tribunálu jsou voleni ze seznamu takto navržených osob.

2. Alespoň tři měsíce přede dnem volby generální tajemník Organizace spojených národů při první volbě a tajemník tribunálu při dalších volbách písemně vyzve účastnické státy, aby do dvou měsíců předložily své návrhy členů tribunálu. Připraví abecední seznam všech takto navržených osob s uvedením účastnických států, které je navrhly, a před sedmým dnem posledního měsíce přede dnem každé volby jej předloží účastnickým státům.

3. První volba se bude konat do šesti měsíců ode dne vstupu této úmluvy v platnost.

4. Členové tribunálu se volí tajným hlasováním. Volby se konají na schůzce účastnických států svolané generálním tajemníkem Organizace spojených národů při první volbě a při dalších volbách postupem dohodnutým účastnickými státy. Dvě třetiny účastnických států tvoří na této schůzce kvórum. Do tribunálu jsou zvoleni ti kandidáti, kteří dosáhli nejvyššího počtu hlasů a dvoutřetinové většiny hlasů přítomných a hlasujících účastnických států, a to za předpokladu, že tato většina zahrnuje většinu účastnických států.

Článek 5

Funkční období

1. Členové tribunálu se volí na devět let a mohou být voleni opětovně; nicméně, funkční období uplyne sedmi členům zvoleným při první volbě s koncem třetího roku a dalším sedmi členům zvoleným při první volbě s koncem šestého roku.

2. Členy tribunálu, jejichž funkční období má uplynout po třech a po šesti letech, jak je výše uvedeno, vylosuje generální tajemník Organizace spojených národů bezprostředně po první volbě.

3. Členové tribunálu zastávají svou funkci, dokud nebudou jejich místa obsazena. Ale i poté, co byli nahrazeni, dokončí všechna řízení, která byla zahájena přede dnem jejich nahrazení.

4. Vzdá-li se člen tribunálu své funkce, oznámí to dopisem předsedovi tribunálu. Místo se uprázdňuje obdržáním tohoto dopisu.

Článek 6

Uprázdňená místa

1. Uprázdňená místa se obsazují stejným způsobem jako při první volbě, s výhradou těchto ustanovení: měsíc poté, co došlo k uprázdnění místa, rozešle tajemník výzvy stanovené v článku 4 této přílohy; den volby určí předseda tribunálu po poradě s účastnickými státy.

2. Člen tribunálu, který byl zvolen, aby nahradil člena, jehož funkční období dosud neuplynulo, zastává funkci po zbytek období svého předchůdce.

Článek 7

Neslučitelná činnost

1. Žádný člen tribunálu nesmí vykonávat žádnou politickou nebo správní funkci, ani být v aktivním spojení anebo být finančně zainteresován na jakékoli činnosti kteréhokoli podniku, který se zabývá průzkumem nebo těžbou zdrojů moře nebo mořského dna anebo jiným obchodním využíváním moře nebo mořského dna.
2. Žádný člen tribunálu nesmí v žádné věci vystupovat jako zmocněnec, poradce anebo právní zástupce.
3. Jakákoli pochybnost v těchto otázkách bude rozhodnuta většinou ostatních přítomných členů tribunálu.

Článek 8

Podmínky týkající se účasti členů tribunálu v konkrétní věci

1. Žádný člen tribunálu nesmí mít účast na rozhodování v žádné věci, ve které dříve vystupoval jako zmocněnec, poradce anebo právní zástupce některé strany anebo jako člen vnitrostátního nebo mezinárodního soudu nebo tribunálu anebo v jakékoli jiné funkci.
2. Jestliže se člen tribunálu z nějakého zvláštního důvodu domnívá, že by se neměl účastnit na rozhodování v určité věci, uvědomí o tom předsedu tribunálu.
3. Domnívá-li se předseda, že by některý z členů tribunálu z nějakého zvláštního důvodu neměl zasedat v určité věci, upozorní ho na to.
4. Jakákoli pochybnost v těchto otázkách bude rozhodnuta většinou ostatních přítomných členů tribunálu.

Článek 9

Důsledek toho, když člen tribunálu přestane splňovat

podmínky

Jestliže podle jednomyslného názoru ostatních členů tribunálu přestane některý člen splňovat požadované podmínky, předseda tribunálu prohlásí místo za uprázdněné.

Článek 10

Diplomatické výsady a imunity

Při výkonu svých funkcí požívají členové tribunálu diplomatických výsad a imunit.

Článek 11

Slavnostní prohlášení členů

Každý člen tribunálu dříve, než se ujme své funkce, prohlásí slavnostně na veřejném zasedání, že bude svoji pravomoc vykonávat nestranně a svědomitě.

Článek 12

Předseda, místopředseda a tajemník

1. Tribunál volí na tři roky svého předsedu a místopředsedu; mohou být voleni opětovně.
2. Tribunál jmenuje svého tajemníka a může zařídit jmenování jiných úředníků, kterých bude třeba.
3. Předseda a tajemník bydlí v sídle tribunálu.

Článek 13

Kvórum

1. Zasedají všichni členové tribunálu, kteří jsou po ruce. K ustavení tribunálu se vyžaduje kvórum jedenácti zvolených členů.
2. S výhradou ustanovení článku 17 této přílohy tribunál určí, kteří členové jsou po ruce, aby ustavili tribunál pro posouzení určitého sporu se zřetelem na účinné působení senátu, jak je stanoveno v článcích 14 a 15 této přílohy.
3. Tribunál projedná a rozhodne všechny spory a žaloby, které mu budou předloženy, pokud se nepoužije článku 14 této přílohy nebo pokud strany nepožádají, aby se s nimi naložilo v souladu s článkem 15 této přílohy.

Článek 14

Senát pro spory týkající se mořského dna

V souladu s ustanoveními oddílu 4 této přílohy bude zřízen senát pro spory týkající se mořského dna. Její příslušnost, pravomoc a funkce jsou stanoveny v části XI, oddíl 5.

Článek 15

Zvláštní senáty

1. Tribunál může utvářet senáty složené ze tří nebo více svých volených členů, jak bude považovat za nezbytné, aby se zabývaly určitými kategoriemi sporů.
2. Tribunál utvoří senát k projednávání určitého sporu, který mu byl předložen, jestliže o to strany požádají. Složení takového senátu určí tribunál se souhlasem stran.
3. V zájmu rychlého vyřizování věcí utvoří tribunál každý rok senát složený z pěti svých členů, který může projednávat a rozhodovat spory ve zkráceném řízení. Budou vybráni dva náhradní členové, aby nahradili členy, kteří by se nemohli účastnit určitého řízení.

4. Spory budou projednávány a rozhodovány senáty stanovenými v tomto článku, jestliže o to strany požádají.

5. Rozsudek kteréhokoli ze senátů utvořených podle tohoto článku a článku 14 této přílohy se považuje za vyneseny tribunálem.

Článek 16

Pravidla tribunálu

Tribunál přijme pravidla pro vykonávání svých funkcí. Zejména stanoví svůj jednací řád.

Článek 17

Státní příslušnost členů

1. Členové tribunálu, kteří jsou státními příslušníky kterékoli ze stran sporu, si podržují právo účasti jako členové tribunálu.

2. Zasedá-li v tribunálu při projednávání sporu jako soudce člen, který je státním příslušníkem jedné ze stran, může si kterákoli jiná strana sporu určit osobu, která se bude účastnit jako člen tribunálu.

3. Nezasedá-li v tribunálu při projednávání sporu jako soudce člen, který by byl státním příslušníkem stran, může si každá z těchto stran určit osobu, která se bude účastnit jako člen tribunálu.

4. Ustanovení tohoto článku platí pro senáty uvedené v člancích 14 a 15 této přílohy. V takových případech vyzve předseda po poradě se stranami tolik určených členů tribunálu tvořících senát, kolik jich bude třeba, aby podle potřeby uvolnili místo těm členům tribunálu, kteří jsou státními příslušníky dotčených stran, a není-li jich anebo se nemohou dostavit, členům stranami zvláště určeným.

5. Existuje-li několik stran, které zastávají stejný zájem, potom se pro účely předcházejících ustanovení považují za stranu jedinou. Jakékoli pochybnosti v této otázce rozhoduje tribunál.

6. Členové vybraní v souladu s odstavci 2, 3 a 4 musí splňovat podmínky požadované v člancích 2, 8 a 11 této přílohy. Účastní se rozhodování zcela rovnoprávně se svými kolegy.

Článek 18

Odměňování členů

1. Každý volený člen tribunálu dostává roční plat a za každý den, v němž bude vykonávat své funkce, zvláštní příplatek; celková částka zvláštního příplatku splatná v každém roce každému členovi nepřesáhne výši ročního platu.

2. Předseda dostává zvláštní roční příplatek.

3. Místopředseda dostává zvláštní příplatek za každý den, kdy působí jako předseda.
4. Členové vybraní podle článku 17 této přílohy, kteří nejsou volenými členy tribunálu, dostávají náhradu za každý den, kdy vykonávají své funkce.
5. Tyto platy, příplatky a náhrady se čas od času stanoví na schůzce účastnických států, přičemž se bere v úvahu pracovní zatížení tribunálu. Během funkčního období nemohou být sníženy.
6. Plat tajemníka se na návrh tribunálu stanoví na schůzce účastnických států.
7. Předpisy přijímané na schůzkách účastnických států stanoví podmínky, za nichž se členům tribunálu a tajemníkovi poskytují penzijní důchody, a podmínky, za nichž se členům tribunálu a tajemníkovi hradí jejich cestovní výlohy.
8. Výše uvedené platy, příplatky a náhrady jsou osvobozeny od všech daní.

Článek 19

Náklady tribunálu

1. Náklady tribunálu nesou účastnické státy a Úřad, a to za podmínek a způsobem, jak bude rozhodnuto na schůzce účastnických států.
2. Je-li stranou sporu předloženého tribunálu jiný subjekt než účastnický stát nebo Úřad, určí tribunál výši příspěvku, kterou tato strana přispěje k úhradě nákladů tribunálu.

Oddíl 2

PŘÍSLUŠNOST

Článek 20

Přístup k tribunálu

1. Přístup k tribunálu mají účastnické státy.
2. Jiné subjekty než účastnické státy mají přístup k tribunálu ve sporu výslovně stanoveném v části XI nebo předloženém podle jakékoli jiné dohody zakládající příslušnost tribunálu, jestliže tuto příslušnost přijaly všechny strany sporu.

Článek 21

Příslušnost

Příslušnost tribunálu se vztahuje na všechny spory a žaloby předložené v souladu s touto úmluvou a veškeré záležitosti konkrétně stanovené v kterékoli jiné dohodě, která zakládá příslušnost tribunálu.

Článek 22

Postoupení sporů podléhajících jiným dohodám

Jestliže se tak dohodly všechny strany některé smlouvy nebo úmluvy, která je již v platnosti a týká se záležitosti upravené touto úmluvou, mohou být veškeré spory týkající se výkladu nebo použití takové smlouvy nebo úmluvy předloženy tribunálu v souladu s takovou dohodou.

Článek 23

Použitelné právo

Tribunál rozhoduje o všech sporech a žalobách v souladu s článkem 293.

Oddíl 3

ŘÍZENÍ

Článek 24

Zahájení řízení

1. Spory se předkládají tribunálu podle okolností buď oznámením o zvláštní dohodě, nebo písemnou žalobou zaslanou tajemníkovi. V obou případech bude uveden předmět sporu, jakož i jeho strany.
2. Tajemník neprodleně oznámí zvláštní dohodu nebo žalobu všem dotčeným stranám.
3. Tajemník je rovněž oznámí všem účastnickým státům.

Článek 25

Předběžná opatření

1. V souladu s článkem 290 mají tribunál a jeho senát pro spory týkající se mořského dna pravomoc nařídit předběžná opatření.
2. Jestliže tribunál právě nezasedá nebo není-li po ruce dostatečný počet členů pro ustavení kvóra, nařizuje předběžná opatření senát pro zkrácené řízení vytvořený podle čl. 15 odst. 3 této přílohy. S výhradou čl. 15 odst. 4 této přílohy mohou být tato předběžná opatření přijata na žádost kterékoli strany sporu. Předběžná opatření budou předmětem přezkoumání a revize tribunálem.

Článek 26

Přeličení

1. Přeličení řídí předseda, nebo nemůže-li předsedat, místopředseda. Nemůže-li předsedat žádný z nich, předsedá přítomný služebně nejstarší soudce.
2. Přeličení je veřejné, pokud tribunál nerozhodne jinak anebo pokud strany nepožádají, aby byla veřejnost vyloučena.

Článek 27

Řízení případu

Tribunál vydává nařízení o řízení případu, určuje formy a lhůty, ve kterých každá strana musí učinit konečné návrhy, a činí všechna opatření související s dokazováním.

Článek 28

Nedostavení se

Nedostaví-li se jedna ze stran před tribunál nebo svou při vůbec nehájí, potom může druhá strana požádat tribunál, aby pokračoval v řízení a vynesl rozhodnutí. Nepřítomnost strany nebo nehájení její pře není překážkou řízení. Před vynesením svého rozhodnutí se musí tribunál přesvědčit nejen o tom, že je příslušný pro projednávání sporu, ale i o tom, že přednesený nárok je skutkově i právně odůvodněn.

Článek 29

Většina pro přijetí rozhodnutí

1. Všechny otázky se rozhodují většinou hlasů přítomných členů tribunálu.
2. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy nebo toho člena tribunálu, který jedná na jeho místě.

Článek 30

Rozsudek

1. Rozsudek uvádí důvody, na nichž je založen.
2. Rozsudek obsahuje jména členů tribunálu, kteří se zúčastnili rozhodování.
3. Jestliže rozsudek vcelku nebo zčásti nevyjadřuje jednomyslné mínění členů tribunálu, potom má každý člen tribunálu právo připojit k němu zvláštní mínění.
4. Rozsudek podepisuje předseda a tajemník. Vyhláší se na veřejném zasedání poté, co o něm byly řádně zpraveny strany sporu.

Článek 31

Žádost o vstup do řízení

1. Jestliže má některý účastnický stát za to, že by rozhodnutím v kterémkoli sporu mohl být dotčen nějaký jeho právní zájem, může požádat tribunál o svolení ke vstupu do řízení.
2. Tribunál rozhodne o této záležitosti.
3. Bylo-li žádosti o vstup do řízení vyhověno, potom je rozhodnutí daného sporu tribunálem pro účastnický stát vstupující do řízení závazné, pokud jde o otázky, ve kterých tento účastnický stát do řízení vstoupil.

Článek 32

Právo vstoupit do řízení v případech výkladu nebo provádění

1. Kdykoli jde o výklad nebo provádění této úmluvy, oznámí to tajemník neprodleně všem účastnickým státům.
2. Kdykoli jde o výklad nebo provádění některé mezinárodní dohody podle článku 21 nebo 22 této přílohy, oznámí to tajemník neprodleně všem stranám této dohody.
3. Každá strana zmíněná v odstavci 1 a 2 má právo vstoupit do řízení; jestliže využije tohoto práva, potom je výklad daný rozsudkem pro ni stejně závazný.

Článek 33

Konečnost a závaznost rozhodnutí

1. Rozhodnutí tribunálu je konečné a všechny strany sporu se mu podřídí.
2. Rozhodnutí konkrétního sporu je závazné pouze pro strany tohoto sporu.
3. Dojde-li ke sporu o smysl anebo dosah rozhodnutí, tribunál je vyloží na žádost kterékoli strany sporu.

Článek 34

Náklady

Každá strana nese své vlastní náklady, pokud tribunál nerozhodne jinak.

Oddíl 4

SENÁT PRO SPORY TÝKAJÍCÍ SE

MOŘSKÉHO DNA

Článek 35

Složení senátu

1. Senát pro spory týkající se mořského dna, uvedený v článku 14 této přílohy, se skládá z jedenácti členů vybraných většinou volených členů tribunálu z řad jeho členů.
2. Při výběru členů senátu bude zajištěno zastoupení hlavních právních systémů světa a spravedlivé zeměpisné rozdělení. Shromáždění Úřadu může přijímat obecná doporučení týkající se takového zastoupení a rozdělení.
3. Členové senátu se vybírají každé tři roky a mohou být vybráni na druhé funkční období.

4. Senát si volí z řad svých členů předsedu, který působí po funkční období, na které byl senát vybrán.
5. Jestliže na konci tříletého období, na které byl senát vybrán, budou ještě probíhat řízení, dokončí senát tato řízení ve svém původním složení.
6. Uprázdní-li se místo v Komoře, vybere tribunál nástupce z řad svých volených členů, který bude funkci zastávat po zbytek funkčního období svého předchůdce.
7. K ustavení senátu se požaduje kvórum sedmi členů vybraných tribunálem.

Článek 36

Senáty ad hoc

1. K projednání určitého sporu předloženého jí v souladu s čl. 188 odst. 1 písm. b) si senát pro spory týkající se mořského dna vytvoří senát ad hoc složený ze tří jeho členů. Složení tohoto senátu stanoví senát pro spory týkající se mořského dna se souhlasem stran.
2. Nesouhlasí-li strany se složením senátu ad hoc, jmenuje každá strana sporu jednoho člena a třetí člen bude jimi jmenován dohodou. Nedohodnou-li se nebo neprovede-li kterákoli strana jmenování, po poradě se stranami provede toto nebo tato jmenování urychleně předseda senátu pro spory týkající se mořského dna z řad jejích členů.
3. Členové senátu ad hoc nesmí být ve službách ani být státními příslušníky žádné ze stran sporu.

Článek 37

Přístup

Přístup ke Komoře mají všechny účastnické státy, Úřad a jiné subjekty uvedené v části XI, oddíl 5.

Článek 38

Použitelné právo

Kromě ustanovení článku 293 senát používá:

- a) pravidla, předpisy a postupy Úřadu přijaté v souladu s touto úmluvou; a
- b) ustanovení smluv týkajících se činnosti v oblasti v záležitostech, které se těchto smluv týkají.

Článek 39

Výkon rozhodnutí senátu

Rozhodnutí senátu jsou vykonatelná na území účastnických států stejným způsobem jako rozsudky nebo nařízení nejvyššího soudu účastnického státu, na jehož území se vykonatelnost požaduje.

Článek 40

Použití jiných oddílů této přílohy

1. Na senát se použijí jiné oddíly této přílohy, které nejsou neslučitelné s tímto oddílem.
2. Při výkonu svých funkcí týkajících se posudků se senát řídí ustanoveními této přílohy, která se vztahují na řízení před tribunálem, v rozsahu, ve kterém je uzná za použitelná.

Oddíl 5

ZMĚNY

Článek 41

Změny

1. Změny této přílohy, kromě změn oddílu 4, mohou být přijaty pouze v souladu s článkem 313 nebo konsensem na konferenci svolané v souladu s touto úmluvou.
2. Změny oddílu 4 této přílohy mohou být přijaty pouze v souladu s článkem 314.
3. Tribunál může navrhnout takové změny tohoto statutu, které považuje za nezbytné, a to formou písemných sdělení účastnickým státům tak, aby o nich mohlo být jednáno v souladu s ustanoveními odstavci 1 a 2.

PŘÍLOHA VII

ARBITRÁŽ

Článek 1

Zahájení řízení

S výhradou ustanovení části XV může kterákoli strana sporu písemným oznámením zaslaným druhé straně nebo stranám sporu předložit spor k arbitrážnímu řízení stanovenému v této Příloze. Návrh a jeho odůvodnění se připojí k oznámení.

Článek 2

Seznam arbitrů

1. Generální tajemník Organizace spojených národů sestaví a povede seznam arbitrů. Každý účastnický stát je oprávněn jmenovat čtyři arbitry, z nichž každý je osobou zkušenou v oblasti mořského práva a těšící se nejlepší pověsti pro svoji nestrannost, způsobilost a bezúhonnost. Jména osob takto jmenovaných tvoří seznam.
2. Klesne-li v takto sestaveném seznamu počet arbitrů jmenovaných účastnickým státem pod čtyři, potom je tento účastnický stát oprávněn provést další potřebná jmenování.
3. Dokud účastnický stát neodvolá arbitra, kterého jmenoval, zůstane jméno tohoto arbitra v seznamu; tento arbitr však zůstává členem každého arbitrážního tribunálu, do kterého byl ustanoven, dokud řízení před tímto tribunálem neskončí.

Článek 3

Ustavení arbitrážního tribunálu

Pokud se strany nedohodnou jinak, ustaví se arbitrážní tribunál takto:

- a) S výhradou ustanovení písmene g) se arbitrážní tribunál skládá z pěti členů.
- b) Strana zahajující řízení ustanoví jednoho člena vybraného přednostně ze seznamu zmíněného v článku 2 této přílohy, který může být jejím státním příslušníkem. Tato ustanovení se zahrnou do oznámení zmíněného v článku 1 této přílohy.
- c) Do třiceti dnů po obdržení oznámení zmíněného v článku 1 této přílohy ustanoví druhá strana sporu jednoho člena vybraného přednostně ze seznamu zmíněného v článku 2 této přílohy, který může být jejím státním příslušníkem. Nebude-li v této lhůtě ustanovení provedeno, může strana zahajující řízení do dvou týdnů po uplynutí této lhůty požádat, aby ustanovení bylo provedeno v souladu s písmenem e).
- d) Ostatní tři členové budou ustanoveni dohodou stran. Nedohodnou-li se strany jinak, budou vybráni přednostně ze seznamu zmíněného v článku 2 této přílohy a budou státními příslušníky třetích států. Strany sporu jmenují z

těchto tří členů předsedu arbitrážního tribunálu. Jestliže strany do šedesáti dnů po obdržení oznámení uvedeného v článku 1 této přílohy nedosáhnou dohody o ustanovení jednoho nebo více členů tribunálu, které mají ustanovit dohodou, nebo o ustanovení předsedy, potom se na žádost jedné ze stran sporu provedou ostatní ustanovení v souladu s písmenem e). Taková žádost může být podána do dvou týdnů po uplynutí výše uvedené lhůty.

- e) Pokud se strany nedohodnou, aby jakékoli ustanovení podle písmene c) a d) bylo provedeno nějakou osobou nebo třetím státem, jež by byly vybrány stranami, provede potřebná ustanovení předseda Mezinárodního tribunálu pro mořské právo. Nemůže-li předseda jednat podle tohoto písmena nebo je-li státním příslušníkem jedné ze stran sporu, provede jmenování další služebně nejstarší člen Mezinárodního tribunálu pro mořské právo, který je k dispozici a není státním příslušníkem jedné ze stran. Ustanovení zmíněná v tomto písmenu se po poradě se stranami provádějí ze seznamu zmíněného v článku 2 této přílohy do třiceti dnů po přijetí žádosti. Takto ustanovení členové musí mít různou státní příslušnost a nesmějí být ve službách žádné ze stran sporu ani mít trvalé bydliště na jejím území, ani být jejími státními příslušníky.
- f) Každé uprázdněné místo se obsazuje způsobem stanoveným pro původní ustanovení.
- g) Strany, které zastávají stejný zájem, ustanoví jednoho člena tribunálu společně dohodou. Jestliže několik stran zastává rozdílné zájmy nebo jestliže se nedohodnou, že zastávají stejný zájem, ustanoví každá z nich jednoho člena tribunálu. Počet členů tribunálu ustanovených stranami odděleně je vždy o jednoho menší než počet členů tribunálu, kteří mají být stranami ustanoveni společně.
- h) Ve sporech týkajících se více než dvou stran se ustanovení písmen a) až f) použije v co možná nejširším rozsahu.

Článek 4

Funkce arbitrážního tribunálu

Arbitrážní tribunál ustavený podle článku 3 této přílohy působí v souladu s touto přílohou a v souladu s jinými ustanoveními této úmluvy.

Článek 5

Jednací řád

Nedohodnou-li se strany jinak, arbitrážní tribunál sám stanoví svůj jednací řád, který každé straně zajistí plnou možnost slyšení a projednání jejího případu.

Článek 6

Povinnosti stran sporu

V souladu se svými zákony a za použití všech prostředků, které mají k dispozici, strany sporu usnadňují práci arbitrážního tribunálu, zejména:

- a) předávají mu všechny příslušné dokumenty, prostředky a informace; a
- b) umožňují mu v případě nutnosti předvolat svědky a znalce anebo získat jejich svědectví a navštěvovat místa, kterých se případ týká.

Článek 7

Náklady

Pokud arbitrážní tribunál s ohledem na zvláštní okolnosti případu nerozhodne jinak, nesou náklady tribunálu, včetně odměňování jeho členů, rovným dílem strany sporu.

Článek 8

Většina požadovaná k přijetí rozhodnutí

Arbitrážní tribunál přijímá rozhodnutí většinou hlasů jeho členů. Jestliže méně jak polovina členů není přítomna anebo zdrží-li se hlasování, není to na překážku přijetí rozhodnutí. V případě rovnosti má rozhodující hlas předseda.

Článek 9

Nedostavení se

Nedostaví-li se jedna ze stran sporu před arbitrážní tribunál nebo svou při vůbec nehájí, potom může druhá strana požádat tribunál, aby pokračoval v řízení a vynesl svůj výrok. Nepřítomnost strany nebo nehájení její pře není překážkou řízení. Před vynesením svého výroku se musí arbitrážní tribunál přesvědčit nejen o tom, že je příslušný pro projednávání sporu, ale i o tom, že přednesený nárok je skutkově i právně odůvodněn.

Článek 10

Výrok

Výrok arbitrážního tribunálu se omezí na předmět sporu a je odůvodněn. Obsahuje jména členů, kteří se řízení účastnili, a den přijetí výroku. Kterýkoli člen tribunálu může k rozhodnutí připojit své zvláštní nebo odchylné mínění.

Článek 11

Konečnost výroku

Jestliže se strany sporu předem nedohodly na odvolacím řízení, je výrok konečný a neodvolatelný. Všechny strany sporu jsou povinny se mu podřídit.

Článek 12

Výklad a provádění výroku

1. Jakákoli rozepře týkající se výkladu nebo provádění výroku tribunálu, která by mohla vzniknout mezi stranami sporu, může být kteroukoli ze stran předložena arbitrážnímu tribunálu, který výrok vynesl. Za tímto účelem bude každé uprázdněné

místo v tribunálu obsazeno způsobem stanoveným pro původní ustanovení členů tribunálu.

2. Po dohodě všech stran sporu mohou být veškeré takové rozepře předloženy jinému soudu nebo tribunálu podle článku 287.

Článek 13

Použití na jiné subjekty než účastnické státy

Ustanovení této přílohy se použijí přiměřeně na každý spor, který se týká jiných subjektů, než jsou účastnické státy.

PŘÍLOHA VIII
ZVLÁŠTNÍ ARBITRÁŽ

Článek 1

Zahájení řízení

S výhradou ustanovení části XV, kterákoli strana sporu týkajícího se výkladu nebo provádění článků této úmluvy, které se vztahují: 1) na rybolov; 2) na ochranu a uchovávání mořského prostředí; 3) na mořský vědecký výzkum; anebo 4) na plavbu, včetně znečišťování z plavidel a shazování odpadů, může písemným oznámením zaslaným druhé straně nebo stranám sporu předložit spor k zvláštnímu arbitrážnímu řízení stanovenému v této Příloze. Návrh a jeho odůvodnění se připojí k oznámení.

Článek 2

Seznam expertů

1. Budou založeny a vedeny jednotlivé seznamy expertů pro každou z těchto oblastí: 1) rybolov; 2) ochrana a uchovávání mořského prostředí; 3) mořský vědecký výzkum; 4) plavba, včetně znečišťování z plavidel a shazování odpadů.
2. Seznamy expertů sestaví a povedou: v oblasti rybolovu Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství; v oblasti ochrany a uchovávání mořského prostředí Program Organizace spojených národů pro životní prostředí; v oblasti mořského vědeckého výzkumu Mezivládní oceánografická komise; v oblasti plavby, včetně znečišťování z plavidel a shazování odpadů Mezinárodní námořní organizace; anebo v každém sporu příslušný pomocný orgán, na který taková organizace, program nebo komise přenesly tuto funkci.
3. Každý účastnický stát je oprávněn jmenovat dva experty v každé oblasti, jejichž způsobilost v právních, vědeckých nebo technických otázkách takové oblasti je prokázána a všeobecně uznávána a kteří se těší nejlepší pověsti pro svoji nestrannost a bezúhonnost. Jména takto jmenovaných osob v každé oblasti tvoří příslušný seznam.
4. Klesne-li v kterémkoli seznamu takto sestaveném počet expertů jmenovaných účastnickým státem pod dva, potom je tento účastnický stát oprávněn provést další potřebná jmenování.
5. Dokud účastnický stát neodvolá experta, kterého jmenoval, zůstane jméno tohoto experta v seznamu; tento expert však bude nadále vykonávat svoji funkci v každém zvláštním arbitrážním tribunálu, do kterého byl ustanoven, dokud řízení před tímto zvláštním tribunálem neskončí.

Článek 3

Ustavení zvláštního arbitrážního tribunálu

Pokud se strany nedohodnou jinak, ustaví se zvláštní arbitrážní tribunál za účelem řízení podle této přílohy takto:

- a) S výhradou ustanovení písmene g) se zvláštní arbitrážní tribunál skládá z pěti členů.
- b) Strana zahajující řízení ustanoví dva členy vybrané přednostně z příslušného seznamu nebo seznamů zmíněných v článku 2 a vztahujících se na sporné záležitosti; jeden z nich může být jejím státním příslušníkem. Tato ustanovení se zahrnou do oznámení zmíněného v článku 1 této přílohy.
- c) Do třiceti dnů po obdržení oznámení zmíněného v článku 1 této přílohy ustanoví druhá strana sporu dva členy vybrané přednostně z příslušného seznamu nebo seznamů vztahujících se na sporné záležitosti; jeden z nich může být jejím státním příslušníkem. Nebudou-li v této lhůtě ustanovení provedena, může strana zahajující řízení do dvou týdnů po uplynutí této lhůty požádat, aby ustanovení byla provedena v souladu s písmenem e).
- d) Strany sporu dohodou ustanoví předsedu zvláštního arbitrážního tribunálu přednostně vybraného z příslušného seznamu; ten bude státním příslušníkem třetího státu, nedohodnou-li se strany jinak. Jestliže ve lhůtě třiceti dnů od data přijetí oznámení zmíněného v článku 1 této přílohy nedosáhnou strany dohody o ustanovení předsedy, bude toto jmenování na žádost některé ze stran sporu provedeno v souladu s písmenem e). Tato žádost bude podána do dvou týdnů po uplynutí výše uvedené třicetidenní lhůty.
- e) Pokud se strany nedohodnou, aby ustanovení podle písmene c) a d) bylo provedeno nějakou osobou nebo třetím státem, jež by byli vybrány stranami, provede potřebná ustanovení generální tajemník Organizace spojených národů ve lhůtě třiceti dnů od přijetí žádosti podle písmene c) a d). Ustanovení zmíněná v tomto písmenu se po poradě se stranami provádějí z příslušného seznamu nebo seznamů zmíněných v článku 2 této přílohy. Takto ustanovení členové musí mít různou státní příslušnost a nesmějí být ve službách žádné ze stran sporu, ani mít trvalé bydliště na jejím území, ani být jejími státními příslušníky.
- f) Každé uprázdněné místo se obsazuje způsobem stanoveným pro původní ustanovení.
- g) Strany, které zastávají stejný zájem, ustanoví dva členy tribunálu společně dohodou. Jestliže několik stran zastává rozdílné zájmy nebo jestliže se nedohodnou, že zastávají stejný zájem, ustanoví každá z nich jednoho člena tribunálu.
- h) Ve sporech týkajících se více než dvou stran se ustanovení písmene a) až f) použije v co možná nejširším rozsahu.

Článek 4

Obecná ustanovení

Ustanovení článků 4 až 13 přílohy VII se přiměřeně použijí na zvláštní arbitrážní řízení podle této přílohy.

Článek 5

Vyšetřování

1. Strany sporu týkajícího se výkladu nebo provádění ustanovení této úmluvy, které se vztahují: 1) na rybolov; 2) na ochranu a uchovávání mořského prostředí; 3) na mořský vědecký výzkum; anebo 4) na plavbu, včetně znečišťování z plavidel a shazování odpadů, se mohou kdykoliv dohodnout, že požádají zvláštní arbitrážní tribunál ustavený v souladu s článkem 3 této přílohy, aby provedl šetření a zjistil skutečnosti, které vedly ke sporu.
2. Nedohodnou-li se strany sporu jinak, skutečnosti zjištěné zvláštním arbitrážním tribunálem jednajícím v souladu s odstavcem 1 se považují za stranami nevyvratitelné.
3. Jestliže o to požádají všechny strany sporu, může zvláštní arbitrážní tribunál doporučit základ pro přezkoumání stranami otázek, které vedly ke sporu; taková doporučení nemají platnost rozhodnutí.
4. S výhradou odstavce 2, zvláštní arbitrážní tribunál jedná v souladu s ustanoveními této přílohy, pokud se strany nedohodnou jinak.

PŘÍLOHA IX

ÚČAST MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ

Článek 1

Používané výrazy

Pro účely článku 305 a této přílohy "mezinárodní organizace" znamená mezivládní organizaci ustavenou státy, na kterou její členské státy přenesly pravomoc v záležitostech upravených touto úmluvou, včetně způsobilosti uzavírat smlouvy, které se k takovým záležitostem vztahují.

Článek 2

Podpis

Mezinárodní organizace může podepsat tuto úmluvu, jestliže většina jejích členských států tuto úmluvu podepsala. Při podpisu učiní mezinárodní organizace prohlášení, ve kterém konkrétně uvede ty záležitosti upravované touto úmluvou, ve kterých její členské státy, které podepsaly tuto úmluvu, přenesly na ni pravomoc, jakož i povahu a rozsah této pravomoci.

Článek 3

Formální schválení a přistoupení

1. Mezinárodní organizace může uložit listinu o formálním schválení nebo o přistoupení, jestliže většina jejích členských států ukládá nebo již uložila svoje ratifikační listiny nebo listiny o přístupu.

2. Takové listiny uložené mezinárodní organizací obsahují závazky a prohlášení požadované články 4 a 5 této přílohy.

Článek 4

Rozsah účasti, práva a závazky

1. Listina mezinárodní organizace o formálním schválení nebo o přistoupení obsahuje slib, pokud jde o záležitosti, ve kterých na ni byla přenesena pravomoc jejími členskými státy, které jsou stranami této úmluvy, přijmout práva a závazky stanovené v této úmluvě pro státy.

2. Mezinárodní organizace je stranou této úmluvy v takovém rozsahu, v jakém má pravomoc v souladu s prohlášeními, sděleními anebo oznámeními uvedenými v článku 5 této přílohy.

3. Taková mezinárodní organizace vykonává práva a plní závazky, které by jinak v otázkách, ve kterých na ni byla jejími členskými státy přenesena pravomoc, měly ty její členské státy, které jsou stranami této úmluvy. Členské státy takové mezinárodní organizace nevykonávají pravomoc, kterou na ni přenesly.

4. Účast takové mezinárodní organizace v žádném případě neopravňuje k většímu zastoupení, k němuž by jinak byly oprávněny její členské státy, které jsou účastnickými státy, a to včetně rozhodovacích práv.

5. Účast takové mezinárodní organizace v žádném případě neposkytuje žádná práva stanovená touto úmluvou těm členským státům organizace, které nejsou účastnickými státy této úmluvy.

6. V případě rozporu mezi závazky mezinárodní organizace podle této úmluvy a jejími závazky podle zakládající dohody takové organizace anebo podle jakýchkoli k ní se vztahujících aktů mají přednost závazky podle této úmluvy.

Článek 5

Prohlášení, oznámení a sdělení

1. Listina mezinárodní organizace o formálním schválení nebo o přistoupení obsahuje prohlášení, ve kterém jsou konkrétně uvedeny ty záležitosti upravované touto úmluvou, ve kterých členské státy organizace, které jsou stranami této úmluvy, na ni přenesly pravomoc.

2. Při ratifikaci této úmluvy nebo při přistoupení k ní anebo tehdy, když mezinárodní organizace ukládá svoji listinu o formálním schválení nebo o přistoupení, podle toho, co nastane později, učiní členský stát této organizace prohlášení, ve kterém jsou konkrétně uvedeny ty záležitosti upravované touto úmluvou, ve kterých tento členský stát přenesl na tuto organizaci pravomoc.

3. Předpokládá se, že účastnické státy, které jsou členskými státy mezinárodní organizace, která je stranou této úmluvy, mají pravomoc ve všech záležitostech upravovaných touto úmluvou, ve kterých podle tohoto článku konkrétně neprohlásily, neoznámily nebo nesdělily přenesení pravomoci na tuto organizaci.

4. Mezinárodní organizace a její členské státy, které jsou účastnickými státy, neprodleně oznámí depozitáři této úmluvy jakékoli změny v rozsahu pravomoci, včetně nového přenesení pravomoci konkrétně uvedeného v prohlášeních podle odstavců 1 a 2.

5. Každý účastnický stát může požádat mezinárodní organizaci a ty její členské státy, které jsou účastnickými státy, aby poskytly informace o tom, kdo má pravomoc v jakékoli konkrétní záležitosti, která vznikla. Mezinárodní organizace a členské státy mohou takovou informaci rovněž poskytnout z vlastní iniciativy.

6. V prohlášeních, oznámeních a sděleních podle tohoto článku se konkrétně uvede povaha a rozsah přenesené pravomoci.

Článek 6

Odpovědnost

1. Strany, které mají pravomoc podle článku 5 této přílohy, nesou odpovědnost za nesplnění závazků nebo za jakékoli jiné porušení úmluvy.

2. Každý účastnický stát může požádat mezinárodní organizaci nebo ty její členské státy, které jsou účastnickými státy, aby poskytly informace o tom, kdo nese odpovědnost v jakékoli konkrétní záležitosti. Organizace a její dotčené členské státy takové informace poskytnou. Neposkytnutí takové informace v přiměřené lhůtě nebo poskytnutí rozporuplné informace má za následek solidární odpovědnost.

Článek 7

Urovnávání sporů

1. Při ukládání listiny o formálním schválení nebo o přistoupení nebo kdykoli poté si mezinárodní organizace může písemným prohlášením zvolit jeden nebo několik způsobů urovnávání sporů týkajících se výkladu nebo použití této úmluvy, které jsou zmíněny v čl. 287 odst. 1 písm. a), c) anebo d).

2. Ustanovení části XV se použijí přiměřeně na každý spor mezi stranami této úmluvy, z nichž jedna nebo několik z nich jsou mezinárodními organizacemi.

3. Jestliže mezinárodní organizace a jeden nebo více jejích členských států vystupují společně jako strana sporu nebo jako strany, které zastávají stejný zájem, má se za to, že tato organizace přijala stejné způsoby urovnávání sporů jako členské státy. Jestliže si však členský stát zvolil pouze Mezinárodní soudní dvůr podle článku 287, má se za to, že tato organizace a dotčený členský stát přijaly arbitráž v souladu s přílohou VII, pokud se strany sporu nedohodnou jinak.

Článek 8

Použitelnost části XVII

Část XVII se použije přiměřeně na mezinárodní organizaci s výjimkou následujících ustanovení:

a) při použití čl. 308 odst. 1 se nebere v úvahu listina mezinárodní organizace o formálním schválení nebo o přistoupení;

b) i) mezinárodní organizace má výlučnou právní způsobilost při použití článků 312 až 315 v tom rozsahu, v jakém má pravomoc podle článku 5 této přílohy, pokud jde o celý předmět návrhu na změnu;

(ii) listina o formálním schválení nebo o přistoupení mezinárodní organizace ke změně, jejíž celý předmět je v pravomoci této mezinárodní organizace podle článku 5 této přílohy, se pro účely použití čl. 316 odst. 1, 2 a 3 pokládá za ratifikační listinu nebo za listinu o přistoupení každého z členských států, který je účastnickým státem;

iii) pokud jde o všechny ostatní změny, listina mezinárodní organizace o formálním schválení nebo o přistoupení se nebere v úvahu při použití čl. 316 odst. 1 a 2;

- c) i) mezinárodní organizace nemůže vypovědět tuto úmluvu v souladu s článkem 317, jestliže kterýkoli z jejích členských států je účastnickým státem a jestliže i nadále vyhovuje požadavkům stanoveným v článku 1 této přílohy;
- ii) mezinárodní organizace vypoví tuto úmluvu, jestliže žádný z jejích členských států není účastnickým státem anebo jestliže tato mezinárodní organizace již nevyhovuje požadavkům stanoveným v článku 1 této přílohy. Taková výpověď vstupuje ihned v platnost.

DOHODA

o provádění části XI Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982

SMLUVNÍ STÁTY TÉTO DOHODY,

UZNÁVAJÍCE důležitý příspěvek Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 (dále jen „úmluva“) k udržování míru, spravedlnosti a pokroku pro všechny národy světa,

ZNOVU POTVRZUJÍCE, že oblast dna moří a oceánů a jejich podzemí za hranicemi národní jurisdikce (dále jen „oblast“), jakož i zdroje z této oblasti, jsou společným dědictvím lidstva,

VĚDOMY SI důležitosti úmluvy pro ochranu a zachování mořského prostředí a rostoucí zájem o globální životního prostředí,

PO ZVÁŽENÍ zprávy generálního tajemníka Organizace spojených národů o výsledcích neformálních konzultací mezi státy, které probíhaly v letech 1990 až 1994, o nevyřešených otázkách vztahujících se k části XI a souvisejícím ustanovením úmluvy (dále jen „část XI“),

S PŘÍHLÉDNUTÍM k politickým a ekonomickým změnám, včetně přístupů orientovaných na trh, které ovlivňují provádění části XI,

PŘEJÍCE SI usnadnit celosvětovou účast na úmluvě,

BEROUCE V ÚVAHU, že dohoda o provádění části XI by nejlépe splnila tento cíl,

SE DOHODLY na tomto:

Článek 1

Provádění části XI

1. Účastnické státy této dohody se zavazují provádět část XI v souladu s touto dohodou.
2. Příloha tvoří nedílnou součást této dohody.

Článek 2

Vztah mezi touto dohodou a částí XI

1. Ustanovení této dohody a části XI se vykládají a používají společně jako jeden dokument. V případě nesouladu mezi touto dohodou a částí XI jsou určující ustanovení této dohody.
2. Články 309 až 319 úmluvy jsou použitelné na tuto dohodu ve stejné míře jako na úmluvu.

Článek 3

Podpis

Tato dohoda zůstane v sídle Organizace spojených národů otevřena k podpisu státům a subjektům uvedeným v čl. 305 odst. 1 písm. a), c), d), e) a f) úmluvy po dobu 12 měsíců ode dne jejího přijetí.

Článek 4

Souhlas být vázán dohodou

1. Po přijetí této dohody jakákoli listina o ratifikaci nebo formálním potvrzení nebo přístupu k úmluvě představuje rovněž souhlas být vázán touto dohodou.
2. Žádný stát nebo subjekt nemůže dát svůj souhlas být vázán touto dohodou, pokud předtím nebo současně nedal souhlas být vázán úmluvou.
3. Stát nebo subjekt uvedený v článku 3 mohou vyjádřit svůj souhlas být vázán touto dohodou:
 - a) podpisem nepodléhajícím ratifikaci, formálním potvrzením nebo postupem stanoveným v článku 5;
 - b) podpisem podléhajícím ratifikaci nebo formálnímu potvrzení, po kterém následuje ratifikace nebo formální schválení;
 - c) podpisem podléhajícím postupu stanovenému v článku 5; nebo
 - d) přistoupením.
4. Formální potvrzení subjekty uvedenými v čl. 305 odst. 1 písm. f) úmluvy je v souladu s přílohou IX úmluvy.

5. Listiny o ratifikaci, formálním potvrzení nebo přistoupení se uloží u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Článek 5

Zjednodušený postup

1. U státu nebo subjektu, který přede dnem přijetí této dohody uložil listinu o ratifikaci nebo o formálního potvrzení úmluvy nebo přístupu k úmluvě a který podepsal dohodu v souladu s čl. 4 odst. 3 písm. c), se předpokládá, že vyjádřil svůj souhlas být vázán touto dohodou dvanáct měsíců po dni jejího přijetí, pokud stát nebo subjekt písemně neoznámí depozitáři před uvedeným datem, že nevyužije zjednodušený postup stanovený tímto článkem.
2. V případě takového oznámení se souhlas být vázán touto dohodou vyjadřuje v souladu s čl. 4 odst. 3 písm. b).

Článek 6

Vstup v platnost

1. Tato dohoda vstoupí v platnost třicet dní ode dne, kdy čtyřicátý stát vyjádřil v souladu s články 4 a 5 svůj souhlas být vázán touto dohodou, pokud mezi těmito státy je alespoň sedm států uvedených v odst. 1 písm. a) usnesení II Třetí konference Organizace spojených národů o mořském právu (dále jen usnesení II) a pokud alespoň pět z těchto států jsou vyspělé státy. Pokud budou tyto podmínky pro vstup v platnost splněny před 16. listopadem 1994, vstoupí tato dohoda v platnost dne 16. listopadu 1994.
2. Pro každý stát nebo subjekt, který vyjádří svůj souhlas být vázán touto dohodou, vstoupí tato dohoda, po splnění podmínek stanovených v odstavci 1, v platnost třicátým dnem ode dne vyjádření souhlasu státu nebo subjektu být vázán touto dohodou.

Článek 7

Prozatímní používání

1. Pokud tato dohoda nevstoupí v platnost dne 16. listopadu 1994, používají ji prozatímně, až do jejího vstupu v platnost:
 - a) státy, které ve Valném shromáždění Organizace spojených národů souhlasily s jejím přijetím, kromě takového státu, který před 16. listopadem 1994 depozitáři písemně oznámil, že buď nebude tuto dohodu takto prozatímně

používat, nebo že bude souhlasit s takovým používáním pouze po následném podpisu nebo písemném oznámení;

- b) státy a subjekty, které podepíší tuto dohodu, kromě takového státu, který při podpisu depozitáři písemně oznámí, že nebude tuto dohodu takto prozatímně používat;
- c) státy a subjekty, které souhlas s prozatímním používáním dohody písemně oznámí depozitáři;
- d) státy, které přistoupí k této dohodě.

2. Všechny tyto státy a subjekty používají tuto dohodu prozatímně v souladu se svými vnitrostátními nebo vnitřními právními předpisy s účinkem ode dne 16. listopadu 1994 nebo ode dne podpisu, oznámení o souhlasu nebo přistoupení, pokud k nim dojde později.

3. Prozatímní používání skončí dnem vstupu této dohody v platnost. V každém případě prozatímní používání skončí dne 16. listopadu 1998, pokud není v tento den splněn požadavek souhlasu být vázán touto dohodou podle čl. 6 odst. 1 vyjádřený alespoň sedmi státy (z nichž musí být alespoň pět států vyspělých), jak je stanoveno v odst. 1 písm. a) usnesení II.

Článek 8

Účastnické státy

1. Pro účely této dohody se „účastnickými státy“ rozumí státy, které souhlasí s tím, že budou vázány touto dohodou, a pro které je tato dohoda platná.

2. Tato dohoda se přiměřeně uplatňuje na subjekty uvedené v čl. 305 odst. 1 písm. c), d), e) a f) úmluvy, které se stanou stranami této dohody v souladu s podmínkami příslušnými pro každý subjekt; v tomto rozsahu se pojem „účastnické státy“ vztahuje na uvedené subjekty.

Článek 9

Depozitář

Depozitářem této dohody je generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 10

Závazná znění

Vyhotovení této dohody, jejíž znění v jazyce arabském, čínském, anglickém, francouzském, ruském a španělském mají stejnou platnost, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Na důkaz toho připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této dohodě své podpisy.

V New Yorku dvacátého osmého července roku tisíc devět set devadesát čtyři.

PŘÍLOHA

ODDÍL 1

Náklady účastnických států a institucionální uspořádání

1. Mezinárodní úřad pro mořské dno, dále jen „Úřad“, je organizace, jejímž prostřednictvím účastnické státy úmluvy, v souladu s režimem stanoveným pro oblast v části XI a v této dohodě, organizují a kontrolují činnosti v oblasti, zejména za účelem správy zdrojů oblasti. Úřad má pravomoci a funkce, které mu jsou výslovně svěřeny úmluvou. Úřad má související pravomoci jsoucí v souladu s úmluvou, které jsou implicitní a nutné k výkonu těchto pravomocí a funkcí ohledně činností v oblasti.
2. Aby se minimalizovaly náklady účastnických států, jsou všechny orgány a přidružené orgány vytvořené podle úmluvy a této dohody efektivní z hlediska nákladů. Tato zásada se uplatňuje také na četnost, trvání a plánování zasedání.
3. Vytváření a fungování orgánů a přidružených orgánů je založeno na vývojovém přístupu beroucím v úvahu funkční potřeby dotyčných orgánů a přidružených orgánů, aby mohly účinně plnit svoje příslušné závazky v různých fázích vývoje činností v oblasti.
4. Počáteční funkce Úřadu při vstupu úmluvy v platnost provádí Shromáždění, Rada, Sekretariát, Právní a technická komise a Finanční výbor. Funkce Ekonomické plánovací komise vykonává Právní a technická komise, dokud Rada nerozhodne jinak, nebo do schválení prvního plánu těžebních prací.
5. Mezi vstupem úmluvy v platnost a schválením prvního plánu těžebních prací se Úřad soustředí na:
 - a) zpracování žádostí o schválení plánů průzkumných prací v souladu s částí XI a touto dohodou;
 - b) provádění rozhodnutí přípravné komise pro Mezinárodní úřad pro mořské dno a pro Mezinárodní tribunál pro mořské právo (dále jen „přípravná komise“) vztahujících se k registrovaným průkopnickým investorům a jejich schvalujícím státům, včetně jejich práv a povinností, v souladu s čl. 308 odst. 5 úmluvy a odstavce 13 usnesení II;
 - c) monitorování souladu s plány průzkumných prací schválenými ve formě smluv;
 - d) monitorování a přezkoumávání trendů a vývoje v oblasti hloubkové těžby na mořském dně, včetně pravidelných analýz podmínek na světovém trhu s kovy, cen kovů, a trendů a výhledů s tím spojených;

- e) studie možného dopadu produkce nerostů z oblasti na ekonomiky pravděpodobně nejvíce postižených rozvojových zemí produkujících tyto nerosty na souši, s cílem minimalizovat jejich obtíže a pomoci jim při jejich ekonomické transformaci, v úvahu se přitom vezme práce provedená v tomto směru přípravnou komisí;
- f) přijetí pravidel, nařízení a postupů nutných pro provádění činností v oblasti, tak jak postupují. Bez ohledu na ustanovení čl. 17 odst. 2 písm. b) a c) přílohy III úmluvy, tato pravidla, nařízení a postupy přihlížejí k podmínkám této dohody, dlouhodobým zpožděním komerční hloubkové těžby na mořském dně a pravděpodobnému tempu činností v oblasti;
- g) přijetí pravidel, nařízení a postupů zahrnujících platné standardy pro ochranu a zachování mořského prostředí;
- h) podporu a povzbuzení provádění vědeckého výzkumu moří ohledně činností v oblasti a sbírání a šíření výsledků tohoto výzkumu a analýz, jakmile jsou k dispozici, se zvláštním důrazem na výzkum dopadu činností v oblasti na životní prostředí;
- i) získávání vědeckých poznatků a monitorování rozvoje námořní technologie významné pro činnosti v oblasti, zejména technologie pro ochranu a zachování mořského prostředí;
- j) vyhodnocování dostupných údajů vztahujících se k vyhledávání a průzkumu;
- k) včasné vypracování pravidel, nařízení a postupů pro využívání, včetně pravidel vztahujících se k ochraně a zachování mořského prostředí.

6.

- a) Žádost o schválení plánu průzkumných prací posoudí Rada po přijetí doporučení od právní a technické komise. Zpracování žádosti o schválení plánu průzkumných prací je v souladu s ustanoveními úmluvy, včetně její přílohy III a této dohody, a podléhá následujícímu:
 - i) u plánu průzkumných prací předloženého jménem státu nebo subjektu, nebo jakékoli části tohoto subjektu, které jsou uvedeny v odst. 1 písm. a) bod i) a ii) usnesení II, které jsou jiné než zaregistrovaný průkopnický investor, jenž již provedl významné činnosti v oblasti před vstupem úmluvy v platnost, nebo jeho právním nástupcem se předpokládá, že splnil finanční a technické předpoklady nutné ke schválení plánu prací, pokud podporující stát nebo státy potvrdí, že žadatel vydal částku rovnající se nejméně 30 milionům USD na výzkumné a průzkumné činnosti a vydal alespoň 10 % uvedené částky na lokalizaci, průzkum a hodnocení oblasti uvedené v plánu prací. Pokud plán prací jinak splňuje všechny požadavky úmluvy a jakýchkoli pravidel, nařízení a postupů přijatých v jejím rámci, Rada ho schválí ve formě smlouvy. Ustanovení oddílu 11 odstavce 3 této přílohy se podle toho vykládají a používají;

- ii) bez ohledu na ustanovení odst. 8 písm. a) usnesení II může registrovaný průkopnický investor požádat o schválení plánu průzkumných prací během období 36 měsíců od vstupu úmluvy v platnost. Plán průzkumných prací se skládá z dokumentů, zpráv a jiných údajů, předložených přípravné komisi před i po registraci a je doprovázen osvědčením o splnění podmínek, které se skládá z konkrétní zprávy popisující stav plnění povinností podle režimu průkopnického investora vydaného přípravným výborem v souladu s odst. 11 písm. a) usnesení II. Takový plán prací se považuje za schválený. Tento plán prací má formu smlouvy uzavřené mezi Úřadem a registrovaným průkopnickým investorem v souladu s částí XI a touto dohodou. Poplatek 205 000 USD zaplacený podle odst. 7 písm. a) usnesení II se považuje za poplatek vztahující se k fázi průzkumu podle oddílu 8 odst. 3 této přílohy. Ustanovení odstavce 11 oddílu 3 této přílohy se podle toho vykládají a uplatňují;
- iii) v souladu se zásadou nediskriminace zahrnuje smlouvu se státem označeným v písmenu a) bodu i), subjektem nebo jakoukoli částí tohoto subjektu, které jsou úpravy, které jsou podobné úpravám dohodnutým s jakýmkoli registrovaným průkopnickým investorem uvedeným v písmenu a) bodu ii) a nejsou méně příznivé než tyto úpravy. Pokud jsou jakýmkoli těmto státům, subjektům nebo jakýmkoli částem těchto subjektů, které jsou uvedeny v písmenu a) bodu i), poskytnuty příznivější ujednání, Rada provede podobné a ne méně příznivé úpravy práv a povinností převzatých registrovanými průkopnickými investory uvedenými v písmenu a) bodu ii), pokud tyto úpravy neovlivňují zájmy Úřadu nebo se jich nedotýkají;
- iv) stát podporující žádost o plán prací podle ustanovení písmena a) bodu i) nebo ii) může být účastnickým státem nebo státem, který uplatňuje tuto dohodu prozatímně v souladu s článkem 7, nebo stát, který je členem Úřadu prozatímně v souladu s odstavcem 12;
- v) odst. 8 písm. c) usnesení II se vykládá a používá v souladu s písmenem a) bodem iv).

b) Žádost o schválení plánu průzkumných prací je v souladu s čl. 153 odst. 3 úmluvy.

7. Žádost o schválení plánu prací je doprovázena hodnocením možných dopadů navrhovaných činností na životní prostředí a popisem programu oceánografických a ekologických studií životního prostředí v souladu s pravidly, nařízeními a postupy přijatými Úřadem.

8. Žádost o schválení plánu průzkumných prací, podléhající odst. 6 písm. a) bodu i) a ii), se zpracuje podle postupů stanovených v oddíle 3 odst. 11 této přílohy.

9. Plán průzkumných prací se schvaluje na období 15 let. Po uplynutí plánu průzkumných prací kontrahent požádá o plán těžebních prací, pokud to kontrahent již neučinil, nebo nedosáhl prodloužení plánu průzkumných prací. Každý kontrahent může požádat o tato prodloužení na dobu nepřevyšující pět let. Tato prodloužení se schválí, pokud měl kontrahent v dobré víře snahu vyhovět požadavkům plánu prací, ale z důvodů, které nemohla ovlivnit, nebyla schopna dokončit nutné přípravné práce k přechodu do fáze těžby, nebo když převažující ekonomické okolnosti neodůvodňují přechod do fáze těžby.

10. Vyznačení rezervované oblasti pro Úřad v souladu s článkem 8 přílohy III úmluvy se uskuteční v souvislosti se schválením žádosti o pracovní průzkumný plán nebo schválením žádosti o plán průzkumných a těžebních prací.

11. Aniž je dotčen odstavec 9, schválený plán těžebních prací, který je podporován alespoň jedním státem prozatímně používajícím tuto dohodu, pozbyde účinku, pokud tento stát přestane tuto dohodu prozatímně uplatňovat a nestane se ani prozatímním členem podle odstavce 12, ani účastnickým státem.

12. Při vstupu této dohody v platnost státy a subjekty uvedené v článku 3 této dohody, které dohodu uplatňovaly prozatímně podle článku 7 a pro které dohoda neplatí, mohou zůstat i nadále prozatímně členy Úřadu až do vstupu dohody v platnost pro tyto státy a subjekty v souladu s následujícími písmeny:

- a) pokud tato dohoda vstoupí v platnost před dnem 16. listopadu 1996, tyto státy a subjekty jsou oprávněny pokračovat v účasti na činnosti Úřadu jako prozatímní členové, pokud stát nebo subjekt oznámí depozitáři dohody svůj záměr účastnit se jako prozatímní člen. Toto členství skončí buď dne 16. listopadu 1996 nebo vstupem této dohody a úmluvy pro tohoto člena v platnost, podle toho, k čemu dojde dříve. Rada může na žádost dotyčného státu nebo subjektu prodloužit toto členství i po 16. listopadu 1996 o další jedno nebo více období nepřevyšující celkem dva roky, pokud je Rada přesvědčena, že dotyčný stát nebo subjekt vyvíjí v dobré víře snahu stát se stranou dohody a úmluvy;
- b) pokud tato dohoda vstoupí v platnost po dni 15. listopadu 1996, mohou tyto státy a subjekty požádat Radu, aby poskytla pokračující členství v Úřadu prozatímně na jedno nebo více období nepřekračující den 16. listopadu 1998. Rada poskytne toto členství s účinkem ode dne žádosti, pokud je přesvědčena, že dotyčný stát nebo subjekt vyvíjí v dobré víře snahu stát se stranou dohody a úmluvy;
- c) státy a subjekty, které jsou členy Úřadu prozatímně v souladu s písmenem a) nebo b), uplatňují podmínky části XI a této dohody v souladu se svými vnitrostátními nebo vnitřními právními předpisy a rozpočtovými částkami a mají stejná práva a povinnosti jako jiní členové, včetně:
 - i) povinnosti přispívat do správního rozpočtu Úřadu v rozsahu vyměřených příspěvků;
 - ii) práva podporovat žádost o schválení plánu průzkumných prací. V případě subjektů, tvořených fyzickými nebo právními osobami

majícími státní příslušnost více než jednoho státu, se pracovní průzkumný plán neschválí, pokud všechny státy, jejichž fyzické nebo právnické osoby tyto subjekty obsahují, nejsou účastnickými státy nebo prozatímními členy;

- d) bez ohledu na ustanovení odstavce 9, schválený plán prací ve formě smlouvy o průzkumu, který byl podporován podle písmena c) bodu ii) státem, jenž byl členem prozatímně, pozbude účinku, pokud toto členství zanikne a dotyčný stát nebo subjekt se nestane účastnickým státem;
- e) pokud tento člen neuhradil své vyměřené příspěvky nebo jinak nevyhověl požadavkům v souladu s tímto odstavcem, jeho prozatímní členství bude ukončeno.

13. Odkaz v článku 10 přílohy III úmluvy na plnění prací, které nebylo uspokojivé, se vykládá tak, že kontrahent i přes písemná napomenutí Úřadu nevyhověl požadavkům schváleného plánu.

14. Úřad má vlastní rozpočet. Do konce roku následujícího po roce, kdy tato dohoda vstoupí v platnost, budou správní výdaje Úřadu hrazeny z rozpočtu Organizace spojených národů. Poté se správní výdaje Úřadu budou hradit pomocí vyměřených příspěvků členů, včetně všech prozatímních členů v souladu s čl. 171 písm. a) a článkem 173 úmluvy a této dohody, dokud Úřad nebude disponovat dostatečnými finančními prostředky z jiných zdrojů na krytí těchto výdajů. Úřad neuplatňuje pravomoc uvedenou v čl. 174 odst. 1 úmluvy umožňující půjčovat si finanční prostředky na financování svého správního rozpočtu.

15. Úřad v souladu s čl. 162 odst. 2 písm. o) bodem ii) úmluvy vypracuje a přijme pravidla, nařízení a postupy založené na zásadách obsažených v oddílech 2, 5, 6, 7 a 8 této přílohy, a také doplňující pravidla, nařízení, a postupy nezbytné k usnadnění schvalování plánů průzkumných a těžebních prací v souladu s následujícími ustanoveními:

- a) Rada může vypracovávat pravidla, nařízení a postupy kdykoliv, když se domnívá, že tyto pravidla, nařízení a postupy jsou nezbytné k provádění činností v oblasti, nebo když zjistí, že se bezprostředně blíží komerční těžba, nebo na žádost státu, jehož státní příslušníci mají v úmyslu požádat o schválení plánu těžebních prací;
- b) pokud žádost podá stát uvedený v písmenu a), v souladu s čl. 162 odst. 2 písm. o) Rada přijme tato pravidla, nařízení a postupy do dvou let od podání žádosti;
- c) pokud Rada nedokončila vypracovávání pravidel, nařízení a postupů vztahujících se k těžbě během předepsané lhůty a žádost o schválení plánu těžebních prací čeká na projednání, Rada nicméně přezkoumá a prozatímně schválí tento plán prací na základě ustanovení úmluvy a všech pravidel, nařízení a postupů, jež Rada rovněž přijala prozatímně nebo na základě norem obsažených v úmluvě a podmínek a zásad obsažených v této příloze, stejně jako zásady nediskriminace smluvních stran.

16. Při přijímání pravidel, nařízení a postupů v souladu s částí XI a této dohody bere Úřad v úvahu návrhy pravidel, nařízení a postupy a všechna doporučení vztahující se k ustanovením části XI, obsažené ve zprávách a doporučeních přípravné komise.

17. Příslušná ustanovení oddílu 4 části XI úmluvy se vykládají a používají v souladu s touto dohodou.

ODDÍL 2

Podnik

1. Sekretariát Úřadu vykonává funkce podniku, dokud podnik nezačne působit nezávisle na sekretariátu. Generální tajemník Úřadu jmenuje ze zaměstnanců Úřadu prozatímního generálního ředitele, který dohlíží na výkon těchto funkcí sekretariátem.

Tyto funkce jsou následující:

- a) monitorování a přezkoumávání trendů a vývoje hloubkové těžby na mořském dně, včetně pravidelných analýz podmínek na světovém trhu s kovy, cen kovů a trendů a výhledů s nimi spojených;
- b) vyhodnocování výsledků provádění mořského vědeckého výzkumu ohledně činností v oblasti se zvláštním důrazem na výzkum vztažený k dopadu činností v oblasti na životní prostředí;
- c) vyhodnocování dostupných údajů o pátrání po nerostech a průzkumu, včetně kritérií pro tyto činnosti;
- d) vyhodnocování technologického vývoje významného pro činnosti v oblasti, a zejména technologií pro ochranu a zachování mořského prostředí;
- e) zhodnocení informací a údajů o oblastech vyhrazených pro Úřad;
- f) vyhodnocování přístupu k činnostem společných podniků;
- g) sběr informací o dostupnosti vyškolených pracovních sil;
- h) zjišťování možností manažerské politiky při správě podniku v rozdílných fázích jeho činnosti.

2. Podnik provádí své počáteční činnosti hloubkové těžby na mořském dně prostřednictvím společných podniků. Po schválení plánu těžebních prací pro subjekt jiný než podnik, nebo poté, co Rada přijme žádost o činnost společného podniku s podnikem, Rada projedná otázku fungování podniku nezávisle na sekretariátu Úřadu. Pokud činnosti společného podniku s podnikem vyhovují zdravým obchodním zásadám, vydá Rada podle čl. 170 odst. 2 úmluvy směrnici upravující toto nezávislé fungování.

3. Povinnosti účastnických států financovat jedno těžební místo podniku, jak to je stanoveno čl. 113 odst. 3 přílohy IV úmluvy, se neuplatňují a účastnické státy nemají žádnou povinnost financovat některou z činností na jakémkoli těžebním místě podniku nebo podle úprav společného podniku.

4. Na podnik se uplatňují povinnosti platné pro kontrahenty. Bez ohledu na ustanovení čl. 153 odst. 3 a přílohu III, čl. 3 odst. 5 úmluvy, plán prací podniku je při svém schválení ve formě smlouvy uzavřené mezi Úřadem a podnikem.

5. Kontrahent, která postoupil konkrétní oblast Úřadu jako rezervovanou oblast, má právo nejprve odmítnout vstup do ujednání o společném podniku s podnikem pro průzkum a těžbu v uvedené oblasti. Pokud podnik nepředloží žádost o plán prací pro činnosti ohledně této rezervované oblasti během patnácti let od zahájení svého fungování nezávisle na sekretariátu Úřadu nebo během patnácti let od dne, kdy byla oblast rezervována pro Úřad, podle toho, co je později, je kontrahent, která postoupil konkrétní oblast, oprávněn žádat o plán prací pro uvedenou oblast, pokud v dobré víře nabídne, že začlení podnik jako partnera společného podniku.

6. Ustanovení čl. 170 odst. 4, příloha IV a ostatní ustanovení úmluvy vztahující se k podniku se vykládají a používají v souladu s tímto oddílem.

ODDÍL 3

Rozhodování

1. Obecné zásady Úřadu stanoví Shromáždění ve spolupráci s Radou.

2. Zpravidla by rozhodnutí v orgánech Úřadu mělo být dosaženo konsensem.

3. Pokud byly vyčerpány veškeré pokusy o dosažení rozhodnutí konsensem, provádí se ve Shromáždění hlasování, přičemž rozhodnutí o procedurálních otázkách se přijímají většinou přítomných a hlasujících členů a rozhodnutí o podstatných otázkách se přijímají dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů, jak je stanoveno v čl. 159 odst. 8 úmluvy.

4. Rozhodnutí Shromáždění o všech záležitostech, ve kterých má pravomoc také Rada nebo o všech správních, rozpočtových a finančních záležitostech je založeno na doporučeních Rady. Pokud Shromáždění nepřijme doporučení Rady v kterékoli záležitosti, vrátí záležitost Radě k novému posouzení. Rada záležitost znovu posoudí ve světle názorů vyslovených Shromážděním.

5. Pokud bylo vyčerpáno veškeré úsilí o dosažení rozhodnutí konsensem, provádí se hlasování v Radě, přičemž rozhodnutí o procedurálních otázkách se přijímají většinou přítomných a hlasujících členů a rozhodnutí o podstatných otázkách, kromě případů, kdy úmluva stanoví, že se rozhodnutí v Radě přijímají konsensem, se přijímají dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů, pokud se proti těmto rozhodnutím nevysloví většina v jakékoli komoře uvedené v odstavci 9. Při přijímání rozhodnutí se Rada snaží podporovat zájmy všech členů Úřadu.

6. Rada může odložit přijetí rozhodnutí, aby umožnila další jednání, pokud je patrné, že veškeré úsilí o dosažení konsensu nebylo vyčerpáno.
7. Rozhodnutí Shromáždění nebo Rady, které mají finanční nebo rozpočtové dopady, jsou založena na doporučeních Finančního výboru.
8. Nepoužijí se ustanovení čl. 161 odst. 8 písm. b) a c) úmluvy.
9. a) S každou skupinou států zvolených podle odst. 15 písm. a) až c) se pro účely hlasování v Radě nakládá jako s komorou. S rozvojovými státy zvolenými podle odst. 15 písm. d) a e) se pro účely hlasování v Radě nakládá jako s jednou komorou.
- b) Před zvolením členů Rady sestaví Shromáždění seznamy zemí splňujících kritéria členství ve skupinách států uvedená v odst. 15 písm. a) až d). Pokud některý stát splňuje podmínky členství ve více než jedné skupině, pro zvolení do Rady ho může navrhnout pouze jedna skupina a tento stát pak při hlasování v Radě zastupuje pouze tuto skupinu.
10. Každá skupina států v odst. 15 písm. a) až d) je v Radě zastupována členy jmenovanými touto skupinou. Každá skupina jmenuje pouze tolik kandidátů, kolik křesel má obsadit. Pokud počet možných kandidátů v každé ze skupin uvedených v odst. 15 písm. a) až e) převyšuje počet křesel, která jsou k dispozici každé z těchto skupin, uplatní se zásada rotace. Státy zastoupené v každé z těchto skupin určí, jak se tato zásada v uvedených skupinách uplatňuje.
11. a) Rada přijme doporučení Právní a technické komise pro schválení plánu prací, pokud dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících členů, zahrnujících většinu přítomných a hlasujících členů každé komory Rady, nerozhodne plán prací neschválit. Pokud Rada neučiní rozhodnutí o doporučení pro schválení plánu prací během předepsané lhůty, rozhodnutí se považuje po uplynutí této lhůty za schválené Radou. Předepsaná lhůta je zpravidla 60 dní, pokud se Rada nerozhodne stanovit lhůtu delší. Jestliže Komise doporučí neschválit plán prací nebo nevydá žádné doporučení, Rada může schválit plán prací v souladu s ustanoveními jednacího řádu o rozhodování o podstatných otázkách.
- b) Nepoužijí se ustanovení čl. 162 odst. 2 písm. j) úmluvy.
12. Pokud vznikne spor ohledně neschválení plánu prací, tento spor se předloží k řízení pro urovnávání sporů stanoveném v úmluvě.
13. Rozhodnutí při hlasování v Právní a technické komisi se přijímají většinou přítomných a hlasujících členů.
14. Část XI, oddíl 4, pododdíly B a C úmluvy se vykládají a používají v souladu s tímto oddílem.
15. Rada se skládá ze 36 členů Úřadu zvolených Shromážděním v tomto pořadí:

- a) čtyři členové z těch účastnických států, které během posledních pěti let, pro které jsou k dispozici statistiky, spotřebovaly více než 2 % hodnotově vyjádřené celosvětové spotřeby, nebo měly čisté dovozy vyšší než 2 % hodnotově vyjádřených celosvětových dovozů komodit produkovaných z kategorií nerostů získaných z oblasti, pod podmínkou, že je mezi uvedenými čtyřmi státy jeden stát z východoevropské oblasti mající nejsilnější ekonomiku v této oblasti vyjádřenou hrubým domácím produktem a stát mající v den vstupu úmluvy v platnost největší ekonomiku vyjádřenou hrubým domácím produktem, pokud tyto státy chtějí být zastoupeny v této skupině;
 - b) čtyři členové z osmi účastnických států, které vynaložily největší investice na přípravu a provádění činností v oblasti, ať přímo, nebo prostřednictvím svých státních příslušníků;
 - c) čtyři členové z osmi účastnických států, kteří jsou, na základě produkce v oblastech pod jejich jurisdikcí, hlavními čistými vývozci kategorií nerostů získávaných z oblasti, včetně alespoň dvou rozvojových států, v nichž vývoz těchto nerostů podstatným způsobem ovlivňuje jejich ekonomiku;
 - d) šest členů z rozvojových účastnických států, které zastupují zvláštní zájmy. Zvláštní zájmy, jež mají být zastoupeny, zahrnují státy s velkým počtem obyvatel, státy vnitrozemské nebo zeměpisně znevýhodněné, ostrovní státy, státy, které jsou hlavními dovozci kategorií nerostů získávaných z oblasti, státy, které jsou potenciálními producenty takových nerostů, a nejméně rozvinuté státy;
 - e) osmnáct členů zvolených podle zásady spravedlivého zeměpisného rozdělení míst v Radě jako celku, za předpokladu, že každá zeměpisná oblast bude mít alespoň jednoho člena zvoleného podle tohoto písmena. Pro tento účel se za zeměpisné oblasti považují: Afrika, Asie, Východní Evropa, Latinská Amerika a Karibská oblast, Západní Evropa a ostatní státy.
16. Nepoužijí se ustanovení čl. 161 odst. 1 úmluvy.

ODDÍL 4

Revizní konference

Nepoužijí se ustanovení vztahující se k revizní konferenci podle čl. 155 odst. 1, 3 a 4 úmluvy. Bez ohledu na ustanovení čl. 314 odst. 2 úmluvy může Shromáždění na doporučení Rady kdykoliv provést přezkum záležitostí uvedených v čl. 155 odst. 1 úmluvy. Změny týkající se této dohody a části XI podléhají postupům uvedeným v článcích 314, 315 a 316 úmluvy, pokud mají být zachovány zásady, režim a jiné podmínky uvedené v čl. 155 odst. 2 úmluvy a práva uvedená v odstavci 5 téhož článku nemají být dotčena.

ODDÍL 5

Převod technologie

1. Kromě ustanovení článku 144 úmluvy se předávání technologie pro účely části XI řídí následujícími zásadami:
 - a) podnik a rozvojové státy, kteří si přejí získat technologii pro hloubkovou těžbu na mořském dně, se snaží získat tuto technologii podle spravedlivých a rozumných obchodních podmínek na otevřeném trhu, nebo prostřednictvím ujednání o společném podniku;
 - b) pokud podnik nebo rozvojové státy nemohou získat technologii pro hloubkovou těžbu na mořském dně, Úřad může požádat všechny nebo jednotlivé kontrahenty a jejich příslušný podporující stát nebo podporující státy, aby s Úřadem spolupracovaly a usnadnily získání technologie pro hloubkovou těžbu na mořském dně podnikem nebo jeho společným podnikem nebo rozvojovým státem anebo státy, které se snaží získat tuto technologii za spravedlivých a rozumných obchodních podmínek na otevřeném trhu v souladu s účinnou ochranou práv duševního vlastnictví. Účastnické státy za tímto účelem plně a účinně spolupracují s Úřadem a zajistí, aby jimi podporovaní kontrahenti rovněž s Úřadem plně spolupracovali;
 - c) účastnické státy zpravidla podporují mezinárodní technickou a vědeckou spolupráci ohledně činností v oblasti buď mezi dotyčnými stranami, nebo rozvojem školení, technické pomoci a programů vědecké spolupráce v oblasti mořské vědy a technologie a ochranou a zachováním mořského prostředí.
2. Nepoužijí se ustanovení článku 5 přílohy III úmluvy.

ODDÍL 6

Produkční politika

1. Produkční politika Úřadu je založena na následujících zásadách:
 - a) rozvoj zdrojů oblasti se uskutečňuje v souladu se zdravými obchodními zásadami;
 - b) na činnosti v oblasti se použijí ustanovení Všeobecné úmluvy o clech a obchodu, její příslušné kódy a následující nebo pozměňující ujednání;

- c) zejména nedochází k subvencování činností v oblasti, kromě subvencování povoleného dohodami uvedenými v písmenu b). Subvencování pro účely těchto zásad je definováno v ustanoveních dohod uvedených v písmenu b);
- d) nedochází k diskriminaci mezi nerosty pocházejícími z oblasti a nerosty z jiných zdrojů. není umožněn žádný preferenční přístup na trhy pro tyto nerosty nebo pro dovozy surovin produkovaných z těchto nerostů, zejména:
 - i) používání celních nebo necelních překážek;
 - ii) poskytování účastnickými státy vůči nerostům nebo surovinám produkovaným jejich státními podniky nebo fyzickými či právnickými osobami s jejich státní příslušností nebo osobami řízenými těmito nebo jejich státními příslušníky;
- e) plán těžebních prací schválený Úřadem obsahuje pro každou těžební oblast očekávaný harmonogram produkce, zahrnující odhadovaná minimální množství nerostů, která mají být podle plánu prací ročně produkována;
- f) při urovnání sporů týkajících se ustanovení dohod uvedených v písmenu b) se uplatní následující zásady:
 - i) pokud jsou účastnické státy smluvními stranami těchto dohod, mohou se opřít o postupy pro urovnání sporů, obsažené v uvedených dohodách;
 - ii) pokud jeden nebo více dotyčných účastnických států není smluvní stranou těchto dohod, může se opřít o postupy pro urovnání sporů uvedených v úmluvě;
- g) v případech, kde se podle dohod uvedených v písmenu b) zjistí, že účastnický stát je zapojen do subvencování, které je zakázáno, nebo vedlo k poškození zájmů jiného účastnického státu a příslušný účastnický stát nebo účastnické státy neprovedl nebo neprovedly vhodná opatření, může účastnický stát požádat Radu, aby učinila vhodná opatření ona.

2. Zásady obsažené v odstavci 1 nemají vliv na práva a povinnosti podle ustanovení dohod uvedených v odst. 1 písm. b), stejně jako podle příslušných dohod o volném obchodu a celní unii ve vztazích mezi účastnickými státy, které jsou smluvními stranami těchto dohod.

3. Přijetí subvencí jiných než jsou subvence, povolené podle dohod uvedených v odst. 1 písm. b), kontrahentem představuje porušení základních smluvních podmínek, zakládajícího plán prací pro výkon činností v oblasti.

4. Každý účastnický stát, který má důvod se domnívat, že došlo k porušení požadavků odst. 1 písm. b) až d) nebo odstavce 3, může zahájit postup pro řešení sporů v souladu s odst. 1 písm. f) nebo g).

5. Účastnický stát může kdykoliv upozornit Radu na činnosti, které podle jeho názoru nejsou v souladu s požadavky odst. 1 písm. b) až d).

6. Úřad vypracuje pravidla, nařízení a postupy, které zajistí provádění ustanovení tohoto oddílu, včetně příslušných pravidel, nařízení a postupů upravujících schvalování plánů prací.

7. Nepoužívají se ustanovení čl. 151 odst. 1 až 7 a 9, čl. 162 odst. 2 písm. q), čl. 165 odst. 2 písm. n) a čl. 6 odst. 5 a článku 7 přílohy III úmluvy.

ODDÍL 7

Hospodářská pomoc

1. Politika pomoci Úřadu rozvojovým zemím, které jsou postiženy vážnými nepříznivými dopady na jejich příjmy z vývozů nebo ekonomiky způsobenými snížením cen dotyčných nerostů nebo snížením objemu vývozů uvedeného nerostu v míře, ve které jsou tato snížení způsobena činnostmi v oblasti, je založena na následujících zásadách:

- a) Úřad vytvoří fond ekonomické pomoci z částí finančních prostředků Úřadu, které převyšují nutné finanční prostředky ke krytí správních výdajů Úřadu. Částku vyčleněnou pro tento účel určí čas od času Rada na doporučení Finančního výboru. Pro vytvoření fondu hospodářské pomoci se použijí pouze finanční prostředky z plateb obdržených od kontrahentů, včetně podniku, a dobrovolné příspěvky;
- b) rozvojové státy těžícím na zemi, u nichž bylo zjištěno, že jejich ekonomiky byly závažně postiženy hloubkovou těžbou nerostů z mořského dna, obdrží pomáha z fondu hospodářské pomoci Úřadu;
- c) Úřad poskytne postiženým rozvojovým státům těžícím na zemi pomoc z fondu, popřípadě ve spolupráci se stávajícími celosvětovými nebo regionálními rozvojovými institucemi, které mají infrastrukturu a zkušenosti pro provádění těchto programů pomoci;
- d) rozsah a trvání této pomoci se určí případ od případu. Při tomto určování se náležitě zváží povaze a závažnosti problémů, se kterými se setkávají postižené rozvojové státy těžící na zemi.

2. Ustanovená čl. 151 odst. 10 úmluvy se provádí za pomoci opatření hospodářské pomoci uvedených v odstavci 1. Ustanovení čl. 160 odst. 2 písm. l), čl. 162 odst. 2 písm. n), čl. 164 odst. 2 písm. d), čl. 171 písm. f) a čl. 173 odst. 2 písm. c) úmluvy se podle toho vykládají.

ODDÍL 8

Finanční ustanovení smluv

1. Následující zásady poskytují základ pro stanovení pravidel, nařízení a postupů pro finanční ustanovení smluv:
 - a) systém plateb Úřadu je spravedlivý jak pro kontrahenta, tak pro Úřad, a poskytuje odpovídající prostředky pro určení, zda je kontrahent v souladu s tímto systémem;
 - b) sazby plateb podle systému jsou v rozsahu sazeb převládajících u pozemní těžby stejných nebo podobných nerostů, aby se zabránilo tomu, že společnosti těžící z mořského dna získanou umělou konkurenční výhodou, anebo na ně dopadne konkurenční nevýhoda;
 - c) systém by neměl být složitý a neměl by vést k velkým správním nákladům Úřadu nebo smluvní strany. Je třeba zvážit přijetí těžebního poplatku a systému podílu na zisku. Pokud se rozhoduje o alternativních systémech, má kontrahent právo vybrat si právní řád, kterým se řídí jeho smlouva. Jakákoli následná změna výběru alternativních systémů se však provádí po dohodě mezi Úřadem a smluvní stranou;
 - d) roční stálý poplatek se platí ode dne zahájení obchodní produkce. Tento poplatek může být započítán na jiné platby splatné podle systému přijatého v souladu s písmenem c). Výši poplatku stanoví Rada;
 - e) systém plateb může být pravidelně revidován v závislosti na měnících se okolnostech. Jakékoli změny mohou být uplatňovány nediskriminačním způsobem. Tyto změny se mohou uplatňovat na stávající smlouvy, pouze pokud se tak rozhodne kontrahent. Jakákoli následná změna ve výběru alternativních systémů se však provádí na základě dohody mezi Úřadem a smluvní stranou;
 - f) spory ohledně výkladu nebo používání pravidel a nařízení založených na těchto zásadách podléhají postupům pro urovnání sporů stanoveným v úmluvě.
2. Nepoužívají se ustanovení čl. 13 odst. 3 až 10 přílohy III úmluvy.
3. V souvislosti s prováděním čl. 13 odst. 2 přílohy III úmluvy je poplatek za zpracování žádostí o schválení plánu prací omezených na jednu fázi, buď na fázi průzkumu, nebo na fázi těžby, stanoven ve výši 250 000 USD.

ODDÍL 9

Finanční výbor

1. Zřizuje se Finanční výbor. Výbor se skládá z 15 členů s příslušnou kvalifikací pro finanční záležitosti. Účastnické státy navrhnou kandidáty s nejvyšší úrovní kvalifikace a bezúhonnosti.
2. Ve Finančním výboru nemůže být více než jeden člen z každého účastnického státu.
3. Členy Finančního výboru volí Shromáždění, náležitý ohled se přitom bere na zásadu spravedlivého zeměpisného rozložení a zastoupení zvláštních zájmů. Každá skupina států uvedených v oddíle 3 odst. 15 písm. a), b), c) a d) této přílohy je ve výboru zastoupena alespoň jedním členem. Do doby, než bude Úřad mít dostatečné finanční prostředky, jiné než jsou vyměřené příspěvky na pokrytí jeho správních výdajů, představují členy výboru zástupci pěti největších finančních přispěvatelů do správního rozpočtu Úřadu. Poté se provádí volba jednoho člena z každé skupiny na základě jmenování členy příslušné skupiny, aniž by byla dotčena možnost zvolení dalších členů z každé skupiny.
4. Členové Finančního výboru se volí na dobu pěti let. Mohou být znovuzvoleni na další období.
5. V případě smrti, neschopnosti nebo odstoupení člena Finančního výboru před uplynutím funkčního období zvolí Úřad na zbytek období člena ze stejné zeměpisné oblasti nebo skupiny států.
6. Členové Finančního výboru nesmějí mít žádný finanční zájem na jakékoli činnosti, která se týká záležitostí, za které je výbor zodpovědný při podávání doporučení. Nesmějí prozradit jakékoli důvěrné informace, se kterými se seznámili při plnění svých povinností v Úřadu, a to ani po ukončení svých funkcí.
7. Shromáždění a Rada bere v úvahu doporučení Finančního výboru při rozhodování o následujících otázkách:
 - a) návrh finančních pravidel, nařízení a postupů orgánů Úřadu a finanční řízení a vnitřní finanční správa Úřadu;
 - b) vyměrování příspěvků členů do správního rozpočtu Úřadu v souladu s čl. 160 odst. 2 písm. e) úmluvy;
 - c) všechny příslušné finanční záležitosti, včetně navrhovaného finančního rozpočtu připravovaného generálním tajemníkem Úřadu v souladu s článkem 172 úmluvy a finanční aspekty činností sekretariátu při realizaci programů;
 - d) správní rozpočet;
 - e) finanční závazky účastnických států vyplývající z provádění této dohody a části XI, a také správní a rozpočtové dopady návrhů a doporučení zahrnujících výdaje z finančních prostředků Úřadu;
 - f) pravidla, nařízení a postupy o spravedlivém sdílení finančních a jiných hospodářských výhod vyplývajících z činností v oblasti a rozhodnutí učiněných na jejich základě.

8. Rozhodnutí Finančního výboru o procedurálních otázkách se přijímají většinou přítomných a hlasujících členů. Rozhodnutí o podstatných otázkách se přijímají konsensem.

9. Požadavek čl. 162 odst. 2 písm. y) úmluvy na vytvoření pomocného orgánu, který by se zabýval finančními záležitostmi, se považuje za splněný vytvořením Finančního výboru podle tohoto oddílu.

PŘÍLOHA II

LISTINA EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ O FORMÁLNÍM SCHVÁLENÍ

Evropské společenství uctivě zdraví generálního tajemníka Organizace spojených národů a je mu ctí uložit svou listinu o formálním schválení Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 a Dohody přijaté Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 28. července 1994 o provádění části XI Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982.

Uložením této listiny má Společenství tu čest prohlásit, že co se týče záležitostí, pro které na něj byla převedena pravomoc těmi jeho členskými státy, které jsou stranami úmluvy, uznává práva a povinnosti stanovené pro státy v úmluvě a dohodě. Prohlášení o působnosti stanovené v čl. 5 odst. 1 přílohy IX úmluvy je přiloženo.

V souladu s článkem 310 úmluvy chce Společenství rovněž oznámit svoje námitky vůči jakémukoli prohlášení nebo postoji vylučujícímu nebo pozměňujícím právní oblast působnosti ustanovení Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu, a zejména prohlášení nebo postoji vztahujícímu se k rybolovným činnostem. Společenství zastává názor, že úmluva neuznává práva a pravomoci pobřežních států ohledně využívání, udržování a obhospodařování rybolovných zdrojů mimo jejich výhradní ekonomické zóny s výjimkou přisedlých druhů.

Společenství si vyhrazuje právo učinit později dodatečná prohlášení ohledně úmluvy a dohody a jako odpověď na budoucí prohlášení a postoje,

Společenství využívá této příležitosti, aby generálního tajemníka Organizace spojených národů opětovně ujistilo o své nejvyšší úctě

**PROHLÁŠENÍ O PRÁVOMOCI EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ
OHLEDNĚ ZÁLEŽITOSTÍ UPRAVOVANÝCH ÚMLUVOU ORGANIZACE
SPOJENÝCH NÁRODŮ O MOŘSKÉM PRÁVU ZE DNE 10. PROSINCE 1982
A DOHODOU PŘIJATOU VALNÝM SHROMÁŽDĚNÍM ORGANIZACE
SPOJENÝCH NÁRODŮ DNE 28. ČERVENCE 1994 O PROVÁDĚNÍ ČÁSTI
XI ÚMLUVY**

(Prohlášení učiněné podle čl. 5 odst. 1 přílohy IX úmluvy a čl. 4 odst. 4 dohody)

Ustanovení čl. 5 odst. 1 přílohy IX Úmluvy Organizace Spojených národů o mořském právu stanoví, že listina mezinárodní organizace o formálním schválení má obsahovat prohlášení určující záležitosti upravované touto úmluvou, pro které byla převedena pravomoc na organizaci jejími členskými státy, které jsou stranami úmluvy².

Ustanovení čl. 4 odst. 4 dohody o provádění části XI Úmluvy Organizace Spojených národů o mořském právu ze dne 10. listopadu 1982³ stanoví, že formální potvrzení mezinárodní organizací má být v souladu s přílohou IX úmluvy.

Evropská společenství byla vytvořena Pařížskou smlouvou (ESUO) a Římskou smlouvou (EHS a Euratom) podepsanými dne 18. dubna 1951 a dne 25. března 1957 v uvedeném pořadí. Po ratifikaci signatářskými státy tyto smlouvy vstoupily v platnost dne 25. července 1952 a dne 1. ledna 1958. Tyto smlouvy byly pozměněny Smlouvou o Evropské unii, která byla podepsána v Maastrichtu dne 7. února 1992 a vstoupila v platnost po ratifikaci signatářskými státy dne 1. listopadu 1993, a v poslední době Smlouvou o přistoupení podepsanou v Korfu dne 24. července 1994, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 1995⁴.

Současnými členy Společenství jsou Belgické království, Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělské království, Francouzská republika, Irsko, Italská republika, Lucemburské velkovévodství, Nizozemské království, Rakouská republika, Portugalská republika, Finská republika, Švédské království a Spojené království Velké Británie a Severního Irska.

² Při podpisu úmluvy Společenství učinilo v souladu s článkem 2 přílohy IX požadované prohlášení, ve kterém určilo záležitosti, kterými se zabývá úmluva a pro které na něj byla jeho členskými státy převedena pravomoc.

³ Podepsaná Společenstvím dne 29. července 1994 a uplatňovaná jím prozatímně s účinkem ode dne 16. listopadu 1994.

⁴ Pařížská smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli byla zaregistrována sekretariátem Organizace spojených národů dne 15. března 1957 pod číslem 3729; Římské smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom) byly zaregistrovány sekretariátem Spojených národů dne 21. dubna a 24. dubna 1958 v uvedeném pořadí pod čísly 4300 a 4301. Smlouva o Evropské unii byla zaregistrována dne 28. prosince 1993 pod číslem 30615; Smlouva o přistoupení ze dne 24. června 1994 byla zveřejněna v Úředním věstníku Evropských společenství č. C 241 dne 29. srpna 1994.

Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu a Dohoda o provádění části XI úmluvy se ohledně pravomocí převedených na Evropské Společenství vztahují na území, na něž se vztahuje Smlouva o založení Evropského společenství, a za podmínek stanovených v uvedené smlouvě, a zejména v článku 227 této smlouvy.

Toto prohlášení se nevztahuje na ta území členských států, na něž se uvedená smlouva nevztahuje, a nedotýká se aktů a postojů, které mohou být přijaty podle úmluvy a dohody dotýčnými členskými státy jménem a v zájmu uvedených území.

V souladu s výše uvedenými ustanoveními toto prohlášení uvádí pravomoci, kterou členské státy převedly podle smluv na Společenství v záležitostech upravovaných úmluvou a dohodou.

Rozsah a výkon této pravomoci Společenství se z důvodu své povahy neustále vyvíjí a Společenství případně doplní nebo pozmění toto prohlášení v souladu s čl. 5 odst. 4 přílohy IX úmluvy.

Společenství má u některých záležitostech výhradní pravomoc a u některých jiných záležitostech sdílí pravomoc s členskými státy.

1. Záležitosti, u kterých má Společenství výhradní pravomoc

- Společenství prohlašuje, že jeho členské státy na něj převedly pravomoc ohledně udržování a obhospodařování rybolovných zdrojů. Proto je v této oblasti Společenství oprávněno přijmout vhodná pravidla a nařízení (která jsou prosazována členskými státy) a v oblasti své pravomoci vstupovalo do vnějších závazků se třetími státy nebo příslušnými mezinárodními organizacemi. Tato pravomoc se uplatňuje na vody spadající pod národní rybolovnou pravomoc a volné moře. Ohledně opatření pro výkon výsostné moci nad plavidly, přidělení vlajky, jejich registraci a vynucování trestněprávních a správních sankcí, si však členské státy zachovávají svoji pravomoc při současném dodržování právních předpisů Společenství. Právní předpisy Společenství také stanovují správní sankce;
- na základě svých oprávnění v oblasti obchodní a celní politiky má Společenství pravomoc pro ta ustanovení částí X a XI úmluvy a dohody ze dne 28. července 1994, která se týkají mezinárodního obchodu.

2. Záležitosti, u kterých Společenství sdílí pravomoc se svými členskými státy

- ohledně rybolovu se jedná o řadu oblastí, které se přímo nevztahují k udržování a obhospodařování mořských rybolovných zdrojů, sdílená pravomoc existuje např. v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a rozvojové spolupráce;
- ohledně ustanovení o námořní dopravě, bezpečnosti lodní dopravy a zabránění znečišťování moří, která jsou mimo jiné uvedena v částech II, III, V, VII a XII úmluvy, má Společenství výhradní pravomoc pouze pokud se tato ustanovení úmluvy nebo právní předpisy přijaté při jejich provádění dotýkají společných právních předpisů Společenství. Pokud právní předpisy

Společenství existují, ale nejsou dotčeny, zejména v případech, kdy ustanovení Společenství určují pouze minimální standardy, mají členské státy pravomoc působit v těchto oblastech, aniž je dotčena pravomoc Společenství. V ostatních případech zůstává pravomoc členským státům.

- Dodatek obsahuje seznam příslušných aktů Společenství. Rozsah pravomoci Společenství vyplývající z těchto aktů se musí stanovit na základě přesného obsahu každého opatření, a zejména na rozsah, ve kterém tato ustanovení vytvářejí společná pravidla;
- ohledně ustanovení částí XIII a XIV úmluvy se pravomoc Společenství vztahuje hlavně k podpoře spolupráce při výzkumu a technologickém rozvoji s nečlenskými státy a mezinárodními organizacemi. Činnosti prováděné Společenstvím v této oblasti doplňují činnosti členských států. Pravomoc se v tomto případě vykonává přijetím programů uvedených v dodatku.

3. Možný dopad jiných politik Společenství

- Je třeba se zmínit o politikách a činnostech Společenství v oblasti kontroly nekalých hospodářských praktik, veřejných zakázek a podpory průmyslu, a také v oblasti rozvojové pomoci. Tyto politiky rovněž mohou mít určitý vztah k úmluvě a dohodě, zejména s ohledem na některá ustanovení částí VI a XI úmluvy.

**AKTY SPOLEČENSTVÍ, KTERÉ ODKAZUJÍ NA ZÁLEŽITOSTI
UPRAVOVANÉ ÚMLUVOU A DOHODOU**

– **V oblasti námořní bezpečnosti a zabránění znečišťování moří**

Rozhodnutí Rady ze dne 25. února 1992 o radionavigačních systémech v Evropě (92/143/EHS) (Úř. věst. č. L 59, 4. 3. 1992, s. 17)

Směrnice Rady ze dne 21. prosince 1978 o pilotáži plavidel námořními lodivody v Severním moři a v Lamanšském průlivu (79/115/EHS) (Úř. věst. č. L 33, 8. 2. 1979, s. 32)

Směrnice Rady 93/75/EHS ze dne 13. září 1993 o minimálních požadavcích na plavidla směřující do přístavů Společenství nebo opouštějící přístavy Společenství a přepravující nebezpečné nebo znečišťující věci (Úř. věst. č. L 247, 5. 10. 1993, s. 19)

Směrnice Rady 93/103/ES ze dne 23. listopadu 1993 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na rybářských plavidlech (třináctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. č. L 307, 13. 12. 1993, s. 1)

Směrnice Rady 94/57/ES ze dne 22. listopadu 1994, kterou se stanoví společná pravidla a normy pro subjekty pověřené inspekcemi plavidel a dohledem nad nimi a pro související činnosti námořní správy (směrnice o klasifikačních společnostech) (Úř. věst. č. L 319, 12. 12. 1994, s. 20)

Směrnice Rady 94/58/ES ze dne 22. listopadu 1994 o minimální úrovni výcviku námořníků (Úř. věst. č. L 319, 12. 12. 1994, s. 28)

Směrnice Rady 95/21/ES ze dne 19. června 1995 o uplatňování mezinárodních norem pro bezpečnost plavidel, zabránění znečištění a životní a pracovní podmínky na plavidlech, která využívají přístavy Společenství a plují ve výsostných vodách členských států (státní přístavní inspekce) (Úř. věst. č. L 157, 7. 7. 1995, s. 1)

Směrnice Rady 96/98/ES ze dne 20. prosince 1996 o námořním zařízení (Úř. věst. č. L 46, 17. 2. 1997, s. 25)

Nařízení Rady (EHS) č. 613/91 ze dne 4. března 1991 o změně registru plavidel v rámci Společenství (Úř. věst. č. L 68, 15. 3. 1991, s. 1) a nařízení Komise (EHS) č. 2158/93 ze dne 28. července 1993 o uplatňování změn Mezinárodní úmluvy o bezpečnosti lidského života na moři z roku 1974 a Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování z plavidel z roku 1973 pro účely nařízení Rady (EHS) č. 613/91 (Úř. věst. č. L 194, 3. 8. 1993, s. 5)

Nařízení Rady (ES) č. 2978/94 ze dne 21. listopadu 1994 o provádění usnesení Mezinárodní námořní organizace A.747(18) o měření prostornosti zátěžových nádrží ropných tankerů s odděleným zátěžovým prostorem (Úř. věst. č. L 319, 12. 12. 1994, s. 1)

Nařízení Rady (ES) č. 3051/95 ze dne 8. prosince 1995 o řízení bezpečnosti osobních plavidel typu ro-ro (Úř. věst. č. L 320, 30. 12. 1995, s. 14)

– **V oblasti ochrany a zachování mořského prostředí – část XII úmluvy**

Rozhodnutí Rady 81/971/EHS ze dne 3. prosince 1981, kterým se zřizuje informační systém Společenství pro kontrolu a omezování znečištění způsobovaného vypouštěním uhlovodíků do moře (Úř. věst. č. L 355, 10. 12. 1981, s. 52)

Rozhodnutí Rady 86/85/EHS ze dne 6. března 1986, kterým se zřizuje informační systém Společenství pro kontrolu a omezování znečištění způsobovaného vypouštěním uhlovodíků a jiných nebezpečných látek do moře (Úř. věst. č. L 77, 22. 3. 1986, s. 33)

Směrnice Rady ze dne 16. července 1975 o nakládání s odpadními oleji (75/439/ES) (Úř. věst. č. L 194, 25. 7. 1975, s. 23)

Směrnice Rady ze dne 15. července 1975 o odpadech (75/442/EHS) (Úř. věst. č. L 194, 25. 7. 1975, s. 39)

Směrnice Rady ze dne 8. prosince 1975 o jakosti vod ke koupání (76/160/EHS) (Úř. věst. č. L 31, 5. 2. 1976, s. 1)

Směrnice Rady ze dne 4. května 1976 o znečišťování některými nebezpečnými látkami vypouštěnými do vodního prostředí Společenství (76/464/EHS) (Úř. věst. č. L 129, 18. 5. 1976, s. 23)

Směrnice Rady ze dne 20. února 1978 o odpadech z průmyslu oxidu titaničitého (78/176/EHS) (Úř. věst. č. L 54, 25. 2. 1978, s. 19)

Směrnice Rady ze dne 30. října 1979 o požadované jakosti vod pro měkkýše (79/923/EHS) (Úř. věst. č. L 281, 10. 11. 1979, s. 47)

Směrnice Rady ze dne 15. července 1980 o mezních a směrných hodnotách oxidu siřičitého a poléťavého prachu při sledování kvality ovzduší (80/779/ES) (Úř. věst. č. L 229, 30. 8. 1980, s. 30)

Směrnice Rady ze dne 22. března 1982 o mezních hodnotách a jakostních cílech pro vypouštění rtuti z průmyslu elektrolýzy alkalických chloridů (82/176/EHS) (Úř. věst. č. L 81, 27. 3. 1982, s. 29)

Směrnice Rady ze dne 24. června 1982 o nebezpečí závažných havárií při určitých průmyslových činnostech (82/501/EHS) (Úř. věst. č. L 230, 5. 8. 1982, s. 1)

Směrnice Rady ze dne 3. prosince 1982 o postupech monitorování životního prostředí ovlivněného vypouštěním odpadů z průmyslu oxidu titaničitého a dozoru nad ním (82/883/EHS) (Úř. věst. č. L 378, 31. 12. 1982, s. 1)

Směrnice Rady ze dne 3. prosince 1982 o mezních hodnotách pro olovo v ovzduší (82/884/EHS) (Úř. věst. č. L 378, 31. 12. 1982, s. 15)

Směrnice Rady ze dne 26. září 1983 o mezních hodnotách a jakostních cílech pro vypouštění kadmia (83/513/EHS) (Úř. věst. č. L 291, 24. 10. 1983, s. 1)

Směrnice Rady ze dne 8. března 1984 o mezních hodnotách a jakostních cílech pro vypouštění rtuti z jiných průmyslových oborů, než je elektrolýza alkalických chloridů (84/156/EHS) (Úř. věst. č. L 74, 17. 3. 1984, s. 49)

Směrnice Rady ze dne 28. června 1984 o boji proti znečišťování ovzduší z průmyslových zařízení (84/360/EHS) (Úř. věst. č. L 188, 16. 7. 1984, s. 20)

Směrnice Rady ze dne 9. října 1984 o mezních hodnotách a jakostních cílech pro vypouštění hexachlorcyklohexanu (84/491/EHS) (Úř. věst. č. L 274, 17. 10. 1984, s. 11)

Směrnice Rady ze dne 9. října 1985 o normách kvality ovzduší pro oxid dusičitý (85/203/EHS) (Úř. věst. č. L 87, 27. 3. 1985, s. 1)

Směrnice Rady ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (85/337/EHS) (Úř. věst. č. L 175, 5. 7. 1985, s. 40)

Směrnice Rady ze dne 12. června 1986 o mezních hodnotách a jakostních cílech pro vypouštění některých nebezpečných látek uvedených v seznamu I přílohy směrnice 76/464/EHS (86/280/EHS) (Úř. věst. č. L 181, 4. 7. 1986, s. 16)

Směrnice Rady ze dne 24. listopadu 1988 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení (88/609/EHS) (Úř. věst. č. L 336, 7. 12. 1988, s. 1)

Směrnice Rady ze dne 8. června 1989 o předcházení znečišťování ovzduší z nových spaloven komunálního odpadu (89/369/EHS) (Úř. věst. č. L 163, 14. 6. 1989, s. 32)

Směrnice Rady ze dne 21. června 1989 o snížení znečišťování ovzduší ze stávajících spaloven komunálního odpadu (89/429/EHS) (Úř. věst. č. L 203, 15. 7. 1989, s. 50)

Směrnice Rady ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (91/271/EHS) (Úř. věst. č. L 135, 30. 5. 1991, s. 40)

Směrnice Rady ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (91/676/EHS) (Úř. věst. č. L 375, 31. 12. 1991, s. 1)

Směrnice ze dne 12. prosince 1991 o nebezpečných odpadech (91/689/EHS) (Úř. věst. č. L 377, 31. 12. 1991, s. 20)

Směrnice Rady ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (92/43/EHS) (Úř. věst. č. L 206, 22. 7. 1992, s. 7)

Směrnice Rady ze dne 15. prosince 1992 o postupech harmonizace programů snižování a konečného vyloučení znečišťování odpady z průmyslu oxidu titaničitého (92/112/EHS) (Úř. věst. č. L 409, 31. 12. 1992, s. 11)

Směrnice Rady ze dne 16. prosince 1994 o spalování nebezpečných odpadů (94/67/ES) (Úř. věst. č. L 365, 31. 12. 1994, s. 34)

Nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole (Úř. věst. č. L 30, 6. 2. 1993, s. 1)

– **V oblasti výzkumu mořského prostředí a vědecké a technické spolupráce**

Program Mořská věda a technologie

Program Životní prostředí a klima

Spolupráce s nečlenskými zeměmi a mezinárodními organizacemi: program Vědecká a technologická spolupráce s rozvojovými zeměmi (INCO-DC)

– **Úmluvy, u kterých je Společenství smluvní stranou**

Úmluva o předcházení znečišťování moře z pozemních zdrojů, Paříž, 4. června 1974 (rozhodnutí Rady 75/437/EHS ze dne 3. března 1975 zveřejněné v Úř. věst. č. L 194, 25. 7. 1975, s. 5)

Protokol, kterým se mění Úmluva o předcházení znečišťování moře z pozemních zdrojů, Paříž, 26. března 1986 (rozhodnutí Rady 87/57/EHS ze dne 28. prosince 1986 zveřejněné v Úř. věst. č. L 24, 27. 1. 1987, s. 47)

Protokol o ochraně Středozemního moře před znečišťováním z pozemních zdrojů, Atény, 17. května 1980 (rozhodnutí Rady 83/101/EHS ze dne 28. února 1983 zveřejněné v Úř. věst. č. L 67, 12. 3. 1983, s. 1)

Úmluva o ochraně Středozemního moře před znečišťováním a Protokol o předcházení znečišťování Středozemního moře odpady shazovanými z plavidel a letadel, Barcelona, 16. února 1976 (rozhodnutí Rady 77/585/EHS ze dne 25. července 1977 zveřejněné v Úř. věst. č. L 240, 19. 9. 1977, s. 1)

Protokol o spolupráci při odstraňování znečištění Středozemního moře ropou a jinými škodlivými látkami při haváriích, Barcelona, 16. února 1976 (rozhodnutí Rady 81/420/EHS ze dne 19. května 1981 zveřejněné v Úř. věst. č. L 162, 19. 6. 1981, s. 4)

Úmluva o dálkovém znečišťování ovzduší přesahujícím hranice států, Ženeva, 13. listopadu 1979 (rozhodnutí Rady 81/462/EHS ze dne 11. června 1981 zveřejněné v Úř. věst. č. L 171, 27. 6. 1981, s. 11)

Protokol ze dne 2. a 3. dubna 1982 o zvláště chráněných oblastech Středozemního moře, 3. dubna 1982 (směrnice Rady 84/132/EHS ze dne 1. března 1984 zveřejněná v Úř. věst. č. L 68, 10. 3. 1984, s. 36)

Dohoda o spolupráci při boji proti znečištění Severního moře ropou a jinými škodlivými látkami, Bonn, 13. září 1983 (rozhodnutí Rady 84/358/EHS ze dne 28. června 1984 zveřejněné v Úř. věst. č. L 188, 16. 7. 1984, s. 7)

Dohoda o spolupráci při ochraně pobřeží a vod severovýchodního Atlantiku před znečištěním, Lisabon, 17. října 1990 (rozhodnutí Rady 93/550/EHS ze dne 20. října 1993 zveřejněné v Úř. věst. č. L 267, 28. 10. 1993, s. 20)

Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přesahujícím hranice států a jejich odstraňování podepsaná v Basileji dne 22. března 1989 (rozhodnutí Rady 93/98/EHS ze dne 1. února 1993 zveřejněné v Úř. věst. č. L 39, 16. 12. 1993, s. 1)

PŘÍLOHA III

MANDÁT PRACOVNÍ SKUPINY PRO MOŘSKÉ PRÁVO

Pracovní skupina pro mořské právo neustále přezkoumává otázky vztahující se k Úmluvě Organizace spojených národů o mořském právu, která vstoupila v platnost dne 16. listopadu 1994. Touto svou činností připravuje základ pro jednání Rady Evropské unie a přispívá tak k vytváření politik Společenství v otázkách významných pro mořské právo. Při přípravě zasedání Rady poskytuje Výboru stálých zástupců (a popřípadě Politickému výboru) buď na jejich žádost, nebo z vlastního podnětu stanoviska týkající se slčitelnosti těchto politik s mezinárodním právem, a zejména s Úmluvou Organizace spojených národů o mořském právu.

Mandát pracovní skupiny zahrnuje zejména:

1. přípravu rozhodnutí Rady, kterým se uzavírá Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu a Dohoda o provádění části XI této úmluvy;
2. přípravu prohlášení uvedených v čl. 5 odst. 1 a 4 přílohy IX Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu;
3. přípravu prohlášení uvedených v člancích 287 a 310 Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu;
4. v otázkách spadajících do pravomoci Společenství přípravu postojů Společenství v orgánech vytvořených podle úmluvy;
5. koordinaci mezi činnostmi Společenství a jeho členských států v Mezinárodním úřadě pro mořské dno a jeho orgánech a konzultaci za účelem návrhů společných postojů k otázkám obecného zájmu spadajících pod společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (SZBP);
6. vypracování návrhů společných postojů k zahraničněpolitickým otázkám obecného zájmu, které se týkají rozvoje mořského práva a dopadu na zahraniční politiku Evropské unie;
7. přezkoumávání souladu projektů a návrhů předkládaných Radě s mezinárodním mořským právem, a zejména s Úmluvou Organizace spojených národů o mořském právu.

K otázkám spadajících do pravomoci Společenství se postoje přijímají běžným postupem.

Otázky spadající pod zahraniční politiku Evropské unie se řídí hlavou V Smlouvy o Evropské unii.